

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRK İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ

1913 TARİHLİ BAHİRİYE-İ TİCARİYE SALNAMESİNDEKİ
BİLGİLER IŞIĞINDA CUMHURİYETİN İLK YILLARINDAKİ
DENİZ TİCARET YAPISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Kasım SÖZER

ANKARA-2006

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRK İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ

1913 TARİHLİ BAHİRİYE-İ TİCARİYE SALNAMESİNDEKİ
BİLGİLER IŞIĞINDA CUMHURİYETİN İLK YILLARINDAKİ
DENİZ TİCARET YAPISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Yrd.Doç.Dr.Şakir BATMAZ

Hazırlayan
Kasım SÖZER

ANKARA-2006

T.C.
ANKARA 3ÜNİVERSİTESİ
TÜRK İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ

1913 TARİHLİ BAHİRİYE-İ TİCARİYE SALNAMESİNDEKİ BİLGİLER
İŞİĞİNDA CUMHURİYETİN İLK YILLARINDAKİ DENİZ TİCARET
YAPISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı : Yrd.Doç. Dr. Şakir BATMAZ

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı

İmzası

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tez Sınav Tarihi/...../200

Yukarıdaki sonucu onaylarım

Prof. Dr. Yavuz ERCAN

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu çalışmada 1913 yılında *Osmanlı Kaptanları Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti*'nin kuruluşu, çalışma şartları, üyelikleri ile ilgili şartlar, dönemin kaptan ve makinistleri ile bunların eğitim durumları, memleketleri, nerelerde görev yaptıkları, bu dönem faal olan ticari şirketler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Özellikle *Seyr-i Sefain idaresi*, *Şirketi-i Hayriye* ve diğer ticaret vapur şirketlerinde görev yapan kaptanlar, makinistler ve bunların çalıştıkları idareler ile diplomaları ve çalışma belgeleri hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca kapsadığı konu itibarıyla Osmanlı Devletinin son dönemini içine alan (1840 – 1910) yıllarındaki deniz ticaretini ve bu konuyla ilgili, *Fevaid-i Osmaniye*, *İdare-i Aziziye* ve *İdare-i Mahsusa* dönemlerinin ticarî yapısına kısaca göz atılmış. Diğer bir Anonim Şirket olan *Şirket-i Hayriye* (1851-1944)'nin durum ve hizmetleri de ortaya konmuştur.

Osmanlı Devleti'nin yıkılışı ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş döneminde mal ve insan taşımacılığının ekseriyetinin deniz yollarından faydalanılarak sağlandığı, bu dönemin deniz ticaretinin kapasitesi ve bununla ilgili kuruluşlar hakkında müellif Süleyman Nutkî'nin sâlnâmesi ışığında şu sorulara cevap aranmıştır:

-*Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesinin* önemi nedir ?

-*Osmanlı Kaptan ve Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti* kimler tarafından ve neden kurulmuştur ?

-Süleyman Nutkî kimdir ve neler yapmıştır ?

-Türk Deniz Ticaretinin (Osmanlı'nın son dönem dahil) önemli kuruluşlarını hangileridir ?

-*Seyr-i Sefain İdaresinin* yapılanması nasıldır ?

- 93 yıl hizmet veren *Şirket-i Hayriye*'nin yapılanması nasıldır?

Dönemin diğer vapur ve gemi şirketleri hangileridir ?

-Bu dönemde Osmanlı kaptan ve makinistlerinin tahsil durumları nasıldır?

-Kapitülasyonlarla yabancılara verilen deniz işletme hakkı nasıl iptal edilmiştir?

-Cumhuriyet dönemi Türkiye deniz ticaretinin durumu nedir?

Araştırmamıza temel teşkil eden *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi* ilk defa olarak bahriye matbaasında basılan orijinal bir eser olması ve 1913 yılında yayınlanmış daha önceki sâlnâmelerden farklı olarak daha detaylı ve kapsamlı bilgiler vermesi bakımından önem arz etmektedir. Bu sâlnâmeden yola çıkarak ortaya koymaya çalıştığımız bilgilerin çok büyük bir kısmı orijinallik taşımaktadır.

Çalışmamızda *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesine* bağlı kalarak, sâlnâmede geçen şirketlerle ilgili bilgi toplamayı amaçlayan *tarama tekniği* kullanılmıştır. Tarama modelini araştırma yaklaşımına uygun olarak konu hakkındaki bilgiler, önceden tutulmuş çeşitli yazılı kaynak ve belgelere başvurarak elde edilmiş ve edinilen dağınık bilgiler kendi tespitlerimizle bir sistem içinde bütünleştirilerek yorumlar yapılmıştır.

Geçmişe dönük araştırmalarda çoğu zaman birincil verilere ulaşma ve bunları tarafsız bir şekilde kullanma yönünde bazı güçlükler yaşanması muhtemeldir. Tespit edilen belgelerin temin aşamasında bazı zorluklar yaşansa da, problemin aydınlatılması her türlü çalışılacak nitelikteki birinci veri kaynakları aranıp bulunmuş ve onlardan yararlanılmıştır.

Elde edilen verilerin tarafsız bir şekilde araştırmada kullanılması konusuna da büyük titizlik gösterilmiştir. Elde edilen veri kaynaklarından geçerli ve güvenilir bilgiler toplayıp doğru sonuçlara ulaşmak için toplanan her veri, geçerlilik ve önem açılarından bir eleştiri süzgecinden geçirilmiştir. Bu amaçla kullanılan belge ve bilgilerin gerçek olup olmadıkları zamanın politik, ekonomik ve benzer

nedenlerinden dolayı kasıtlı olarak değiştirilip – değiştirilmedikleri üzerinde önemli durulmuştur.

Araştırma hakkındaki veriler, var olan kayıtlar ve belgeler incelenerek, belgesel tarama veya doküman metodu diye anılan yöntem ile toplanmıştır. Mevcut kayıt ve belgeler tespit edilerek, ulaşılanlar okunulup konu ile ilgili kısımları not alınmış, değerlendirilerek tahlil edilmiştir.

Bilgide birikim ve devamlılığın belgelerle sağlanabileceği düşüncesiyle en önce arşiv belgeleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu konu ile ilgili Milli Kütüphane ve Hacettepe Üniversitesi Kütüphanesi arşivi taranmış ve konuyla ilgili belgelerden yararlanılmıştır. Ayrıca internetten yapılan tarama neticesinde; <http://www.denizcilik.gov.tr/hakk/osmanli.htm>. ve İslam Ansiklopedisi sitesindeki konuyla ilgili bilgilerden istifade edilmiştir. Yine Eser Tuter tarafından kaleme alınan *Seyr-i Sefain* öncesi ve sonrası ve *Şirket-i Hayriye* isimli kitapları detaylı olarak incelenmiş ilgili konularda bilgiler alıntı yapılmıştır.

Konu ile ilgili olan diğer dergi, gazete ve kitaplardan gerekli alıntılar yapılmıştır.

Belgelerden ve dokümanlardan toplanan veriler fişlendikten sonra bütün notlar birer birer okunup, bahsettiği konu, fişlenin boş bırakılan sol üst köşesine yazılmak suretiyle isimlendirilmiştir. Bu işlem tamamlandıktan sonra fişler arasında konusuna göre bir sınıflandırma yapılmıştır. Sınıflandırma da araştırmanın problem ve amacına uygunluk, her sınıfın birbirinden bağımsız olması konunun bütün yönlerini kapsaması, ilkelerine önem verilmiştir. Daha sonra her konu grubu ayrı ayrı zarflara konarak belgelerin tasnifi yapılmış ve tamamlanmıştır.

Fişlerin tasnif ve mantıki bir silsile içinde sağlanmasıyla çalışmanın ana başlıkları ve ana başlıklar altında yer alacak olan alt başlıklar belirlenmiştir. Daha

sonra bilgiler konu başlıklarına göre sırayla ele alınmış ve araştırma amaçları doğrultusunda veriler anlamlandırılmaya çalışılmış, fişlerdeki bilgiler yorumlayıcı yöntemle yorumlanarak araştırma problemine bir çözüm önerisi getirebilmek için bütünleştirilmiştir.

Çalışmanın sağlam kaynaklara dayandırıldığını göstermek ve bu bilgilerin doğruluğunu araştırmak ve aynı konuda fazla bilgi almak isteyenlere yol göstermek amacıyla dipnot uygulamasına önem verilmiştir. Dip notlarda sayfa altlarında her bölümde (1)'den başlayarak numaralandırma usulü benimsenmiştir. Dip notlarda kitap veya alıntı makaleler, önce yazarın soyadı adı, eserin adı, yayınevi, basım yeri ve tarihi, son olarak da bilginin hangi sayfadan alındığı (s) konulduktan sonra verilmiştir.

Arşiv belgelerinin referans olarak gösterildiği dip notlarda bilgi alınan belgelerin arşivi, tasnifi ve numarası belirtilmiştir. Yazım işlemi tamamlandıktan sonra araştırma metni okunup düzeltilmiş ve ardından da araştırma sonucunda varınla sonuç ve değerlendirme kısmı kaleme alınmıştır.

Üzerinde çalıştığımız konuya kaynak teşkil eden M.1913 (H.1329) Osmanlı *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi*, Osmanlı İmparatorluğunun Trablusgarp (1911), Balkan (1912) ve I. Dünya Savaşları (1914) arifesindeki deniz ticaretine hizmet eden kaptanlar, makinistler ve diğer çalışanları hakkında orijinal bilgi vermesi itibarıyla önem taşımaktadır. Bu Sâlnâme ayrıca o dönemdeki resmî ve özel gemi ve vapur idareleri, acenteleri ve bunların kapasiteleri (tonajları) hakkında da bilgiler vermektedir.

Sâlnâmeyi kaleme alan Süleyman Nutkî, Gemlik Tersane Komutanı ve Korvet Kaptanı Binbaşı Mehmet Seyfi Beyin oğludur. Süleyman Nutkî, denizcilik eğitimine Galatasaray Rüştîyesi Denizcilik Bölümünde başlamış, ardından Heybeli

Ada Bahriye Mektebini bitirip *Okullu* bir bahriye subayı olarak görev yapıp Bahriye Mektebinde dersler vermiştir.

Çalışmamızda sâlnâme çerçevesinde Osmanlı bahriye ticareti irdelenmiş ve Cumhuriyetin ilk yıllarında Türk Deniz Ticareti ve personeli önceki dönemle kısada olsa değerlendirmesi yapılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada bana yol gösteren ve her türlü desteği veren tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Şakir BATMAZ’a öncelikle teşekkürlerimi arz etmek istiyorum.

Ayrıca çalışmamın tamamlanmasında desteklerini esirgemeyen Kayseri İl Emniyet Müdürü Orhan ÖZDEMİR’e teşekkürlerimi sunmak isterim.

Bu tezle ilgili destek, alâka ve teşvikleriyle beni daima motive eden kardeşim Adnan SÖZER’e teşekkür ederim. Son olarak da çalışma esnasında fedakarlıkta bulunan eşim Meltem SÖZER ve çocuklarım Furkan, Burhan ve İlhan SÖZER’e müteşekkir olduğumu belirtmek istiyorum.

Kasım SÖZER

Kayseri-2006

ÖZET

Osmanlı Deniz ticaretinin gelişiminde II.Mahmut Devrinde buhar makineli gemilerin satın alınması, 1839'da *Vapurculuk Nezareti*'nin kurulmasıyla yeni bir dönem başlamıştır. Bunu *Fevaid-i Osmaniye*, *İdare-i Aziziye*, *İdare-i Mahsusa* adlı birbirine dönüştürülerek kurulan vapur idareleri ve son olarak *Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi* takip etmiştir. En büyük ve kamuya ait olan *Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi* 1910-1923 yılları arasındaki savaş yıllarında hem ticarî saha ve hem de yurt savunmasında büyük hizmetler vermiştir. 1923 yılında kurulan *Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi* öncekinin devamı olup, profesyonel yönetim ve kapasite artırımı ile hizmet alanı genişletilmiş ve gelir olarak da iki misli artış yaptığı görülmüştür.

1851'de kurulan ilk Osmanlı Anonim Şirketi olan *Şirket-i Hayriye*, 1944 yılına kadar 93 sene hizmet veren ilk özel şirket olup, Osmanlı döneminde kurulan ve Cumhuriyete intikal eden şirkettir. Savaş yıllarında önemli görevler ifa etmiştir. Transkripi yapılan *Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi* 1913 yılında emekli binbaşı Süleyman Nutkî tarafından tertip edilmiştir. Süleyman Nutkî aynı zamanda 1910 yılında *Osmanlı Kaptanları ve Makinistleri Cemiyetini* kuran kişidir.

Bu nedenle Osmanlı Kaptanları, Makinistleri ve Üyeleri cemiyetinin nizamnamesi aslına bağlı olarak sadeleştirilerek verilmiştir. Yine bu cemiyetin kaptanları, makinistleri hakkında değerlendirmeler de yapılmıştır.

Son bölümde Ticaret-i Bahriye sâlnâmesinin birinci defa olarak 1913 yılında Bahriye Matbaasında basılan eserin fotokopisi ve Türkçe transkripi okuyucuların bilgisinesunulmuştur.

ABSTRACT

By purchasing the steam ships in the era of Mahmut II. And founding the “Vapurculuk Nezareti” in 1839, the Ottoman Empire’s sea trade improved and a new period started. This foundation was followed by the steamship foundations called Fevaid-i Osmaniye, İdare-i Aziziye and İdare-i Mahsusa which were converted to each other. At last, it was followed by the “Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi”. The biggest foundation “Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi” belonging to the Ottoman Empire served the country between 1910 and 1923 both in commercial and defence field. The 1923 founded “Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi” following the previous one, has doubled it’s income and widened, it’s Professional management, capacity and service area.

The “Şirket-i Hayriye” being the first Ottoman Company, built in 1851 and served for 93 years until 1944, was the first private company in the Ottoman Period which was transmitted to the Reublic Period. During the war, it did many important services. The transcribed ‘Ticaret-i Bahriye Salnamesi” was established by the retired lutenant Süleyman Nutki in 1913. he was also the founder of the Ottoman Captains and Mechanics Society in 1910.

That’s why The Ottoman Captains, Mechanics and Members Association manifest was simplified based on the origin. Also, a verification has been done on the captains and mechanics of this association.

The last chapter, a copy of the first print of the “Ticaret-i Bahriye Salnamesi” printed in Bahriye Printing House in 1913 along it’s modern Turkish transcript has been given to the readers.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
ÖZET	VIII
İÇİNDEKİLER.....	X
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1
I. OSMANLIDAN CUMHURİYETE DENİZ TİCARETİMİZ VE VAPUR ŞİRKETLERİ	13
A. Cumhuriyet Dönemi Deniz Ticareti	13
B. Osmanlıdan Cumhuriyete Vapur Şirketleri	14
a. Seyr-i Sefain İdaresi	14
b. Şirket-i Hayriye	18
c. Türkiye Seyr-i Sefaininin Kuruluşu.....	20
d. Adalar Osmanlı Şirket-i Bahriyesi	23
e. Hilal Osmanlı Anonim Şirketi.....	24
f. Gümüşciyân Vapur Şirketi	24
g. Beykoz Vapur Şirketi	25
h. Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi.....	25
i. Erdekli Râsim Şirketi.....	26
j. Trabzon Necât Vapur Şirketi	26
k. Tirelya Vapur Şirketi	27
l. Mudanya Vapur Şirketi	28
m. Kırlangıç Vapur Şirketi	28
n. Pandeli Birâderler İdâresi.....	29
o. Yani Ârvenitidis ve Oğulları	29

p. Haliç Dersaâdet Vapur İdâresi	29
r. Terakkî Vapur Şirketi	30
II. VAPUR ŞİRKETLERİNDE GÖREVLİ KAPTANLAR VE	
TEŞKİLATLANMALARI	31
A. Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar.....	31
a. Osmanlı Seyr-i Sefâin İdaresindeki Kaptanlar	31
b. Osmanlı Seyr-i Sefâin Makinistleri.....	31
c. Şirket-i Hayriye İdaresi Kaptanları	32
d. Şirket-i Hayriye Makinistler	33
e. Haliç İdaresinin Kaptanları	33
f. Haliç İdaresi Makinistleri	34
g. Motorbot makinistleri	34
h. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar	34
i. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Makinistler	35
B. İstanbul Osmanlı Kaptan, Makinistler ve Bahriye Cemiyeti	36
a. Kuruluş ve Amacı	36
b. Katılma Şartları.....	36
c. Cemiyetin Geliri ve Harcama Şartları	37
d. İdare Heyetinin Oluşturulması	37
e. İdare Heyetinin Görevleri	37
f. Genel Kurul (Hey'eti Umumiye).....	38
III. TİCARET-İ BAHİRİYE KANUNNAMESİ TRANSKRİPİ.....	41
SONUÇ	
KAYNAKÇA	165
DİZİN	166

EKLER	228
ÖZGEÇMİŞ.....	176

KISALTMALAR

age: Adı geçen eser

bkz: Bakınız

C: Cilt

DKK: Deniz Kuvvetleri Komutanlığı

H: Hicri

M: Miladi

s: Sayfa

S: Sayı

TTK: Türk Tarih Kurumu

Yay: Yayınlayan

GİRİŞ

Çalışmanın mahiyetinin tam olarak anlaşılması için araştırmada kullanılan şu terimlerin tanımlanmasında yarar görülmüştür;

Gemi : Tahsis edildiği gayeye uygun olarak kullanılan, denizde hareket imkanına sahip bulunan ve pek küçük olmayan her türlü tekneye verilen isimdir. Bir teknenin gemi niteliğini taşıyabilmesi için hem yüzmeye, hem de hareket yeteneğine sahip olması gerekmektedir.

Gemi yalnız suda hareket edebilen ve suda hareket etmeyi gerektiren bir işe tahsis olunan veya böyle bir işte fiilen yüzmeye yeteneğini haiz pek küçük olmayan teknedir. Bu açıklamaya göre bir geminin varlığından söz edebilmek için:

1.Yüzebilen bir tekne olmalıdır. Teknenin biçimi önemli değildir. Tekne olmadığı için sal, gemi değildir.

2.Tekne pek küçük olmamalıdır. Bir teknenin hangi büyüklükten sonra gemi sayılacağına dair elde kesin bir ölçü yoktur. Bu konuda denici çevrelerin görüşü esas alınmalıdır. Sandallar, küçük botlar gemi değildir.

3.Tekne suda hareket edebilme yeteneğine haiz olmalı ve suda hareket etmeyi gerektiren bir işe tahsis olunmalı veya fiilen bu surette kullanılmalıdır. Harekete geçiren kuvvetin teknenin içinde veya dışında bulunmasının önemi yoktur. Bu sebeple harici bir kuvvetle hareket eden mavnalar gemidir.

Tahsis edildiği gayeye hizmet etmesi, denizde hareket etmesi yeteneğine bağlı olduğu için yüzen vinçler, itfaiye gemileri, buzkıranlar gemidir. Suda hareket

yeteneği bulunmaması nedeniyle, daimi olmak üzere karaya bağlanmış gemi oteller, gemi lokantalar, deniz banyoları gemi değildir. Tahsis olunduğu gayeye hizmet, suda hareket etmesi imkanına bağlı bulunmaması sebebiyle, yuzen dok seksiyonları, koprü ayakları gemi değildir.

Tekne yalnız suda hareket edebilmelidir. Bu itibarla deniz uçakları, deniz otomobilleri gemi değildir.

Yukarıda verilen gemi tanımı ve yapılan açıklama, genel anlamdadır. Özel kanunlar, tüzükler, yönetmelikler veya milletler arası sözleşmeler kendi hükümetlerinin uygulanması yönünden geminin başkaca açıklamasını yapmış olabilir¹.

Donanma : Birçok savaş gemisinden meydana gelen topluluğa verilen isimdir. Kıyılara sahip bulunan devletler, deniz ticaret filosunu kollamak ve savaşta deniz hakimiyetini elde bulundurmak veya kıyılarına karşı yapılacak muhtemel düşman taarruzlarını önlemek amacıyla güçlü bir donanmayı kurmak ve sürekli olarak geliştirmek zorundadır. Donanma içerisinde bulunan su üstü ve su altı savaş gemileri ile deniz uçakları, denizlerdeki savaşları uyumlu bir biçimde yürütürlerken, çeşitli amaçlarla yapılacak çıkarma hareketinde deniz piyadesini bu kuvvetlerle desteklemek suretiyle görevlendirir.

Savaş sırasında el konulan ticaret gemileriyle donanma desteklenir. Bunların tümüne *yardımcı donanma* denir. Yardımcı donanma gemileri de top, mayın arama-tarama, dinleme cihazları vb. konularak savaş düzenine sokulur. Deniz subay ve erlerinin görev alacağı bu gemiler, tıpkı savaş gemileri gibi, direklerine filandıra çeker. La Haye Milletlerarası Anlaşmasına göre (1907), sadece taşıt olarak kullanılan

¹ Meydan Larousse, C.5, s.82.

ve sivil mürettebat ile yönetilen ticaret gemileri filandıra² çekemez ve ticaret gemisi sayılmakta devam eder.

Prusya'nın 1870 yılında, Rusya'nın 1878 yılında savaşa soktuğu gönüllü donanmalar, 16 Nisan 1856 tarihli *Paris Bildirisi*nin yasaklandığı savaş korsanlığını, bir başka biçimde sürdürmek isteğine dayanıyordu. Devletlere, savaşta ticaret gemilerine el koyma hakkı tanındıktan sonra, gönüllü donanma yoluna başvurulmaz oldu³.

Salname : Lügat manâsı ile sâlnâme, yıllık demek olup, bir yıl içinde geçen olayları göstermek üzere derlenen eserler hakkında kullanılan bir terim idi⁴. Osmanlı Devletinde ilk sâlnâme 1847 yılında Sadrazam Büyük Reşit Paşa'nın teşebbüs ile yayınlanmış ve zamanla hacimleri de genişletilerek 1912 yılına kadar yayımına devam olunmuştur. İlk sâlnâmelerde sadece takvim ve devlet teşkilâtı yazılı iken sonraları devletin resmi teşkilatından başka her nezâret (Bakanlık) ve daireye ait olarak âmir ve memurların isimleri, memuriyete atanma tarihleri, rütbe ve nişanları da gösterilmiştir. Devletin bu umumî sâlnâmesi yanında Nezaretler hatta vilâyetler de kendilerine özel sâlnâmeler yayınlamış olup, bunlardan biri olan (Sâlnâme-i Bahrî) ilk defa 1891 yılında düzenlenmiştir.⁵

Bu ilk sâlnâmemizde, Bahriye Nâzırı Hasan Hüsnü Paşa ile Hacı Vesim Paşa ve Hacı Râsim Paşa olarak üç Müşir (Oramiral), dokuzu Harp sınıfından dördü Sıhhiye, ikisi Çarkçı ve biri İnşâiye olmak üzere 16 ferîk (Koramiral) ki, bunlardan biri Alman Stark Paşa, diğeri, İngiliz Woods Paşadır. 17 Mirliva (Tuğ- Tümamiral) mevcut bulunmaktadır.

² Filandra: Harp ve askeri gemilerin grandi direklerine çekilen ensiz ve uzun şerit şeklindeki sancaklardır. Gemi komutanlarını temsil eden bu fors yalnız sancak gemilerine çekilmez. Mustafa Zaloğlu, **Gemici Dili**, DKK Yay., İstanbul 1988, s.172.

³ **Meydan Larousse**, C.3, s.830-831.

⁴ Bkz: M. Zeki Pakalın, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**,.....

⁵ Fahri Çoker, "Bahriye Sâlnâmeleri", **Bahriyemizin Yakın Tarihinden Kesitler**, Ankara, 1994, s.12-14

18. tertip sâlnâme 1912 yılında yayınlanmış olup, bu sâlnâmede, Meşrutiyetin ilânından beri Bahriye Teşkilat'ında bir çok değişiklikler yapıldığı, dört yıllık tecrübe neticesi ihtiyaca uygun değişiklikleri kapsayan bir tasarının incelenmekte olduğu belirtilmekte ve bahriye teşkilatı;

1. Nezaret Makamı,
2. Müsteşarlık,
3. Şûra-yı Ali-i Bahrî (Yüksek Deniz Şurası),⁶
4. Umumî Bahriye Müşavirliği ve Donanma Kumandanlığı,⁷

olarak gösterilmektedir. Nezaretin Merkez Teşkilâtı altı ana dairesi ve diğer tali (ikinci derece) daire ve kurumlardan ibaret olup, daha önce var olan Erkân-ı Harbiye-i Bahriye Dairesi görevleri genişletilmek sûretiyle 1. Daireye, Tersane görevlerinin bir kısmı 2. Daireye, Fabrika, Havuzlar, İnşaat-ı Umumiyesi 3. Daireye, Tır-i Güverte Müdürlükleri 4. Daireye, eski Levazım Dairesi görevleri daha da genişletilerek 5. Daireye, her türlü silah konuları 6. Daireye verilmiştir.

Tâli Daireler (İkinci Derece) ise; Muhakemat, Divan-ı Harp, Sıhhiye, Liman Daireleri ile Heyet-i Tahkikiye, Mübayaat, Muayene-i Tıbbiye, Tahsilât komisyonları, Mekteb-i Bahriye, Çarkçı Ameliyat Mektebi, Matbaa, Müze ve Kütüphane, Muhasebe, Sipariş ve Nafaka Memurluklarından ibarettir.

Balkan Harbi ve Birinci Dünya Harbi sebebiyle yayınlanamayan sâlnâme yayını tekrar başlamış 19. tertip sâlnâme 1915 yılında yayınlanmıştır.

Bu sâlnâme de Mirliva Ahmet Cemal Paşa Bahriye Nâzırı, Deniz Kuvvetlerinde bir ferik Amiral Arif Hikmet Mehmet Paşa, 2 Kalyon kaptanı ve 12

⁶ 9 Eylül 1328 (1912) tarihli irâde ile kurulmuştur. Bahriye Müsteşarının Başkanlığında 1., 2., ve 6. Daire Başkanları ile Masarifât Başkanından ve Donanma İstanbul'da olduğu zamanlarda Donanma Kumandanı ve Komodorundan kurulur.

⁷ Bu ünvan Osmanlı Devleti hizmetine giren İngiliz Amirali Limpos Paşaya verilmiştir. Yanında mesleklerinde uzman İngiliz deniz subayları mevcut idi.

fırkateyn kaptanı (Yarbay) mevcuttur. 20 Mart 1330 (1915) tarihli Bahriye Nezareti Teşkilat Nizamnamesi ile teşkilatın kesin şeklini aldığı ve uygulamaya başladığı görülmektedir. Buna göre nezaretten ayrılan teşkilat ise şunlardır.

1. Umum Donanma Kumandanlığı; Gezen filo kumandanı ve Bahriye Nezaretinin Müşaviri,

2. Sıhhiye Müfettişliği :Bütün deniz sağlık personeli, hastaneler ve sağlık komisyonlarının âmir ve mercii,

3. Haliç Dersaadet Komodorluğu: Umum (genel) Donanma Kumandanının idaresindeki gemilerden başka gemilerin işlerinin yürütülmesi,

4. Bahr-i Ahmer (Kızıldeniz) Komodorluğu; Süveyş'ten Aden'e kadar Kızıldeniz'de bulunan sahil koruma gemilerinin kumandanı ve mevcut liman başkanlarının mercii,

5. Basra Komodorluğu; Basra körfezi sahillerinde, Dicle ve Fırat nehirlerinde bulunan sahil koruma gemilerinin kumandanı ve mevcut liman Başkanlarının mercii,

6. Dersaadet (İstanbul) Liman Dairesi: Boğazlar ve Marmara ile Karadeniz'in Rumeli sahilinde, Bulgaristan sınırına kadar, Anadolu sahilinden Zonguldak'a kadar devam eden sahillerde mevcut liman işlerinin görülmesi,

7. Samsun Liman Dairesi ; Zonguldak'dan Batum'a kadar Anadolu sahilinde bulunan tüm limanların işlerinin yürütülmesi,

8. İzmir Liman Dairesi: Çanakkale Boğazı dışında ve Adalar Deniz’inde Rumeli sahilinde sınır sonuna ve Anadolu sahilinde Almanya’ya kadar bütün liman işlerinin yürütülmesi,

9. Beyrut Liman Dairesi ; Alanya hariç, sınıra kadar mevcut limanların bütün işlerinin yürütülmesi,

Osmanlı Bahriyesinin son sâlnâmesi, 22. tertip olarak 1918 yılında yayınlanmış olup, Donanma II. Komutanı Arif Ahmet Paşa ve Bahriye Müsteşarı Vasıf Ahmet Paşa olarak iki Amiral ve Dokuz Kalyon kaptanı mevcut bulunmaktadır.

Cumhuriyetin ilk Bahriye Sâlnâmesi, yine bu isimle ve 23. sayı olarak 1340 (1924) yılında Müdafaa-yı Milliye Vekâleti Bahriye Dairesi tarafından yayınlanmış olup, bunu İhsan Beyin Bahriye Vekilliği sırasında yayınlanan 24. tertip sâlnâme tâkip etmiştir. Bu sâlnâme de bir Liva Amiral (Üsküdarlı Vasıf Ahmet Paşa), 11 Kalyon kaptanı (Albay) üçü çarkçı, 24 firkateyn kaptanı (Yarbay) 12’i çarkçı, 144 Korvet Kaptanı (Binbaşı) – 68’i çarkçı, mevcuttur.

Son yayınlanan sâlnâmeler, ilk sâlnâmelerde belirtilen konuları kapsamaması nedeniyle bir yıllık olmaktan çıkmış ve deniz kuvvetleri kadro ve kuruluşunda mevcut subayların bir isim listesi haline gelmiştir.bu itibarla 1927 yılı sonunda Bahriye Vekâlet’inin kaldırılması üzerine “Sâlnâme” terimi bırakılarak kitabın adı “Denizde Kıdem Sırası” olmuş, sâlnâme” terimi bırakılarak kitabın adı “Denizde Kıdem Sırası” olmuş, sâlnâme terimi bir süre ağızlar da devam ede gelmiştir.⁸

M. 1913 (H.1329) Osmanlı Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesini kaleme alan Süleyman Nutkî’dir. 1851 yılında Aralık ayında doğan Süleyman Nutkî’nin babası,

⁸ Fahri Çoker, *age.*, s.12-14

Gemlik Tersane Komutanı ve Korvet Kaptanı, Dn.Gv.Binbaşı Mehmet Seyfî Bey, annesi Hediye Hanımdır. İlk öğreniminden sonra, 1866'da Galatasaray Rüştiye'sinin Denizcilik Bölümü'ne ve 1867'de, o dönemde İngiliz öğretim kurulu yönetiminde bulunan Heybeli ada'daki Bahriye Mektebine girdi. 1873 yılında eğitim İngilizce olan bu okulun üçüncü sınıfını bitirerek "Hüdavendigâr" adlı eğitim gemisinde staj yapmak üzere bir yıl süreyle deniz üssü olan Girit'in Suda limanına, Akdeniz ve kuzey Afrika limanlarına yolculuklar yaptı. 1874 yılının baharında Muhib-i Sürûr adlı okul gemisiyle Kızıldeniz, Umman Denizi ve Hint okyanusundaki eğitim gezilerinden sonra, 1875'te Mülâzım-ı evvel (Üsteğmen) rütbesiyle önce "Aziziye", sonra da Orhaniye savaş gemilerine atandı.⁹ Sultan Abdülaziz'in tahttan indirildiğinde Kıdemli Yüzbaşı oldu. 1877 yılında Türk-Rus Savaşının ilânı üzerine, o dönemin savaş gemilerinden biri olan "Mesudiye" zırhlısıyla Batum ve Sahum Kaleleri seferine gitti, dönüşünde başarılı bir sınav vererek "Kaptanlık" ehliyetini aldı. 1878 yılında Aziziye gemisi ile Karadağ ve Yunan isyanlarını bastırmak üzere Adriyatik ve Ege denizlerindeki askerî harekâtlara katıldı.

Daha sonra, Girit Ada'sında üstlenen "Mehmet Selim Okul Gemisi"nde başöğretmenlik yaptı. Eğitim alanında ünlenen Süleyman Nutkî Bey, İstanbul'daki "Hüdavendigâr Okul Gemisi"ne süvari olarak atandı. Bu yılda kurulan Bahriye Fen Komisyonuna seçildi. Yöneticisi olduğu ve on beş günde bir "Ceride-i Bahriye" ve ayda bir de "Mecmuâ-i Bahriye"'yi çıkarmış olup, bazı yazıları için kovuşturma başlatıldığı görülmüştür. İngiltere'de yayınlanan "Nautical Magazine" dergisinden çeviriler yapmıştır.

1898 yılında uzun süreden beri üzerinde çalıştığı, "Deniz Müzesi"ni kurdu.

Müze açılışında binbaşılığa terfi etti ve üyelikten fen müdürlüğüne terfi ettirildi. Eğitime önem veren kişi olarak basılmış kitapları şunlardır: "Muhaberat-ı Bahriye-yi Osmanî, Istılahat-ı Bahriye, Mühendisin Refikî, Rasadât-ı Bahriyeye Dair

⁹ Özdemir Nutkî, **Tarihimizden Kültür Malzemeleri**, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 1995, s.145-150.

Bir Ders-i Amelî, Namus-ı Bahrî, Ertuğrul Fırkateyni Faciası, Denizde Men-i Müsademe, Basra Körfezi Rehberi, Bahriye Kur'a Neferi, Siyah Kitap" olup, bu kitapta, İstanbul Limanı, Marmara Denizi ve Boğazlarda kılavuzluk etmenin ehemmiyeti ve o günkü içler acısı durumu dile getirmiştir. İkinci Meşrutiyet ilanı üzerine, "Abdülhamit Donanması" adlı bir oyunda yazmıştır. Süleyman Nutkî Beyin meslek yazıların birçoğu "Şehbal, Donanma Mecmuası, Risâle-i Mevkute-i Bahriye" dergilerinde yayınlanmıştır. Süleyman Nutkî Bey Britannica Ansiklopedisini deniz kitaplığına getirtti diye yapılan jurnaller neticesinde 1904 yılının başında Preveze'deki Komodorluğa fırkateyn kaptanı olarak atandı. Fen komisyonu kaldırıldı ve Nutku'nun çıkardığı dergilerin yayını durduruldu. 1908 yılında Meşrutiyetin ilanı ile İstanbul'a çağrılarak Deniz Basımevi Müdürlüğüne getirildi. Genel kurmay Başkanı Rasim Paşanın güvenine mazhar olmak için Kızıldeniz (Bahr-ı Ahmer) komodorluğuna atanmış bir yıl orada kaldıktan sonra 1910'da yaş haddinden emekli olmuştur. Akabinde "Osmanlı Kaptan ve Makinistleri Cemiyeti"ni kurdu. "Umman" sonra da "Deniz" adlı dergileri çıkarmaya başladı. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Türkiye'nin ilk meteoroloji teşkilatını kurdu. 1918-1922 yılları arasında, işgal kuvvetlerine Türk Deniz hukuku tanıtarak, Kılavuzluk ve Römorkörcülük Örgütünü kurdu. Böylelikle kılavuzluğu yabancıların elinden kurtararak bunu ulusal bir kurum haline getirerek devlete yeni bir gelir kaynağı sağlamıştır. İyi derecede İngilizcesi nedeniyle İngiliz Amirali Gambel ona iltifat etmiş ve önem vermiştir. Eğitimciliği yazarlığı ve başardığı eserleriyle Türk denizciliğine çok büyük hizmetler yapmış olup, Atatürk Türkiyesini ve Cumhuriyetin ilk adımlarını görebilme şansını elde etmenin huzuru içinde 15 Ekim 1924 yılında vefat etmiştir¹⁰.

Türklerde deniz taşımacılığının gelişmesi, Anadolu'ya girilmesinden sonra başlar. İpek yolunu ellerinde bulunduran Türkler, az zamanda kendi denizlerine egemen olarak, deniz ticaret ve nakliyatına başlamışlardır. Osmanlı deniz ticaretindeki bu başlangıç döneminden sonraki gelişmeleri, aşağıdaki aşamalarda incelemek yararlı olacaktır :

¹⁰ Süleyman Nutkî hakkında daha geniş bilgi için bkz: Nurcan Bal, **Süleyman Nutki Bey**, DKK. Yay., Ankara 2005.

- Yabancı gemilerin taşıma yaptıkları devir,
- Yabancı gemilerin ve Türk gemilerin birlikte taşıma yaptıkları devir,
- Sadece Türk gemilerin taşıma yaptıkları devir.

Birinci Devir: 16. yüzyıl ile başlayan birinci devirde, Türk sularında yabancı gemilerin çalıştıklarını görüyoruz. Kanuni Sultan Süleyman'ın Fransa Kralı I. François ile imzaladığı ticaret sözleşmesinde Avrupa ile olan Türk ticareti Fransız bayrağını taşıyan gemilere verilmişti. Bizim için kapitülasyon sözleşmesi olan, ancak Avrupa'da yayınlanan kitaplarda "modern anlamda ilk ticaret muahedesi" olarak geçen bu imtiyazdan yararlanılarak, Türk limanları arasında da Fransız gemileri işletiliyordu. Diğer ülkeler de Türkiye ile yaptıkları ticarette Fransız bayrağı taşıyan gemileri kullanmak zorunda idiler. 17.yy.da bu ülkelere ek olarak Avusturya, Rusya, İsveç, İspanya ve sonraları Prusya da, Babıali'den Türkiye'ye ait olan ticaretlerini kendi gemileriyle yapma iznini almışlardır.

17. yüzyılda Osmanlı devleti deniz ticaretini başlıca üç denizden yürütmekte idi. Bunlar Kızıldeniz, Karadeniz ve Akdeniz'dir. Bunlardan Kızıldeniz ve Karadeniz hemen hemen sadece Müslümanların ticari kontrolünde idi. Buna karşın Akdeniz ise özellikle Avrupa gemilerinin çok aktif olduğu görülür¹¹.

İkinci Devir, 19.yüzyıldan başlatmak mümkündür. 1839'da Tanzimat Fermanıyla birlikte Sultan II. Mahmut Osmanlı denizciliğinde buharlı gemiler satın alarak denizcilikte makine çağına geçişi sağlamıştır. Buhar makineli ilk ticaret gemimiz olan Peyk-i Şevket Türk denizcilik tarihine geçmiştir.¹² 7 Mayıs 1830 günü ilk *Türk Amerikan Dostluk, Ticaret ve Seyr-i Sefain Antlaşması*nın imzalanmasıyla ticaret resmileştir. Amerikalı mühendis Forster Rhodes, II. Mahmut'un isteğiyle Tersane-i Amire'de göreve başlamıştır. Türkiye'de 1837'de ilk buhar makineli gemi "Eser-i Hayr" 24 Kasım'da denize indirildi. II. Mahmut'un ölümü üzerine Rhodes ülkesine döndü. 1839 Tersane-i Amirenin bünyesinde *Vapurculuk Nezareti*

¹¹ Daniel Panzac, **XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda Deniz Taşımacılığı**, s.179-180.

¹² Tutel, **age.**, s. 24-28.

kurulmuştur. Bu kuruluş 1839 “Şirket-i Osmaniye”, 1840’ta “Hazine-i Hassa Vapurları İdaresi”, 1842’de de Sultan Abdülmecit’in adından ötürü “Şirket-i Mecidiye” adını aldı. 1843’te de “Osmanlı yararına” anlamına gelen “Fevaid-i Osmaniye” adı verildi. Hepsi birbirinin devamı olup, devletten destek görüyorlardı.

1843 yılında Sultan Abdülmecit’in Hazine-i Hassa’dan sağladığı bir fon’la Hazine-i Hassa Vapurları İdaresi kurularak Osmanlı limanları ve iskeleden arasında yük ve yolcu taşımacılığı gelişmeye başlamıştır. Halktan ve tüccarlardan büyük rağbet görmüştür. Beş yılda vapur sayısı 15’e çıkmış, yabancı vapurların zabıt ve mürettebatından gördükleri kötü muameleden bezmiş ve yüksek bilet fiyatlarından yılmış olan Akdeniz ve Karadeniz kıyı kasabalarının Müslüman Türk halkı, kendi iskele ve limanlarına Hazine-i Hassa vapurlarının sefer yapması için padişaha mektuplar yazarak talepte bulunmuşlardır.

Hazine-i Hassa Vapurculuk şirketinden 20 vapur devralan “Fevaid-i Osmaniye”, önce Adalar, Gemlik ve İzmit körfezine sefer, daha sonra da Karadeniz ve Akdeniz’e de seferlere başladı. Ayrıca diğer İngiliz ve Rus şirketleri ile de rekabet başladı.

1851’de Şirket-i Hayriye’nin kurulmasıyla, bu şirket Boğaz içinde yolcu taşımacılığına başlayınca, Fevaid-i Osmaniye de Kadıköy, Adalar ve Yeşilköy hattında çalıştırıldı.¹³

1861 yılında tahta geçen Sultan Abdulaziz döneminde ilk Türk Ticaret Vapurları Acenteliği (Galata’da Kalafat yeri denen yerde) açıldı. 1863’te Ticaret-i Bahriye Kanunu (Fransa, Hollanda, Belçika ve Prusya’dan örnek alınarak) çıkartıldı. Yine aynı yıl Türk Ticareti Bahriye Mahkemesi kuruldu.

¹³ Tutel, **age.**, ”s.38, 415.

İdare-i Aziziye'nin başına Con Avradımıs Efendi getiriliyor. İdare, 1 milyon liraya kurulmuştur. Sultan Abdülaziz önce Fransa'ya, sonra İngiltere'ye görkemli bir seyahat düzenliyor bu dönemde vapurların makinistlerinin hep İngiliz olduğu görölüyordu.

Bu dönemde Mithat Paşa tarafından 1869 yılında *İdare-i Nehriye Şirketi* daha sonra ismi *İdare-i Nehr-i Osmanî* teşkilatını kurularak Tuna nehrinde taşımacılık yapılmıştır. 1869'da Bağdat valiliğine atanan Mithat Paşa, Dicle nehri üzerinde “üç vapur getirttirerek“ İngilizlerin iki gemisiyle rekabet ediyordu. 1876'da Sultan Aziz'in tahtan indirildiği zaman on yedi tane gemi kazandırmıştır. Kısa bir süreliliğine de olsa tahtta kalan V.Murat'ın yerine II. Abdülhamit geçtiğinde büyüklü küçüklü, yaşlı, bakıma muhtaç 77 gemi mevcut idi.

1878 yılında *İdare-i Mahsusa-i Aziziye*, *İdare-i Mahsusa* olarak düzenlenmiştir.¹⁴ İdare-i Mahsusa İstanbul limanı ile Marmara Denizindeki belli hatlar üzerinde tek'el olarak ve bunların dışında bütün Osmanlı limanlarına vapur işletme imtiyazına sahip milli denizcilik işletmeleridir¹⁵.

II. Abdülhamit'in saltanat yıllarında (1876-1909) başlangıcında, imparatorluğun değişik limanlarda kayıtlı 121 gemisi bulunuyordu. Bunlardan 101 adedi *İdare-i Mahsusa*'ya ait olup, diğerleri *Şirket-i Hayriye* ve öteki denizcilik şirketlerinin vapurlarıdır ki çoğunluğu İstanbul'a, 11'i İzmir'e, 9'u da Beyrut Limanına bağlıydı. Bunların dışında İstanbul limanına kayıtlı 912 adet yelkenli tüccar teknesi vardı. İdare-i Mahsusa 31 yıl içinde şaşılabacak sayıda yönetici değişmiştir. 1 Mart 1888 tarihinden itibaren Bahriye Nezaretinin bünyesinde yer aldığı görülür. Genel müdür Hasan Hüsnü Paşa Albay Sami Beyde Muavinlik yapıyordu. 1890 yılında Bahriye nâzır muavinliğine getirilen Avramidis Paşa'nın idari reisliğini yaptığı 18 yıl boyunca büyük hizmetleri dokundu. İdarenin tellâllık,

¹⁴ Tutel, *Seyr-i Sefain*...,s.43,44,48,53,58,71.72.

¹⁵ Kaori Komatsu, *İdare-i Mahsusa'nın Özelleştirilmesi Üzerine Bir Tetkik*, TTK Basımevi, Ankara 2002, s.1780

katiplik, müfettişlik ve müdürlüklerinde bulunan bu kişi Karaman'lı Rum Yuşan Efendi'nin oğlu idi. Tek hatası çevresinde olup biten hırsızlıklara engel olmamasıydı.¹⁶ Ayrıca yolsuzluklarda yayılmaya başlamıştır. Gereksiz ve pahalı boya alımları, iskele çalışanlarının kullanılmış bilet satmaları, kömür yolsuzluğu vb.

1903 yılında II. Abdülhamit'in büyük itimadına nail olan Hasan Hüsnü Paşa vefat edince Bahriye Nezaretinin İdare-i Mahsusa siyasetine karşı tenkitler yavaş yavaş su yüzüne çıkmaya başlamıştı.¹⁷

80 tane gemisi olan İdare-i Mahsusa yapılan sık değişiklik ve atamalarla idarî kadrodan da mahrum kaldı. 1908 II. Meşrutiyetin ilanı bu dönemde de denizciliği gerekli önem vermeyerek donanmayı Haliç'e hapsetmiş, izinsiz talim yapmak, manevraya çıkmak yasaklanmıştı. Bu da Abdülhamit'in donanma mensupları tarafından tahttan indirilme korkusundan kaynaklandığı söylenebilir. Buna rağmen Türk donanmasının subayları, gemicilik stajlarını İdare-i Mahsusa'nın yolcu gemilerinde yapıyorlardı. Aynı zamanda mektepli kaptanların dışında İdare-i Mahsusa gemileri, bu yıllarda; bünyesinde çalıştırdığı kaptan ve çarkçıların yetişmesine fırsat vermiştir.¹⁸ Daha sonra İdare-i Mahsusa Ermeni asıllı, Nâzır Noradunkiyan Efendi, İzmir mebusu İstepan Ispartalıyan ve Hallaçyan Efendi tarafından idare edilmiş, 29 Eylül 1909 padişah emriyle 3 kasım 1909 günü 75 yıl imtiyazla Fairfield & Woody şirketine devredilmiştir. Böylece İngilizler devletin denizcilik işletmesine el koyarken, öte yandan Almanlar'da Hicaz demiryolunun hakkını ele geçiriyorlardı. Antlaşmadaki "harp zamanlarında devletin gemilere el koyması" maddesini kabul etmeyerek, bu antlaşma feshedildi. 10.000 altınlık teminat hazineye kaldı.¹⁹

Üçüncü Devir, sadece Türk gemilerinin taşıma yaptıkları dönem olup bu aşamayı I.Dünya Savaşı ile başlatmak mümkündür. Gerçi savaşta kapitülasyonlar

¹⁶ Tutel, *Seyr-i Sefain*...,s.75.

¹⁷ Komatsu, *İdare-i Mahsusanın*...,s. 1781.

¹⁸ Tutel, *Seyr-i Sefain*...,s.79.

¹⁹ Tutel, *age*....s.89-90.

kaldırılmış ve denizciliğimiz de serbest alan bulmuştu. Fakat savaş senelerinde mevcut gemilerinde bir çoğu düşman tarafından batırılmış olduğundan, ticaret filomuz daha da küçülmüştür. I.Dünya Savaşı'ndan önce, yaklaşık 110.000 tona ulaşan gemilerimizden, toplam tonajı 83.600 olan 63 Türk gemisi savaşta batırılmıştır. Mütareke senelerindeki istikrarsız durum, gemilerimizin daha da fazla eksilmesine neden olmuş ve 1922'de ticaret filomuz 16.582 safi rüsum tonalitosuna düşmüştür. Cumhuriyet dönemi de, özellikle kabotaj hakkının elde edilmesiyle, bu üçüncü devir içinde değerlendirilir²⁰.

I. OSMANLIDAN CUMHURİYETE DENİZ TİCARETİMİZ VE VAPUR ŞİRKETLERİ

A. CUMHURİYET DÖNEMİ DENİZ TİCARETİ

Cumhuriyetin ilan edildiği, 1923 yılında limanlardaki küçük hizmet tekneleri, istimbotlar, şehir hattı vapurlarıyla gemilerinin hepsi 271 tane idi. Toplam gros tonajı ise 48.085'i zor bulunuyordu.

Türkiye seyr-i sefanin elinde ise şehir hatları vapurları dahil 32 tane gemi vardı. Bunların çoğu bakıma muhtaç eski gemilerdi.

Cumhuriyetin kuruluş yılındaki tüm deniz ticaret filomuzun durumu aşağıda tabloda verilmekte olup, bu dönem ile ilgili detaylı bilgi "Türkiye Seyr-i Sefain'inin kuruluşu (s.20) bölümünde izah edilmektedir.

KURULUŞ (ŞİRKETLER)	TEKNE SAYISI	TOPLAM GROS TONAJ
Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi	32	23.370
Şirket-i Hayriye	27	4.215
Haliç Şirketi (Yabancı sermaye)	16	1.397
Diğer Kişiler ve Şirketler	24	15.201
Limandaki Küçük Tekneler	17	2.150
İstimbat ve Römorkörler	60	600
Motorlu Deniz Araçları	95	1.152
TOPLAM	271	48.085

²⁰ www.denizcilik.gov.tr/hakk/osmanli.htm.

1911’de başlayan Trablusgarp savaşıdan 1922’de kazanılan Büyük Zafer’e kadar geçen süre içerisinde bir çok gemimizi kaybetmiştik²¹.

B. OSMANLIDAN CUMHURİYETE VAPUR ŞİRKETLERİ

a. Seyr-i Sefain İdaresi

İdare-i Mahsusa’nın filosundaki gemilerin çoğu yaşlı ve yorgun gemilerdi. Ayrıca idare sağlıklı bir yönetime kavuşamamıştı. 1909’da sayıları 82’yi bulan büyüklü küçüklü gemilerin 65’i eskilikten kadro dışı bırakılmış, bu nedenle kıyılarımız arasındaki hatların çoğu iptal edilmek zorunda kalmış, limanlarımız arasındaki deniz taşımacılığı, yabancı şirketler tarafından sürdürülüyordu. 1911 yılındaki Trablusgarp, 1912’de Balkan savaşlarının patlak vermesi nedeniyle bu gemilerin çoğunun asker sevkıyatında kullanılacağından İdarenin Harbiye Nezaretine bağlanması isteniyordu. İdare-i Mahsusa düzensizlikler ve yolsuzluklar neticesinde borç batağına düşmüştü. Sefere çıkmayan vapur personeline maaşların ödenmesi, kadrolarında fazla eleman alınması da bu kötü durumun sebeplerindendi.

Vekiller heyetinin yeni bir idare kurulması hakkındaki önerinin padişah tarafından onaylanması ile 9 Eylül 1910 günü Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi resmen kurulmuş oldu. Genel müdürlüğüne de Deniz Albay Azmi Bey getirildi. 1910 yılı bütçesinden Harbiye Nezâretine ayrılan paradan Osmanlı Seyri Sefain idaresine 156.000. altın ayrıldı. Bu parayla hem gemiler onarılacak, hem emekliye ayrılan personele ödemedede bulunulacak, artan parayla da Londra’da az kullanılmış, yurt kıyılarında çalışabilecek, aynı zamanda asker taşımaya elverişli gemiler alınacak bunun giderleri, hurdaya çıkan eski teknelerin satışından gelecek para ve donanma cemiyetinden gelecek 40.000 - 50.000 altın lira karşılanacaktı.

²¹ Tutel, **age**.s.163.

Kuruluş bir anonim şirket haline getirilmek istendi ise de Trablusgarp ve Balkan Savaşları nedeniyle anonim şirket haline getirilememiştir. Azmi Bey makamında 10 ay kalmıştır. Bu süre içerisinde, Nihat, Hamdi ve Abdurrahman Beyden oluşan komisyon birlikte Avrupa'ya giderek elverişli olan gemilerden satın almak için temaslarda bulunduktan sonra, o günlerin en işe yarar gemilerinden ucuz denilebilecek fiyata toplam 130.000. altın liraya Akdeniz, Karadeniz, Gülcemal, Bahr-i Ahmer, Nilüfer, Plevne, Derne, Kızılırmak adlı gemiler satın alınmıştır.²²

1913 yılında, Eylül ayı içinde umum müdür muavinlerinden Tahir Bey'in Fransa'ya giderek yurda getirttiği resmi ve planları son derece itina ile yapılan ve her biri 697 grostonluk bu üç yeni vapur ki, şehir hatlarının ilk uskurlu vapurlarıydı; toplam idâreye 76.522 altın liraya mal olmuştu. Bu vapurlardan “Moda” 56 yıl, Burgaz 78 yıl, Kadıköy 54 yıl aralıksız çalışarak ne kadar isabetli seçim yapılmış olduklarını kanıtladılar. Daha sonra bu vapurların eşi olan “Kalamış” ve “Heybeliada” adlı yolcu vapurları yaptırılmıştır.

Seyr-i Sefâin İdâresinin 1911 sonbahar tarifesinde Köprü'den Haydarpaşa ve Kadıköy'e günde 22 sefer yapıldığını görüyoruz. Ayrıca Moda, Kalamış ve Fenerbahçe'ye 6 sefer yapılmaktaydı. Günümüzde ise 2005-2006 kış tarifesine göre Karaköy'den Kadıköy'e 55 sefer yapılmaktadır. Suadiye, Kalamış ve Caddebostan seferleri kaldırılmıştır.

O sıralarda Alman yanlısı İttihat ve Terakki hükümeti nasıl ki askeri komuta kademelerinde Alman uzmanlara görev verdiyse, Seyr-i Sefain İdâresinin başına Karl Leke genel müdür, Blum adlı kişiyi de Levâzım müdürlüğü, Aypin adlı diğer bir Alman uzmanı da makine müdürlüğünün başına getirildi. Karl Leke 149, diğerleri ise 50'ser lira maaş alacaklar ve üç yıl görev yapacaklardı.

²² Eser Tutel, *age*, s.116-120; **Seyr-i Sefain İdaresi için bkz:** Ali İhsan Gencer, **Türk Denizcilik Tarihi Araştırmaları**, İstanbul 1986; Selahattin Enis, **Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi Rehberi**, İstanbul 1928.

Daha sonra bu Almanların işlerinde pek uzman olmadıkları; Karl Leke'nin Alman denizcilik işletme nizamnamelerini getirterek Türkçe'ye çevirdiği ve idare gemilerinin siyah olan baca boyalarının sarıya boyanması ve üzerine ay yıldız ile çaprazlama iç içe geçmiş iki çapadan oluşan yeni forsun yerleştirilmesi yaptığı görüldü. Karl Leke gemi siparişlerinin kendi ülkesine verilmesi konusunda hayli çaba sarf etmiş ve üç vapurun Almanya Danzig tezgahlarında yapılmasını sağlamıştır. Bunun haricinde fazla bir hizmet sağlayamadığı için iki yıl önce başlamış olduğu görevine 4 Ocak 1913 günü sözleşmesi dolmadan (üç yıl) feshedilmiş. Yerine Binbaşı Sadullah Bey genel müdür vekili olarak atanmıştır. Sadullah Bey'in ilk önemli icraatı, yabancıların ellerinde bulunan fenerler idaresine asker taşıyan gemilerimizden fener vergisi ödenmesini kaldırtmasıdır. Diğer bir konu personelin çoğunun işe devamsızlığın, kayıtsızlığın ve düzensizliğinin önüne geçti. İş disiplinini sağladı.²³

Sadrazam ve Harbiye nazırı Mahmud Şevket Paşa Osmanlı Seyr-i Sefâin İdaresini Harbiye Nazırlığına bağlayıp, Sadullah bey askeri tahsisattan 250.000.-lira ayrılmasını sağlayarak idarenin ikinci defa kuruluşu gibi bir hizmet yaptı.

1913 yılı Balkan savaşı devam ederken asker sevkıyatında kullanılan gemilerin bakım, onarım ve yeniden sefere konabilmesi için başta Sadullah Bey olmak üzere idare çalışanları büyük fedakarlıklar göstermiştir. Balkan savaşının en umutsuz günlerinde Ahmet İzzet Paşa'nın şarköy'e çıkarma harekâtı 7 Şubat 1913 günü Bulgar bonbardumanı altında yapılmış buna, 20 tane (Gülcemal, Akdeniz, Karadeniz, Marmara adlı gemi ve diğerleri) Seyr-i Sefain gemisi ve ayrıca Şirket-i Hayriye'nin 12 gemisi de katılmış, herhangi bir kayıp olmamışsa da istenilen netice alınamamıştır.

1913 yılında idarenin başına İttihat ve Terakki'nin en nüfuzlu şahsiyetlerinden İsmail Hakkı Paşa getirildi. Haftada sadece iki gün bu yeni görevine gelecekti. Ayrıca 103 kişinin; bir kısmının isten çıkarılması ve bir kısmının da emekliye sevk edilmesi idarenin yapısının bozulmasını başlattı. Hakkı Paşa idare'nin

²³Tutel, **age.**, s.135-136

yapısında da değişiklikler yapmaya başladı. İdare denizcilik işletmesi değil de sanki askerî levazımın bir kolu gibi çalışıyordu. Bu durumda Sadullah Bey istifa ederek idareden ayrılmak zorunda kaldı.

Birinci Dünya Savaşının patlak verdiği 1914 yılında Osmanlı Seyr-i Sefain idaresinin bütçe içindeki masrafı 75.038.180 kuruştı. Geliri ise 79.489.000.-kuruş ki, arada 4.450.820 kuruşluk lehte olan farkta Levazım Dairesi Başkanlığından istendiği gibi harcanıyordu.

İdarenin elinde 25 gemi kalmıştı. Savaş nedeniyle olağanüstü hal dolayısıyla, boğazda yolcu taşıyan Şirket-i Hayriye mürettebat maaşlarına bir misli zam yapmasına rağmen, Seyr-i Sefâin İdaresi personeline tek kuruş bile yapmadığı halde savaş sonlarına doğru idare iflas edecek duruma gelmişti. İdare'nin Mithat Paşa, Bahr-i Ahmer ve Bezm-i Alem" adlı en büyük gemileri iaşe taşımak için (Enver Paşa'nın emriyle Trabzon'a iaşe taşımak için) İstanbul'dan hareket eder etmez 7 Kasım günü Şile (Boğaz çıkışı) açıklarında Rus savaş gemileri tarafından batırılmış 152 asker şehit, 120 kişide Rus'lara esir olmuştur. Afganistan'daki direnen milliyetçilere destek vermek amacıyla gönderilecek olan "Karadeniz" gemisine İngilizler el koymuş gemi iade edilmemiştir. Birinci dünya savaşı sonunda İstanbul'a yerleşen işgal kuvvetleri, Osmanlı Devletinden savaş tazminatı olarak Osmanlı Seyr-i Sefâin idaresinin gemilerini istedilerse de almayı başaramadılar.²⁴

1918'de Mondros Ateşkes'in imzalanmasından sonra pek az süre geçti ki, İsmail Hakkı Paşa, İdare Müdürü ortadan kayboldu. Yardımcısı Hâki Bey de göreve gelmedi. Bahriye amirallerinden Vasıf Paşa müdürlüğe getirilmişse de kısa bir süre sonra istifa ettirilmiş, yerine getirilen Teftiş heyeti müdürü Mümtaz Bey bir ay kadar görev yapmıştır.

²⁴ Tutel, **age.**, s.136-144

Birinci Dünya Savaşında çoğu Çanakkale olmak üzere Seyr-i Sefain İdaresi çok gemi, vapur ve şilebini kaybetmiştir. Mondros mütarekesi ile (30 Ekim 1918) ile birlikte galip devletlerin deniz ticaretine el koyması; işgal kuvvetler komutanı Koramiral Calthrope'un bir ara Anadolu'ya silah ve asker sevk edildiği gerekçesiyle (5 Mayıs 1922- 8 Ekim 1922) Seyr-i Sefâin ve Şirket-i Hayriye'nin faaliyetini men etmesiyle gerçekleşmiştir. Gerekçesi de Milli Mücadeleyi başlatan kuvvetlere gizlice silah taşımalarını engellemektir.

28 Nisan 1920'de Rüstem Paşa idare'nin başına gelen müdür olarak getirilse de istifa ettirilip, yine eski müdür Hüseyin Bey getirilir. Onun hakkında da basında çıkan yolsuzluk haberleri yüzünden mahkemeye verilince istifa etmek zorunda kalır. 1921 yılında genel müdürlüğüne bu sefer bahriye Albaylarından Muzaffer Bey getirilir. O da 84 gün kalır. 1922 İdare'nin başına Atıf Paşa gelir. Bir yıl bile geçmeden yerine tekrar ikinci kez 1923'te Muzaffer Bey getirilir. O da bu görevde ancak bir yıl kalır.

Mustafa Kemal komutasındaki Türk ordusu Kurtuluş Savaşı kazanılmış, Osmanlı devleti son bulmuş ve Ankara Hükümeti duruma hakim olmuştur..

19 Ocak 1923'te idarenin başına kurulun eski müdürlerinden Sadullah Bey üçüncü defa getirilir. Bunu bizzat Gazi Mustafa Kemal Paşa istemiştir.²⁵

b. Şirket-i Hayriye

Şirket-i Hayriye (1851-1944): Yüz yıla yakın bir süre İstanbul'un günlük yaşamında vazgeçilmez bir yeri olan Şirket-i Hayriye; önceleri yandan çarklıları, 1903'den itibaren de pervaneli gemileriyle şehir ulaşımında büyük hizmetler görmüştür. Bu şirketin bir başka önemi de, ülkemizde kurulan ilk halka açık ulusal anonim şirket olmasıdır.

²⁵ Tutel, *Seyr-i Sefain...*, s.145 – 147.

"Swift" adlı ilk buharlı gemi II. Mahmut zamanında, 1828 yılında İstanbul sularına gelmesiyle Osmanlı Devleti'nin deniz ticaretinde ve deniz taşımacılığında yepyeni bir dönem açılmışsa da, denizlerde yolcu taşımacılığının ciddi olarak başlaması 1843'de kurulan Fevaid-i Osmaniye ve 1851 yılında kurulan Şirket-i Hayriye ile gerçekleşebilmiştir²⁶.

Şirket-i Hayriye, 93 yıl boyunca verdiği hizmetlerle örnek bir işletme olarak tarihe geçmiştir. Boğaziçi'nin gelişmesini Şirket-i Hayriye teşvik etmiş, Boğaziçi'nin mimarı olmuştur. Şirkete ait yolcu gemilerinin çalışmaya başlamasından sonra Boğaziçi köyleri büyümüş, giderek sayfiye merkezleri haline gelmiş, hatta zamanla şehre bağlanarak İstanbul'un yayılıp büyümesine yol açmıştır.

Şirketin kuruluşundaki amaç, Boğaziçi'ni İstanbul'a bağlamak, gemiciliğe ve deniz ticaretine halkı özendirerek başka bir takım denizcilik şirketlerinin kurulmasına önayak olmak, Türk denizciliğinin gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

Padişah Abdülmecit'in emirleriyle kurulan Şirket-i Hayriye, Osmanlı İmparatorluğu döneminde denizcilikle ilgili ilk anonim şirkettir. Bu şirketin hem hayırlı işler arz etmesi hem de istihdam politikası yönünden önemli bir yeri vardır. İstanbul sularında (özellikle Boğaz taraflarında) tarifeli vapur seferleri Sadrazam Reşit Paşa'nın desteği, Keçecizade Fuat Paşa ve tarihçi Ahmet Cevdet Paşa'nın gayretleri ile 1851 yılında kurulan Şirket-i Hayriye'ye ait vapurlarla başlar. 1867-1872 yılında Üsküdar-Kabataş arasında sefere konulan "Suhulet" ve "Sahilbent" arabalı vapurları dünyada sefer yapan ilk arabalı vapurlardır. Şirket-i Hayriye kurulduğu günden itibaren fabrika ve gemilerinde kullandığı malzemenin çoğunu doğrudan doğruya Avrupa piyasalarından ve bilhassa İngiltere'den satın almayı tercih etmiştir.

²⁶ Eser Tutel, **Şirket-i Hayriye**, İletişim Yay., 2. Baskı İstanbul 1997; **Şirket-i Hayriye için** bkz. Orhan Kızıldemir, **Şirket-i Hayriye İdaresi**, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992; Swift'in **İstanbul'a gelmesi için** bkz. Orhan Kızıldemir, **İlk Buharlı Geminin Türkiye'ye Gelişi**, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992; Zafer Toprak, **Şirket-i Hayriye Amele Cemiyeti ve 1925 Grevi**, *Toplumsal Tarih*, 5/30, 1996; Murat Koraltürk, **"Şirket-i Hayriye'nin Kurucu ve İlk Hissedarları**, İstanbul Armağanı.

I. Dünya Savaşı'ndan önce şirketin vapur sayısı 39'a yükselmiş olup iki araba vapuru 26 (Suhulet), 27 (Sahilbend), on dördü yandan çarklı, üçü istimbot 35 (İşgüzar), 55 (Bebek), 56 (Göksu) ve geriye kalanı uskurlu vapurlardır. I. Dünya Savaşı sırasında, çift uskurlu vapurlardan 61 (Sultaniye), 62 (Hünkar İskelesi) dahil olmak üzere on bir vapur batmış ve 49 (Hale), 50 (Seyyale)'nin güverteleri sökülerek, cephane ve silah taşımada kullanılmak üzere Harbiye Nezaretince satın alınmıştır. Şirketçe Boğaziçi ulaşımını sağlamak amacıyla üç vapur kömür gemisi haline getirilerek, mevcut vapurların kömür gereksiniminin karşılanması yoluna gidilmiştir. Buna göre, araba vapurları ve romörkörlerin haricinde şirketin elinde büyük küçük onsekiz vapuru kalmıştır²⁷.

c. Türkiye Seyr-i Sefaininin Kuruluşu

Türkiye Cumhuriyetinin ilanıyla, 597 sayılı kanunla Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresinin adı Türkiye Seyr-i Sefâin idaresi şekline dönüştürülmüştür. İdarenin başına binbaşı Sadullah Bey tekrar getirilmiştir. Kuruluşu 5 Şubat 1924 tarih ve 2195 sayılı kararla Müdafa-yı Milliye vekaletine bağlandı. İdare Heyeti nizamnamesi millet meclisinde 14 Mayıs 1925 onaylandı. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Seyr-i Sefâin idaresinin elinde bulunan 14 tane gemiden 9 tanesinin tonajları 1.000 groston'un üzerinde idi. İki dışında hepsi (Kızılırmak, Ereğli) İngiltere yapımıydı. Yaş ortalaması 38'in üzerinde idi.²⁸

O tarihlerde karayolları yok denecek kadar az olduğu için liman kasabalarının her türlü ihtiyacı deniz yolu taşımacılığı ile karşılanması mecburi idi. İdarenin şehir hatlarında çalıştırdığı 14 tane yaş ortalaması 17'nin üstünde vapurları vardı. Ayrıca dört tane de römorkörle tekneleri mevcut idi. Cumhuriyet gazetesinin 15 Temmuz 1925 tarihli sayısındaki makalede Türkiye Seyr-i Sefâin idaresinin kaydettiği gelişmeyi şöyle dile getirmiştir.

²⁷ Bu gemiler için bkz. Bernd Langensiepen- Ahmet Gülerüz, **1828-1923 Osmanlı Donanması**, Denizler Kitabevi, İstanbul 2000

²⁸ Tutel, **Seyr-i Sefain...**, s.166-168

Seyri Sefain İdaresinden alınan bilgiye göre idare dört ay içinde geçen yılın aynı dönemine oranla 50.000.- kusur lira fazla gelir sağlamıştır. 1923 (1339) yılının aynı dört ayna oranla da 28.000.- liralık gelir fazlası vardır. Buna ek olarak 1905 yılı Hollanda yapımı “Karadeniz, Ege, Ankara ve İzmir vapurları satın alınmıştır.

Başarılı ve çalışkan genel müdür Sadullah Bey (Güney) bir buçuk yıl içinde 15.000 tonu aşan, 1.200.000 lira karşılığında “Karadeniz, Marmara, Mersin, Antalya, Çanakkale, Şehit Miralay Nazım Bey, Büyükkada vapuruyla dört büyük römorköre Türk bayrağı çekerek idareye kazandırmış, ayrıca Cumhuriyet ve Mahmut Şevket Paşa isimli gemiler gerekli tamir ve bakımdan sonra teşkilata kazandırılmıştır. Basımevi kurulmuş biletler ve diğer nakliyat sefer biletleri burada basılmaya başlamıştır. Büyük vapurlara birer doktor, yakın mesafelere çalışan vapurlarda sağlık memurları bulunduruldu. İlk yardım malzemeleri yerleştirildi.

Makine müdürü Kadri Bey, Glasgow’a giderek biri 1.080, öteki 1.000 grosluk (Anafarta ve Bandırma adları verildi) tonluk vapur alınmış ve sefere konulmuştur. Son üç yıl içinde gelir tablosu aşağıdaki gibidir.

YIL	GELİR
1923	2.329.883. Tl.
1924	2.981.122. Tl.
1925	3.147.905. Tl.

1925’te yurt dışında yaptırılan işler için 142.325 Tl ödenirken, 1927 yılında bu 69.205 Tl.ye düşmüştür. Tamirler ve bakımlar Türk fabrikalarında yapıldı. Lozan antlaşmasındaki Bahri Kabotaj hakkı uygulanması 1 Temmuz 1926’dan itibaren Türk devletine geçti. Böylece denizde Türk limanları arasındaki taşımacılık tamamen Türk bayraklı gemi ve vapurlarla yapılmaya başlandı. Bu gün (26 Temmuz), 1935 tarihinden itibaren kabotaj bayramı olarak kutlanmaya başlanmıştır. 1926 yılının

1 Temmuz tarihli Milliyet gazetesinde kısaca şöyle bahsedilmiştir. “ Kabotaj hakkı bizimdir. Milli Sefain’i Selamlar, bütün Türk deniz işçilerine muvaffakiyetler (Başarılar) temenni ederiz.”

“Ankara, 30 (A.A.) Ticaret Vekili Rahmi Beyefendi, Anadolu Ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

Genç Türkiye Cumhuriyetinin Lozan’da kazandığı büyük zaferlerden biri olarak kabotaj hakkının üzerine tanzim edilen Kabotaj Kanunu, 1 Temmuz 1926’dan itibaren yürürlüğe girmiştir.

Bugünden itibaren limanlarımız arasındaki Taşımacılık yalnız Türk vapurları ile yapılacak ve şimdiye kadar geçici olarak bu haktan istifade eden yabancı vapurlar bundan sonra Türkiye Limanları arasında yük ve yolcu nakledemeyeceklerdir. Kabotaj hakkının uygulanmasıyla Milli Sefain gerekli tertibatı tamamıyla almışlardır.”²⁹

Bu aynı zamanda Atatürk Türkiye’sinin gerçekleştirdiği devrim ve atılımlardan birisidir.

1924 yılında Marmara, Kocaeli, Miralay Nazım (Kurtarma Römorkörü) adları verilen vapurlar, 1925’te hepsi yolcu ve yük gemisi tipinde hepsi beş (5) tane gemi daha satın alınmış (Çanakkale, Anafartalar, Antalya, Mersin, Büyük Ada ismi verilen), 1927 yılında da beş (5) gemi daha satın alınarak Türkiye Seyr-i Sefain idaresi ve Türk Denizciliği büyük kapasite ve güç kazanmıştır.

Gazi Mustafa Kemal İzmir Vapuru Hatıra Defterine şunları yazmıştır : *Seyr-i Sefain idaresinin, intizam ve mükemmeliyetini her fırsatta her yerde gördüm. Bu defa bana İstanbul’dan Samsun’a kadar pek güzel ve rahat seyahat temin eden İzmir*

²⁹ Tutel, *age.*,s.172.

*Vapuru da bu takdire şayan bir numunesidir. (16 Eylül 1928 Gazi Mustafa Kemal)*³⁰
diyerek Türk Seyr-i Sefain'in geldiği seviye ve kalite anlayışını teyit etmiştir.

Yeni alınan gemi ve vapurlarla kapatılan hatlar yeniden açılmaya başladı. 1927 yılında (Romorkör, motorlu ve mavnalar hariç olmak üzere) 44 yolcu gemisi vardı. Bu 63.230 tona yükseldiğini gösteriyor. 1923'te bu rakam 23.630 gros ton'du. Cumhuriyetin ilk 4 yılında taşıma tonajının üç katı arttığını görmekteyiz.³¹ Bununla gelirden de aşağı yukarı iki mislinden fazla arttığı söylenebilir.

İlk dış hat seferi 1930 yılının 11 Temmuz günü Pire-İskenderiye hattı İzmir adlı geminin Galata rıhtımından hareketiyle başlamıştır.

Daha sonra yeniden düzenleme yapılarak, 1 Temmuz 1933 tarih ve 2248 Sayılı kanunla Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi lavedilerek, yerine üç bağımsız müdürlük kurulmuştur. Bunlar;

1. Devlet Demir Yolları İşletmesi Müdürlüğü,
2. Akay İşletmesi Müdürlüğü,
3. Fabrika ve Havuzlar İşletme Müdürlüğü'dür³²

Böylece Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi Cumhuriyetin ilk yıllarında üzerine düşen görevi başarıyla yaparak Türk bayrağını gururla dalgalandırmıştır.

d. Adalar Osmanlı Şirket-i Bahriyesi

Mısırlı Halil Paşazade, Abbas Paşa tarafından kurulmuş iken, daha sonra bir Anonim Şirket haline dönüşmüştür. İdare hanesi (Yönetim Merkezi) Galata'da, Arabyan Han'ında hususi bir dairedir. Genel Müdür ve güverte müfettişi Yusuf Beğ'dir. Makine İnspektor'ü (Müfettiş) Ali Beğ'dir. Alameti Farıkası mavi zemin üzerinde ehram şeklindedir.

³⁰ Tutel, *Seyr-i Sefain...*,s.194.

³¹ Tutel, *Seyr-i Sefain...*,s.190.

³² Tutel, *age.*,s.195.

Mevcûd Vapurları³³

İsmi	Rûsûm Tonilatası
Tahir	780
Heybeliada	529
Kınalıada	179

e. Hilal Osmanlı Anonim Şirketi

İdârehânesi	: İstanbul Rıhtım Hanında
Müdürü	: Girildi Nâfi Beğ
Güverte İnspektörü (Müfettişi)	: Şevket Beğ
Makine İnspektörü (Müfettiş)	: Kadri Efendi
Meclis İdare Reîsi	: Da'vâ Vekili Behrâm Efendi
Alâmet-i Fârikası (İşareti)	: Kırmızı Zemîn üzerine beyaz hilal.

Şirketin Mevcut Vapurları³⁴

İsmi	Rûsûm Tonilatası
Hilal	935
Güzel Girid	602
Millet	319

f. Gümüşciyân Vapur Şirketi

İdârehânesi	: Galatada Liman Dâiresi Karşısında Dâire-i Mahsûsa
Sâhib ve Müdür'i Umûmî	: Mağrdic Gümüşciyân Efendi
Alâmet-i Fârikası (İşareti)	: Bacalarda beyaz ay yıldız

³³ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.67.

³⁴ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.68.

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi	Resûm Tonilatası
Mahmud Şevket Paşa	1743
Seyyâr	2140
On Temmuz	1486
Zonguldak	780

g. Beykoz Vapur Şirketi

Sâhib ve Müdürleri	: Mustafa ve Hacı Ali Beğler
Alâmet-i Fârikası	: Beyaz zemin üzerine ufkî iki kırmızı hat

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi	: Rûsum Tonilatası
Beğkoz	: 870
Hanefîyye	: 240

h. Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi

İdârehânesi	: Galata Kara Mustafa Paşa Sokağında
Meclis İdâre Reîsi	: Sâmi Sezâr Efendi
Müdür-i Umûrî	: Setrak Efendi
Alâmet-i Fârikası	: Beyaz zemin üzerine iki kırmızı hilal arasında kırmızı çapa.

Şirketin Mevcut Vapurları³⁵

İsmi	: Rusûm Tonilatası
------	--------------------

³⁵ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.68.

Kendire	: 181
Tevfikîyye	: 344
Hikmet	
Hâvir	
Seyyâre	: Takriben 50 : 60
Katrîn	

ı. Erdekli Râsim Şirketi

İdârehânesi	: Galata Kutu Hânında
Sâhib ve Müdür-i Umûru (Genel Müdür)	: Erdekli Râsim Beğ
Alâmet-i Fârikası	:Beyaz zemîn üzerine etrafı kırmızı ze ve ortasında çift kırmızı çapalı filamadır. ³⁶

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi	: Rûsûm Tonilatası
Bandırma	: 297
Erdek	: 415

j. Trabzon Necât Vapur Şirketi (Kollektif)

Merkez İdârehânesi	: Trabzonda Hüseyin Celal Efendi ve Şurekâsı
--------------------	--

³⁶ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.69.

Şu'be İdârehânesi : Bağçe Kapusundaki handa Hâfız Said Efendi
Zâde Es'ad Beğ

Şirketin Mevcut Vapurları

İsmi : Rûsûm Tonilatası
Necât : 943

İstefânos Vapuru (Şilep)

Sâhibleri : Toma Efendi ve şurekâsı
Rûsûm Tonilatası : 450

Despina Vapuru (Şilep)

Sâhibi : Ayvat Oğlu Efendi
Rûsûm Tonilatası : 480

Defnî Vapuru

Sâhibi : Pandeli Efendi
Tonilata : 826

k.Tirelya Vapur Şirketi ³⁷

Sahibi ve Müdürü : Filib Efendi
Mevcûd Vapuru : Terelya

³⁷ **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.69.

Tonilata : 220

I. Mudanya Vapur Şirketi (Kollektif)

Mevcûd Vapuru : Başlangıç

Rüsûm Tonilatası : 216

m. Kırlangıç Vapur Şirketi³⁸

Sâhib ve Müdürü : Yorgi Efendi

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemin üzerine kırmızı kırlangıç resmi

Mevcûd Vapuru : Kırlangıç

Rüsûm Tonilatası : 22

Şirketin Mevcut Vapurları

Vatan vapuru³⁹

Rüsûm Tonilatası : 63

Sâhib ve Müdürü : Mâni' Zâde ve şürekâsı

Paşabahçe Vapuru

Rüsûm ve Tonilatası : 85

Sâhibi : Remzi Beğ

³⁸ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.69

³⁹ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.70.

n. Pandeli Birâderler İdâresi

Sahibi : Naksi Ârhî
Rûsûm Tonilatası : 860

o. Yani Ârvenitidis ve Oğulları

Sahibi ve Müdürü : Nika
Rûsûm Tonilatası : 1047
Velisaryos Vapuru : 541

Şirketin Mevcut Vapurları
Adliye Vapuru

Rusûm Tonilatası : 20
Sâhibi : Cemal beğ

p. Haliç Dersaâdet Vapur İdâresi

İdâresi : Eyvânsaraâyda
Müdür-i Umûrmî (Genel Müdür) : Leon İnzilberg
İnspektor (Müfettiş) : Mütেকâidîn-i Bahriyeden Ömer Beğ
Muhâsebeci : Yağlıkciyân Jozef Efendi.
Baş Kâtib : Leon Efendi.

(80) Sermühendis	: Metratgin
İkinci Mühendis	: Pol Kukainzân
Seyr-i Sefer Müfettişi	: Hamdi Beğ
Güverte İnspektör Kâtibi	: Ali Selâhaddîn Efendi ⁴⁰ .
Muhâsebe Kâtibi	: Robin Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Albır Efendi
Tahrîrât Kâtibi	: Kemal Efendi
Muâvin Kâtibi	: Niha Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Balta Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Delalola Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Kolaru Efendi
Mevcûd Vapurları	: 11 numaraya kadar.

r. Terakkî Vapur Şirketi⁴¹

Sâhib ve Müdürü	: Trabzonlu Hüseyin Beğ ve şürekâsı
İdârehânesi	: Galata liman dâiresi ittisâlinde dâire-i mahsûsada.
Mevcûd Vapurları	: Terakki
Rusûm Tonilatası	: 190

⁴⁰ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.70.

⁴¹ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.71.

II. VAPUR ŞİRKETLERİNDE GÖREVLİ KAPTANLAR VE TEŞKİLATLANMALARI

A. Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar

a. Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresindeki Kaptanlar

Seyr-i Sefâin kaptanlarının toplam mevcudu 83 tane olup, bunların çoğu, memleketleri mahalle ve semt adları ile isimlendirilmişlerdir. Bu mevcut kaptanlardan yarısına yakını (35 tanesi) İstanbul ve civarı mahalle ünvanlı kişiler olduğu diğerlerinden 10 tanesinin Rize’li, 5 tanesinin Trabzon’lu, 3 tanesinin Tirebolu’lulu ve Karadeniz kıyı şeridi ahalisinden olduğu (yaklaşık 20 tane kaptan) anlaşılmaktadır. Geriye kalan kaptanlarında Osmanlı coğrafyasının muhtelif bölgelerine (Kayseri’li, Pişmaniye’li, Tekfurdağ’lı, Girid’li, Yakacık’lı v.s.) oldukları ve bir kısmının da sadece isimlerine binaen (Ali bin Mehmet, Mahmud bin Osman, Galip bin İsmail v.s) anıldıkları ve bu isimle kayıtlı oldukları görülmektedir. Bu kaptanların tahsil durumlarını incelediğimiz zaman yirmi iki (22) tane kaptanın (Leyli Tüccar Kapudân Mektebi) yani akşam ticaret kaptan okulunu, yirmibir (21) tanesini (Nehâri Tüccar Kapudân Mektebi) Gündüz Ticaret Kaptan Okulundan mezun oldukları, kırk (40) tanesinin de Ameli (bizzat çalışarak kazanılan kaptanlık) sınıf kaptanı oldukları görülmektedir. Bu mevcut kaptanlardan iki tanesi olan Büyük Adalı olan Dimstokli ile Asitaneli Hristo gayri Müslim olup, diğerlerinin Müslüman olduğu (81 tanesinin) anlaşılmaktadır.⁴²

b. Osmanlı Seyr-i Sefâin Makinistleri

Seyr-i Sefâin idaresinde görev yapan makinistlerin toplamının yüzonbeş (115) olduğu görülmektedir. Bütün makinistlerin fabrikadan yetiştiği anlaşılmaktadır. Yani okuldan yetişmedikleri, fabrikadan diplomalı (şahadetnameli) veya belgeli oldukları belirtilmektedir. Seyr-i sefain idaresinde görev yapan yüz onbeş (115)

⁴² Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.34-36.

makinistten sadece birinin isim kayıtlarından anlaşıldığına göre gayri Müslim olduğu (Dimitri Veleğ Nitoli), diğerlerinin Müslüman oldukları anlaşılmaktadır. Yine bu makinistlerden Kasım Paşalı iki (2), Asitaneli (İstanbul), Gerzeli, Kayserili, Akçaabatlı, Kıyımlı şeklinde memleket isimleriyle anıldıkları diğerlerinin sadece isim ve baba adları ile kayıt olduğu görülmektedir.⁴³

c. Şirket-i Hayriye İdaresi Kaptanları

Osmanlı'nın ilk Anonim şirketi olup, bir müdür ve yönetim kurulu tarafından idare edilmektedir. Sahip olduğu çalışma sahası sefer yerleri Boğaz'dan Karadeniz sahillerine vapur işletmektedir. Daha sonra Boğaziçi'ndeki iskeleler arası seferlerine devam etmiştir.

Yönetim Merkezi	Galata Ferminecilerde hususi daire
Meclis İdâre Reisi	Maliye Nâzırı Sâbıkı Ziya Paşa
Genel Müdür	Ali Beğ
Güverte İnspektor (Müfettiş)	Mustafa Beğ
Makine İnspektor (Müfettiş)	İngiliz
Amblemi ve İşareti (Alâmet-i Fârika)	Bacalarda vapur numaraları
Ta'mirât Fabrikası	Halicde Pîrî Paşada

Mevcut Raporları

Numara 26, 28, 33, 34, 35, 37, ilâ 70 numaraya kadar, 32 numaralı bir istimbota olduğu gibi iki adet biri büyük diğeri küçük motor botu vardır.

Şirketi Hayriye idaresinin otuz üç (33) tanesi asıl on beş (15) tanesi yedek olmak üzere kırk sekiz (48) tane kaptanlarının olduğu görülmektedir. Bu kaptanlardan yirmi beş (25) tanesinin (Ameli kökenli) oldukları anlaşılmaktadır. Yirmi iki (22) tanesinin de liman şahadetnameli olduğu görülmektedir.

⁴³ **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.46-49.

Mevcut kaptanların dört (4) tanesinin isimlerinden gayri Müslüm olduğu (Dimitri, Alko, İkesnefon, Anko,) anlaşılmaktadır.

Aldıkları memleket isimlerinden, Karaburunlu Ahmet Kaptan, Hasköylü Tahsin, Sarıyerli Sami, Nülceli Mehmed bin Mahmud ve Lanra'lı İbrahim olarak kayıtlara geçmiştir.⁴⁴

d. Şirket-i Hayriye Makinistleri

Şirketi Hayriyenin toplam makinist sayısı yüz yirmi bir (121) olup, bu makinistlerin birinin İngiltere'den okullu olduğu (İskender Atador Efendi), diğerlerinin ise fabrikadan geldiği görülmüştür. Bu yüz yirmi (121) makinistlerden otuz üçü'nün (33) Gayri Müslim olduğu bunların da Rum, Ermeni, Bulgar kökenli oldukları anlaşılmaktadır. Diğerlerinin seksen sekiz (88)'in Müslüman oldukları anlaşılmaktadır.⁴⁵

e. Haliç İdaresi Kaptanları

Haliç idaresi kaptanlarının onbeş (15) kaptan olduğu, bunlardan üç (3) tanesinin Tirebolu'lu, iki (2) tanesinin âsitaneli olduğu, birer (1) tane olmak üzere Dersaadetli, Göreleli, Niğbolulu, Rizeli, Giresunlu, Bebekli, Kanlıcalı, iki (2) Tarambalı olduğu görülmektedir. Ayrıca bu kaptanların (ameli) belgeli oldukları yine kayıtlardan anlaşılmıştır. Bu kaptanların hepsinin isim ve unvanlarından Müslüman oldukları kayıtlardan anlaşılmaktadır.⁴⁶

⁴⁴ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.43 – 44.

⁴⁵ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.59- 63.

⁴⁶ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.45.

f. Haliç İdaresi Makinistleri

Haliç İdaresi vapurlarında bulunan makinistlerin sayısının yirmi (20) makinist olduğu mevcut dokümandan anlaşılmıştır. Bu makinistlerin altı (6) tanesinin Gayrimüslim oldukları isim ve ünvanlarından anlaşılmaktadır. Yine bu makinistlerden bir tanesinin Baş mühendis (Annikin), bir tanesinin yardımcı Mühendis (muavin Kuk Gıran), bir tanesinin de müfettiş olduğu (Yani Hamdiz) görülmektedir. Bu makinistlerden on sekiz (18) tanesinin fabrika kökenli oldukları anlaşılmaktadır. Bunların hepsi Haliç İdaresinde çalışan vapurlarda görev yapmakta olup. Çalıştıkları vapur adları kayıtlarda verilmemiştir.⁴⁷

g. Motorbot Makinistleri

Motorbot makinistleri toplan altı (6) tanedir. Bunlar; Veli Rauf Efendi, Cemil Efendi, Hidayet Efendi, Rıf'at Efendi, İbrahim Efendi, Vehbi Efendi olmak üzere hepsinin de Müslüman oldukları anlaşılmakta olup, fabrikadan mı okuldan mı oldukları belirtilmemiştir.⁴⁸

h. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Kaptanlar

Muhtelif ticaret vapur şirketlerinde görevli kaptanların sayısı bahse konu kayıтта yüzondokuz (119) olarak görülmektedir. Bunlardan onyed (17) tanesinin “Rizeli”, iki (2) tanesinin “Trabzonlu, iki (2) tanesi Tirebolulu, birer (1) tane Giresun Batman, Karadeniz Ereğlisi, Fatsalı, olmak üzere toplam 26 tanesinin Karadeniz ve civarındaki illerden oldukları anlaşılmaktadır.

Ayrıca yedi (7) tane Üsküdarlı, (iki) 2 Fatihli, iki (2) Kasımpaşalı, iki (2) tanesinin Asıttane’li ve birer (1) tane Hasköy, Beylerbeyi, Beykoz, Paşabahce, Kartal,

⁴⁷ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s 64.

⁴⁸ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s. 64.

Kanlıca, Kasımpaşa, Tophane, Büyükkada, Heybeliada, Edirnekapı'lı, Fatih olmak üzere toplam 25 tane kaptanın İstanbul (merkez) semt ve mahallelerinden olduğu anlaşılmaktadır.

Yanyalı Girit'li, Mısır'lı, Lidinnili, Selanikli, Erdekli, Vidinli, Sisamlı birer tane kaptanların kayıtlı olduğu, diğerlerinin ise kendi isimleri ile kayıtlı oldukları anlaşılmaktadır.

Bu kaptanlarda (119 kaptandan) onyedisi (17) kaptanın Gayri Müslüm oldukları isimlerinden anlaşılmaktadır. Yine bu kaptanların yirmi iki (22) tanesinin "Gece Ticaret Kaptan Mektebinden" diplomalı olduğu, onbir (11) tanesinin gündüz Ticaret Kaptan Merkezinden diplomalı olduğu 76 tanesinin "ameli" kaptanlık belgesine sahip olduğu altı (6) tanesinin bahriye mektebi diplomalı ve iki (2) tanesinin liman şahadetnameli (belgeli) oldukları kayıtlardan anlaşılmaktadır. Bu kaptanlardan elli beş (55) tanesinin (açık) da çalıştıkları yani serbest kaptan olarak çalıştıkları görülmektedir. Diğer kaptanlardan altı (6) tanesinin stimbot'ta, 4 tanesinin yelkenli de 2 tanesinin römorkörde ve diğer kaptanlarında her birinin bir vapur şirketinde görev yaptıkları yine kayıtlardan anlaşılmaktadır.⁴⁹

i. Muhtelif Ticaret Vapur Şirketlerinde Görevli Makinistler

Ticari vapur şirketlerindeki görevli makinist sayısı yüz yetmiş (170) makinist olarak görülmektedir. Bu makinistlerden yirmi sekiz (28) tanesinin Gayrimüslim oldukları isim ve unvanlarından anlaşılmaktadır.

Bu makinistlerin hepsinin fabrika'dan geldikleri yani fabrika menşei oldukları görülmekte olup, okul diplomalı (mektepli)olmadıkları anlaşılmaktadır.

⁴⁹ **Bahriye-i Ticariyye Salnamesi**, s.38- 41.

Bu makinistlerin altmış bir (61) makinistin “açık”ta çalıştıkları (serbest olarak) görülmektedir. Bunlardan on beş (15) makinistin değişik ticari vapurlarda çalıştıkları, iki tanesinin stimbot’da çalıştıkları, yine iki (2) (Biri e.g.m. römorkörü) tanesinin römorkorde çalıştıkları, iki (2) makinistin Osmanlı Selanik Şirketinde çalıştığı ve iki (2) makinistinde fabrikada çalıştıkları kayıtlarda görülmektedir.

B. İSTANBUL OSMANLI KAPTAN, MAKİNİSTLER VE BAHİRİYE CEMİYETİ

a. Kuruluş ve Amacı

İstanbul Osmanlı Kaptan, makinistleri ve Üyeleri Bahriye Cemiyetinin idâre merkezi bugün Galata’da on üç numaralı bir oda da olup, cemiyetin amacı; cemiyetin üyesi olan bütün Osmanlı Kaptan Makinistler ve Mensuplarının çalıştıkları Osmanlı seyr-i sefâin idaresi ile şirketler ve kişilere ait vapur sahiplerine karşı Osmanlı kanun mevzuatı ve bu nizamnamede bulunan her türlü medeni haklarını korumak, cemiyet üyelerinden ihtiyaç sahiplerine yardımda bulunmak, himaye etmek, kaptanlık ve gemicilikle ilgili ilmi gelişmeleri takip ederek bu konuda hizmet vermektir.

b. Katılma Şartları

Kuruluş amacı ve ismi belirli olan bu cemiyet, Osmanlı teb’ası olan Osmanlı Kaptanları Makinistleri ve Gemicilerinden hiçbir din ve mezhep ayrımı yapılmaksızın, yirmi bir yaşından küçük olmamak, cinayet ve yaralama (insan öldürme ve yaralama) suçundan mahkum bulunmamak şartıyla girebilir.

c. Cemiyetin Geliri ve Harcama Şartları

Cemiyete giren kaptanlar makinistler ve bahriye mensubu kişiler giriş parası olarak bir (1) Osmanlı Lirası öder ve her ay üyelik aidatı olarak maaş ve tahsisatlarının yüzde biri (% 1) kadar cemiyet sandığına ödeme yapmakla mükelleftir. Ayrıca başkaları ve cemiyet üyeleri tarafından, cemiyete yapılacak yardımlar kabul olunur. Üye aidatları (Hass-ı nakdiye) ve diğer yardımlar için cemiyet veznedarı tarafından mühürlü ve imzalı cemiyet makbuzu verilir ve bunlardan hasıl olan miktar (Gelir)'ın beş liradan fazlası veznedar ve katip tarafından güvenilir bir bankaya yatırılması şarttır. Cemiyet idaresi kararıyla, öncelikle cemiyetin zaruri ihtiyaçları ve hayır hasenat işleri için sarf harcama yapılır, ikinci olarak cemiyet üyelerinden ihtiyaç sahiplerine durumunu beyan etmek şartıyla, cemiyet adına yardım yapılır.

d. İdare Heyetinin Oluşturulması

İdâre kurulu her toplandığında içlerinden birini gizli oyla başkan seçerler. İdare kurulu bir başkan ve 17 azadan meydana gelir. Cemiyet üyeleri altı ayda bir toplanır ve gizli oyla idare heyetini seçerler. İdare heyeti de gizli oyla içlerinden birini veznedar ve diğerini de cemiyet genel sekreteri olarak seçer.İdare heyetinin anlaşmazlık halindeki yapılan toplantıda heyetin 8 üyesi vazifeli olarak taşrada bulunması halinde mevcut 9'dan bir fazlası ile idare heyeti karar almak suretiyle görevini ifa eder.

e. İdare Heyetinin Görevleri

Osmanlı Kaptanlık ve gemiciliğinin ilerlemesini ve yükselmesini sağlamak, Osmanlı kaptan makinist ve üyelerinin sahip oldukları hakların korunması ve bunların geliştirilmesi için konferans tertip etmek, kitaplar basmak suretiyle cemiyet

üyelerini aydınlatmak, bilgi sahibi yapmak ayrıca görevi esnasında olabilecek yanlışlıklar ve hatalardan korumak, olması halinde bunları gidermeye çalışmaktır.

Cemiyet üyelerinin yaptıkları görev karşılığında, maaş ve yevmiyesinin görevlendirildiklere başka mahalde (yerde) almak, görevi yapmaya gücü yetmeyen cemiyet mensuplarına cemiyet sandığından para yardımı yapmak, kaptanlarla armatörler arasında olabilecek sorunlara çözüm bulmak, gidermek, arabulucu olmak ve şirketler, kaptanlar ve armatörler arasında görev düzenlemesi yapmak, görev gereği olabilecek işten çıkarma ve diğer anlaşmazlıkla ilgili olarak kanun hükümler çerçevesinde konuyu hükümete arz etmek ve haksızlık ve mağduriyetlerin giderilmesi konusunda hükümet nezdinde girişimde bulunmaktır.

Cemiyet üye ve fertlerinden biri; cemiyet ve mesleğin haysiyetine yakışmayan kötü hal ve davranışlar göstermesi halinde cemiyetten çıkarılacaktır.

Veznedarın 100 kuruşa kadar olan harcama makbuzlarını inceleyerek gerekirse fazla harcamalar için karar alacak ve gerekli hallerde genel kurulu toplantıya da'vet edecek, cemiyet fertleri tarafından verilen dilekçe ve müracaatları inceleyerek Osmanlı Kaptanları, Makinistleri ve Bahriye üyelerinin haklarını korumak için gerekli işleri yapmakla mükelleftir.

f. Genel Kurul (Hey'et-i Umumiye)

Genel kurul idare heyetinin daveti üzerine bir yılda iki defa toplanır. Birincisinde her sene sonunda İdare Hey'etinin işlemleri ve muhasebesini inceler ve gelecek yılki düzenlemeleri onaylar. İkincisi ise olağanüstü durumlarda idare hey'etinin daveti üzerine yapılan toplantıdır ki, idare heyetinin toplantıya çağrı gerekçeleri üzerine müzakere yapılır. Hey'eti İdare kararlarını oy birliği ve çoğunluk

usulüne göre alır.⁵⁰ Hükümet ile Cemiyet arasındaki bağlantıya yetkili Muharrem Bahri Efendi kaptandır.⁵¹

Genel katip cemiyetin evrak ve defterlerini düzenler. Üyelerin kayıtlarını tutar, cemiyet harcamalarının makbuzlarını kayıt altında tutar. Her altı ayda bilanço düzenleyerek idare heyetine sunar. Veznedar ile birlikte senelik bilançoları hazırlar. Veznedar şirketin beş liraya kadar olan nakit parasını muhafaza eder. Fazlasını ise genel katip ile güvenilir bir bankaya yatırır. Cemiyet fertlerini aylık üyelik aidatlarını tahsil etmek, mazeretsiz iki ay ödeme yapmayanları idare heyetine rapor etmek ve zaruri harcamalardan yüz kuruşa kadar olanlarını makbuz mukabilinde harcama yapmak ve bunun üzerindeki harcama için idareden karar almak zorunludur.

Cemiyet üyelerinin biri iki haftadan fazla işsiz kalması veya askerlikle ilgili görevde olması halinde veyahut da geçerli bir mazeretini idare heyetine zamanında bildirirse bu müddet için aidat ödemededen muaf tutulur. Cemiyet üyelerinin para yardımı alabilmeleri için en az bir yıl düzenli olarak aidat'ını ödemesi şarttır. Para yardımı alacak kişiye gücünün yeteceği bir iş verilip bundan kaçması veya kabul etmemesi durumunda para yardımı kesilir. Mazeretsiz aidat'ını ödemeyen ve cemiyet kurallarını ihlal eden ve cemiyetin nüfuzun kötüye kullananlar idare heyeti tarafından ihtar edilir. (Uyarı) her ne surette olursa olsun cemiyetten çıkarılanların biriken aidatlarını geri almaya hakları yoktur.

İdare heyeti genel kurula karşı başkaları tarafından yapılan faaliyet ve işlemlerden sorumludur. Genel Kurul toplantısı bir ay öncesinde ilan olunur. İlanı müteakip cemiyet üyelerinin hepsi konuşma gündemini tebliğ eder. Mâzeretinden dolayı katılamayanların yazı ile katılamayacaklarını bildirmeleri gerekir. Genel kurul toplantısında derhal içlerinden birini başkan iki kişiyi de geçici katip seçerler. Reis⁵²

⁵⁰ Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s.4-5.

⁵² Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi, s. 6.

genel kurul önünde sandığı açarak oylar tasnif edilir ve azalar gizli oy açık sayımla seçilir. Katılan üyelerin yarısından bir fazlası ile genel kurul teşkil eder.

Asker sevki ve hükümetin posta ve benzeri işleri ile ilgili görevli kaptan ve gemi mensupları geçersiz mazeret olmaksızın genel kurul toplantısına katılmaması uygun görülmez. Genel kurula ve idare heyetine kaptan, Makinist ve meslek mensubu olmayan hiçbir kişi katılamayacaktır.

Cemiyetin siyasetle kesinlikle alâkası ve katılımı olmadığı gibi görüşülecek konular ve cemiyet ile ilgili konular haricindeki işlerle uğraşması yasaktır.⁵³

⁵³ **Bahriyye-i Ticariyye Salnamesi**, s.6-7.

1. BAHRİYYE-İ TİCÂRİYYE SÂLNÂMESİ TRANSKRİPİ

Osmanlı Kapudân ve Makinistler ve Müntesibîn-i Bahriyye Cem'iyeti Reisi, mütekâidîn-i bahriyyeden Süleyman Nutkî Beğ tarafından cem' ve telfik olunmuştur.

Birinci def'a olarak Matbaa-i Bahriyye'de tab' olunmuştur.

Sene 1329 Nisan

2. MUKADDİME

Osmanlı kapudân ve makinistlerinin sâlnâmesi memleketimizde erbâb-ı san'atı himâye ve teşvik eden ilk eserdir. Sa'yı zâtiyesiyle te'mîn-i maîşet eden esnâf-ı ahâlînin memleketin terakkîsiyle ne derece alâkadar oldukları bizde henüz takdir edilemediğinden, bu fedâkâr ve kanaatkâr gemiciler hiçbir taraftan bir muâvenet-i mütekâbileye mazhar olamamaktadır. Herkesin yataklarında titrediği fırtınalı bir gecede yağmur, rüzgar karşısında îfây-ı vazîfeye çalışan bu gayûr kimselere hizmetlerinin mükâfâtını vermek değil, gördükleri işin ehemmiyetini ve memlekete olan fâidesini bile anlamak henüz müyesser olmadığı görülüyor.

Deniz ticareti sayesinde hayât-ı beşerin büyük inkılâbâta mazhar olduğunu tarih isbât ederken biz bu sınıf sanatkârlarımızı da mea't-teessüf tekmîl esnâf-ı ahâlîye bakdığımız nazar-ı istihfaf ile görüyor ve ihtimal ki me'mur olmadıkları için acze-i nâsdan add etmeye yelteniyoruz. Bizde san'atın bu kadar kıymeti vardır! Bir mevki'den kendisini yâhud malını nakl ettirmek için haftalarca bir vapura intizâr eden tüccar, bir yolcusuyla maksadına nâil olduktan sonra kendisine o hizmeti îfâ eden kimseleri takdîr değil, belki verdiği kıymetsiz bir ücret için tahkîre bile kıyâm eder. Bunun bir çok misalleri görüldüğü gibi, bu biçare gemicilerin bir çok teşebbüslerinde müsâdif oldukları mevânî' ve müşkilât da bunu isbât eder.

(3) Bunların hepsine rağmen biz bu müesseseyi teşkîl ile kendi hukukumuzu müdâfaaya, aynı zamanda bu mesleğin ehemmiyetini efkâr-ı umûmiyyeye anlatmağa çalışıyoruz. Bunu anlamakla gemicilerin te'mîn-i maîşetleri kâbil olacağı gibi, memleketde ticâret-i bahriyyenin fâidesini idrâk edecek ve bu sûretle senelerden, asırlardan beri giriftâr olduğumuz zillet izâle edilmiş olacaktır.

Şâyed böyle bir cem'iyet daha evvel teşkîl edilmiş olsa idi, şüphesiz erbâb-ı mes'ûliyyette bahriyyelilerin kıymetini ve bizim gibi bahrî bir milletin saâdet ve

servetine, gemicilerin ne kadar azîm dahl ve te'sîri olduğunu ifhâm eylerdi de şimdi ma'ruz olduğumuz bu noksan, Osmanlı gemicilerinin himmet ve fedâkarlıklarıyla telâfi edilmiş bulunuyordu.

Hükûmetin tasdîk-ı resmîsine mukârenet hâsıl etmiş olan cem'iyet, memleketin giriftâr olduğu şu işsizlik felâketi ânında bile mevcûdiyetini muhafazaya gayret eylemiştir. Memleketimizin İtalya ve Balkan Harbleri ile meşgûl olduğu şu iki kanlı sene zarfında yalnız kapudân ve makinistlerimizin değil, bütün sunûf-ı bahriyyenin düşdükleri derd-i maîşete rağmen bu müesseseyi idâmede gösterdikleri fedâkarlık, hem bahriyyelilerimiz hem dolayısıyla milletimiz nâmına fâl-ı hayırdır. Bu gibi cem'iyâtın hayât-ı vataniyyede, terakkiyât-ı cedîdede ne kadar ehemmiyeti olduğunu bilmeyenler umûm hükûmât-ı medeniyyenin cem'iyetler kânunlarını ve bu kânunların mükemmel bulunmasına ne kadar i'tinâ etmiş olduklarını tetkik ve tettebbu' etmelidirler. Biz bu teşebbüsümüzde ne kadar mevânî'-i iktihâm ettiğimizi, mürâaatgâhımız olan ba'zı devâirce ne kadar müşkilâta ma'ruz kaldığımızı ayrı ayrı teşrîhe hâcet görmüyoruz.

Bir ibret-i acîbe olmak üzere zikr edelim ki: "Halîc-i Dersaâdette vâki" olan kazalara tevâlî eden nüfûs telefâtına meydan vermemek üzere(4) selâmet-i umûmiyyenin te'mîni için maunaların sitimbotlarla cerr olunmasını Şehremâneti taht-ı karâra alub bu maddenin tezekkürü sırasında muktedir bir bahriye zâbiti de bunun işletmesi muâmelâtını Osmanlı Kapudân ve Makinistler Cem'iyetine ihâlede pek büyük bir fâide te'mîn edebileceğini beyân ettiği sırada daha âlî bir makâm işgâl eden zât: "Ben bu müesseseyi resmen tanımam." diyerek saâdet-i memleket ve millet nâmına meydana gelmiş olan şöyle bir teşebbüsü pâyidâr ve terakkî ettirecek bir hüsn-i niyet, bir cesâret-i medeniyye gösterememiştir. Halbuki hayatını denizlerde geçirmiş, hem nazariyât-ı fenniyye ve hem ameliyyât-ı tecrübiyye ile bahriyye umûruna vukûf kesb etmiş gemicilerden mâ adâ bu gibi mesâil-i mühimmede beyân-ı ra'ye kim selâhiyetdâr olabilir? Hükûmetin tasdîk-ı resmîsine iktirân etmiş ve mensûbiyyetine, dolayısıyla memlekete bir çok hizmetî sebk eylemiş bir cem'iyeti

yine o hükûmetin bir me'murunun tanımamağa kalkması eser-i cehâlet ve enâniyetden başka neye atf olunur?

Osmanlı gemicilerinin bu ittihâd ve iştirâki semeresi olan cem'iyetin târîh-i teşkîli üç yüz yirmi yedi senesi Kânun-ı Evveli'nin sekizine müsâdif olup te'mîn-i muvaffakiyet ve ta'mîn-i fevâid için her türlü vesâit-i mümkineye teşebbüs edilmiş hatta ifhâm-ı merâm ve maksad uğrunda ihtiyâr-ı fedâkârî olunarak cem'iyetimizin murûc-ı efkârı olmak üzere bir de "Deniz" nâmıyla gazete te'sîs ve neşr olunmuştur.

Gazetemizi ta'kîb etmek vazîfe-i vatanperverisinde bulunan erbâb-ı hamîyyet nasıl bir fikr-i hayr hevâhı beslediğimizi, nasıl bir endişe-i samîmî ile mütehasşıs olduğumuzu anlamışlardır. İlm ve irfânın vâsita-i selâmet olduğunu ve herhangi sınıf olursa olsun kendisine mahsûs bir maârif-i sînâiyye te'sîs edemeyenlerin ihrâz-ı muvaffakiyet edemeyeceklerini bilen milliyetdaşlarımız bu husûsdaki fedâkârlığımızı tasdîk edeceklerdir.

(5) Cem'iyet-i Nizâmnâme-i Esâsiyye'nin mütâlaasından müstebân olacağı vechile cem'iyeti mezkûre müntesibîni vazîfedâr bulundukça maaşlarının yüzde birinin i'tâsıyla terâkim eden ve ra'y-i umûmî ile müntehâb hey'et-i idâre tarafından hüsn-i muhâfaza olunan mebâliğ ile hem gemicilerimizden dûçâr-ı felâket olanlara muâvenet edilecek ve hem de vüs'at ve istitâat buldukça bir çok neşriyyât-ı nâfia ve resâil-i fenniyye ile derd-u devâ nâ pezîr cehâletimizi izâleye çalışılacaktır.

Nizâmnâme-i Esâsiyye'nin tedkîkinden anlaşılacağı vechile cem'iyet bütün fedâkarlığı, bütün mevcûdiyeti ile te'mîn-i muvaffakiyete çalışmıştır. Millet-i necîbemizden şunu ümîd ederiz ki, bu teşebbüs-i nâfiamız ve efrâd-ı milletimiz millet-i hamîyyetmendimiz tarafından lâayık olduğu teşvîk ve teâvüne mazhar olur.

Zâten bugün Avrupa'nın sûret-i hakîkiyyede baîs-i şerefi olan hatta İngiltereye üç yüz yirmi milyonluk Hindistan İmparatorluğunu kazandıran, bu gibi teşebbüsât-ı şahsiyye ile teşekkül etmiş ticâret-i bahriyye cem'iyetleri değil midir?

İbret-i müessiredir ki, Osmanlı gemicilerinin böyle bir faaliyet-i irfankarâne göstermiş olduklarına kesb-i âşinâî eden İngiliz gemici cem'iyetleri bile bize ibzâl-i tebrîkât eylemişlerdir. Yine şunu söylememeyi noksan ifhâm ad ederiz ki, bugün cihânın selâmet-i seyrini te'mîn etmiş ve va'z-ı kânun eylemiş olan muhteşem İngiliz "Loid" şirketi bile Londra'nın Loid ismindeki kahvesinde akd-i iştirâk etmiş bahriyye esnâf sermâyedârının semere-i gayretidir. Bâlâdaki mesrûdâtın maksadımızın anlaşıldığı ve hizmetimizin takdîr edildiği ümîdiyle mütesellî olmakdayız.

İnşâallâhu Teâlâ! Cem'iyetimiz bu mecelle-i hüsn-i niyyetini her sene kadirşinâsân millete takdîm etmekle bahtiyâr olacaktır.

Cem'iyet Reîsi

Süleyman Nutkı

(6) DERSAÂDET OSMANLI KAPUDÂN VE MAKİNİSTLER VE MÜNTESİBÎN-İ BAHRİYYE CEM'İYYETİ NİZÂMNÂMESİ

Madde 1 Dersaâdet Osmanlı Kapudân ve Makinistler ve Müntesibîn-i Bahriyye Cem'iyeti ünvânıyla ma'nûn cem'iyetimiz merkez idâresi elyevm Galatada oda halinde on üç numarolu olup, maksad-ı cem'iyet, cem'iyetimize dâhil bulunan bilcümle Osmanlı kapudân ve makinist ve mensûbînin mustahdem bulundukları Osmanlı Seyr-i Sefâin İdaresiyle şirketler ve eşhâs uhdesinde bulunan vapurlar sâhiblerine karşı gerek kavânîn-i mevzûa-i Osmâniyyeye ve gerek iş bu nizâmnâmeye müteferri' bulunan bilcümle hukûk-ı medeniyye ve mevzûaya istinâden hukûklarını muhâfaza ve efrâd-ı cem'iyetden muhtâc-ı muâvenet bir hâle dûçâr olanları himâye ve kapudânlık ile gemiciliğin îcâbât-ı zamâna ve fûnûn-ı hâzıraya göre terakkî ve teâlîsine hizmet eylemektir.

Madde2 İş bu maksad ve unvân ile müteşekkil cem'iyetimize tâbiyyet-i Osmâniyyeye hâiz bilâ tefrîk cins ve mezheb, bilcümle Osmanlı kapudân ve makinistleri ve gemicileri dâhil olabilir. Şu şartla ki, dâhil olacak kapudân ve makinist ve gemicilerin Cem'iyetler Kânunu mücebince sinnî yirmiden dîn olmamak ve bir cinâyet ve cunha ile mahkûm bulunmamak şartdır.

Madde3 Cem'iyete dâhil olan kapudân ve makinist ve mensûbîn-i bahriyeden her biri duhûliyye nâmıyla birer liray-ı Osmânî te'diye ve şimdilik hass-ı nakdiye-i şehriye olmak üzere dahî maâş ve tahsîsâtlarının yüzde biri cem'iyet sandığına i'tâ etmekle mükellefdir. Hâricden veya a'zây-ı cem'iyetden, cem'iyet nâmına verilecek îânet kabul olunur. Gerek hass-ı nakdiyye ve gerek îânet mukâbilinde cem'iyet (7)veznedârı tarafından imzâlı ve cem'iyet mühriyle memhûr bir makbûz verilmek ve bunlardan hâsıl olacak mebâliğin beş liradan fazlası veznedâr ve kâtib taraflarından cem'iyet nâmına ma'rûf bir bankaya tevdi' edilmek meşrût olduğu gibi mebâliğ-i mevcûde hey'et-i idâre karârıyla evvelâ cem'iyetin levâzım-ı zarûriyye ve mesârif-i müberrimesine sarf olunmak, sâniyen efrâd-ı cem'iyetden muhtâc-ı muâvenet bir hâlde bulunduğu tebeyyün eden zevâta verilmek ve cem'iyet nâmına tahvîl olunmak ve sâir sûretler ile idare ve tenmiye edilmek meşrûtdur.

Madde4 Hey'et-i İdâre her in'ikâdında içlerinden birini ra'y-i hafî ile reîs intihâb ederler⁵⁴. Bir reîs ile on yedi a'zâdan mürekkebdir. A'zây-ı cem'iyet, her altı ayda bir kere ictimâ' ve ra'y-i hafî ile hey'et-i idâreyi intihâb ederler. İş bu hey'et kezâlik ra'y-i hafî ile içlerinden birini veznedâr ve bir diğeri dahî cem'iyetin kâtib-i umûmiyyesi olmak üzere intihâb ederler. Hey'et-i İdârenin ictimâi hengâmında Hey'et-i İdâreden sekizi îfây-ı vazîfe ile taşrada bulunur ise mevcûd dokuzdan bir ziyâdesi Hey'et-i İdâre vezâifini îfâ edebilir.

⁵⁴ Cem'iyetin ibtidây-ı teşkilinde Hey'et-i İdâre erây-ı muttehîde ile mütekâidîn-i bahriyeden kâimmakâm Nutkî Beği reîs ta'yîn etmiştir.

HEY'ET-İ İDÂRE VEZÂİFİ

Madde5 Kapudânlık ile gemiciliğin asr-ı hâzır îcâbınca Memâlik-i Osmâniyyede terakkî ve teâlîsine ve Osmanlı kapudân ve makinist ve mensûbîninin Memâlik-i Osmâniyyedeki mevkî'-i ictima'larına ve hâiz bulundukları hukûkun muhâfaza ve sıyânetine ve bu hukûkun nelerden ibâret bulunduğuna dâir konferanslar tertîbi ve âsâr-ı matbûa neşri (8)sûretleriyle efrâd-ı cem'iiyetin tenvîr-i efkârına hizmetle, bunlara dâir mukarrerâtı ittihâz edecek ve efrâd-ı cem'iiyet istihkâkının tezyîdine ve sûret-i muntazamada tesviyesine teşebbüs ve delâlet ve îfây-ı vazîfe eyledikleri hıfzu's-sihhiyyeye adem-i muvâfakâtı hâlinde ıslâh-ı çâresine tevessül edecektir. Ve efrâd-ı cem'iiyetden birinin îfây-ı vazîfeye iktidârı olduğu halde iktidârı nisbetinde maaş veya yevmiye ile hizmet edecek bir mahalle duhûlüne vesâtât ve îfây-ı vazîfeye iktidârı olmayanlara cem'iiyet sandığından nakden muâvenet etmek ve kapudânlar ile armatörler arasında zuhûr edecek her gûnâ ihtilâfâtı hal ve fasla tevassut eylemek ve kezâlik şirketler ve armatörler ile kapudânlar arasında bir vazîfeye ta'yîn veya bir vazîfeden ihrâc gibi zuhûr edecek müşkilâtta, tedkîk-i mes'ele ile bu bâbdaki mukarrerât-ı ahkâm-ı kânûniyyeye tevîfikan hükûmete arz ve haksızlık ve ma'dûriyetin izâlesi için nezd-i hükûmetde teşebbüsâtta bulunmakla vazîfedârdır. A'zâ ve efrâd-ı cem'iiyetden biri tarafından cem'iiyet ve mesleğin haysiyyetine mugâyir ve münâfî bir hâl zuhûrunda cem'iiyetden ihrâc olunacaktır.

Ta'tîl-i işgâl-i kânûnî ahkâmına tevîfikan ve menâfî-i umûmiyyeyi sıyâneten ta'tîl-i işgâl eden cem'iiyet mensûbînine mutâlebâtının kabûlü husûsunda muâvenet eyleyecektir.

Veznedârın yüz guruşa kadar olan sarfiyât makbuzlarını tedkîk ve fazla sarfiyât için karâr ittihâz eylemek ve lüzûm görüldüğü takdirde hey'et-i umûmiyyeyi da'vet ve efrâd-ı cem'iiyet tarafından verilecek takrîrleri ve onlar taraflarından vuku' bulacak mürâcaâtı tedkîk velhâsıl Osmanlı Kapudân ve Makinistler ve Müntesibîn-i Bahriyye Cem'iiyetinin muhâfaza-i hukûkunu sıyâneten lâzım gelen bilcümle mukarrerâtı ittihâz etmekle mükellefdir.

(9) HEY'ET-İ UMÛMİYYE

Madde6 - Hey'et ancak iki sûretle ve hey'et-i idârenin da'veti üzerine ictima' eder ki: Birincisi her sene nihâyetinde Hey'et-i İdâre muâmelât ve hesâbâtını tedkîk ve sene-i âtîye muvâzenesini tasdîk ve hey'et-i idâreyi intihâb, vâridât ve te'mîn-i menfaate hâdim mukarrerâtı ittihâz ederek berây-ı tenfiz Hey'et-i İdâreye tevdi' ve nizâmnâmenin ta'dîlini mu'ceb mukarrerâtı ittihâz etmekden ibâretedir. Nizâmnâmenin ta'dîlini mu'ceb mukarrerât ekseriyet-i mutlakaya vâbestedir.

İkincisi ahvâl-i fevkalâdeye binâen Hey'et-i İdâre tarafından vuku' bulan da'vet üzerine olan ictima'dır ki, Hey'et-i İdâre tarafından tevdi' edilecek rûznâmedeki mesâilin müzâkeresine münhasırdır.

Madde7 - Hey'et-i İdâre kararları ittifâk ârâ veya ekseriyetle nâfizdir.

Madde8 - Hükûmetle cem'iyet nâmına muhâbere edecek murahhas, Muharrem Bahri Efendi Kapudândır.

Madde9 - Kâtib-i Umûmi, cem'iyetin evrâk ve defâtirini tanzîm ve Cem'iyetler Kanunu mücebince â'z'ay-ı cem'iyetin hüviyetini ve târîh-i duhûllerini ve Hey'et-i İdâre ve Hey'et-i Umûmiyye mukarrerât muhâberâtını zabt ve cem'iyetin makbûzât ve sarfiyyâtını defâtir-i mahsûsasına kayd ve her altı ayda bir bilanço tertîb ederek Hey'et-i İdâreye tevdi', veznedâr ile mean senelik bilanço tanzîm etmekle mükellefdir.

Madde10 - Veznedâr, şirketin beş liraya kadar olan nukûdunu muhâfaza ve fazlasını kâtib-i umûmî ile mean ma'rûf bir bankaya tevdi' ve efrâd-ı cem'iyetden mâhiye hass-ı nakdiyyelerini tahsîle ve iki mâh hass-ı nakdiyyesini bilâ ma'zûret (10) vermeyenleri bârapor Hey'et-i İdâreye beyân ve mesârif-i zarûriyyeden yüz gurûşa kadarını makbûz mukâbilinde sarf etmeğe ve mâ adâsı için Hey'et-i İdâreden istihsâl-i karâra mecbûrdur.

MEVÂDD-I MÜTEFERRİKA

Madde11 - Efrâd-ı cem'iyetden birinin vazîfe ile muvazzaf bulunamaması iki haftadan ziyâde imtidâd eder veya hizmet-i askeriyye ile muvazzaf bulunur veyâhud ma'zeret-i meşrûası olur da, keyfiyeti Hey'et-i İdâreye vakt-i zamânıyla bildirir ise bu müddet için hass-ı nakdiye i'tâsından müstesnâ tutulur.

Madde12 - Cem'iyet a'zâları muâvenet-i nakdiyyeye nâil olabilmek için lâ ekal bir sene hass-ı nakdiyyesi muntazaman te'diye etmiş bulunmak şartdır. Ancak muâvenet-i nakdiyyeye nâil olan zât kendisine iktidârıyla münâsib bir hizmet teklîf olundukda kabûlden istinkâf edecek olursa muâvenet-i nakdiyyeden mahrûmiyeti cihetine gidilir.

Madde13 - İki mâh bilâ ma'zeret hass-ı nakdiye i'tâsından istinkâf ve iş bu nizâmnâme ahkâmını ihlâlâ teşebbüs ve cem'iyetin nüfûzunu sû-i isti'mâl eyleyenlere Hey'et-i İdâre kararıyla ihtârâtda bulunulur, her ne sûretle olursa olsun cem'iyetden hurûc edenler hass-ı nakdiyye ve duhûliyyesini istirdâda selâhiyetdâr değildir.

Madde14 - Hey'et-i İdâre, Hey'et-i Umûmiyyeye karşı yekdiğerlerinin ef'âlinden mes'ûl oldukları gibi, cem'iyet nâmına hak edilen mehr-i mahsûs dahî mes'ûliyyet-i müsterekelerine tevdi' edilmiştir.(11)

Madde15 - Hey'et-i Umûmiyyenin ictimâa da'veti yevm-i muînden bir mâh mukaddem evrâk-ı havâdisle i'lân olunur. İ'lânı müteâkib a'zây-ı cem'iyetin kâffesine rûznâme-i müzâkerâtı tebliğ eder, ma'zeret-i meşru'asından dolayı da'vete icâbet edemeyeceklerin iş bu müddet zarfında tahrîran ehbâr-ı keyfiyet eylemeleri icâb eder, Hey'et-i Umûmiyye ictimâından bizzat hâzır bulunanlar derhal içlerinden birini reis ve ikisini kâtib-i muvakkat intihâb ederler, reis vürûd eden tahrîrâtı

Hey'et-i Umûmiyye muvâcehesinde açarak ra'yler tasnîf olunur, mevcûd a'zâ dahî ra'y-i hafî ile beyân-ı efkâr eyler. İş bu da'vette ârây-ı mevcûdenin nısfından bir ziyâdesi Hey'et-i Umûmiyyeyi teşkîl eder.

Madde16 - Sevkiyât-ı askeriyeye ve Hükûmet-i Seniyyeye müteallik posta ve sâireyi sevk ve nakl eden murâkıb ve nakliye kapudân ve mensûbiyeti ma'zeret-i meşrûası olmaksızın vâhî bir sebeble da'vete icâbet etmemesi tecvîz olunamaz.

Madde17 - Hey'et-i Umûmiyye ve Hey'et-i Idâreye kapudân ve makinist ve mensûbînden olmayan yani meslek hâricinde bulunan hiçbir ferd dâhil olamayacaktır.

Madde18 - Cem'iiyetin siyâsiyyâta kat'iiyen iştirâki olmadığı gibi rûznâme-i müzâkerâtdan ve maksad-ı cem'iiyetden gayri bir şeyle iştigâli memnu'dur.

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiyye (12) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kasım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-î Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Mart Efrenci	Mart	Rabîu'l Âhir	
<i>D</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>S</i> <i>D</i>					
0,24	1, 31	9, 29	,10	12, 02	127	14	1	6	Cuma
1	1	9		12, 00	128	15	2	7	Cumartesi
8	1	8		11, 57	129	16	3	8	Pazar
5	1	8		54	130	17	4	9	Pazartesi
3	1	7		50	131	18	5	10	Salı
0	1	7		4 7	32	9		1	Çarşamba
	1	6		4 6	33	0		2	Perşembe
	2	6	,00	4 3	34	1		3	Cuma
0,00	2	5	,59	4 0	35	2		4	Cumartesi

, 57	2	4	8	7	36	3	0	5	Pazar
5	2	4	6	4	37	4	1	6	Pazartesi
2	2	3	5	2	38	5	2	7	Salı
9	2	3	4	5	39	6	3	8	Çarşamba
6	2	2	2	7	40	7	4	9	Perşembe
, 43	1, 32	9, 22	,51	11, 24	41	8	5	0	Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (13) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kemerîyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kasım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' Şems		Mart Efrenci	Mart	Rabî'u'l Âhır	
S D	S D	S D	S D	D					
9, 40	2, 32	5, 21	5, 49	11,21	142	29	16	21	Cumartesi
37	33	20	48	18	143	30	7	2	Pazar
4	3	0	7	6	44	1	8	3	Pazartesi
1	3	9	5	3	45		9	4	Salı

8	3	8	4	0	46		0	5	Çarşamba
5	3	8	3		47		1	6	Perşembe
2	4	7	1		48		2	7	Cuma
9	4	7	0		49		3	8	Cumartesi
6	4	6	8	0,59	50		4	9	Pazar
3	4	5	7	6	51		5	0	Pazartesi
0	5	5	6	3	52		6		Salı
	5	4	5	1	53		7		Çarşamba
	5	3	3	5	54	0	8		Perşembe
	<u>6</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>6</u>	<u>55</u>	1	9		Cuma
<u>.59</u>	<u>6</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>4</u>	<u>56</u>	2	0		Cumartesi
<u>.55</u>	<u>??</u>	<u>?.??</u>	<u>?.24</u>	<u>?.41</u>	<u>57</u>	3	1		Pazar

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (14) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameroniyye

Saât-i Ezânî İle Evkât	Ş. N. R.	Şuûr	
------------------------	----------	------	--

İnsâk	İşâ'	Asr-ı Eyvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Nisân Efenci	Nisân	Cumâdi'l-Ülâ	Eyyâm
<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>					
8, 52	1, 37	9, 10	5, 28	0,38	58	4			Pazartesi
9	7	0	7	5	59	5			Salı
6	7		5	3	60	6			Çarşamba
3	8		3	9	61	7		0	Perşembe
0	8		2	7	62	8		1	Cuma
7	8		1	5	63	9		2	Cumartesi
4	9		20	3	64	0		3	Pazar
1	9		9	0	65	1		4	Pazartesi
8	9		8	8	66	2		5	Salı
5	0		7	6	67	3	0	6	Çarşamba
2	0		5	2	68	4	1	7	Perşembe
9	1		4	0	69	5	2	8	Cuma

6	1		3		70	6	3	9	Cumartesi
3	1		2		71	7	4	0	Pazar
8, 10	1, 42	9, 00	5, 10	10,03	172	28	15	21	Pazartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (15) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kasım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû'î Şems		Nisân Etfenci	Nisân	Cumâdiye'l-Evvel	
S D	S D	S D	S D	S D					
8, 07	1, 42	8, 59	5, 09	10,00	73	9	6	2	Salı
	3	9		9, 58	74	0	7	3	Çarşamba
	3	8		6	75		8	4	Perşembe
7, 58	4	8		3	76		9	5	Cuma
6	4	7		1	77		0	6	Cumartesi
3	5	7		9	78		1	7	Pazar
									Pazartesi

0	5	6		6	79		2	8	
7	6	5		4			3	9	Salı
4	6	4	5, 00	2			4		Çarşamba
2	7	3	4, 59	0			5		Perşembe
8	7	2	8	7			6		Cuma
6	8	2	6	5		0	7		Cumartesi
3	8	1	6	4		1	8		Pazar
0	9	0	5	1		2	9		Pazartesi
7, 28	1, 49	8, 49	4, 54	9, 30		3	0		Salı

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (16) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulu'ü Şems		Mayıs Efenci	Mayıs	Cenâdî'î-Uhrâ	
<i>S</i> <i>D</i>	<i>S</i> <i>D</i>	<i>S</i> <i>D</i>	<i>S</i> <i>D</i>	<i>S</i> <i>D</i>					Çarşamba
7 ,25	1, 50	8, 48	4, 52	9, 28					

						4			
3	0	8	1	4	0	5			Perşembe
9	1	7	1	3	1	6		0	Cuma
7	1	6	0	2	2	7		1	Cumartesi
5	2		5	9	3	8		2	Pazar
3	2	5	8	7	4	9		3	Pazartesi
0	3	4	7	6	5	0		4	Salı
	2	4	6	4	6	1		5	Çarşamba
	4	3	5	2	7	2		6	Perşembe
	4	2	4	1	8	3	0	7	Cuma
	5	2	4	0	9	4	1	8	Cumartesi
6, 58	5	1	3		0	5	2	9	Pazar
6	6	1	2		1	6	3	0	Pazartesi
4	6	0	1		2	7	4	1	Salı
6, 52	1, 57	8, 40	4, 40	9, 02	23	28	15		Çarşamba

								2	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (17) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameroniyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulu'ü Şems		Mayıs Efenci	Mayıs	Cemâdî'l Uhra	
<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>					
6, 50	1, 57	8, 39	4, 40	9, 01	24	9	6	3	Perşembe
8	8	8	9	9, 00	5	0	7	4	Cuma
6	8	8	9	8, 59	6	1	8	5	Cumartesi
4	9	7	8	8	7		9	6	Pazar
3	9	7	7	6	8		0	7	Pazartesi
1	2, 00	7	7	6	9		1	8	Salı
9	2, 00	6	6	4	0		2	9	Çarşamba
8	2, 01	6	6	3	1		3	0	Perşembe
6		5	5	3	2		4		Cuma

5		5	5	2	3		5		Cumartesi
4		4	4	1	4		6		Pazar
3		4	4	0	5		7		Pazartesi
1		3	3	9	6	0	8		Salı
0		3	3	8	7	1	9		Çarşamba
9		3	3	7	8	2	0		Perşembe
6, 29	2, 03	8, 33	4, 33	8, 47	9	3	1		Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (18) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' Şems		Haziran Efrenci	Haziran	Recebu'l Ferd	
S D	S D	S D	S D	S D					
6, 28	2, 03	8, 33	4, 32	8, 47	40	14	1	9	Cumartesi
27	2	33	32	46	41	15	2	10	Pazar
26	3	33	32	46	42	16	3	11	Pazartesi
26	3	33	32	45	43	17	4	12	Salı

25	3	33	32	45	44	18	5	13	Çarşamba
25	4	32	32	45	45	19	6	14	Perşembe
25	4	32	31	44	46	20	7	15	Cuma
25	4	32	31	44	47	21	8	16	Cumartesi
25	4	32	3	44	48	22	9	17	Pazar
25	4	32	31	44	49	23	10	18	Pazartesi
25	4	32	31	44	50	24	11	19	Salı
25	4	32	32	45	51	25	12	20	Çarşamba
25	3	33	32	45	52	26	13	21	Perşembe
26	3	33	32	45	53	27	14	22	Cuma
6, 26	2, 03	8, 23	4, 32	8, 45	54	28	15	23	Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (19) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulû' Şems		Haziran Efenci	Haziran	Recebü'l-Ferd	
<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>					
6, 27	2, 03	8, 33	4, 32	8, 46	5	2	1	2	Pazar
8 2	3	3	3	4	5	3	1	2	Pazartesi
9 2	3	3	2	4	5	1	1	2	Salı

0	3	2	3	3	4	5	2	1	2	Çarşamba
1	3	2	3	3	4	5	3	2	2	Perşembe
2	3	2	3	3	4	6	4	2	2	Cuma
3	3	2	3	3	5	6	5	2	1	Cumartesi
4	3	1	3	3	5	6	6	2	2	Pazar
5	3	1	3	3	5	6	7	2	3	Pazartesi
7	3	1	3	3	5	6	8	2	4	Salı
9	3	2, 00	3	3	5	6	9	2	5	Çarşamba
0	4	2, 00	3	3	5	6	1	2	6	Perşembe
2	4	2, 00	3	3	5	6	1	2	7	Cuma
3	4	1, 59	3	3	5	6	1	2	8	Cumartesi
6, 45	1, 59	8, 37	4, 38	8, 58	9	6	3	1	0	Pazar

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(20)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât	Şuhûr	
------------------------	-------	--

İnsâk	İşâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Temmuz Efenci	Temmuz	Şa'banu'l Muazzam	Eyyâm
<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>					
6, 47	1, 58	8, 38	4, 38	8, 59	0	4		0	Pazartesi
9	8	8	9	9, 01	1	5		1	Salı
1	7	9	0		2	6		2	Çarşamba
3	7	9	1		3	7		3	Perşembe
5	6	0	1		4	8		4	Cuma
7	6	1	2		5	9		5	Cumartesi
9	5	1	3		6	0		6	Pazar
7, 02	5	2	4		7	1		7	Pazartesi
	4	2	4	1	8	2		8	Salı
	4	2	5	2	9	3	0	9	Çarşamba
	3	4	5	3	0	4	1	0	Perşembe
									Cuma

1	3	4	6	4	1	5	2	1	
4	2	5	7	6	2	6	3	2	Cumartesi
6	2	6	8	9	3	7	4	3	Pazar
7, 19	1, 51	8, 46	4, 49	9, 21	4	8	5	4	Pazartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (21) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulu' Şems		Temmuz Efenci	Temmuz	Şa'bân'ı Muazzam	
S D	S D	S D	S D	S D					
7, 21	1, 51	8, 47	4, 50	9, 22	5	9	6	5	Salı
4	0	8	1	5	6	0	7	6	Çarşamba
6	0	8	2	7	7	1	8	7	Perşembe
9	9	9	2	9	8		9	8	Cuma
2	9	0	4	1	9		0	9	Cumartesi
4	8	0	5	3	0		1		Pazar
									Pazartesi

7	8	1	6	5	1		2		
0	7	2	8	7	2		3		Salı
3	7	2	9	0	3		4		Çarşamba
5	6	3	5, 00	2	4		5		Perşembe
8	6	4	5, 01	4	5		6		Cuma
1	5	5		6	6		7		Cumartesi
4	5	5		8	7	0	8		Pazar
7	4	6		1	8	1	9		Pazartesi
8, 00	4	7		3	9	2	0	0	Salı
8, 03	1, 43	8, 58	5, 07	9, 55	00	3	1	1	Çarşamba

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (22) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Ağustos Efenci	Ağustos	Ramazân'ı Mubârek	
S D	S D	S D	S D	S D					

8, 05	1, 43	8, 58	5, 08	, 58	01	4		2	Perşembe
	3	9		0,00	02	5		3	Cuma
1	2	9, 00	0	0,02	03	6		4	Cumartesi
4	2		1		04	7		5	Pazar
7	1		2		05	8		6	Pazartesi
0	1		4	0	06	9		7	Salı
3	0		5	2	07	0		8	Çarşamba
6	0		6	4	08	1		9	Perşembe
9	0		7	7	09	2		0	Cuma
2	9		8	9	10	3	0	1	Cumartesi
5	9		0	2	11	4	1	2	Pazar
8	8		1	4	12	5	2	3	Pazartesi
1	8		2	7	13	6	3	4	Salı
4	8		4	0	14	7	4	5	Çarşamba
8, 47	1, 37	9, 09	5, 25	0,32	15	8	5	6	Perşembe

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Âgustos Etfenci	Âgustos	Ramazânı'ı Mubârek	
S D	S D	S D	S D	S D					
8, 50	1, 37	9, 09	5, 26	10,35	16	9	6	7	Cuma
3	7	0	1	7	17	0	7	8	Cumartesi
6	6	1	9	0	18	1	8	9	Pazar
9	6	1	0	2	19		9	0	Pazartesi
9, 02	6	2	1	5	20		0		Salı
	5	3	3	7	21		1		Çarşamba
	5	3	4	0	22		2		Perşembe
0	5	4	5	2	23		3		Cuma
3	5	5	6	4	24		4		Cumartesi
6	4	5	8	7	25		5		Pazar

9	4	6	9	1,00	26		6		Pazartesi
2	4	7	0		27		7		Salı
5	4	7	3		28	0	8		Çarşamba
8	3	8	4	0	29	1	9	0	Perşembe
1	3	9	5	2	30	2	0	1	Cuma
9, 34	,33	9, 19	5, 46	1,15	31	3	1	2	Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (24) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' Şems		Eylül Efenci	Eylül	Şevvâlü'l Mükerrrem	
S D	S D	S D	S D	S D					
, 37	1, 33	9, 20	5, 47	1,16	32	4		3	Pazar
0	2	0	8	9	33	5		4	Pazartesi
3	2	1	0	2	34	6		5	Salı
									Çarşamba

6	2	2	1	4	35	7		6	
9	2	2	2	7	36	8		7	Perşembe
1	2	3	4	1	37	9		8	Cuma
4	2	3	5	2	38	0		9	Cumartesi
7	2	4	6	5	39	1		0	Pazar
0,00	1	4	8	8	40	2		1	Pazartesi
	1	5	9	1	41	3	0	2	Salı
	1	5	6, 01	4	42	4	1	3	Çarşamba
	1	6		7	43	5	2	4	Perşembe
2	1	7		0	44	6	3	5	Cuma
4	1	7		2	45	7	4	6	Cumartesi
0,17	1, 31	9, 28	6, 06	1,55	46	8	5	7	Pazar

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(25)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât	Re	Şuhûr	
------------------------	----	-------	--

İnsâk	İşâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Eylül Efenci	Eylül	Şevvâlu' l Mükerrrem	Eyyâm
S D	S D	S D	S D	S D					
0,20	1, 31	9, 28	6, 07	1,57	47	9	6	8	Pazartesi
3	1	9		9	48	0	7	9	Salı
6	1	9	0	2,02	49		8		Çarşamba
8	1	9	2		50		9		Perşembe
1	1	0	3		51		0		Cuma
4	0	0	4	0	52		1		Cumartesi
7	0	1	5	2	53		2		Pazar
9	0	1	7	6	54		3		Pazartesi
2	0	2	8	9	55		4		Salı
5	0	2	0	2	56		5		Çarşamba
7	0	3	2	5	57		6		Perşembe
									Cuma

0	0	3	3	8	58	0	7	0	
3	0	3	4	0	59	1	8	1	Cumartesi
5	0	4	5	3	60	2	9	2	Pazar
0,58	1, 30	9, 35	,26	2,35	61	3	0	3	Pazartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(26)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Âsır-ı Evvel	Zuhr	Tulu'ü Şems		Tevrîn-i Evvel Eftenci	Tevrîn-i Evvel	Zilkâ'de	
S D	S D	S D	S D	S D					
1,01	1, 30	9, 35	6, 27	2,37	62	4		4	Salı
	1	5	9	1	63	5		5	Çarşamba
	1	5	0	3	64	6		6	Perşembe
	1	6	2	5	65	7		7	Cuma
2	1	6	3	8	66	8		8	Cumartesi
4	1	6	4	1	67	9		9	Pazar

6	1	7	5	3	68	0		0	Pazartesi
9	1	7	1	6	69	1		1	Salı
1	1	7	9	, 00	70	2		2	Çarşamba
4	1	8	0		71	3	0	3	Perşembe
6	1	8	1		72	4	1	4	Cuma
9	1	8	2		73	5	2	5	Cumartesi
1	1	9	4		74	6	3	6	Pazar
3	2	9	5	2	75	7	4	7	Pazartesi
1,36	1, 32	9, 39	6, 46	, 14	76	8	5	8	Salı

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (27) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Hadr	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Teşrîn-i Eftenci	Teşrîn-i Evvel	Zilkâ'de	
S D	S D	S D	S D	S D					
1,38	1, 32	9, 40	6, 47	1, 17	77	9	6	9	Çarşamba
									Perşembe

0	2	0	8	9	78	0	7	0	
3	2	0	0	2	79	1	8		Cuma
5	2	0	1	4	80		9		Cumartesi
7	2	1	2	7	81		0		Pazar
0	2	1	3	9	82		1		Pazartesi
2	2	1	4	1	83		2		Salı
4	2	1	6	4	84		3		Çarşamba
6	2	2	7	6	85		4		Perşembe
8	3	2	8	9	86		5		Cuma
2,00	3	2	7, 00	2	87		6		Cumartesi
	3	2		4	88		7	0	Pazar
	4	3		6	89	0	8	1	Pazartesi
	4	3		8	90	1	9	2	Salı
	4	3		0	91	2	0	3	Çarşamba
2,11	1, 34	9, 43	,05	1, 52	92	3	1	4	Perşembe

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(28)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İnsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Teşrîn-i Sâni Efenci	Teşrîn-i Sâni	Zilhice	
S D	S D	S D	S D	S D					
2,12	1, 34	9, 44	7, 06	1, 52		4		5	Cuma
4	5	4		6		5		6	Cumartesi
6	5	4		8		6		7	Pazar
8	5	4		,00	0	7		8	Pazartesi
0	5	4	0		1	8		9	Salı
2	5	4	1		2	9		0	Çarşamba
3	6	5	2		3	0		1	Perşembe
5	6	5	3		4	1		2	Cuma
6	6	5	4	0	5	2		3	Cumartesi
8	6	5	5	2	6	3	0	4	Pazar
0	6	5	5	3	7	4	1	5	Pazartesi

1	6	6	6	5	8	5	2	6	Salı
2	6	6	7	7	9	6	3	7	Çarşamba
4	7	6	8	8	0	7	4	8	Perşembe
2,35	1, 37	9, 46	7, 19	2, 20	1	8	5	9	Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (29) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kamberiyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İnsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' Şems		Teşrîn-i Eftenci	Teşrîn-i Sâni	Zilhice	
<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>		<i>Sânî</i>			
2,37	1, 37	9, 46	7, 20	2, 21	2	9	6		Cumartesi
8	7	6	0	3	3	0	7		Pazar
9	7	6	1	4	4		8		Pazartesi
0	7	7	1	5	5		9		Salı
									Çarşamba

1	8	7	2	6	6		0		
2	8	7	3	8	7		1		Perşembe
3	8	7	3	9	8		2		Cuma
4	8	7	4	0	9		3		Cumartesi
5	8	7	5	1	0		4		Pazar
6	8	7	5	2	1		5	0	Pazartesi
7	8	7	6	3	2		6	1	Salı
8	8	7	6	4	3	0	7	2	Çarşamba
8	8	7	7	5	4	1	8	3	Perşembe
9	9	7	7	6	5	2	9	4	Cuma
2,49	1, 39	9, 47	7, 27	2, 36	6	3	0	5	Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(30)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr				Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tu'lû' Şems		Evvel Etfenci	Kânûn-ı	Kânûn-ı Evvel	Muharremü'l-Harâm	

<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>					
2,50	1, 39	9, 47	7, 27	2, 37	7	4		6	Pazar
1	9	7	8	7	8	5		7	Pazartesi
1	9	8	8	8	9	6		8	Salı
1	9	8	8	8	0	7		9	Çarşamba
2	9	8	8	8	1	8		0	Perşembe
2	9	8	8	9	2	9		1	Cuma
2	9	8	9	9	3	0		2	Cumartesi
2	9	8	9	9	4	1		3	Pazar
2	9	8	9	9	5	2		4	Pazartesi
2	9	8	9	9	6	3	0	5	Salı
2	9	8	9	9	7	4	1	6	Çarşamba
2	9	8	8	9	8	5	2	7	Perşembe
2	9	8	8	9	9	6	3	8	Cuma
2	9	8	8	8	0	7	4	9	Cumartesi

2,52	1, 39	9, 48	7, 28	2, 38	1	8	5	0	Pazar
------	-------	-------	-------	-------	---	---	---	---	-------

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiyye (31) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Kâsim	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' Şems		Kânûn-ı Evvel Etfenci	Kânûn-ı Evvel	Saferu'l-Hayr	
S D	S D	S D	S D	S D					
2,51	1, 39	9, 48	7, 28	2, 37	2	9	6		Pazartesi
0	9	7	8	7	3	0	7		Salı
0	9	7	7	6	4	1	8		Çarşamba
9	9	7	7	6	5		9		Perşembe
9	9	7	6	5	6		0		Cuma
8	8	7	6	4	7		1		Cumartesi
7	8	7	6	3	8		2		Pazar
7	8	7	5	2	9		3		Pazartesi

6	8	7	5	1	0		4		Salı
5	8	7	4	0	1		5	0	Çarşamba
4	8	7	4	9	2		6	1	Perşembe
3	8	7	2	8	3		7	2	Cuma
2	8	7	2	7	4	0	8	3	Cumartesi
1	8	7	2	6	5	1	9	4	Pazar
0	8	7	1	4	6	2	0	5	Pazartesi
2,37	1, 37	9, 46	7, 20	2, 23	7	3	1	6	Salı

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(32)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî ile Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İnsâk	İşâ'	Âsr-ı Evvel	Zuhr	Tulû' Şems		Kânûn-ı Sâni Efenci	Kânûn-ı Sâni	Safar-ı Hayr	
S D	S D	S D	S D	S D					
2,37	1, 37	9, 46	7, 20	2, 21	8	4		7	Çarşamba

6	7	6	9	0	9	5		8	Perşembe
4	7	6	8	8	0	6		9	Cuma
2	7	6	7	7	1	7		0	Cumartesi
1	6	6	6	5	2	8		1	Pazar
0	6	5	6	3	3	9		2	Pazartesi
8	6	5	5	1	4	0		3	Salı
7	6	5	4	0	5	1		4	Çarşamba
5	6	5	3		6	2		5	Perşembe
3	6	4	2		7	3	0	6	Cuma
2	5	4	1		8	4	1	7	Cumartesi
0	5	4	0		9	5	2	8	Pazar
8	5	4		2, 01	0	6	3	9	Pazartesi
6	5	4		1, 59	1	7	4	0	Salı
2,14	1, 35	9, 44	7, 07	1, 57	2	8	5		Çarşamba

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye (33) 1331 Sene-i Hicriyye-i Kemerîyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İnsâk	İşâ'	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulû' ş Şems		Kânûn-ı Sâni Efrenci	Kânûn-ı Sâni	Rabiu'l-Evvel	
S D	S D	S D	S D	S D					
2,13	1, 34	,43	7, 06	1, 55	3	9	6		Perşembe
1	4	3		2	4	0	7		Cuma
	4	3		1	5	1	8		Cumartesi
	4	3		8	6		9		Pazar
	4	3		6	7		0		Pazartesi
	4	3	7, 00	3	8		1		Salı
	3	2	6, 59	0	9		2		Çarşamba
1,59	3	2	8	8	0		3		Perşembe
6	3	2	7	6	1		4	0	Cuma
4	3	2	5	3	2		5	1	Cumartesi
2	2	1	4	1	3		6	2	Pazar

9	2	1	3	9	4		7	3	Pazartesi
7	2	1	2	8	5	0	8	4	Salı
5	2	1	1	5	6	1	9	5	Çarşamba
2	2	0	0	2	7	2	0	6	Perşembe
1,40	1, 32	9, 40	6, 49	1, 20	8	3	1	7	Cuma

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(34)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ	Asr-i Evvel	Zuhr	Tulu' ş Şems		Şubat Efenci	Şubat	Rabî'u'l-Evvel	
<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>	<i>S D</i>					
1,38	1, 32	9, 40	6, 48	, 17	9	4		8	Cumartesi
5	2	9	6	5 00		5		9	Pazar
3	2	9	5	3 01		6		0	Pazartesi
1	2	9	4	0 02		7		1	Salı
8	1	8	2		03	8		2	Çarşamba

5	1	8	0		04	9		3	Perşembe
3	1	8	9	, 00	05	0		4	Cuma
0	1	8	8	2,58	06	1		5	Cumartesi
8	1	7	7	6	07	2		6	Pazar
5	1	7	5	3	08	3	0	7	Pazartesi
3	1	7	4	0	09	4	1	8	Salı
0	1	6	3	9	10	5	2	9	Çarşamba
	1	6	2	6	11	6	3		Perşembe
	1	5	0	3	12	7	4		Cuma
1,02	1, 31	9, 35	6, 29	2,41	13	8	5		Cumartesi

1291 Sene-i Hicriyye-i Şemsiye

(35)

1331 Sene-i Hicriyye-i Kameriyye

Saât-i Ezânî İle Evkât					Rûz-i Kâsım	Şuhûr			Eyyâm
İmsâk	İşâ'	Asr-ı Evvel	Zuhr	Tulu' ş Şems		Şubat Efenci	Şubat	Rabî'1-Âhır	
S D	S D	S D	S D	S D					

11,00	1, 31	9, 35	6, 28	12,38	114	1	16	4	Pazar
10,57	30	34	27	36	115	2	17	5	Pazartesi
54	30	34	25	33	116	3	18	6	Salı
52	30	33	24	30	117	4	19	7	Çarşamba
49	30	33	22	26	118	5	20	8	Perşembe
46	30	33	20	23	119	6	21	9	Cuma
43	30	32	19	20	120	7	22	10	Cumartesi
41	30	32	18	18	121	8	23	11	Pazar
38	30	31	17	16	122	9	24	12	Pazartesi
35	30	31	16	14	123	10	25	13	Salı
32	30	30	14	10	124	11	26	14	Çarşamba
30	30	30	13	8	125	12	27	15	Perşembe
10,27	1, 30	9, 30	6, 12	12,06	126	13	28	16	Cuma

(36)

(37)

Cem'iyete Dâhil Olan Bazı Mütakâid Umerâ ve Zâbitân

Süleyman Nutkî Beğ

Cem'iyet Reisi

Ali Rıza Seyfî Efendi

Deniz Gazetesi Baş Muharriri

Arif Beğ

Sıtkı Beğ

Ömer Kapudân

Halic Dersaâdet Vapurları İnsipektoru

Ali Kapudân

Yusuf Kapudân

İhtâr

Bu sahifeyi ta'kib eden cedvelli sahifelerdeki ba'zı işârât :

(4 . π) - L.T-

Leylî Tüccâr Kapudân Mektebi

(∫ . π) -N.T-

Nehârî Tüccâr Kapudân Mektebi

(λ . α) - E.B-

Esfâr-ı Baîde Birinciliği

(√ . α) -E.K

Esfâr-ı Karîbe Birinciliği

(® . λ) -B.M-

Mekteb-i Bahriyye

(⇒) -L-

Liman Şehâdetnâmesi

(⊇) -A-

Amelî

(38)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıd
Üsküdarlı Tâhir Efendi Kapudân	İnsipektör		L.T	
Kasımpaşalı Zîver “ “	Kömür Memuru		L.T	
Tirebolulu Hakkı “ “	Akdeniz Süvârîsi	2. B	N.T	22
Âsitâneli İbrahim Edhem “ “	Bahr-i Ahmer Süvârîsi	1. B	N.T	
Galatalı Hacı Rıza “ “	Bahr-i Ahmer Süvârîsi	1. B	N.T	
Üsküdarlı Murad “ “	Süvârîlerinden	1. B	L.T	50
Üsküdarlı Rüşdü “ “	Bahr-i Cedîd Süvârîsi	2. B	L.T	126
Âsitâneli Ziyâ “ “	Karadeniz Süvârîsi	1. B	N.T	54
Trabzonlu Rahmi “ “	Edremid Süvârîsi	2. B	A	51
Galatalı Şükrü “ “	Şark Süvârîsi	2. B	N.T	57
Galatalı Vasfî “ “	Köprü Vapurlarında		N.T	61
Tophaneli Hikmet “ “	“ ”	2. B	L.T	62
Büyükalı Dimstokli “ “	“ ”	3. B	A	67
Tirebolulu Halil “ “	“ ”	3. B	L.T	68
Muhâcir Hüseyin “ “	“ ”	2. K	A	73
Âsitâneli İzzet “ “	Mersin Süvârîsi	1. K	L.T	96
Âsitâneli Hristo “ “	Nilüfer Süvârîsi	2. K	A	113
Rizeli Mustafa “ “	Marmara Süvârîsi	2. B	N.T	112
Ünyeli Ahmed “ “	Gelibolu Süvârîsi	2. K	A	116
Rizeli Osman “ “	Şam Süvârîsi	1. K	A	120
Rizeli Hacı Rıza “ “	Köprü Vapurunda	2. B	N.T	
Galatalı Mustafa “ “	Plevne Süvârîsi	2. B	N.T	
Tophâneli İsmâil “ “	Mekke Vapurunda	2. B	L.T	
Kasımpaşalı Mehmed “ “	Köprü Vapurunda	3. B	N.T	
Kapandakîkli Hasan “ “	“ ”		L.T	
Davudpaşalı Osman Râif “ “	Küçük Ni'met Süvârîsi	2. B	L.T	142
Haydarpaşalı Râif “ “	Samsun Römorkoru Süvârîsi	1. K	L.T	151

(39)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıd Numarası
Kadıköylü Tevhîd Efendi Kapudân	Kızılırmak Süvârîsi	2. B	N.T	
Âsitâneli Hüsnî “ ”	İnspektor Muâvini		L.T	28
Âsitâneli Avni “ ”	Köprü Vapurlarında		A	
Âsitâneli Edhem “ ”	İdârece Açıkda		“	
Beratlî Fehmi “ ”	2. ve 3. Kapudanlar	2. B	L.T	8
Zağralı Ahmed “ ”	“ “ “	2. B	L.T	43
Rizeli Abdulhalim “ ”	Büyük Marmara İkincisi	2. B	L.T	6
Üsküdarlı Cemal “ ”	2. ve 3. Kapudanlar	3. B	A	9
Kocamustafapaşalı Hüseyin “ ”	“ “ “	2. B	L.T	10
Galatalı Ahmed Rahmi “ ”	“ “ “	2. B	N.T	12
Kapandakîkli Nazmi “ ”	“ “ “	1. K	N.T	13
Sarıyerli Hasan “ ”	“ “ “	3. B	A	17
Galatalı İsmail “ ”	“ “ “		N.T	23
Yakacıklı Hüseyin “ ”	“ “ “		L.T	29
Âsitâneli İbrahim Halil “ ”	“ “ “		A.	31
Rizeli Ya'kûb “ ”	“ “ “	3. B	“	58
Kapandakîkli Mehmed “ ”	“ “ “	1. B	L.T	73
Trabzonlu Memiş “ ”	Gayret Süvârîsi	2. B	A	72
Âsitâneli Safvet “ ”	2. ve 3. Kapudanlar	2. K	N.T	81
Tirebolulu Es'ad “ ”	“ “ “	3. B	A	86
Üsküdarlı Tahsin “ ”	“ “ “	Eski		87
Eyüblü Hüseyin “ ”	“ “ “	3. B	A	89
Trabzonlu Hüseyin “ ”	“ “ “	3. B	“	98
Sarıyerli Hüseyin Hüsnî “ ”	“ “ “	2. B	“	100
Gâlib bin İsmâil “ ”	“ “ “	L	“	108
Trabzonlu Hakkı “ ”	“ “ “	2. B	N.T	110
Küçükmustafapaşalı Abdi “ ”	“ “ “	2. B	L.T	111

(40)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanında Kayıd
Dursun Efendi Kapudân	2. ve 3. Kapudânlar	L	A	21
Ya'kub Ahmed “ ”	“ “ “	2. K	“	22
Rizeli Mustafa Bahadır “ ”	“ “ “	L	“	75
Ali bin Süleyman “ ”	“ “ “	L	“	23
Emin Sıdkı “ ”	“ “ “	2. B	L.T	33
Rizeli Ali bin Mehmed “ ”	“ “ “	3. B	A	34
Mehmed bin Osman “ ”	“ “ “	3. B	“	35
Erhavili İlyas “ ”	“ “ “	3. B	“	36
Mustafa bin Hasan “ ”	“ “ “	L	“	37
Mehmed bin Ahmed “ ”	“ “ “	L	“	38
Ali bin Mehmed İhsan “ ”	“ “ “	L	“	43
Mehmed Cemal bin Hüseyin “ ”	“ “ “	2. K	“	48
Mansur bin Emin “ ”	“ “ “	2. K	“	52
Âsitâneli Mehmed Tevfik Kapudân		2. B	N.T	
Kayserili İsmail “	Derne Vapuru İkincisi	1. K	L.T	
Rizeli Hüseyin “	Bandırma Vapuru Süvârîsi	1	N.T	
Pişmâniyeli Mustafa “	Akdeniz Vapuru İkincisi	2. B	N.T	
Trabzonlu Eşref “	Akdeniz Üçüncüsü	0	A	
Receb “	Karadeniz Üçüncüsü	0	“	
Hacı Hâlid “	“ İkincisi	2. B	N.T	
Tekfurdağlı Hüseyin “	Kızılırmak Vapuru İkincisi	2	M.B	
Rizeli Halim “		3	L.T	
Sâmi “		0	A	
Tirebolulu Hâfız Râsim “		3. B	“	
Rizeli Hıdır “		3	N.T	
Girildi İbrahim “	Bahr-i Cedîd Vapurunda	2	A	
Tirebolulu Büyük Halil “	Samsun Vapuru İkincisi	0	“	
	Yalova Vapurunda			

(41)Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudanları

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıd
Rizeli İbrahim Kapudân Kasımpaşalı Haydar Kapudân	Bağdad Vapuru Sûvârîsi Meşrûtiyet Sitimbotunda	0	A ”	

(42)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdenâme Derecesi	Menşei	Limanında Kayıtlı Numarası
Trabzonlu Mehmed Rıf'at Efendi Kapudân	Terelya Vapuru Süvârîsi	1	A	36
”Mehmed Sabri “ ”	Vazîfe “ “	“	L.T	109
Edirnekapılı Sâlih Sâbit “ ”	Zonguldak “ “	1.B	M.B	33
Kırşehirli Muharrem Bahri “ ”	Açıkda	1.B	L.T	95
Üsküdarlı Osman “ ”	Kesendre Vapuru Süvârîsi	1	N.T	45
Selânikli Osman Rahmi “ ”	Erdek “ “	1	L.T	37
Üsküdarlı Mehmed Emin bin İsmail “ “	Açıkda	2.B	M.B	218
Fâtihli Cemal bin Sâlim “ ”	Millet Vapuru “	1	L.T	25
Kasımpaşalı Hüseyin Hasan “ ”	Zâhir	2.B	L.T	32
Hasköylü Celal “ ”	Başlangıç “ “	2	L.T	44
Beğkozlu Alaaddîn “ ”	Beğkoz “ “	“	A	104
Kadıköylü Mehmed Cemil “ ”	Güzel Girid “ “	2.B	L.T	119
Bosnalı Osman Nuri “ ”	10 Temmuz İkincisi	2.B	L.T	167
Üsküdarlı Mehmed Sabri bin Akif “ ”	Tevfikkiye “ “	2.B	L.T	201
Rizeli Osman “ ”	Hilal “ “	2.B	L.T	304
Yaldızcıyân Leon “ ”	Mehmed Şevket Paşa	2.B	A	197
İsmail Hakkı bin Mehmed “ ”	Seyyâr Vapurunda Süvârî	2.B	L.T	258
Paşabağçeli Hüseyin bin Cemil “ ”	Hanefiyye Vapuru Süvârîsi	2.T	N.T	193
Mehmed Refik bin Osman “ ”	Tika Vapuru Süvârîsi	2. B	N.T	172
Yanyalı Hâlid “ ”	Necât Vapuru Süvârîsi	1.K	L.T	5
Midillili Ahmed Fuad “ ”	Açıkda		L.T	24
Kartallı Hüseyin Hüsni “ ”	Seyyâr Vapuru Süvârîsi		L.T	
Üsküdarlı Ahmed Cemil “ ”	Açıkda	2.B	L.T	34
Kanlıcalı İbrahim “ ”	“	2.K	L.T	52
Âsitâneli Bekir “ ”	“	2. K	A	99
Mustafa Şerefeddin bin Ömer “ ”	“	2. K	N.T	295
Üsküdarlı Zeki bin Osman “ ”	“	2	N.T	49

(43)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası
Tophaneli Ali bin Hüseyin Efendi Kapudân	Karadeniz Fener Dubasında	3	L.T	47
Mısırlı Tal'at bin Hurşid “ “	Açıkdâ	3	A	48
Üsküdarlı Hasan Tahsin bin Ali“ “	Paşabağçe Vapurunda Süvârî	3	“	55
Bartınlı Hasan bin Mehmed “ “	Selânik Şirketinde	3	“	60
Rizeli İsmâil “ “	Açıkdâ	3	“	63
Rizeli Rûşen bin Mustafa “ “	Rûsûmât Sitimbotunda	3	“	71
Rizeli Kahraman Kapudân	Açıkdâ	3	A	38
Rumeli Hisarlı Rıza “	“	3	“	82
Rizeli Hacı Ali “	“	L	“	102
Halil İbrahim bin Mehmed Emin “	“	2. K	“	107
İsmâil Şevki “	“	1. K	“	115
Mustafa “	“	2. B		117
Halil Ali bin Yaşar “	Kırlangıç	L	A	128
Ya'kub Ken'ân bin İshak “	Açıkdâ	2. K	N.T	188
Kara İzzet oğlu İzzet “	İzmir Şirketinde	L	A	190
Rizeli Şâtır oğlu İbrâhim “	“ “	L	“	199
Kostantîn oğlu Yânî Râdika “	Estefanos Vapurunda	1. K	“	200
Mahmûd Hüsnî bin Mahmûd “	Vazîfe Vapuru İkincisi	2. K	L.T	225
Rizeli Demircizâde Mustafa Sabri bin Ali Rıza “	Emniyet-i Umûmiyye Sitimbotunda	L	A	237
Rizeli Osman Cebî Oğlu Süleyman “				
Rizeli Hüseyin bin Ca'fer “		“	“	
Rizeli Kalfa Oğlu Edhem bin Mustafa “	Karantınanın Zilâl Römorkorunda	“	“	242
Kakavân zâde İbrahim bin Rıza “	Açıkdâ	“	“	243
Rizeli Kara Mustafa Oğlu Tevfik “	Terakkî Süvârîsi	2. K	“	252
Rizeli Ahmed Cemal “	Yelkenlide	L	“	253
Rizeli Ali bin Ârif “	Mâni'zâdelerin Vatan Vapurunda	2. B	L.B	254
Rizeli Mustafa bin Süleyman “	Beyrut Tenbakurji İdâresinde	2. K	A	255
	Terakkî Vapuru İkincisi	2	A	259
	Yelkende	2	A	260

(44)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası
Karadeniz Ereğlîli Hüseyin Avni bin Mustafa Kapudân	Sevkiyâtda	2	A	186
Hüseyin Tahsin	“	2	L.T	262
Rizeli Hüseyin bin Hacı Sâlih	“	L	A	263
Rizeli Hâlid	“	L	“	266
Osman bin İbrahim	“	2.K	“	267
Manol Kapalı	“	1.K	“	282
Pinayot Pinaki	“	1.K	“	283
Talisî Veled Potrpols	“	3.B	“	284
Tirebolulu Yusuf bin Osman	“	3	“	289
Semizzâde Hâşim bin Ahmed	“	3	“	290
Merfeteli Yanko Teryanda Fili	“	2.K	“	291
Erdekli Zânî Pandeli	“	2.K	“	292
Torun Oğlu Hacı Sâlih	“	2.K	“	294
Ziştovili Osman bin Hasan	“	L	“	271
Yanyalı Kâzım bin Servet	“	3.B	“	53
Üsküdarlı Süleyman Hikmet	“		L.T	
Heğbeli Adalı Nikoli	“	2.K	L.T	
Zarîf Oğlu Halîl	“	L	A	209
Anadolu Hisarlı Server	“	2.B	N.T	212
Kaşotlu Server	“	L	“	215
Mahmed Sâmi bin Râşid	“	3.B	“	217
Mehmed Avni bin Mahmûd Nedim	“	L	“	219
Dimitraki Teodos	“	L	N.T	224
Vidinli Mehmed Ali	“	L	A	226
Topçu Oğlu Reşîd	“	L	“	22
Feyzî bin Ali	“	L	“	228
Pani Babasidros	“	L	“	231

(45) Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi		Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanında Kayıtlı Numarası
Büyük Adalı Tor Oğlu Anastas	Kapudân	Prengipu Stimbotunda	L	A	239
Ahmed Nazif bin Ömer Feyzi	“	Açıkda	2. K	“	244
Âsitâneli Nuri bin Sâlim	“	“	L	“	245
Kastantin Lasteri	“	“	2. K	“	246
Kabilli Oğlu Ömer bin Yusuf	“	“	3. B	N.T	249
Sisamlı Yorgi Koçi	“	“	L	A	250
Mehmed Said	“	Yelken Gemilerinde	2. K	“	251
Mahmûd İzzet	“	Açıkda	3	E.M	257
Hacı Hasan bin Mustafa	“	“	L	A	261
Avretpazarlı Yusuf Ziya	“	“	3	“	124
Mahmûd Mustafa	“	“	L	“	130
Rizeli Sâlih Ziya	“	“	L	“	131
Eginlikli Aristidi Arvanidi	“	“	2. B	“	132
Dimitri Partelopolo	“	“	1. K	“	139
Edhem Fuâd bin Halil	“	“	L	“	147
İlyas bin Sâlih	“	“	L	“	156
Muhsin bin Osman	“	“	L	“	157
Tirebolulu Yusuf	“	Rejide	3. B	“	161
Hayri	“	Açıkda	L	“	162
Çerkes Mehmed bin Ahmed	“	Rejide	2. K	“	159
Suvârî Oğlu Ahmed Hüseyin	“	“	L	“	164
Kostantin Oğlu Yani	“	Açıkda	1. K	“	170
Giresunlu Hasan bin Mustafa	“	“	L	“	180
Sarı Oğlu Şâkir bin Mustafa	“	“	L	“	183
İhsân bin Emîn	“	“	2. K	“	184
Karakaflı Oğlu Ali Osman	“	“	2. K	“	186
Çırpıcı Oğlu Ali Osman	“	Prences Zehrâ Hanımın Stimbotunda	L	“	192

(46)Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudanlar

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıd Numarası
İhsan Sâlih Kapudân	Sevkiyât Rönorkorlarında	Mülâzım	A	
İbrahim Hikmet bin Mehmed Muhyiddîn “	Afif Paşanın Stimbotunda	L	B.M	
Fatsalı Mehmed bin Hüseyin “	Açıkda	L	A	275
Kasımpaşalı Abdullatif “	Sârim Römorkorunda	2. K	M.B	208
Kenan bin Serverî “	Açıkda	L	A	
Rıf'at bin İbrâhim “	Hadyoya Kumpanyasında		M.B	
Ömer bin Nuri “	“ “	3. B	“	
Beğlerbeğli Âdil “	“ “		M.B	
Fâtihli Osman Hüsâmî bin Ârif “	“ “		M.B	
Küçük Mustafa Paşalı Bedreddîn “	Millet Vapurunda İkinci		L.T	
Girildi Mehmed Şâkir bin Şâkir “	Açıkda	2. K	A	165

(47)Şirket-i Hayriye İdaresi Kapudanları

İsmi	Şelâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası	Mülâhazât
Karaburunlu Ahmed Kapudân	0	A		
Muhsîn Kapudân Zâde Tevfik “	L	“		
Küçük Es’ad “	3 .K	“		
Dimitri “	0	“		
Hasan Basrî “	0	M.T		
Mustafa Nâtık “	2 .B	M.T		
Alko “	0	A		
İskender “	L	“		
Nazmi “	L	“		
Küçük Hayri “		“		
Hasköylü Tahsin “		M.N		
Hacı Hüseyin “	L	A		
Cemil “	L	“		
Sezâi “	L	“		
İkesnofon “	0	“		
Nevzad “	L	“		
Nuri “	L	K.M		
Hayri “	L	A		
Şevki “	L	“		
Aziz “	L	“		
Durmuş “	L	“		
İbrahim “	L	“		
Salih “	0	M.N		
Fehmi “	3 . B	M.N		
Küçük Rıza “	2	M.N		
Anko “	0	A		
Şeref “	0	M.N		

(48)Şirket-i Hayriye İdaresi Kapudanları

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Büyük Azîz Kapudân	2. B	M.N		
Eyüb “	0	M.N		
Büyük Rıza “	2. B	M.N		
Mustafa Tufân “	0	M.N		
Hüsni “	0	A		
Ziyâeddîn “	2. B	M.N		

Şirketin İhtiyât Kapudânları

Kâşif Kapudân		M.N		
Cemâl “		A		
Yânî “		“		
Mehmed Süreyyâ “		“		
Aff “		“		
Sarıyerli Sâmî “		“		
Mülceli Mehmed bin Mahmûd “		M.N		
Ahmed bin Cemil “		M.N		
Mollazâde İbrâhim bin İlyâs “		M.N		
Uzun Ömer oğlu Ömer bin Temel “		M.N		
Bekir bin Hasan “		M.N		
Hasan Oğlu İsmâil “		M.N		
Langalı İbrâhim “		M.N		
Hâlid Rızâ “		M.N		
Mehmed bin İsmâil “		M.N		

(49)Halic İdaresi Kapudanları

Mülâhazât	Liman Kayıt Numarası	Menşei	Şehâdetnâme Derecesi	İsmi
		A	Liman	Kanlıcalı İsmâil Emîn Kapudân
		“	L	Taranveli Mustafa “
		“	L	Bebekli Hasan “
		“	L	Tirebolulu Yusuf bin Osman “
		“	L	Giresunlu Hasan bin Ali “
		“	L	Rizeli Hacı Kerim bin Mustafa “
		“	L	Niğbolulu Hasan bin Muhsin “
		“	L	Tranvalı Yusuf bin Ali “
		“	L	Görelili Kâmil bin Mustafa “
		“	L	Tirebolulu Emin bin Hasan “
		“	L	Dersaâdetli Ahmed Yektâ “
		“	L	Âsitâneli Hürrem bin Mehmed “
		“	L	Tirebolulu Topçu Oğlu Hâlid “
		“	L	Âsitâneli Cemil bin Ömer “
		“	L	Abanoz Oğlu Mehmed “

(50)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi		Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası	Mülâhazât
Vâhid bin Hasan	Efendi	3	Fabrikadan	157	
Hasan bin Osman	”	3	”	160	
Emin bin Mehmed	”	1	”	161	
Osman bin Ahmed	”	3	”	162	
Veli bin Osman	”	3	”	163	
Salih bin Mustafa	”	3	”	172	
Ziya bin Eşref	”	3	”	175	
Âgâh bin İbrahim	”	3	”	182	
Mehmed bin Mehmed	”	3	”	183	
Yâver bin Abdâh	”	3	”	184	
Ali bin Ahmed	”	3	”	187	
Salih bin Abdâh	”	2	”	191	
Kâzım bin Mehmed	”	1	”	192	
İsmâil Hakkı bin İbrahim	”	1	”	193	
Hacı Mahmud bin Hasan	”	2	”	197	
Hüseyin bin Hasan	”	3	”	196	
Apostol Veled Yorgi	”	2	”	198	
Yusuf bin Hacı Hasan	”	3	”	201	
Hüseyin bin Reyhân	”	3	”	202	
Mehmed Sâlim bin Hasan	”	3	”	205	
Ali Rızâ bin Abdâh	”	3	”	209	
Hâlid bin Ali	”	1	”	213	
Râşid bin Mehmed	”	1	”	214	
Hacı Mahmud bin Abdâh	”	1	”	215	
Hâlid bin Temel	”	3	”	262	
Hasan Fehmi	”	3	”	265	
Mehmed Süreyya Ali Rıza	”	3	”	276	

(51)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası	Mülâhazât
Hüseyn Âdil Efendi	3	Fabrikadan	277	
Sâlih bin Osman	3	”	278	
Dimitri Veled Nitoli	3	”	279	
Hilmi	2	”	282	
Mehmed bin İbrahim	2	”	297	
Seyyid bin Murtaza	1	”	217	
Derviş Oğlu İbrahim bin Ali	3	”	218	
Mustafa bin Akman	3	”	219	
Râsim bin Ahmed	2	”	220	
Mehmed bin İbrahim	3	”	221	
Kuzma Veled Blâs	2	”	222	
Hakkı bin Râşid	3	”	224	
Hayri bin Nureddin	3	”	226	
Mustafa bin Mehmed	2	”	231	
Bahaeddîn bin Ahmed Şükrü	3	”	235	
Abdâh bin Nuri	2	”	238	
Abdulkâdir bin Kadri	1	”	240	
Âgâh bin Eşref	2	”	251	
Mustafa bin Arif	3	”	253	
Mahmud bin Sâlih	3	”	254	
Mustafa bin Ali	2	”	61	
Âsitâneli Mehmed Emin bin Hacı Ali	2	”	63	
İzzet bin İsmail	1	”	64	
Hasan Resmî bin Hasan	1	”	65	
Kâsımpaşalı Mehmed Nuri bin Mehmed	3	”	68	
Gerzeli Kâsım bin Mehmed	2	”	69	
Mustafa bin Halil	1	”	71	

(52)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası	Mulâhazât
Mehmed Yusuf bin Hasan Efendi	3	Fabrikadan	73	
Gâlib bin İbrahim ”	3	”	53	
Hüseyin Hüsnü bin Mustafa ”	3	”	77	
Fehmi bin Hasan ”	1	”	78	
Hakkı bin Ali ”	2	”	79	
Hüseyin ”	1	”	82	
Ahmed bin İsmail ”	2	”	91	
Mehmed bin Mehmed ”	3	”	95	
Mehmed bin Tâhir ”	2	”	101	
Mustafa bin İbrahim ”	3	”	104	
Abdulazîz bin Emîn ”	3	”	105	
Hüseyin bin Mustafa ”	3	”	106	
Ali bin Ali ”	3	”	107	
Ahmed bin Hamdi ”	1	”	108	
Mehmed Kâzım ”	3	”	110	
İsmet bin Sâîd ”	3	”	109	
Sâdık bin Abdâh ”	3	”	111	
Hacı Süleyman bin Mehmed ”	1	”	112	
Hakkı bin Hasan ”	2	”	115	
Ali bin İbrahim ”	1	”	116	
Ahmed bin Ahmed ”	1	”	117	
Mehmed Hikmet bin İsmail ”	3	”	118	
Mehmed bin Süleyman ”	2	”	119	
Hasan bin Hâşim ”	3	”	121	
Râsim bin Azîz ”	3	”	122	
Mustafa bin Mehmed ”	2	”	126	
Hüsnî bin Necîb ”	2	”	129	

(53)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Mencei	Linanda Kayıtlı Numarası	Mulâhazât
İsmail bin İbrahim Efendi	2	Fabrikadan	131	
Halil bin Mahmud	3	”	133	
Şükrü bin Ahmed	3	”	134	
Mehmed Hurşid	2	”	137	
Süleyman bin Abdâh	3	”	138	
Mustafa bin Mahmud	3	”	139	
Sâkıb bin Şerîf	2	”	142	
Hüseyin bin Saîd	3	”	144	
İbrahim bin İbrahim	3	”	145	
Âdil bin Ali	3	”	149	
Hacı Sâdık bin Mustafa	3	”	150	
Hüseyin bin Ahmed	3	”	151	
Hacı Mehmed bin Hüseyin	2	”	153	
Hasan bin Mustafa	3	”	255	
Fuâd bin Ahmed	3	”	259	
Süleyman bin Hasan	3	”	321	
Mehmed Cemâl	3	”	325	
Tal’at bin İlyas	3	”	333	
Oman oğlu Turso	2	”	338	
Osman bin Mehmed	3	”	360	
Mehmed Bahâeddîn bin Nûri	1	”	377	
Hâfız Mehmed bin Tal’at	2	”	382	
Muhsin bin Hacı Mehmed	2	”	383	
Nâim bin Mehmed	3	”	388	
İsmâil Hakkı bin Hasan	2	”	389	
Hacı Esad bin İsmâil	2	”	17	
Kâzım bin Mehmed	2	”	20	

(54)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Linanda Numarası	Kayd	Mulâhazât
Mehmed Nu'man bin Rıfat Efendi	1	Fabrikadan	532		
Nazmi bin Rıfat "	2	"	26		
Hüseyin bin Mehmed "	2	"	27		
Galatalı Ziya bin Eşref "	3	"	29		
Kasımpaşalı Cemal bin Mehmed "	3	"	30		
Ahmed Tal'at "	2	"	32		
Abdâh bin İsmâil "	1	"	33		
Hüseyin bin Mustafa "	2	"	34		
Ali bin İbrahim "	2	"	35		
Mustafa bin Ahmed "	2	"	36		
Osman bin Abdâh "	2	"	39		
Tevfik bin Mustafa "	1	"	45		
Hacı Mehmed bin Hasan "	3	"	51		
Ali bin Mehmed "	3	"	52		
Mehmed Tâhir bin Mustafa "	1	"	54		
Gâlib bin Mehmed "	1	"	55		
Beşîr bin Mehmed "	2	"	56		
Mustafa bin Kâmil "	1	"	57		
Saîd Mehmed bin Hasan "	1	"	58		
İsmâil bin Hasan "	2	"	59		
Tahsin bin Hacı Mehmed "	2	"	60		
Mehmed İbrâhim "	0	"	4		
Kayserili Halîl "	0	"	6		
Akçaabadlı Halîl Temel "	3	"	7		
İbrahim Halîl "	1	"	14		
Kırımlı Saîd "	2	"	15		
İsmâil Ahmed "	2	"	16		

(55)Seyr-i Sefâin İdaresi Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Mencei	Limanda Kayd Numarası	Mülâhazât
İbrahim Hamid bin Seyyid Efendi	3	Fabrikadan	159	
Ali bin Hayri ”	2	”	173	
Ahmed Edib bin Mahmûd Cemal ”	3	”	266	
Halil bin Abdulkâdir ”	3	”	74	
Hacı Mustafa ”	3	”	96	
Mehmed bin Mehmed ”	3	”	103	
Mustafa Niyazi ”	2	”	128	

(56)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanında Kayıtlı Numarası
Bursalı Hamdi bin Mehmed Efendi	Hilal Kumpanyasında	1	Fabr.	...
Kasımpaşalı Cemal	" "	1	"	...
Nikoli Veled Apostol	" "	3	"	...
İbrahim bin Sâdık	" "	1	"	...
Mehmed Ali bin Mehmed	Adalar Kumpanyasında	3	"	...
Mehmed Şevki bin Mehmed ...	Necât Vapurunda	2	"	...
Behcet bin Ahmed ...	İzmir Kumpanyasında	3	"	...
Fahri ..	Selânik Şirket-i Osmâniyesinde	1	"	...
Süleyman Hâlid bin Bekir ...	Terakkî Vapurunda	2	"	...
Mehmed Ali bin Halil	Hanefiyye Vapurunda	3	"	...
Abdu'nnebî bin Ali	Cide Tahnîzhânesi	1	"	...
Mustafa Şevket bin Mehmed	Selânik Şirket-i Osmâniyesinde	2	"	...
Osman bin Ahmed ...	Rusûmât Vapurlarında	3	"	...
Mehmed Ali bin Ali ..	" "	2	"	...
Samsunlu Lütî bin Ahmed	Mâni'zâdenin Stimbotunda	3	"	...
Mehmed bin Ahmed	Vâlîde Paşanın Stimbotunda	3	"	...
Mustafa bin Şa'bân	Selânik Şirket-i Osmâniyesinde	2	"	...
Hacı Edhem bin Ahmed	Gayret Römorköründe	3	"	...
Emin bin Hasan	Necât Vapurunda	2	"	...
Hidâyet bin Hasan	Emniyet-i Umûmiye Römorkörün	3	"	...
İbrâhim bin Mustafa	Sevkiyâtında	3	"	...
Âsitâneli Yusuf Ziyâuddîn	Seyyâr Vapurunda	3	"	...
Âsitâneli Süleyman bin Kadri	Hidivî Vapurunda	1	"	...
İlyâs	Marmaralı Birâderler Vapurlarında	3	"	...
Mehmed bin Abdulhamîd	Feshâne Fabrikasında	3	"	...
İsmail bin Mustafa	Açıkdâ	3	"	...
Mehmed bin Ali	"	2	"	...

(57)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası
Mehmed Emin Efendi	Açıkda	3	Fabr.	165
Hasan Kâni bin Tahsin "	Postahane Motorunda	3	"	168
Hasan bin Mehmed "	Açıkda	1	"	179
Hayri bin Abdâh "	"	3	"	180
Mâil bin Hasan "	"	3	"	186
Mehmed Turî bin Mehmed "	"	3	"	194
Ahmed bin Mehmed "	"	3	"	195
Sâim bin Ali "	"	2	"	200
Ahmed bin Mustafa "	"	3	"	203
Mehmed bin Ahmed "	"	3	"	206
Bekir bin Halil "	"	3	"	207
Halid bin Ahmed "	"	2	"	271
Ahmed Edib "	"	..	"	573
Mehmed Serâ bin Halil "	"	..	"	..
Kasımpaşalı Mehmed Şevket bin Emrâh"	"	..	"	576
İsmâil Hakkı "	Zâhir Vapurunda	3.B	"	5
Mehmed Ziyâ bin Hasan "		2	"	317
Todori Berberoğlu "	Sıhhiyede Müstahdem	3	"	320
Pandeli Veled Yorgi "	Sukratın Kumpanyasında	3	"	327
Petro Veled Corci "	Beğkoz Vapurunda	3	"	358
İsmail bin İbrahim "	Açıkda	2.B	"	310
Kasımpaşalı Nureddin bin Mehmed"	"	1	"	1
Abdulkâdir bin Mustafa Mazhar "	"	2	"	3
Ahmed Kemâleddin bin Abdulhalîm"	"	1	"	516
İsmâil Feridun bin Nazif "	"	3	"	517
Canbolad "	"	2	"	519
		3		521

(58)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası
Tınaş Poli Efendi	Açıkda	3	Fabr.	525
Hasan Fehmi bin Şükrü "	"	3	"	527
Hacı Mustafa bin Nu'man "	"	1	"	22
Andon Kostantin "	"	1	"	531
Âsım bin Mehmed "	"	3	"	23
Nikoli "	"	1	"	533
Trabzonlu Osman bin İbrâhim "	"	3	"	25
Hâfız Sâmi "	"	3	"	534
Hacı Yusuf bin İhsan "	"	3	"	535
Mustafa bin Emin "	"	3	"	538
Perraşgibu Eksayidis "	"	2	"	539
Sehâk "	"	2	"	540
Ahmed bin İbrahim "	"	3	"	541
Yusuf Ziya "	"	3	"	547
Hamdi bin Mustafa "	"	2	"	548
Aziz bin Emin "	"	3	"	551
Raif bin Hâfız Rüstem "	"	3	"	553
Abdi bin Hüseyin "	"	2	"	45
Artin Hacı Karebet "	"	3	"	557
Mehmed Emin bin Abdulkâdir "	"	3	"	559
Ali Râif bin Ahmed "	"	2	"	568
Bekir bin Halil "	"	2	"	571
Âsitâneli Hâlid bin Ahmed "	"	L	"	573
Âdil bin Hacı İsmâil Hakkı "	"	L	"	977
Mehmed Emin "	"	3	"	70
Süleyman bin Ahmed "	"	L	"	579
Corci Simson "	"	2		72

(59)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası
Bahâdır bin Mehmed Efendi	Açıkda	1	Fabr.	86
Mehmed bin Raif "	"	2	"	99
Ahmed "	"	3	"	114
Hamdi "	"	3	"	115
Şâhin Abdâh bin Mustafa "	"	3	"	123
Hüseyin Edhem bin İsmail "	"	3	"	124
Kulaksızlı Muhyiddin bin Halil "	Hayfada	3	"	125
Hamdi bin Ahmed "	Açıkda	2	"	127
İsmâil bin Mustafa "	"	2	"	132
Mehmed bin Veli "	"	2	"	136
Hasan kâni bin Hüseyin Tahsin "	Postahane Motor Botunda	2	"	138
Hasan bin Mehmed "	Açıkda	1	"	179
Mehmed Serâ bin Halil "	"	L	"	576
Yorgi Papadopoulos "	"	2	"	225
Salih Sâib bin Osman "	"	3	"	229
Cemal bin Saîd Ali "	"	1	"	233
Mihail Veled Andonaki "	"	2	"	239
Yorgi Veled Vangelos "	"	1	"	248
Ali bin Mâhir "	"	2	"	249
Apostol Veled Serandes "	"	1	"	252
Emin bin Mustafa "	"	3	"	256
Esterati Veled Lenhelo "	"	1	"	271
Şerif bin İsmâil "	"	3	"	286
Mehmed Hayri "	"	2	"	298
İsmâil Dursun bin Ali "	"	3	"	203
Şevki bin Mustafa "	"	3	"	304
Arslan bin Cevâhir "	"	3	"	323

(60)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıtlı Numarası	Mulâhazât
Emanuel Estralas Efendi	3	Fabrikadan	331	
Osman bin Ahmed	3	”	328	
Hasan bin Mustafa	2	”	340	
Ramazan bin Mehmed	2	”	352	
Ahmed bin Ahmed	3	”	355	
Petro Veled Yorgi	3	”	356	
Abanalı Ali Hasan bin Ahmed	3	”	358	
Erşâk Veled Nişân	3	”	362	
Nazmi bin Ömer	3	”	364	
Kirkor Veled Egaloha	2	”	368	
Ahmed bin Ali	2	”	369	
Durmuş bin Osman	3	”	373	
İbrahim bin Ahmed	3	”	375	
Mustafa bin Hasan	2	”	386	
Muharrem bin Ya’kûb	3	”	387	
Ali Fehmi bin Emin	3	”	403	
Gâlib bin Azîz	3	”	404	
Kâmil bin Mehmed	3	”	405	
Mustafa bin Ali	3	”	412	
Osman Hâlid bin Mehmed	3	”	411	
Mustafa bin Hasan	3	”	412	
Mahmud Yakub bin Tahsin	3	”	414	
Mehmed Nuri bin Mustafa	3	”	417	
Murad bin Ömer	3	”	419	
İsmail bin Mustafa	3	”	420	
Sokrat Veled Petro	3	”	421	
İsmail bin İbrahim	3	”	428	

(61) Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limand Kayıd Numarası	Mulâhazât
Yorgi Veled Halas Efendi	3	Fabrikadan	430	
Vehbi bin Hasan "	3	"	431	
Endon Veled Başları "	2	"	432	
İsmâil bin Emin "	2	"	433	
Kosti Veled Dimitri "	2	"	438	
Ahmed bin Mehmed "	3	"	439	
İsmail bin Hasan "	3	"	444	
Estrati Perakop "	2	"	446	
Yorgi Venagi "	2	"	447	
Ahmed Cemal bin Şâkir "	3	"	448	
Ahmed bin Mehmed "	3	"	449	
Hasan bin Ali "	3	"	450	
Hasan Şükrü "	3	"	455	
Akçaabatlı Nimet Sâbit "	1	"	460	
Yusuf Ziya "	3	"	462	
Rizeli Hacı Edhem "	3	"	463	
Pehlivanoğlu Sâlih bin Hâfız Ömer"	3	"	467	
Mahmûd Şevket bin Emrâh "	3	"	468	
Fahri bin Hasan "	2	"	47	
Ahmed Muhtar bin Serâ "	3	"	471	
Tahsîn bin Abdâh "	3	"	474	
Nuri bin Tâhir "	3	"	475	
Ahmed bin Mustafa "	2	"	478	
Apostol Veled Konstantinu "	3	"	480	
Hacı Mahmûd bin Mehmed "	3	"	482	
Halil Tosun bin Mehmed "	3	"	484	
Oflu İbrahim Mehmed "	3	"	487	

(62)Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler

İsmi	Şelâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Numarası	Kayd	Mülâhazât
Ahmed bin Ali Efendi	3	Fabrikadan	490		
Pinayot Veled Nikoli	2	”	491		
Felyos Pande Erpolos	2	”	494		
Nişan Mostan Veled Haçin	2	”	498		
Hacı Kemâleddîn Hacı İbrahim	2	”	500		
Beglerbeğli Ziyâ bin Rıfat	2	”	509		
Âsitâneli Mustafa Şevket	2	”	510		
Mehmed Şükrü bin Sâlih	3	”	511		

(63)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayd Numarası	Mülâhazâtı
Osman bin Mustafa Efendi	3	Fabrikadan	523	
Hasan bin Mehmed ”	1	”	524	
Andırliko Vasil ”	3	”	19	
Hüseyin Hilmi Usta	2	”	21	
Karnik ”	2	”	530	
Cemal bin Sâlim Efendi	2	”	24	
Hasan bin Osman ”	3	”	536	
Mustafa bin Molla Hasan Usta	2	”	28	
Oflu Ali bin Hasan ”	3	”	31	
Sâlih bin Ya’kub Efendi	2	”	545	
Sâ’deddîn bin İbrahim ”	2	”	37	
Hasan bin Mustafa ”	3	”	546	
Mehmed Zekâi bin Mustafa ”	2	”	38	
Manok Usta	2	”	40	
Hasan bin Mehmed Efendi	3	”	549	
Mehmed bin İsmail ”	3	”	042	
Oflu Ahmed bin Ali ”	3	”	44	
Muhammedî Hamdi bin Temel ”	3	”	555	
Sâlih bin Ya’kub ”	2	”	47	
Halîm Rızâ bin İbrâhim ”	2	”	48	
Aleksi İlya Nikola ”	2	”	49	
Hacı Mehmed bin Ali ”	2	”	50	
Mehmed bin Hasan ”	2	”	590	
Onnik Sinan ”	2	”	61	
Hayri bin Hâfız Ahmed ”	2	”	62	
Yeni Hâlid bin Ahmed Usta	3	”	72	
Marki Efendi	2	”	8	

(64)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Limanda Kayıd Numarası	Mülâhazât
Hasan Şehâdet bin İbrahim Efendi	2	Fabrikadan	81	
Tophaneli Cemal bin Hasan ”	3	”	83	
Karnik Nikologos ”	3	”	84	
Nevşehirli Mehmed Tevfik bin Ahmed ”	1	”	85	
Mehmed Ziyâ bin Mustafa ”	3	”	90	
Âsitâneli Mağrdic ”	3	”	92	
Üsküblü Ahmed bin Nuri ”	3	”	93	
Âsitâneli Todori Yâni ”	3	”	98	
Âsitâneli Artin Hacator ”	2	”	99	
Hafız Mehmed bin Mehmed ”	2	”	120	
Hüseyin Mehmed bin İzzet ”	3	”	140	
Kostantin Salvic Vasil ”	2	”	146	
Abdi bin Hasan ”	2	”	147	
Sa’deddîn bin İbrahim ”	2	”	153	
Halil bin Cevâhir ”	3	”	167	
Cemal bin Sâlim ”	3	”	169	
Ali bin Hasan ”	2	”	170	
Mehmed bin İsmâil ”	1	”	176	
Molla Hasan bin Mustafa ”	2	”	177	
Hacı Mehmed bin Ali Usta	2	”	178	
Mehmed bin Hasan ”	1	”	181	
Osıb İpgiçyân ”	1	”	185	
Halim Ziyâ bin İbrahim Efendi	2	”	188	
Aleksi İlya ”	2	”	189	
Artin Efrazyân Hacator Efendi	2	”	190	
Hayri bin Hasan Efendi	2	”	210	
Onık Kapayân ”	3	”	223	

(65)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Lisanda Numarası	Kayıd	Mülâhazât
Petri Artin Usta	2	Fabrikadan	227		
Leon Kapayân "	2	"	228		
Hüseyin bin Mehmed İzzet "	2	"	230		
Ali Rızâ bin Yusuf Efendi	2	"	232		
Şevket bin Fâik "	2	"	236		
Hasan bin Mehmed "	1	"	237		
Şerefeddîn "	2	"	241		
Manok Taros "	3	"	244		
Hacı Abdulkâdir bin Ali "	2	"	245		
Ahmed bin Mehmed "	2	"	246		
Ahmed bin Ali "	3	"	247		
Ahmed bin Mehmed "	3	"	257		
Ahmed bin Osman "	3	"	258		
Manoli "	3	"	263		
Mustafa bin Ali "	2	"	267		
Etodos Yani "	2	"	268		
Hasan Sabri "	3	"	269		
Azîz Zebur "	3	"	270		
Endiko Vasil "	3	"	272		
Nuri bin Ahmed "	2	"	273		
Tahsin bin Hacı Ali "	3	"	274		
Seyyid bin İbrahim "	3	"	275		
Helbi "	3	"	280		
Hacı Mehmed bin Kibâr "	3	"	281		
Hâşim bin Ali "	3	"	284		
Ali bin Hüseyin "	3	"	289		
Hüseyin bin Mehmed "	3	"	290		

(66)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Umumî Kayıt Numarası	Mülâhazât
Mehmed bin Osman Efendi	2	Fabrikadan	292	
Yâni Vankel "	3	"	294	
Nâhib Vargân "	2	"	295	
Mehmed bin Ali "	2	"	301	
Hasan bin Ali "	3	"	302	
Hâlid bin Ahmed "	3	"	306	
Ahmed Nuri bin Hacı Mustafa "	3	"	307	
İbrahim bin Mustafa "	3	"	314	
Mehmed Hilmi bin Sâlih "	2	"	315	
Şehak Karabet "	3	"	322	
Yorgi Anderonagi "	2	"	324	
Hüseyin Hâlid Usta	3	"	337	
Burhâneddîn bin Tevfik Efendi	3	"	345	
Emin Usta	3	"	359	
Ali Gâlib Efendi	3	"	374	
Mağrdic Manasyan "	3	"	393	
Lorenço Savlocife "	3	"	394	
Yâni Pinayot "	3	"	396	
Loyo Andon "	3	"	399	
Oseb İpekciyân "	3	"	400	
Ömer bin Mehmed "	3	"	410	
Manyos Andon "	3	"	429	
Osman bin Süreyyâ "	3	"	440	
Mehmed Memduh "	2	"	443	
Ahmed bin Abdâh "	3	"	458	
Ömer bin Emin "	3	"	461	
Hacı Ali Oğlu "	3	"	479	

(67)Şirket-i Hayriye Makinistleri

İsmi	Şehâdetnâme Derecesi	Menşei	Lîmanda Numarası	Kayıd	Mülâhazât
Emin Usta	Efendi	3	Fabrikadan	481	
Estifo Galdo	”	3	”	487	
Hasan bin Ali	”	3	”	488	
Mehmed bin Ali	”	2	”	489	
Osman bin Mehmed	”	3	”	492	
İskender Asador	”	1.B	İngiltereden	501	
Ermena Koloski	Efendi	2	Fabrikadan	495	
Ali Şa’bân bin Mehmed	”	3	”	496	
Mehmed bin Hasan	”	2	”	497	
Tevfik bin Ali	”	3	”	503	
Hâfız Mehmed bin Temel	”	1	”	504	
Hacı İbrahim Hasan bin Bekir	”	3	”	508	
Hüseyin Nâfi’ bin Hasan	”	1. B	”	57	

Halic İdaresi Vapurlarında Bulunan Makinistler

İsmi		Me'mûriyeti	Şehâdetnâme Derecesi	Mensei	Limanda Kayıtlı Numarası
Annikin	Efendi	Baş Mühendis	0	..	
Kuk Gıran	”	Muâvin	0	..	
Yani Hamdiz	”	Müfettiş	2	Fabrikadan	466
Hüseyin İsmail	”		3	”	
Kirgor Garabet	”		3	”	522
Memiş Mustafa	”		3	”	544
Vasil Pinayot	”		3	”	552
Temel Osman	”		3	”	502
Mehmed Veli	”		2	”	562
Hüseyin Ca'fer	”		3	”	561
İsmâil Hasan	”		3	”	305
Durmuş	”		3	”	75
Fehmi Yusuf	”		3	”	
Bahri Ömer	”		3	”	418
Abdâh İsmâil	”		3	”	544
Ahmed bin Mehmed	”		3	”	156
Hüseyin bin Mehmed	”		3.B	”	572
Sokrat Şerila	”		3	”	
Kâmil bin Mehmed	”		3	”	
İsmâil Hüseyin	”		3	”	

(69)Motor Bot Makinistleri

Veli Rauf Efendi

.Cemil ”

Hidayet ”

. Rıf’at ”

İbrahim . ”

Vehbi ”

(70)Umûm Osmanlı Tüccâr Sefâini Acenteleri

Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Rize Acentesi	: Sûfî Zâde Rızâ Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Trabzon Acentesi	: Kır Zâde Mustafa Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Giresun Acentesi	: Hüseyin Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Ordu Acentesi	: Hâlis Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Ünye Acentesi	: Hacı Mehmed Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Samsun Acentesi	: Hüseyin Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Sinob Acentesi	: Osman Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin İnebolu Acentesi	: Battal Zâde Mustafa Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Cide Acentesi	: Ahmed Hilmi Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Bartın Acentesi	: Ünyeli Rıza Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Zonguldak Acentesi	: İpokrat Lazaridî Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Ereğli Acentesi	: Hüseyin Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Bandırma Acentesi	: Ali Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Marmara Acentesi	: Hakkı Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Karasiga Acentesi	: Mehmed Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Erdek Acentesi	: Lütfî Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Tekfur Dağı Acentesi	: Ahmed Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Beyrut Acentesi	: Hasan Elbendık Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin İzmir Acentesi	: Ca'ferî Zâde Kemâlî Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Çanakkal'a Acentesi	: Rıf'at Beğ
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Karamürsel Acentesi	: İsmâil Efendi
Seyr-i Sefâin İdâresi'nin Cide Acentesi	: Ahmed Niyazi Efendi
Hilal Şirketinin Rize Acentesi	: Mataracı Zâde Ali Efendi
Hilal Şirketinin Trabzon Acentesi	: Yunus Zâde Şefik Efendi
Hilal Şirketinin İnebolu Acentesi	: Karakâne Zâde Hasan Efendi
(71)Gümüşciyân Şirketinin Rize Acentesi	: Mataracı Zâde Cemil Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Trabzon Acentesi	: Mâhu Hıyân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Ordu Acentesi	: Fetân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Giresun Acentesi	: Velediyân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin Samsun Acentesi	: Ohanis Kûşeyinân Efendi
Gümüşciyân Şirketinin İnebolu Acentesi	: Ohanis Balyân Efendi

Osmanlı Vapur Şirketleri

Osmanlı Seyr-i Sefâin İdâresi : Hükûmetin resmî bir vapur idaresi olup Bahriyye Nezâretine merbût iken ahîran Harbiye Nezâretine rabt edilmiştir.

İdârehânesi : Galatada Mumhâne Caddesinde Dâire-i Mahsûsa. Azeb kapusunda bir ta'mirât fabrikası var ise de techîzâtıdan ârîdir.

Müdür-i Umûmî : Mösyö Mike(Alman)

Askerî Komiser : Erkân-ı Harb Binbaşı Sa'dâh Beğ

İşletme Müdürü : Tâhir Efendi Kapudân

Muhâsebeci : Ahmed Hilmi Efendi

Meclis-i İdâre

Harbiye Nezâretinden : Erkân-ı Harb Binbaşı Reşid Beğ

Bahriyye Nezâretinden : Erkân-ı Harb Binbaşı Hilmi Beğ

Mâliye Nezâretinden : İshak Tevfik Beğ

Ticâret Nezâretinden : Ali Beğ

Nâfia Nezâretinden : Ohanis Efendi

Makine Mühendisi : Mösyö Apin (Alman)

Müfettiş : Sâmi Beğ

Tahrîrât Müdürü ve Meclis Başkâtibi : Abdul Ehad Nuri Beğ

İşletme Müdür Muâvini : Hüsni Efendi Kapudân

(73)

Makine İnspektörü	: Kenan Beğ
Dersaâdet Merkez Acentesi	: Fuâd Beğ
Şu'be Acentesi	: Hacı Emin Efendi
Kömür Memuru	: Zebur Efendi Kapudân
Levâzım Anbar Memu	: Zühdi Efendi
Ta'mirât Müdürü	: Tahsin Efendi Kapudân
Alâmet-i Fârikası	: Beyaz zemîn üzerine çapraz çifte kırmızı çapa.

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rusûm Tonilatosu	Köprü Vapurları	Römorkları
1 Akdeniz	4116	14 Ferâh	25 Samsun
2 Karadeniz	4169	15 Fenerbağçe	26 Gayret
3 Külli Cemâl	2993	16 Haydar Paşa	27 Rağbet
4 Marmara	1548	17 Nevâser	28 Servet
5 Kızılırmak	125	18 İhsan	
6 Bahr-i Cedîd	895	19 Basra	
7 Plevne	221	20 Bağdad	
8 Nilüfer	209	21 Haleb	
9 Bandırma	194	22 Anadolu	
10 Edremid	178	23 Şahin	
11 Mersin	155	24 Yalova	
12 Gelibolu	125		
13 İnebolu		88	

(74)Adalar Osmanlı Şirket-i Bahriyyesi

Mısırlı Halim Paşa Zâde Abbas Paşa tarafından müteşekkil iken ahîran bir anonim şirkete kalb olunmuştur.

İdârehânesi	: Galatada Arabyân Hanında Dâîre Mahsûsa
Müdür-i Umûr ve Güverte İnspektörü	: Yusuf Beğ
Makine İnspektörü	: Ali Beğ
Alâmet-i Fârikası	:Mâ-i Zemîn üzerinde ehrâm şekli

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rüsûm Tonilatası
Tahir	780
Heybeliada	529
Kınalıada	179

Hilal Osmanlı Anonim Şirketi

İdârehânesi	: İstanbul Rıhtım Hanında
Müdürü	: Giridli Nâfi' Beğ
Güverte İnspektörü	: Şevket Beğ
Makine İnspektörü	: Kadri Efendi
Meclis İdare Reîsi	: Da'vâ Vekili Behrâm Efendi
Alâmet-i Fârikası	: Kırmızı zemîn üzerine beyaz hilal.

(75) Mevcûd Vapurlar

İsmi	Rûsûm Tonilatası
Hilal	935
Güzel Girid	602
Millet	319
Gümüşciyân Vapur Şirketi	

İdârehânesi	: Galatada Liman Dâiresi karşısında Dâire-i Mahsûsa
Sâhib ve Müdür-i Umûmî	: Mağrdic Gümüşciyân Efendi
Alâmet-i Fârikası	: Bacalarda beyaz ay yıldız

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rûsûm Tonilatası
Mahmud Şevket Paşa	1743
Seyyâr	2140
On Temmuz	1486
Zonguldak	780

Beğkoz Vapur Şirketi

Sâhib ve Müdürleri

: Mustafa ve Hacı Ali Beğler

Alâmet-i Fârikası

: Beyaz zemîn üzerine ufkî iki kırmızı hat

Mevcûd Vapurları

İsmi

Rüsûm Tonilatası

Beğkoz

870

Hanefiyye

240

(76)Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi

İdârehânesi

: Galata Kara Mustafa Paşa Sokağında

Meclis İdâre Reîsi

: Sâmi Sezâr Efendi

Müdür-i Umûrî

: Setrak Efendi

Alâmet-i Fârikası

: Beyaz zemîn üzerine iki kırmızı hilal
arasında kırmızı çapa.

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rûsûm Tonilatası
Kendire	181
Tevfikkiye	344
Hikmet	
Hâvir	
Seyyâre	takrîben 50 : 60
Katrîn	

Erdekli Râsim Şirketi

İdârehânesi	: Galata Kutu Hânında
Sâhib ve Müdür-i Umûru	: Erdekli Râsim Beğ
Alâmet-i Fârikası	: Beyaz zemîn üzerine etrafı kırmızı Ze ve ortasında çift kırmızı çapalı filamadır.

Mevcûd Vapurları

İsmi	Rûsûm Tonilatası
Bandırma	297
Erdek	415

(77) Trabzon Necât-ı Vapur Şirketi(Kollektif)

Merkez İdârehânesi	: Trabzonda Hüseyin Celal Efendi ve şurekâsı
Şu'be İdârehânesi	: Bağçe Kapusundaki handa Hâfız Said Efendi Zâde Es'ad Beğ

Mevcûd Vapurları

İsmi Rûsûm Tonilatası
Necât 943

İstefanos Vapuru(Şilep)

Sâhibleri : Toma Efendi ve şurekâsı
Rûsûm Tonilatası : 450

Despina Vapuru(Şilep)

Sâhibi : Ayvat Oğlu Efendi
Rûsûm Tonilatası : 480

Defnî Vapuru

Sâhibi : Pandeli Efendi
Tonilata : 826

Tirelya Vapur Şirketi

Sâhibi ve Müdürü : Filib Efendi
Mevcûd Vapuru : Terelya
Tonilata : 220

(78)Mudanya Vapur Şirketi(Kollektif)

Mevcûd Vapuru : Başlangıç

Rûsûm Tonilatası : 216

Kırlangıç Vapur Şirketi

Sâhib ve Mûdürü : Yorgi Efendi

Alâmet-i Fârikası : Beyaz zemîn üzerine kırmızı kırlangıç
resmi

Mevcûd Vapuru : Kırlangıç

Rûsûm Tonilatası : 22

Vatan Vapuru

Rûsûm Tonilatası : 63

Sâhib ve Mûdürü : Mânî' Zâde ve şürekâsı

Paşabağçe Vapuru

Rûsûm Tonilatası : 85

Sâhibi : Remzi Beğ

Pandeli Birâderler İdâresi

Naksi Ârhî

Rûsûm Tonilatası : 860

Yani Ârvenitidis ve Oğulları

Nika

Rüsûm Tonilatası : 1047

Velisaryos Vapuru : 541

Adliye Vapuru

Rüsûm Tonilatası : 20

Sâhibi : Cemal Beğ

(79)Şirket-i Hayriye İdâresi

Osmanlı Anonim Şirketi olup bir meclis idâre ve Müdürî tarafından idâre edilmektedir. Hâiz olduğu imtiyâz ahkâmınca Karadeniz Boğazı sâhilindeki iskelelere vapur işletmektedir.

İdârehânesi : Galata ferminecilerde dâire-i mahsûsa

Meclis İdâre Reîsi : Maliye Nâzır-ı Sâbıkı Ziya Paşa

Müdür-i Umûru : Ali Beğ

Güverte İnspektor : Mustafa Beğ

Makine İnspektoru : İngiliz

Alâmet-i Fârikası : Bacalarda vapur numaraları

Ta'mirât Fabrikası : Halicde Pîrî Paşada

Mevcûd Vapurları

Numara 26,28,33,34,35,37, ilâ 70 numaraya kadar. 32 numaralı bir istimbotu olduğu gibi iki aded biri büyük diğeri küçük motor botu vardır.

Halic Dersaâdet Vapur İdâresi

İdârehânesi	: Eyvânsarâyda
Müdür-i Umûmî	: Leon İnzilberg
İnspektor	: Mütেকâidîn-i Bahriyeden Ömer Beğ
Muhâsebeci	: Yağlıkciyân Jozef Efendi
Baş Kâtib	: Leon Efendi
(80)Sermühendis	: Metratgin
İkinci Mühendis	: Pol Kukainzân
Seyr-i Sefer Müfettişi	: Hamdi Beğ
Güverte İnspektor Kâtibi	: Ali Selâhaddîn Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Robin Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Albır Efendi
Tahrîrât Kâtibi	: Kemal Efendi
Muâvin Kâtibi	: Niha Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Balta Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Delatola Efendi
Muhâsebe Kâtibi	: Kolaru Efendi
Mevcûd Vapurları	: 11 numaraya kadar

Terakkî Vapur Şirketi

Sâhib ve Müdürü	: Trabzonlu Hüseyin Beğ ve şürekâsı
İdârehânesi	: Galata liman dâiresi ittisâlinde dâire-i mahsûsada.
Mevcûd Vapurları	: Terakkî
Rusûm Tonilatası	: 190

(81) Dersaâdet Liman Nizâmnâmesinin Üç Maddesi

Şamandıra Resmî

Birinci Madde : Galata limanıyla köprülerin içerisinde olan mesafe Dersaâdet limanı ve cısr-i cedîdden Salı Pazarına ve oradan Serây-ı Birûnî hizâsına kadar en açıkta mevzû' bulunan şamandıralar beyninde vâki' mesâfe dahî Galata Limanı i'tibâr olunmuştur.

İkinci Madde : Dersaâdet Liman hudûdu içerisinde duhûl edecek bilcümle sefâyin âtîde beyân olunacak rusûmun îfâsına mecbûr olacaklardır.

Evvelâ : Muâmelât-ı ticâriye icrâ eden bilcümle sefâyin liman derûnunda dört gün müddet ikâmet ederler ise beher Osmanlı tonilatosu için dört pâre ve müddet-i mezkûreyi tecâvüz eyledikleri halde beher tonilâto için sekiz pâre rûsum îfâ edeceklerdir. Gümrüklerin kapalı olduğu günler iş bu ikâmet müddetine dâhil olmayacaktır.

Sâniyen : Sekiz yüz tonilâtodan ziyâde hamûle istiâb eden sefineler, derun-ı limanda olan müddet-i ikâmetlerine göre sekiz yüz tonilâtoya kadar dörder veyâhud sekiz pâre rûsum i'tâ edecekler ve sekiz yüzden ziyâde olan mikdâr-ı tonilâtoları için rûsum-ı mezkûrun nısfını edâ edeceklerdir.

Sâlisen : Hatab ile mangal kömürü nakl eden gemiler beher tonilâto için dörder pâre rûsum îfâ edeceklerdir.

Râbian : Kal'a-i Sultâniye ile Karaburun ve Şile beyrinde olan limanlara âmedşed eden sefineler kezâlik dört pâre rûsum vereceklerdir.

(82)Hâmisan : Beş tonilâtodan aşağı yük istiâb eden gemiler resm-i mezkûrdan muâf tutulacaklardır.

Sâdisen : Derûn köprü vapurları senede dokuz aded Osmanlı Lirası resm îfâ edeceklerdir.

Sâbian : Boğaziçinde Kadıköy ve Adalar ve Ayestefanos tarîklerinde yolcu taşıyan vapurlar senevî on sekizer Osmanlı Lirası vereceklerdir.

Sâminen : Gemi çeken vapurlar senevî on ikişer Osmanlı Lirası vereceklerdir.

Tâsian : Liman dairesi hizmetinde bulunan romorkör vapurları tarafından olunacak muâvenet meccânen îfâ olunacaktır.

İş bu ta'rife mevki'-i icrâya konulduğu tarihinden i'tibâren üç sene murûrundan sonra yeniden ıslâh ve ta'dîl olunacaktır.

Üçüncü Madde – Mugâyir-i nizâm hareketde bulunacak sefâinden cezây-ı nakdî istîfâsı lâzım geldikde o misillü sefâin kapudânlarına evvelce Şamandıra Odası

tarafından tahrîran haber verilecektir. Bircümle sefine kapudânları limandan hareket etmezden evvel îcâb eden şamandıra resmini veyâhud cezây-ı nakdî için lâzım gelen mebâliği bi'l-îfâ îcâb eden makbuz senedini ahz edeceklerdir. Resm-i mezkûrun veyâhud îcâb eden cezây-ı nakdî akçesini îfâ etmeksizin limandan hareket eden sefine Devlet-i Aliye Sancağını hâmil ise keyfiyet derhâl Şamandıra Odası tarafından Liman Riyâsetine ve ecnebî bandıralo olur ise bunun mensûb olduğu konsolosu tarafına haber verilecektir. Bu misillü firâr eden sefâyinden şamandıra resmî ve gerek lâzım gelen cezây-ı nakdîleri üç misillü ahz ve istihsâl olunacaktır. Şamandıra Rusûmu Odası, beher gün sabahleyin alafranga saat dokuzdan gurûb-ı şemse bir saat kalıncaya kadar açık bulunacaktır.

(83)Memâlik-i Şâhâneye Mahsûs Rusûm-ı Sıhhiye Ta'rifesidir.

Birinci Madde – Rusûm-ı Sıhhiye ta'rifesi evvelâ Memâlik-i Şâhâne limanlarına gelen kâffe-i sefâinin verecekleri istintâk resminden, sâniyen bulaşık olanlara icrâ edilecek karantina mesârifinden, sâlisen Memâlik-i Îrâniyyeden gelen ve bahran Hicâz ve Yemen'e giden huccâc ve zuvvâr ve yolculardan alınacak rusûmdan ibârettir.

İkinci Madde – “Sefâinin hîn-i vürûdlarında alınacak istintâk resmî, her kangı mahalden gelir ise gelsin Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâne Limanlarından birine duhûl edecek her sefine zırde gösterilen kâideye tevfiikan tonilâta hesâbıyla istintâk resmî verecektir şöyle ki: Bir tonilâtadan beş yüz tonilâtaya kadar beher tonilâta için yirmi pâre ve beş yüz bir tonilâtadan büyük tonilâtaya kadar on iki pare ve büyük bir tonilâtadan yukarısı için tonilâta başına sekiz pâre resm ahz olunacaktır. Yani her sefine ilk beş yüz tonilâtası için tonilâta başına yirmi pâre ve beş yüzden bine kadar olan tonilâtası için tonilâta başına on iki pâre ve binden yukarısı için tonilâta başına sekiz pâre istintâk resmî i'tâ edecekdir.

Üçüncü Madde – Memâlik-i Osmâniyye Limanlarından birine vürûd edecek sefâin ikinci maddede beyân olunan resmî mahal-i maksûduna varıncaya değin yani esnây-ı seyr ve seferinde yalnız bir defa te’ diye edecektir.

Dördüncü Madde – Memâlik-i Îrâniyyeden gelen zuvvâr ve yolcular beşinci maddede beyân olunan karantina mesârifinden mâ adâ adam başına on guruş resm-i te’ diye eyleyecektir. Kezâlik İranlıların Bağdat vilâyetinde kâin ziyâret mahallerine defn(84) olunmak üzere vilâyet-i mezkûreye idhâl edecekleri her bir cenâzeden elli gurusluk bir resm alınacaktır. Bahr-i Ahmer limanları tarîkiyle Hicaz ve Yemene giden huccâc ve yolculardan adam başına on guruş alınacaktır.

Beşinci Madde –

“Karantina Mesârifi”

Guruş

(Θ) İstihdâm olunacak gardiyanlar ile hamalların beheri için ücret-i yevmiye....	25
(λ) Adam başına yevmî alınacak karantina resmî.....	5
(π) Tathîr olunacak yün ve pamuk ve dengelenmiş başka eşyanın beher yüz kıyyesinden.....	3
Meşin ve derilerin beher yüz adedinden.....	10
Paçavra ve kağıd parçaları balyalarından.....	10
Büyük hayvanâtın beher ra’sinden.....	1
Koyun ve ondan ufak hayvanâtın beher ra’sinden.....	20 pâre
(τ) Bervech-i Âtî Sefâinden Alınacak Karantina Rüsûmu	
Bir tonilâtadan yüz tonilâtaya kadar olan sefineden yevmî.....	10
Yüz tonilâtadan iki yüz tonilâtaya kadar olan sefineden yevmî.....	20
İki yüz tonilâtadan dört yüz tonilâtaya kadar olan sefineden yevmî.....	30
Dört yüz tonilâtadan büyük tonilâta ve yukarısı için.....	40

Altıncı Madde – Yedi yaşından aşağı sıbyân karantina resminden muâfdırlar.

Yedinci Madde – Sefâin-i Harbiye ile havanın fenâlığından nâşî bi'z-zarûre limana sığınacak ve orada ticârete girişmeyecek tüccâr sefîneleri ve balık kayıkları mevâdd-ı sâbıkada ta'yîn olunan rûsûm-ı sıhhiyeden muâf tutulup fakat gardiyân yevmiyeleri alınacaktır.

Sekizinci Madde – Rûsûm-ı Sıhhiyye Psmanlı Lirası yüz ve beyaz mecidî yirmi guruş i'tibâriyle altın gümüş akçe olarak istîfâ olunur.

Dersaâdet 22 Temmuz Sene 1882

(85) Zîrde Muharrer Sevâhilde Seyr-ü Sefer Eden Sefâin-i Ticâriyyeye mahsûs Memâlik-i Şâhâne Fenârlık Rûsûmu Ta'rifesi

Birinci Madde⁵⁵

Cezâir-i Bahr-i Sefîdden gelipde Dersaâdete veyâhud
aralarında bulunan bir limanda tevakkuf eden sefâin ile

Dersaâdetten veyâhud arada bulunan bir noktadan: Pâre

Cezâir-i Bahr-i Sefîde giden sefâinin beher Osmanlı tonasından..... 40

Sekiz yüz tonadan yukarısı için Osmanlı tonasından.....20

⁵⁵ Bahriye Nezâreti Celîlesiyle Fenârlar İdâresi beyninde 1894 senesinde teâtî edilen mukâvelenâme ahkâmınca iş bu ta'rifedeki rûsûmdan fî 4 Eylül Sene 1909 tarihinden i'tibâren yüzde yirmi nisbetinde tenzîlât icrâ edilmiştir.

İkinci Madde

Cezâir-i Bahr-i Sefîdden Karadenize ve Karadenizden Cezâir-i Bahr-i Sefîde giderken Kal'a-i Sultâniye veya Karadeniz Boğazından geçen sefâinin beher tonasından.....	60
Sekiz yüz tonadan yukarısı için beher tonadan.....	15

Üçüncü Madde

Dersaâdetten veyâhud arada bulunan bir noktadan Karadenize giden ve yine Karadenizden veyâhud arada bulunan bir noktadan Dersaâdete gelen sefâinin beher tonasından	30
Sekiz yüz tonadan yukarısı için beher tonadan	15

Dördüncü Madde

Saros, Enes Körfezleriyle Semendirin, İmros, Bozcaada ve Sagrâ Limanlarına gidip de Kal'a-i Sultâniye Boğazına girmeyen sefâinin beher tonasından.....	12
Sekizyüz tonadan yukarısı için beher tonadan.....	6

(86) Sevâhil-i Mütecâvîrede İcrây-ı Seyr ve Sefer Eden Sefâin

Kal'a-i Sultâniye medhali ile Dersaâdet arasındaki limanlara seyr-ü sefer eden sefâinin beher Osmanlı tonasından.....	20
---	----

Altıncı Madde

Gelibolu ve Dersaâdet arasındaki limanlarda seyr-ü sefer eden sefâinin beher Osmanlı tonasından.....	15
--	----

Yedinci Madde

Karadenizde vâki' Karaburun ve Kilyosdan Dersaâdete giden sefâinin beher Osmanlı tonasından.....15

Ücret-i Seneviye Veren Sefâin

Sekizinci Madde

Fenerbağçeden Ayestefanosa kadar olan hat ile Karadeniz medhali aralarında seyr-ü

(Beher Osmanlı Tonasından) Guruş Pâre

sefer eden sefâinden beş tonadan kırk dokuz tonaya kadar..... 6 ... 10 ..

Elli tonadan doksan dokuz tonaya kadar..... 7 20

Dokuzuncu Madde

Romorkörler maktu' olarak senevî 1825 guruşdan ibâret bir resm îfâ edeceklerdir.

Onuncu Madde

Boğaziçine, Adalara, Ayestefanosa ve mahal-i sâireye yolcu taşımağa mahsûs vapurlar maktu' olarak senevî beş yüz guruş resm îfâ edeceklerdir.

İhtârât: Beş tonadan dîn olan sefâin fenâr rüsûmundan muâfdırlar. Sefâin gerek azametinde ve gerek avdetinde fenâr rüsûmunun îfâsına mecbûrdurlar.

(87)Dersaâdet Rıhtım Dok ve Antrepo Şirket-i Osmâniyyesinin Ta’rifelerinden

Birinci Ta’rife

-Palamâr Resmî-

Birinci Madde

Rıhtıma yanaşan vapur ve yelken gemisi ve maûne ve merâkib-i bahriye-i sâire rıhtımda bulunacakları sekiz gün müddet için⁵⁶ mukayyed tonilâta üzerine tonilâta başına bir frank resmî tabi’ tutulacaktır. Bu müddet inkıdâsından sonra resm-i mezkûre yeniden tevakkuf edilecek beher gün için bi’n-nisbe tezyîd edilmek üzere tonilâto başına yevmî yüzde on zam olunacaktır.

İkinci Madde

Üçüncü Maddede muayyen muâmeleye tâbi’ tutulan maûne müstesnâ olduğu halde emtia edecek olan her vapur veya yelken sefinesi⁵⁷ için (88) bir frank resm rıhtımda temdîd-i tevakkuf takdîrinde tezâyüd-i nesebîye hâlel gelmemek üzere ber vech-i âtî tenzîl olunacaktır.

Kâmilten kömür yüklü sefâin ve maûneler için.....0,10 frank

Zahîre odun veyâ malzeme-i inşâiyye ile kâmilten yüklü sefâin için.....0,10 frank

Sâir bi’l-cümle sefâin için.....0,20 frank

⁵⁶ Sekiz gün müddet bir kere rıhtıma yanaşdıktan sonraseyr ve hareket programı hâricinde ve tesâdüfî olarak müddet-i mezkûrenin inkıdâsından evvel avdet etmek üzere rıhtımdan mufâratat edecek olan sefâine şâmilidir. Şu kadar ki müddet-i gayûbet dâhil olduğu halde bu iki müddet arasında güzâr edecek müddet sekiz günü tecâvüz etmeyecektir. Ve bu takdirde azîmetde ve romorkor ücret-i sefîneye âid olacaktır.

⁵⁷ Liman hâricinde mahal-i tahmilde doğrudan doğruya eşyâ yüklenen maûne sefîne ad olunacak ve bu sûretle ikinci maddede musarrah ahvâle göre yirmi veya on santim resm i’tâ edecektir.

Palamâr resmî hîn-i muvâsalâtlarında yirmi santim resmî te'diye etmiş ve avdetlerinde aynı sefer esnâsında ikinci def'a olarak Dersaâdet Limanında tevakkuf eylemiş olan sefâin için on santime tenzîl edilecektir.

Palamâr resmî lüzûmu hâlinde gemiyi rıhtıma yanaştırmak ve herhalde rıhtımdan gemiyi açmak için romorkör ücretini dahî şâmilidir.

Üçüncü Madde

Açıkda bulunan sefâinden eşyâ nakl eden veya ona îsâl eyleyen maûne ve merâkib-i bahriye ile gümrükcü muâyenesi icrâ olunmak üzere rıhtıma yanaşan maûne ve merâkib-i bahriye derûnundaki emtiadan ber vech-i âtî palamâr resmî ahz olunacaktır.

Evvelâ: Açıkda bulunan bir sefîneye tahmîl veya ondan ihrâc edilen emtia ve eşyâdan altıncı ta'rife mücebince istîfâ olunan resmden fazla yüzde on nisbetinde bir resm,

Sâniyen gümrükcü muâmelesi icrâ olunmak üzere rıhtıma yanaştırılan⁵⁸ emtia ve eşyâdan altıncı ta'rifede muayyen resmin yüzde otuzu ahz ve istîfâ (89)edilecektir. (Gümrük muâyenesi evkât-ı âdiyede yirmi dört saat zarfında icrâ olunmak lâzım gelir) Eğer rıhtım muâmelâtı yirmi dört saat zarfında ikmâl edilemeyecek olur ise resm-i mezkûr nısf derecesinde tenzîl olunacaktır.

Sâlisen: Altıncı ta'rife mücebince tahmîliyye ve ihrâciyye resminden muâf tutulan emtia ve eşyâ için sefâine tahmîl veya ihrâc olunmak üzere rıhtıma çıkarıldığı takdirde tonilâto başına üç guruş ve yalnız gümrükce muâyenesi icrâ olunmak üzere rıhtıma yanaştırılır ise iki guruş i'tâ edilecektir.

Dördüncü Madde

⁵⁸ Eşyây-ı sekîle ve hasîse ile gayr-ı mazrûf

Üçüncü Madde ahkâmı ya aktarma veyâ transit sûretiyle vürûd eden eşyâ ve ne de kömür hakkında tatbîk ve icrâ olunamaz.

(90) Havzların Duhûliyesi

Duhûliyesi Osmanlı Lirası	Yevmiyesi Osmanlı Lirası	Umkî Kadem	Arzî Kadem	Tûlî Kadem	Havz Numarası	Mûlâhazât (Tersâne-i Âmire havzlarına dair ma'lumât)
25	15	42	96	390 sandıktan	1	Azebkapı cihetindeki havz
50	10	34	85	340 kapıdan	2	Orta havz
100	20	33	105	505(365) (340)	3 ve 4	Kasımpaşa cihetindeki havz
25	5	301	366	152		Sâbih sac havz

Sac havzdan gayrı havzlara iki sefine birden idhâli hâlinde muayyen olan duhûliyyeye yirmi beş ve yevmiyeye de beş lira ilâve ve istîfâ olunur, ve bu mebâliğ gemilerin tonaları i'tibâriyle gırâmeten taksîm edilir.

Osmanlı Seyr-i Sefâin İdâresi vapurlarından nısf-ı ücret istîfâ olunur.

İstanbul'un Mevâki'i Muhtelifesinde Sâhilde Sefâin Çekmeğe Mahsûs Kızaklar

Mevkii	Sâhibi	Çekdiği Sefâinin Mikdâr-ı Tonası
Beğkoz Umûr yerinde	Mâni'zâde Şirketi	150 tonalığa kadar sefâini çekmeğe mahsûs ırgâd kızağı
BüyükdereMaltiz Çarşısında	Rum Şirketi	300 tonalığa kadar sefâini çekmeğe mahsûs ırgâd kızağı
Salı Pazarında	Osmanlı Anonim Şirketi	200 tonalığa kadar sefâini çekmeğe mahsûs ırgâd kızağı

Tuzlada	Rum Şirketi	Derdest-i inşâ kızak ve fabrikası
İstinyede	Anonim Şirketi	Havz ve fabrika derdest-i inşâ
Galatada Kalafât yerinde	Osmanlı Kalafâtları	Yelkenli ve Vapur sefâinin denizde oldukları halde ta'mirlerine mahsûs

(91) Tuna Nehri Nizâmnâmesinde Bazı Mevâd

(1) Tuna Nehri medhaline iki mil kadar tekarrub edildikde Tuna Avrupa Komisyonu Nizâmâtına tâbiyet iktizâ eder.

(2) Bu iki mil sahaya dâhil olan sefâin Solina Limanına gelmiş ad olduğundan hâmil olduğu sancağı keşîde edecektir.

(3) Medhale bir mil tekarrub edildikde gelecek kılavuzu beklemek lâzımdır.

(4) Hâricde demirleyecek olan sefâinin mevkiini kılavuz ta'yîn eder.

(5) Sefâin kapudânları yirmi dört saat zarfında sefînenin evrâkını Solinadaki komisyona tevdi' edecektir.(Murûr-ı tezkiresi Şehbenderhâneye, patenta Karantinahâneye verilir) Gece fenârsız sandal ile girilip çıkılmaz.

(6) Solina Limanına tekarrub edildiği zaman hava fenâ olup klavuz gelemeyecek olursa fenâr kalesine mâi bir filama keşîde ve gece ise beyaz bir şu'le gösterilecektir.

(7) Gece Solinaya tekarrub edip kılavuz taleb eden ve hava fenâ olup limana girmek isteyen sefâin kılavuz talebine mahsûs işâreti gösterdikden sonra fenâr kulesinden gösterilecek işâreti bekleyecek, kılavuz gelmeyeceğine mebnî işâret verilmezse mes'ûliyet kapudâna âid olmak üzere girilebilecektir.

(92) (8) Barut, gaz ve sâir mevâdd-ı infilâkiyye getiren sefâin Solina Limanında ve hâricinde diğer sefâinden açık demirleyecek ve gündüz kırmızı filama ve gece kırmızı fenâr çakacaktır.

(9) Tuna Nehrine giren yüz tonayı mütecâvir cesâmetde her sefine kılavuz alacaktır.

(10) Tuna Nehrine giren bi'l-cümle sefâin tekmîl evrâkını Tuna Avrupa Komisyonuna tevdi' ile kılavuzu alarak hareket edecek ve tekmîl harcları avdetde ve bir defada te'diye edecektir.

(11) Muâmele-i ticâriyyede bulunduğu mahalde gümrük, karantina, liman ve şehbenderhâne harcını ayrıca te'diye edecektir.

(12) Nehrin medhalinden üç mil içerisi Solina Liman dâhili ad olunur. Bu mevki'de sâhilde bağlı bulunan şileblerin çimaları kesilmemek için burada seyr eden sefâin ağır yol ile hareket edecektir.

(13) Solina Liman dâhilinde yatan sefâin, harekette olanların yanlış manevralarına sebep olmamak için düdük çekmeyecektir.

(14) Nehirde seyr edecek olan sefâin Solina'dan hareket etmezden evvel yardımcı bir dümen ilâve edecektir.

(15) Liman dâhilinde ve nehirde bulunan sefâinin pasekûl etmeleri memnu'dur.

(16) Nehirde seyr ederken kırmızı şamandıralar iskelede siyahlar sancakda kalacaktır.

(17) 200 tonadan aşağı cesâmetdeki sefâin-i sağîre ve her sınıf merâkib-i harbiye, şileblik etmeyen romorkörler ve fenâ hava sebebiyle nehire girip(93) muâmele-i ticâriyyede bulunmadan çıkan sefâin müstesnâ olmak üzere diğer bi'l-cümle yelken ve vapur sefâini komisyon harcı verecektir.

(18) Harc vermekden muâf olan sefâin aldığı kılavuz birinci sınıftan ise yevmî 15 frank ikinci sınıftan ise yevmî 10 frank kılavuz ücreti verecektir.

(19) Tuna Nehrine girmeyip Solina Limanı hâricinde muâmele-i ticâriyyede bulunan sefâin 100 frank resm-i maktu' te'diye edecekleri gibi vapura hamûle nakl eden şilebler 200 tonadan büyük ise beher rûsûm tonası için 0,55 elli beş santim vereceklerdir.

(20) Fenâr ve kılavuz ücreti komisyon harcında dâhildir. Yalnız karantina harcı ayrıdır.

(21) Tuna Nehrine boş olarak sâfire ile giren ve çıkan bi'l-cümle yelken, vapur sefâini kayd-ı tonası başına 0,16 on altı santim harc verirler.

Medhâlden i'tibâren üç mil dâhilde Solina Limanında muâmele-i ticâriyyede bulunan ve bulunmayan yüklü sefâinin verecekleri harclar	Frank antim	Frank Santim	Nehirlerin diğer yukarı aksâmından muâmele-i ticâriyyede bulunan sefâinin verecekleri harclar
201 den 600 tonaya kadar	0 , 30	0 , 55	201 den 600 tonaya kadar
601 den 1000 tonaya kadar	0 , 60	1 , 10	601 den 1000 tonaya kadar
1001 den 1500 tonaya kadar	00 , 90	1 , 40	1001 den 1500 tonaya kadar
1500 den yukarısı	1 , 10	1 , 70	1500 den yukarısı

(23) Muntazam posta yapan vapurlara $\frac{60}{100}$ yüzde altmış tenzîlât yapılır.

(24) Bir sene esnâsında ikinci defa Tunaya gelen sefâin bu harcların $\frac{80}{100}$ yüzde seksenini te'diye eder.

(94) Kanallar Rüsûmu

Süveyş Kanalı

Eşyây-ı ticâriye mahmûl vapurların tonasında 6,25 frank, tehey sefâinin beher tonasından 3,85 frank ve bir yolcudan 10 frank alınır.

Portsaid Limanında yirmidört saatden ziyâde ikâmet eden vapurlardan yevmiye beher tona başına 0,02 frank alınır ve bu resm on günde bir tahsîl olunur.

Kurant Kanalı Rûsûmu

Adriyatik Denizine Giden Ve O Denizden Gelen Vapurlar İçin		
Sâfi Rûsûm Tonası	Süfûn-ı Harbiye ve Posta Vapurları ve Yatların beher tonasından	Sâir Vapurların beher tonasından
199 tona kadar	0,65 frank	0,35 frank
200 ilâ 499	0,65 frank	0,50 frank
500 ilâ 799	0,50 frank	0,50 frank
800 ve mâfevki için	0,40 frank	0,50 frank

(95) Bahr-i Sefîdin aksâm-ı sâiresine giden ve oradan gelen sefâin için

00 dan 199 tonaya kadar	0, 65 frank	0,35 frank
200 den 499 tonaya kadar	0,55 frank	0,35 frank
800 den yukarısı	0,25 frank	0,35 frank

Kılavuz ücreti 10 frankdan dûn olmamak üzere beher tonadan bir buçuk santim alınır.

Kil Kanalı

400 rüsûm tonası için	0,60 Mark
700 rüsûm tonası için	0,30 Mark
800 den fazla olur ise	0,20 Mark

Resmin hadd-i asgarîsi 10 Markdır.

(96) Sefâin Tonaları ve Sûret-i Ta'yîni

Sefâinin cesâmet ve kâbiliyet-i istiâbîlerine i'lâm eden tona esâsen *Gross Ton* yani “gayri sâfî tona” *Register Ton* sâfî yani rüsûm tonası nâmıyla iki nev'dir. Yelken sefâininde gayri sâfî tona sefîne güvertesinin tahtında vâki' mahallerin müke'ab olarak musâhebesinin 100 adedine taksîmi ile istihsâl olunur. Bu mikdâra güvertede yolcu ve eşyâ ahzine kâbiliyetli ve mestûr mahallerinde müke'ab olarak musâhabelerinin 100 adedine taksîminden çıkan tona dâhî zam olunur. Yelken sefâininde gayri sâfî tona ile sâfî tona beynindeki fark pek cüz'î olup gayr-ı sâfî tonadan beher tâife için 72 kadem müke'abî tarh olundukda sâfî tona olur.

Sâfî tona yani net *Register Tonnage* vapur sefâininden ta'yîn edilebilmek için taîfeye mahsûs mahal ile makine, kazan, şaft yolu, kömürlük ve gemiye müteallik vesâir mahaller istiâb ettiği tonaların gayri sâfî tonadan tenzîl edilmesi lâzım gelir.

Gayri Sâfî Tonanın İstihracı İçin Destûr :

λ : Güvertede baş ve kıç bodoslama astarının iç ağızlarında iki nokta beyninde alınan tûl-i sefîne

Θ : Sefînenin en genişmahallinden ve iç kaplamasının iç yüzünden olarak bir taraftan diğer tarafa kadar olan arz-ı sefîne

(97)J : Sefinenin vasatında vâki' kemere kalıblığının sülûsundan iç omurgası üzerinde vâki' olan anbar faraşî üzerine kadar olan umîk sefîne

Σ : Aded-i mahfûz, farz olunduğu halde :

Destûr ber vech-i âtîdir:

$$\text{Gayri Sâfi Tona : } \frac{\lambda + \Theta + J}{100} \times \Sigma$$

Burada aded-i mahfûz olan (Σ) sefâinin suya mağtûs kısımlarının aksâm-ı fevkâniyyeye nazaran dâru'l-eşmâsından dolayı sefîne mesâha-i hacmiyyesine târî olan noksanı erâe eder. Binâen aleyh bu (Σ) aded-i mahfûzu muhtelif cinsden sefâinin şekillerine göre az çok tebeddül etmek tabîi olup ecnâs-ı muhtelifedeki sefâine âid kıymeti âtîde gösterilmiştir :

Yelken Sefâini İçin	0,7
Çift Güverteli Vapurlar İçin	0,65
Üç Güverteli Vapurlar İçin	0,68
Yatlar İçin 60 tonadan dûn	0,45
“ “ 60 tonadan fazla	0,50

Meselâ çift güverteli bir vapur için destûr şu şekle girer :

$$\frac{Tûl \times Arz \times Amîk}{100} \times 0,65 =$$

Sefine gayr-i sâfi tonilâtosu sâfi tonayı bulmak üzere yukarıda zikr olunan mevki'leri mesâhaları iş bu gayr-i sâfiden tarh olunur.

Nevl Tonası

Nevl tonası tüccâr ile ashâb-ı sefâin beyninde isti'mâl olunduğu gibi İngiltere Bahriye Nezâreti tarafından mühimmât nakl etmek için isticâr olunan (98)sefâin ve devletin mühimmât nakline mahsûs nakliye sefâini için dahî isti'mâl olunur.

Şöyle ki : Sefînenin ez gayr-ı tenzîlât bâkî kalan mahallerin mesâha-i hacmiyyesinin 100 adedine taksîminden hâsıl olan adede hacim tonilâtosu tesmiye olunup eğer tona-i sâfiye mahsûs olan hacim 100 a'dâdının yerine 40 adedine taksîm olunursa hâric-i kısmet zûl tonası olur.

Sâfi tonilâtoyu 1,5 ile darb edersek hâsıl-ıdarb demir, bakır, şeker, kahve ve pirinç misillü ecsâm sekîle tonası *Dead-Weight* tonası olur.

Kömür Mikyâsları

44 kadem mek'abı Nivkasıl kömürü bir tonadır.

46 kadem mek'abı Kardif kömürü bir tonadır.

42 kadem mek'abı Ereğli ve sâir nev'i kömürler bir tona sıkletindedir.

İngiltere Bahriye Nezâretinin kabûl ettiği 2790 libre sıkletindeki tona 48 kadem mek'abı 2200 libre sıkletindeki tona dahî 40 kadem mek'abıdır.

2200 libreden ibâret olan bir ton = 791,95 kıyye-i atîk

2200 libreden ibâret olan bir ton = 1016,05 kıyye-i cedîd

Bir galon = 4,543 litre

Bir litre = 0,22 galon

**(99) Meskûkât-ı Ecnebiyyenin Lirây-ı Osmânî yüz guruş i'tibâriyle kıymetleri
zîrde gösterilmiştir :**

İngiliz – Sterlin =	20 Şilin = 110 Guruş
İngiliz – Şilin =	12 Peni = 5 Guruş 20 Pâre
Alman – Mark =	5 Guruş 16 Pâre
Fransız – Napolyon =	20 Frank = 88 Guruş
Fransız – Frank	100 Santim = 4 Guruş 16 Pâre
Avusturya – Kramis	51 Guruş 22 Pâre
Avusturya – İryâl	20 Guruş
Avusturya – Filorin	11 Guruş 11 Pâre
İtalya – Lira = 4	Guruş 16 Pâre
Amerika – Dolar	22 Guruş 16 Pâre
Rusya – Pol Altını:	90 Guruş 10 Pâre
Prusya – Talâr =:	16 Guruş 4 Pâre
Yunan – Drahmî	100 Lepte 4 Guruş 16 Pâre
İran – Tumen	48 Guruş 20 Pâre
1 Lirây-ı Osmânî =	18 Şilin
100 Guruş Altın	22,75 Frank
20 Guruş Gümüş (Mecidiye) =	4,43 Frank
5 Guruş Gümüş (Çaryek) =	1,10 Frank
1 Guruş Gümüş	0,22 Frank

**(100) Ecnebî Haritaları Üzerinde Muharrer iskandillerin mikyâsının İngiliz
mikyâsıyla müsâvîleri :**

	İngiliz Kademî	Kulacı
Bir Danimarka ve Norveçya Kulacı(Favn) =	6,175	1,029

Bir Filamenk Kulacı(Vadin)	=	5,575	0,929
Bir Fransız Kulacı(Bra)	=	5,329	0,888
Bir Fransız Metrosu(Metre)	=	3,281	0,547
Bir Portekiz Kulacı(Braka)	=	6,004	1,000
Bir Prusya Kulacı(Faden)	=	5,906	0,984
Bir Rusya Kulacı(Şeşin)	=	6,000	1,000
Bir İspanya Kulacı(Braze)	=	5,494	0,915
Bir İsveç Kulacı(Famen)	=	5,843	0,974

(101)-Tahmîl-

Bir sefîneyi tatlı suda muayyen olan borde markasına kadar batmak üzere tahmîl etmekde, zîrde muharrer maddenin nazar-ı dikkatden dûr bulundurulmaması lâzımdır:

(1) Sahrenclerde ve makina bölmesinde ve sintinesinde mevcûd olub basılması iktizâ eden su basmalıdır, iş bu safra sahrenclerindeki su, ya bütün bütün tahliye olunmalı veyâhud lüzûmu var ise ağzına kadar imlâ edilmelidir.

(2) Kazanların suları tamâmen alınıb alınmadığı keyfiyetinin bilinmesi

(3) Gemide mevcûd olan fayrâblık ve açık denize çıkıncaya kadar sarf edilecek kömürün mikdârı bilinmelidir.

(4) Geminin dâimâ yüzüb yüzmekde bulunduğunun tahkîki lâzım olub çünkü adem-i dikkat sey'esiyle çamura oturub vâki' olacak med ile yüzmesi melhûzdur.

(5) Açık denize çıkınca atılacak kül ve ocakları ve kazanları temizledikce hâsıl olan tuz ve sâir mevâddın mikdârı bilinmelidir.

(6) Kış mevsimlerine mahsûs olan borde markasının imtidâdı Teşrîn-i Evvel ibtidâsından Martın 31 inci gününe kadardır. Bu takdîrce yaz borde markası(mütehammil su hattı markası da denilir) Nisan ibtidâsından Eylülün otuzuncu gününe kadardır.

Sefâin beher pos batması için kaç tona sıklet tahmîl olunacağı ber vech-i zîr ta'yîn kılınır.

Bir gemi tahmîl olunmakda iken beher pos batması için ne mikdâr tona hamûleye lüzûm bulunduğu zîrde muharrer kâide ile sahîha karîb bir sûretde ta'yîn olunur.

(102) Tûl-i Sefîne Kadem $\times$ Arz-ı Sefîne Kadem $\times$ 0,7 gayt mütenâsib yapılı bir gemi için

Tûl-i Sefîne Kadem $\times$ Arz-ı Sefîne Kadem $\times$ 0,8 kaba ve arîz yapılı gemiler için

Bâlâdaki destûrâtın netâyici 12 ve ba'dehû 35 ile taksîm olunur.

Meselâ 200 kadem tûlinde mahmûl su hattından mîsêha olunduğuna nazaran 30 kadem arzında âdetâ mütenâsib yapılı olan bir geminin beher pos batması için ne kadar tona sıklet lâzım olduğu matlûb olsa?

$$200 \text{ kadem} \times 30 \text{ kadem} \times 0,75 = 4500$$

$$4500 \div 12 = 375 \div 35 = 10,7 \text{ tona}$$

Takrîben on buçuk tona sıklet lüzûm olduğu anlaşılr.

Tenbîh : - Gerek İngiliz ve gerek sâir ecnebî bandırası tahtında bulunsun güvertesinde kereste hamûlesiyle Teşrîn-i Evvelin otuz birinden sonra ve Nisan'ın 16 ncı gününden evvel İngiltere limanlarına girmek 1876 senesinde vaz' olunan Ticâret-i Bahriyye Kânunnâmesi ahkâmınca memnû' olduğundan buna ittiba' etmeyenlerden cezây-ı nakdî alınır.

Cedvelin Ta'rifi

Sefâin tatlı suda tahmîl olundukları halde tuzlu suya çıkdıkda ne mikdâr kalkacağın(sütun 1) takrîbî olarak erâe eder $\frac{3}{4}$ tatlı $\frac{1}{4}$ tuzlu su için (sütun 2) de

$\frac{1}{2}$ tatlı $\frac{1}{2}$ tuzlu su için (sütun 3) de $\frac{3}{4}$ tuzlu $\frac{1}{4}$ tatlı su için (sütun 4) de ne mikdâr

Kalkacağın erâe olunmuşdur.

Sefinenin Casatı Çektiği Su	Sütun 1 Tatlı Suda Tahmil Olunduğu Halde Tuzlu Suda ne mikdâr Kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki markaya kadar batar	Sütun 2 $\frac{3}{4}$ tatlı $\frac{1}{4}$ tuzlu suda tâhmil olunduğu halde deniz suyunda ne mikdâr kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki ikinci metroya kadar batar	Sütun 3 $\frac{1}{2}$ tatlı $\frac{1}{2}$ tuzlu suda tahmil olunduğu halde deniz suyunda ne mikdâr kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki üçüncü metroya kadar batar	Sütun 4 $\frac{1}{4}$ tatlı $\frac{3}{4}$ tuzlu suda tahmil olunduğu halde deniz suyunda ne mikdâr kalkacağı Salino metro saferin zîrindeki dördüncü metroya kadar batar
10 kadem	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{7}{8}$	$1\frac{1}{4}$	$\frac{5}{8}$
11 kadem	$2\frac{3}{4}$	$2\frac{1}{8}$	$1\frac{3}{8}$	$\frac{11}{16}$
12 kadem	3 pos	$2\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$
13 kadem	$3\frac{1}{4}$ pos	$2\frac{7}{16}$	$1\frac{5}{8}$	$\frac{13}{16}$
14 kadem	$3\frac{1}{2}$ pos	$2\frac{5}{8}$ pos	$1\frac{3}{4}$	$\frac{7}{8}$
15 kadem	$3\frac{3}{4}$	$2\frac{13}{16}$	$1\frac{7}{8}$	$\frac{15}{16}$
16 kadem	4 pos	3 pos	2 pos	1 pos
17 kadem	$4\frac{1}{4}$	$3\frac{2}{16}$	$2\frac{1}{8}$	$1\frac{1}{16}$
18 kadem	$1\frac{1}{2}$	$3\frac{3}{8}$	$2\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{8}$
19 kadem	$4\frac{3}{4}$	$3\frac{9}{16}$	$2\frac{3}{8}$	$1\frac{3}{16}$
20 kadem	5 pos	$3\frac{2}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$

21 kadem	$5\frac{1}{4}$	$3\frac{15}{16}$	$2\frac{5}{8}$	$1\frac{5}{16}$
22 kadem	5 Pos	$4\frac{1}{8}$	$2\frac{3}{4}$	$1\frac{3}{8}$
23 kadem	$5\frac{2}{4}$	$4\frac{5}{16}$	$2\frac{7}{8}$	$1\frac{7}{16}$
24 kadem	6 pos	$4\frac{1}{2}$	3 pos	$1\frac{1}{2}$
25 kadem	$6\frac{1}{4}$	$4\frac{11}{16}$	$3\frac{1}{8}$	$1\frac{9}{16}$

(104) Ahvâl-i Havâdan İstidlâlât

Tecrübe sâhibi olan kapudânlar havanın harâret ve rutûbetine göre tashîh olunmuş mîzânü'l havânın iş'ârâtından ve esen rüzgarın cihet ve kuvvetinden ve semâdaki bulutların hey'et ve eşgâline ahvâl-i havânın neye münkalib ve mübeddel olacağını keşf ve ta'yîn ederler. Şöyle ki :

Barometre irtifa' sâbit durur ise esen rüzgarın devâm edeceği ve gayr-ı sâbit ve dâim mübeddel olduğu takdîrde rüzgârda bir değişim olacağı ve âdetâ fırtına zuhûr edeceği istidlâl olunur. Havây-ı nesîmînin kararsızlığını derhâl ihbâr eden barometronun bağıteten Suûdî veyâhud nuzûlî, fenâ havâyâ delâlet eder. Ahkâm-ı mezkûreden başka bir mücerreb hüküm daha vardır ki seyr-i şemse karşı değişim eden rüzgâr devam etmez, değişir, yine yerinde karar kılar.

Şems-i nısf küre-i şimâlîde iken esen rüzgâr soldan sağa tebeddül ederek değişim eder ise buna “doğruya değişim” denir. Şöyle ki: Nısf-ı kürre-i şimâlde hubûb eden gündoğuşu rüzgârı, keşişleme, kıble, lodos rüzgârlarına tehavvül etdikden sonra batı rüzgârına kalb olunacağı gibi hubûb eden batı rüzgârı da karayel, yıldız, poyraz rüzgârlarına tebeddül eder ise gündoğuşu rüzgârında karargîr olur.

Fakat aksi cihete tebeddül vâkî' olur ise yani batı rüzgârı hubûb etmekde iken lodos, kıble, keşişleme rüzgârına tebeddül eder ise buna “ters değişim” denir ki : Hiçbir yerde karar etmez.

Şems-i nısf kürre-i cenûbunda iken ise bu kâide bir aks olur. Bu ahkâm hafif bir sûretde esen rüzgârlar hakkında cârî değildir.

(105) Barometronun Suûd ve Nuzûlinin Mikdâr-ı A'zamîsi

Arûz-ı mürtefîa(50 ilâ 60 derece arz) da barometronun 1,5 pos mikdâr tenezzül ve tereffu' vâki' olur ise de fevka'l-âde olarak 2,75 ve nâdiren 3,0 pos beyninde tereffu' ve tenezzül eyler.

Ekâlîm-i hârrede iş bu mikdâr 0,2 ilâ 0,4 pos kadar tebeddül ise de hatt-ı istivâ civârında nâdiren 0,15 pos tecâvüz eder ki bu ihtilâf cüz'î bir tehalluf-ı muntazam gibi vâki' olur.

Kasırğa fırtınalarının vukûu zamânında barometro 1 posdan 2 posa ve ba'zan 2,5 posa kadar tenezzül eder, ve tenezzülün mikdârıyla sür'at vukûu kasırğa merkezinin takrîbi nisbetinde tezâyüd eder.

Medârîn beyninde barometronun tereffu' ve tenezzülünün mikdâr-ı vasatîsi bâlâda beyân kılındığı üzere 0,2 ilâ 0,4 posdan ibâret olup bu mikdâr-ı vasatîye mugâyir vâki' olan iş'ârât fırtına zuhûruna delâlet eder.

Ahvâl-i havâyâ keşf ve ta'yinde termometronun dahî nazar-ı mukâyese alınması lâbüddür. Şimdiye kadar icrâ kılınan tecârüb-i medîdeden istihsâl olunan netâyic gösteriyor ki : Nısf-ı kürre-i şimâlîde gündoğuşu, poyraz, kible rüzgârlarının hubûbunda termometro suûd eder. Lodosa tahavvülünde suûda başlar.

(106) Nısf-ı kürre-i cenûbîde dahî gündoğuşu, poyraz, yıldız rüzgârlarının hubûbunda termometro suûd edip karayele tahavvülüyle nüzûl eder. Batı, lodos, kible rüzgârlarında nüzûl edip keşişlemeye tahavvülüyle suûd eder.

İstanbulda Rasathâne-i Âmirede yirmi beş sene icrâ kılınan kuyûdât ve müşâhedât netâyici olarak istihrac olunan barometro, termometro ve sâir alâim-i havâiyyenin senelik vasatîleri ber vech-i âtîdir :

Barometro vasatî-i senevîsi	762,2 milimetre	30 pos
Termometro	14,39 santigrad	43 fârnayt
Yağmurun irtifâi	739,2 milimetre	29 pos
Fırtınalı günlerin adedi	14 gün	
Karlı günlerin adedi	15 gün	
Yağmurlu günlerin adedi	86 gün	

Rutûbet yüzdesi	70	
Şimâl rüzgârları hûbu	243 gün	
Cenûb Rüzgârları hûbu	121 gün	
Barometro mikdâr-ı a'zamîsi 28 Kânûn-i Evvel	783,1 milimetre	30,8 pos
Barometro mikdâr-ı asgarîsi 21 Teşrîn-i Sânî	736,1 milimetre	28,9 pos
Derece-i harâret a'zamîsi 19 Temmuzda	37,5 santigrad	99 fârnayt
Derece-i harâret asgarîsi 15 Martda	8,0 santigrad	17 pos

Sûret-i umûmiyyede, yükselmekte olan bir barometro daha az yağmur yâhud rüzgâr ve tenezzül etmekde olan barometro daha fazla yağmur yâhud rüzgâr veyâ birlikde her ikisinin vukûunu i'lâm eder. Barometronun mürtefi' bulunması iyi ve mütenezzil bulunması fenâ havâya alâmettir.

(107) Şâyed mîzânü'l harâre(termometro) tenezzül eder ve hava yebûset kesb eylerse barometro tesviye-i bahre göre irtifâ'-ı tabîiyyesinde sâbit veyâhud mâil-i tereffu' ise karayel, yıldız veyâ poyraz kertelerinde rüzgâr eseceğine intizâr olunabilir, yâhud esen rüzgâr hafifleşir. Aksi takdirde, ya'ni mîzânü'l harâre tereffu', rutûbet tezâyüd ve barometro tenezzül eylerse keşîşleme, kible veyâhud lodos kertelerinden yağmurla berâber rüzgâra muntazar olmalıdır.

Mîzânü'l harârenin sükûtu esnâsında barometro dahî düşkün ise kar yağacağına alâmetdir.

Barometro irtifa'-ı vasatîsinden aşağıda bulunurken tereffu' başlarsa rüzgarın kesb-i hıffet edeceğine, yâhud yıldız kertelerine derîse edeceğine alâmetdir, bu halden yağmur ve rutûbetin tenâkusu da istintâc olunur :

Lâkin şâyed barometro evvelden iyice düşmüş bulunur ise ilk yükselmesi hemân dâimâ karayel, yıldız veyâ poyraz kertelerinden kuvvetli rüzgar ve şedîd boruyu ifhâm edip civa sütununun tereffu'da devâmı ise böylece zuhûr eden havânın git gide iyileşmekte olduğuna alâmetdir.

Barometro tenezzül edip de harâret-i havâ devâm ederse rüzgarın mukâbil kertelere geçeceği ve daha cenûb-ı şarkî havâların eseceği anlaşılır.

Şimâl arzlarında en şiddetli fırtınaların vukûu barometro en aşağı noktaya düştükden sonra ilk defa yükselmeğe başladığı vakte müsâdîf olur. Civanın tereffu'-ı serîi sûret-i umûmiyyede kararsız havâyâ i'lâm eder.

Havây-ı nesîmîde bir parça rutûbet olduğu halde civanın yavaş yavaş tereffu'ı veya sebât ve karârı iyi havâyâ alâmetdir.

(108) Civa sütununun süratle ve fazlaca düşmesi yağmur alâmetidir. Barometro umûmiyetle vefrîşka havâlarıyla sükût ve şimâl havâlarıyla suûd eder, fi'l-hakîka ba'zan bunun ma'kûsı dahî vâki' olur, o zaman cenûb rüzgar-ı yâbis, hava mülâyimdir, yahud şimâl rüzgarı yağmurlu ve şedîd olur.

Barometro fazla olarak düşerse şedîd rüzgar, yağmur veya kar ta'kîb eder. Şâyed mîzânu'l harâre mevsime nazaran düşük(yani hava soğuk) ise rüzgar şimâldendir, eğer mîzânu'l harâre yüksek ise rüzgâr cenûbdandır.

Gündoğuşu yâhud keşîşlemeden bir fırtına zuhûr edip de rüzgar kibleye doğru derîse eylerse barometro ve rüzgar lodos oluncaya kadar sükûtda devâm eder. O zaman bir kısa müddet için sükûnet vukûundan sonra fırtına teceddüd eyler.

Poyraz rüzgarı barometroyu pek ziyâde tereffu'a, lodos rüzgarı ise tenezzüle sevk eder.

Barometro nokta-i sükûtda iken dahî güzel havalar görülür. Lâkin bu güzel havaları sûret-i umûmîde uzun müddet süren yağmur veya rüzgar veyâhud yağmur ve rüzgar ta'kîb eder.

Şâyed barometro ve termometro(mîzânu'l harâre) ile istidlâlât-ı havâiyyede bulunulur iken semânın hâline, rengine ve bulunulan mevkîin ahvâl-i husûsiye-i havâiyyesine dahî dikkat edilirse pek mühim netîceler elde edilebilir.

Gerek bulutlu, gerek berrak olsun gurûbda semânın Gülgün olması ve sabahleyin ise boz, kül renkli semâ ve alçak bir tulû'(yani iş'a-i şemsin evvelâ hatt-ı ufuk üstünde görünmesi) iyi havâyâ alâmet eder.

(109) Sabahleyin semânın kırmızılığı fenâ havâ yâhud fazla rüzgara alâmetdir. Yüksek bir tulû' (*High Dawn* yani şemsin tulûu esnâsında şuaâtının bir bulut kümesi üzerinden görülmesi hâli) dahî rüzgar alâmetidir.

Veya bulutların yumuşak ve nârin görünüşlü olanları iyi hava ve cenûb rüzgarı alâmetidir. Yâhud münkesir bulutlar ise kuvvetli rüzgarı bildirir. Gurûbda semânın parlak sarı olması da rüzgarı gösterir, gurûbda solgun sarı semâ hâl-i yağmur alâmetidir.

Gerek sis ve gerek çığ(jâle) iyi havâ alâmetidir, havây-ı nesîmenin –mevâdd-ı baîdeyi tabîîlerinden daha muayyen ve daha yakîn gösterecek sûretde- berrak ve şeffaf olması yakınlaşan yağmurun en yanılmaz nişânelerindendir.

Ahvâl-i havâiyyemiz üzerinde kürre-i kamerin te'sîrât-ı azîmesi olduğu a'sâr-ı kadîmeden beri iddiâ ve i'tikâd olunmakta ise de tedkîkât-ı fenniyye-i mütemâdiyede bulunan devr-i âhir ulemâsı bunu kabûl edecek bir alâmet görememişlerdir.

Meamâfih Doktor(Samuel Kılark) gibi ba'zı zevât bu iddiâda sebât edib bu husûsda cedveller bile tertîb etmişlerdir, Meselâ mûmâ ileyh doktorun kavlince :

Şâyed kamerin bedr-i Hâline yâhud hilâl-i hâline vusûli zevâl ile ba'de'z-zevâl saat iki arasına yâhud kable'z-zevâl 4 ilâ 6 arasına musâdîf olursa yağmurun zuhûruna intizâr edilmelidir.

Şâyed kamerin bedr-i hâline yâhud hilâl-i hâline vusûlü ba'de'z-zevâl 4 ilâ 6 yâhud ba'de'z-zevâl 10 ilâ kable'z-zevâl 2 arasına musâdîf olursa iyi havâyâ intizâr olmalıdır.

(110) Bulutlar

Bulutlar derûn-ı havâda sebh eden su buharının hâlet-i mütekâsifesinden ibâretdir. Câzibe-i arza mukâbil bulutların havây-ı nesîmî derûnunda sâbih ve muallak bulunmaları da te'sîrât-ı ketrîkiyye-i cevriyyeden neş'et eder, sath-ı arzdan i'tibâren tabakât-ı havâiyyenin derece-i harâreti mütevâliyen tebeddül ve tehalûf etdiğinden bulutların da dâimî bir tebeddül-i mevkia ve şekle ma'rûz kaldıkları görülür.

Havây-ı nesîmî dâhilinde ru'yet olunan bulutlar esâsen üç sûret ve şekildedir, şöyle ki: Birincisi decne yani yaz bulutu, ikincisi ârız yani gece bulutu, üçüncüsü tahâf yani yüksek bulutdur, suver-i selâse-i mezkûre yek diğeriyle ittihâd ve imtizâc

ederek tekrar dört nev' bulut hâsıl olur ki, bunlar da tahâf decnevî, tahâf ârizî, decne-i ârizî ve dördüncüsü decne-i tahâfî ârizî yâhud yağmur bulutudur.

Mezkûr bulutun tebeddülât-ı havâiyye hakkındaki ihbârâtı:

1- İş bu bulut yapığı yönünden mütehasıl gibi sarkık ve tümsek veyâ ağac dalları gibi bir şekilde müşâhede olunursa gök gürlemesi me'mûldür.

2- Pürüzlü ve memeli olarak kürrevî'ş-şekl kümeler dâiran mâdâr-ı ufâk yapığı yün lifeleriyle muhât olduğu müşâhede olunur ise havânın birdenbire tebeddül ve tehavvül edeceğini gösterir.

Decne-i tahâfî-i ârizî veyâhud yağmur bulutları –iş bu bulutlar decne ve tahaf-ı ârizî bulutlarının yek diğeriyle ihtilâtından tehassül ve teşekkül edib ale'l-umûm yağmur bulutları nâmıyla yâd olunurlar ki bu da başlıca (111)decne-i ârizî bulutlarının intişâr ve kesb-i tevessu' ederek semâda gâyet kesîf siyâh veya boz renkde bir tabaka teşkîl ile kaba-ı semâyı zulmet içinde bırakır. İş bu mazlûm ve kesîf tabaka-i sehâbın daha fevkinde tahâf bulutları tevessu' ve intişâr edib bu anda tabaka-i tehtânîde bulunan sehâb-ı mazlum yağmur hâlinde sath-ı arza nüzûl ve sükûta bededer.

Mezkûr bulutların tebeddülât-ı havâiye hakkındaki ihbârâtı :

1- İş bu yağmur bulutunun kesîf ve boz rengindeki tabaka-i tehtânîsi dağılıp zâil olmağa bedeylediği anda nüzûl etmekde bulunan barânın munkatı' olacağı istidlâl olunur.

2- Kesîf ve siyâh renkde olarak sûret-i mükemmilede teşekkül eden yağmur bulutunun kubbe-i semâyı zulmet içinde bıraktığı müşâhede olunursa gök gürleme fırtınasının vukû' ve zuhûruna alâmetdir.

3- İş bu yağmur bulutunun ra'sinden tahâf veyâ yüksek bulutlar hurûc ve zuhûr ederse yağmurlu sağnakların kesretle vuku' bulacağını gösterir.

Bulutların Mikdârı

Bulutların mikdârını ta'yîn ve tahmîn etmek üzere her hangi bir râsîd kendisini ufuk üzerinde farz ve tasavvur edib semtu'r-ra'sden ufkun iki tarafına

değın olan nısf-ı dâirenin iki tarafa 90 ar aksâm-ı mütesâviyeye taksîminde râsid iş bu aksâm-ı mütesâviyeden nısf-ı kürre-i semânın ufukdan i'tibâren 30 ar dereceden mâ fevkini dâiren mâdâr-ı ru'yet ve müşâhede edib 30 dereceden aşağı kısmını ru'yet edemez. Çünkü râsid tamâmıyla nısf-ı küre-i semâyı ikiye (112) taksîm eden ufuk-ı hakîkî üzerinde bulunmayıb sath-ı arzda bulunur. İşte bu sebebden râsidin nısf-ı kürre-i semâyı dâiren mâdâr-ı müşâhede eylediğı kısmı, kâmilten berrâk ve mâî renkde olursa bulutların mikdâr-ı safer ve kısm-ı mezkûr büsbütün bulutla mestûr olursa 4 i'tibâr olunub kısm-ı mezkûrun $1\frac{1}{4}$ i mestûr olursa 1 ve $1\frac{1}{2}$ si mestûr olursa 2 ve $\frac{3}{4}$ ü mestûr olursa 3 ilâ erâe ve

iş'âr olunur.

Mikyâs-ı mezkûr usûl-i âtiye ile daha vâzih sûretde erâe olunur:

0 = Semâ gâyet parlak ve berrak olursa

1 = Semânın $\frac{1}{4}$ kısmı bulutla mestûr olursa

2 = Semânın $\frac{1}{2}$ kısmı bulutla mestûr olursa

3 = Semânın $\frac{3}{4}$ kısmı bulutla mestûr olursa

4 = Semâ kâmilten bulutla mestûr olursa

9 = Bulutun mikdârı şüpheli olursa

Rasadât-ı havâiyye esnâsında bulutların mikdârı ta'yîn olunduğı gibi eşkâl-i muhtelifelerinin de ta'yîni iktizâ ettiğinden eşkâl-i mikyâsları da usûl-i âtiye üzeredir.

1 = Tahâf-ı hakîkî veya yüksek bulut

2 = Serpilib tevessu' ile rakîk bir tabaka teşkîl ederek hâle-i şems ve kamerin hudûsuna bâis olan kedi kuyruğu bulutu

3 = Mürtefi' tahâf-ı decnevî bulutu

4 = Pamuk veya tüy gibi atılmış bulutlar

(113)İstanbul ve civârında vukûu bi't-tecrûbe sâbit olan fırtına eyyâmını muşîr cedveldir :

Temmuz	Rûmînin	17 nci günü	Kızıl erik fırtınası
Eylül	”	2 nci günü	Kaylak fırtınası
Eylül	”	13 üncü günü	Kestane karası fırtınası
Eylül	”	29 uncu günü	Meryem fırtınası
Teşrîn-i Evvel	”	7 nci günü	Bağ bozumu Fırtınası
Teşrîn-i Evvel	”	15 inci günü	Mevsim Şiddet Riyâh
Teşrîn-i Evvel	”	18 inci günü	Balık Fırtınası
Teşrîn-i Sâni	”	5 inci günü	Cenûb rüzgarları ismi
Teşrîn-i Sâni	”	23 üncü günü	Şimâl fırtınaları bedî
Teşrîn-i Sâni	”	35 inci günü	Yaprak dökümü fırtınası
Teşrîn-i Sâni	”	30 uncu günü	Karakış fırtınası
Kânûn-ı Evvel	”	3 üncü günü	Fırtına
Kânûn-ı Evvel	”	15 inci günü	Gün dönümü fırtınası
Kânûn-ı Evvel	”	22 nci günü	Fırtına
Kânûn-ı Evvel	”	26 ncı günü	Karakonclos fırtınası
Kânûn-ı Sâni	”	3 üncü günü	İhtilâf-ı hevâm fırtınası
Kânûn-ı Sâni	”	17 nci günü	Fırtına
Şubat	”	7 nci günü	Cemre-i Ūlâ fırtınası
Şubat	”	14 üncü günü	Cemre-i Sâniye fırtınası
(114)Şubat	”	21 inci günü	Cemre-i Sâlise fırtınası
Şubat	”	26 ncı günü	Hasum fırtınası
Mart	”	9 uncu günü	Nevrûz-ı Sultânî fırtınası
Mart	”	17 nci günü	Bahar fırtınası
Mart	”	27 nci günü	Kırlangıç fırtınası
Mart	”	31 inci günü	Fırtına
Nisan	”	6 ncı günü	Kuğu fırtınası
Nisan	”	14 üncü günü	Sitte-i Suver fırtınası
Nisan	”	16 ncı günü	Çayır fırtınası

Mayıs	”	7 nci günü	Fırtına 3 gün
Haziran	”	8 inci günü	Fırtına 3 gün
Haziran	”	11 inci günü	Gün doğumu fırtınası
Haziran	”	24 üncü günü	Çark dönümü fırtınası

(115)Yoma Bükümü Bir Halatın Kuvve-i Tehammüliyyesini Bulmak

Yoma bükümü bir halatın burgatasının pos olarak(muhîtin) mer’î 3 aded ile taksîm olunur ise hâric-i kısmet tona cihetiyle halatın kesilme kuvveti ve 4 aded ile taksîm olunur ise kuvve-i tehammüliyyesi olur.

Palanga donanımında bulunan bir halatın kaldıracağı sıkleti ta’yîn etmek palanga dillerinden donadılmış olan halatın muhîti terentîlerin adedine darb ve hâsıl-ı darbin dörtte biri tarh olunur ise bâkî kalan mikdâr kaldıracağı sıkletden ibâret olur.

Zincir ve Halatın Yekdiğerine Nisbeten Kotlarını Ta’yîn Etmek

Zincirin kutrî ve halatın burgatası bir adedinin on adedine nisbeti gibi farz olunur ki bu takdîrde yarım pos kutrindeki zincir yerine beş burgatalık halat kullanılması lâzım geldiği anlaşılır.

Çelik tel halatın kendir halata nisbeti 1 ilâ $2\frac{1}{2}$ ve zincirin çelik tel halata nisbeti 1 ilâ $4\frac{1}{8}$ ve zincirin kendir halata nisbeti $10\frac{1}{2}$ 1 adedine nisbeti gibidir. Yani zincir yerine kendir halat kullanıldığı takdîrde bir pos kutrî olan zincir yerine $10\frac{1}{2}$ burgatalık halat kullanılmak lâzım gelir.

Boya

Boyanın Sûret-i İsti'mâli	Siyâh Macun Boya	Kurşun Beyaz Mâcûnî	Çinko Beyazı Ma'cûnî	Ham bezîr	Kaynamış Bezîr	Neft Yağı Serabantîn	Kuruducu Yağı Sekanutif
Borde için siyâh boya	libre	libre	libre	libre	Libre	libre	libre
	112	0	0	14	14	12	8
Borde ve sâir havâyâ ma'rûz olan yerler için beyaz boya	0	84	28	28	0	12	8
Sefîne dâhilî ve kamaralar için beyâz boya	0	112	0	14	14	12	8

Bir kilogram = 2,7 Libre

Solyon boyasına dâimâ bir mikdâr kurşun beyazı koymalı ve yalnız kaynamış bazîr ile yapılab nisbeten neft yerine kuruducu koymalıdır. Ma'cunu da çinko beyazı ile ham bezîrden i'mâl etmelidir.

Muşamma'ları boyamak için sarı sabunun katısından bir iki libre alıb tatlı su ile kaynadılıp sulandırılmalı ve kaynamış bazîr ile yapılan boya derûnuna bi'n-nisbe kuruducu konduktan sonra 112 libre boyaya 3 libre bu sabundan ilâve olunur ise çatlamaz, yumuşak olur.

Bacalar İçin Sarı Badana

38 kilo beyaz badana 26 kilo sarı alı boyası 2 kilo tutkaldan ibâretidir. Tutkâl eridilib sıcakken badana derûnuna konularak iyice karıştırılır.

Kavâid-i Seyriyye

Görürsem râh-ı seyr-i ingihâm üzere seyr eden yelken ona yol vermek ancak lâzım ol ânda emînîm ben	Madde-i Kânûniyye 20
Kezâ sancak tarafdân aykırı imrâr edenlerden vapur da olsa mutlak yol ver âheste rû olsun	19
Yetişmek vâki' olsa arkadan, yol vermek lâzımdır, onu tebdîle sâî olmamak için râh-ı seyrinden	24
Bozulmaz sürati, hem hatt-ı seyr-i bâ husûs aslâ, ke hâl-i seyr-i tâ'rîf etdiğim hâle mugâyirdir.	21
Sefâin hâlet-i seyrinde gelse baş başa bi'l-farz-ı mukâbil şu manevra muktezîdir ol tesâdüfden	18
Dümen sancağı bâs, tebdîl-i râh et kim budur kanun, mehâlik def' olur lâbüd bu icrây-ı manevrandan yol vermek müsâiddir vazîfe nâdiren imrâra cehd etme bırak geçsin, onun yol ver başından aykırı gitme	23
Hareketimizi işâret etmek sadânın muhbîr-i ef'âl ve ahvâl olduğun belle, düdükle şöylece iş'âr-ı hâle ihtimâm eyle:	
(118)düdükden bir kasîr ses sancağa devr olduğun i'lâm eder, bir çift düdük iskeleye çevrildiğin ifhâm, kezâ tam yolla tornistânî eyler üç düdük-i iş'âr, bu iş'ârâta sem'-i i'tibâr vermek gerek nâçâr eğer bi'l-farz pupadan seyr edersek başka sûretde giden yelkenli yol vermeli tut gûş-i dikkatde	17
Gerek olsun müsâid rüzgar yaorseler etsin Bozulmaz râh-ı seyri kendi hâlinde bırak gitsin	18()

Eger bi'l-farz müsâid rüzgarla seyr edersen sen, giden orsa ile bi'l-cümle sefâin yol alırsından	17(α)
Müsâvî kontra hem rüzgar altında görürsek bir sefine hâkezâ yol ver ki yol vermek vazîfendir	17(J)
Muvâfık rüzgarla kontra sancakda seyr etsek	17(ψ)
Yol al iskeleden kontra isti'mâl edenlerden eger biz aynı hâl üzre fakat orsa ile seyr etsek	17(κ)
Yine yol vermesi îcâb eder sen etme aslâ şek yetişsek mutlakâ yol vermeli gîşte-i seyyâre velâkin öyle yol ver kim müsâid olsun imrâna	24
Ona verdikse yol aslâ başından aykırı gitme sabûr ol, bunda dikkat, i'tinâ lâzım telâş etme	22
Vapura karşı sâir cümle-i ahvâl ve sûretde	20
Sebâtıdır emr-i kânûnî tarîk-i seyr ve sûratde	21

(119) Bi'lcümle Sefâin İçin

Beyâz tek bir fenâr gördünse yol ver evvelâ gitsin olursa her ne cins keştî bırak evvel güzâr etsin	11, 10, 4, 7
--	--------------

Eger bir hat şakol arze etse üç fenâr lemân-ı vasatda
bir beyâz diğerleri ise ahmer olsun
buna yol ver çekilsin sedrâh olma ancak sen

yine yol vermeli mutlaka iki kırmızı görmüşsen

Sîs İçinde Sedâ İşâretleri

uzun bir tek düdük eyler devâm seyrini iş'âr
uzun çifte düdük de anlatır bî lenger-i istikrâr
eger yelkenlinin kontrası sancak bulunmuşsa
onun bir sîs borusu çalmak eyler hâlini ihbâr
iki sîs borusu kontrayı iskeleden alsa
üç olsa pupadan seyrânî etmekdedir ihtâr
boruyla bir uzun çifte kasîr sisle beyân eyler
eğer mümkün değilse çıkması yoldan onun nâçâr
demir üzere bulunmak hâlini ber kampana i'lân
eder gâfil bulunma dâimâ sen eyle istizkâr

Ömer Sıdkı

(120)Haritalar Üzerinde Mevcûd Murahhamâtın Ma'nâları

(Ka'r-ı Bahrın Ahvâl-i Tabîiyyesine Dâir)

Mâî	Blue-	b
Siyâh	Black-	blk
Esmer	Brown-	br
Kırık	Broken-	brk
Kaba, eyri	Coarse-	c
Lüleci çamuru	Clay-	cl
Mercan kayası	Coral-	crl
Siyâh	Dark-	d
İnce	Fine-	f
Çakıl tşı	Gravel-	g
Yeşil	Green-	gn
Boz, boz renk	Grey-	gy
Katı, acı sert	Hard-	h
Çamur	Mud-	m
İstiridye	Oyster-	oys
Sulu çamur	Ooze-	oz
Ufak çakıl taşı	Pobbles-	pob
Kaya	Rock-	r
Çürük	Rotten-	rot
Kum	Sand-	s
Yumuşak	Soft-	stf
Kabuk	Shells-	sh
Benekli	Speckled-	spk
Taş	Stone-	st

Katı, kavî	Still-	stf
Beyâz	White-	w
Sazlık, saz	Weed-	wd
Sarı	Yellow-	y

(121)Umûmî Murahhamât

Küçük	Small-	sm
Mütenâveb(Fenâr mevkiinde)	Alternating-	alt
Demir yeri	Anchorage-	anch. Ge
Körfez	Bay-	b
Siyah(Şamandıraya yakın)	Black-	b
Batarya, tabya	Battary-	baty
Bank, sıklık	Bank-	b.k
Rezve, Tepe	Cap-	c
Sâhil Muhafızı	Coast Guard-	c.g
Büyük Kilise	Cathedral-	cath
Kilise	Church-	ch
Kanal	Channel-	chan
Satrancvârî boyanmış (Şamandıra Civârında Olursa)	Chequered-	cheq
Renkli	Coloured-	col. d
Kavî, körfezcik	Creek-	cr
Şüpheli,Meşkûk	Existance doubtfal-	e.d
Sac fenâr	Floating light-	flg. lt
Kulac	Fathoms-	fms
Kadem	Feet or foot-	ft
Büyük Körfez	Gulf-	g
Büyük	Great-	gt. grt
Saat	Hour-	h
Burun	Head-	h. d
Hâne	House-	ho

Limanı	Harbour-	h. r
Ufaklı Zırhlı(Çizgili) Şamandıra Civârında		H.S.
Med	High Water-	H.W

(122) İstikbâl ve İctimâ'da med High Water ful and change- H.W.F.C

Ada	Island-	I. J d
Adalar	Islands-	I. s
Mil Bahrî	Knots-	Kn
Göl, Bahîra, Halic	Lake, Locfi, Lough-	l
Arz	Latitade-	lat
Tûl	Longitude-	Long
Cezr	Low water-	l.w
Cebhâne	Magazine-	Mag. z
Mıknatıs	Magnetic-	Mag. c
Dakika	Minute-	Min
Dağ	Mountain-	M. t
Cezr terbîi yani Cez'î	Neaps-	Np
Rasad Mevkii	Observation spot-	Ob.N Sp
Sun'î Liman	Port-	P.
Şübhelî Mevki'	Position doubtful-	P.d
Sepûrî tepe	Peak-	p.k
Burun	Point-	p.t
Nehir	River-	R
Kırmızı(Şamandıraya yakın)	red-	r
Döküntü	Reef-	R. F
Kaya	rock-	R. k
İskandil	Sound-	S. d
Sâniye(Fenâr civârında)	Second-	Sec
Sığ, sığlık	Shoal-	Sh

Menba'lar	Spring-	Sp
Boğaz	Strait-	Str
Telgraf	Telegraph-	Tel
İnhirâf-ı tabîi	Varation-	Varr. n
Köy, Karye	Village-	Vil

(123)Mer'î(Fenâra yakın)	Visible-	Vis
Ufkî Zırlı(Çizikli) Şamandıra yakınında	Vartical Stripes-	V. S
Beyâz(Fenâr ve Şamandıra yakîn)	White-	W
Su mevkîi	Watering Place-	W. pl
Alâmet	Beacon-	B. n
Simafor	Semaphore-	Sem
Emyâl(Fenâr civârında)	Miles-	M
Can kurtaran filikası	Life boat-	l.b
Can kurtaran merkezi	Life saving station-	l. s. s
Yeşil(Fenâr ve şamandıralara yakın)	Green-	G. r
Sancak gönderi	Flag Staff-	F. S
Mevkif İstasyon	Station-	St. n
Telgraf merkezi	Telegraph Station-	Tel. St. n
İşâret Merkezi	Signal Station-	Sig. St. n
Fenâr	Light-	L. t
Mütenâvip fenâr	Light alternating-	Lt. alt
Sâbit fenâr	Light fixed-	Lt. F
Şimşekli fenâr	Light flashing-	Lt. Fl

Munhasif fenâr	Light Occulating-	Lt. Occ
Müteharrik, devvâr fenâr	Light revolving-	Lt. Rev
Sâbit ve şimşekli fenâr	Light Fixed&Flashing	Lt. F. Fl
Mükerrer şimşekli fenâr	Light Group Flashing-	Lt. Grp Fl
Mükerrer münhasif fenâr	Light Group Occulating-	Lt. Grp O

(124) (Islayd Valf) ın Ayarı

- 1- Makineyi tamâmıyla nokta-i meyyiteye almalı
 - 2- Islayd Valf rodî üzerinde muvakkâ' sahîha vaz' etmeli
 - 3- Eksantrikin ilerleme zâviyesini – verecek sûretde tesbît etmeli
- makineyi nokta-i meyyiteye almanın sûret-i icrâsı :

Krank makine merkez hattının biraz yukarisından gelmek üzere çevrilir. Bu husûsda müsta'mel ve terâmil ta'bîr olunan bir cedvelin bir ayağı krank üzerine ayağı makine fraymı üstünde yâhud makine yatağında sâbit bir nokta üzerine konarak krank sathı üstüne bir işâret vaz' edilir. Aynı zamanda kros hed ile yatağına ve islayd rodun bulunduğu vaziyet hizâsında olmak üzere muhafaza dâhilinde bir yere birer işâret resm edilir. Krank makine merkezi hattını evvelce ne mikdâr tecâvüz etmişse o mikdâr kadar mukâbil tarafa hareket ettirilir ki bu halde kros hed ile islayd valfe âid resm olunan işâretler yekdiğerine yeniden tevâkuf eylemiş olur.

Terâmilin ayağı fraym üstünde evvelki noktaya vaz' edilerek krank üzerine ikinci işâret resm edilir. Fakat bu defa resm olunan işâret, bu'dlar müsâvî ise de, krank bir mikdâr hareket etmiş bulunduğundan mezkûr hareketin mikdâr ve ciheti kadar, evvelki işâretin sol veya sağından bulunur. İki işâretin beyni tensîf olundukda bu nokta-i muntasîfe makinenin merkez hattı bulunduğundan krank, muntasîf nokta ile fraymdaki nokta-i sâbite arasına (125)mevzu' terâmilin tûline müsâvî oluncaya kadar hareket etdirilir ki bu sûretle makine nokta-i metiyyeye vaz' edilmiş bulunur. Diger merkezlerde bu sûretle ta'yîn edilir.

Ba'dehû eksantrîk şaft üzerinde işgâl ettiği mevkia yakın tesbît edilib valfin "Lîd" de taayyun edilir "Lîd" in her iki mikdârı beyninde bir fark görüldüğü takdîrde valf, rodu üstünde mezkûr farkın nısfı kadar hareket etdirilerek "Lîd" ler müsâvî

kılınır. Bunu müteâkib eksantrik valf portu kapatıncaya kadar şaft üstünde hareket ettirilerek matlûb olan éLîd” istihsâl edildikten sonra tesbît olunur, valflerin mevkîini ta’yîn etmek üzere ta’dîlât icrâ ederken evvel emrde buhâr tevzîi üzerine yapılan herhangi bir musammem te’dîlin te’sîrini muâyene etmek şâyân-ı tavsiyedir. Aşağıki cedvel bu husûsda îcâb eden bir noksanı erâe eder.

Hâl-i tezâyüdde	Silindire Duhûl-ı buhâr	İnbisât-ı buhâr	Ekzost	İndiyâk-ı Buhâr
Hâricî Leb	Geç vukûa gelir, erken munkatî’ olur	Erken vukûa gelir, uzun devâm eder.	Bilâ tebeddül kalır.	Erken başlar.
Dâhilî Leb	Bilâ tebeddül kalır.	Erken başlar, uzun devâm eder.	Geç vukû’ bulur, erken munkatî’ olur.	Erken başlar, uzun devâm eder.
Angil of Edvans	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez	Erken başlar, müddeti tebeddül etmez

(126)Umûm Osmanlı Tüccâr Vapur Şirketleri İçin Muayyer Olmak Üzere Seyri i Sefâin İdâresi Vapurları Mürettebâtının Maâş Mikdârlarını Muş’ir Cedveldir

Mürettebâtın Me’mûriyetleri	Birinci Sınıf Gemi Gurûş	İkinci Sınıf Gemi Gurûş	Üçüncü Sınıf Gemi Gurûş	Köprü Vapurları Gurûş	İhtiyât Kapudân ve Çarhçılar Gurûş
Birinci Kapudânlar	2200	1800	1200	1500	1000
Birinci Çarhçılar	1800	1500	1100	1400	
İkinci Kapudânlar	1400	1200	800	1000	
İkinci Çarhçılar	1400	1100	800		
Üçüncü Kapudânlar	1000	800			
Üçüncü Çarhçılar	1000	800			
Dördüncü Kapudânlar	700				
Dördüncü Çarhçılar	700				

Birinci Levstromolar	600	500	500	500	
İkinci Levstromolar	500	500	500	500	
Tâikalar	300				

(127)Loyd Kuyûdâtında Meşhûr Olan Muhtelifu’ş-Şekl Vapur Sefâininin Ta’rîfâtı

1. Düz Güverteli Sefâin
 2. Alçak baş ortasıyla dümen dolabını setre mahsûs kış önüsü ve orta kusâresi ile müretteb sefâin
 3. Baş ve kış ve orta kusâreleriyle mücehhez sefâin
 4. Baş ve orta kusâresiyle az murtefi’ kış güvertesini hâvî olan vapurlar
 5. Baş kusâresi ve orta kusâresiyle kesbu’n-nusâk etmiş uzun kış kusâresiyle mücehhez sefâin
 6. Baş kusâresi ve orta kusâresiyle kesbu’n-nusâk etmiş az murtefi’ kış güvertesiyle mücehhez vapurlardır ki bunlara derîn güverteli sefâin de derler.
 7. Hafîf üst güverteli sefâin yani ana güvertesinin üzeri kâmilten hafîf sûretde ma’mûl güverte ile mestûr olup bazı aksâmında küpeşteleri bu güverteye kadar mümted ve mulâsıkdır.
 9. Fevkânî güverteli sefâin yani ana güvertesi üzerinde ahşabdan kavî bir sûretde i’ mâl olunmuş bir güvertelyi hâvî olan sefâindir. Bu nev’i güverteler üç güverteli sefâinin fevkânî güvertesinden metîn ve kavî değildir.
- Bir de balık sırtı güverteli sefâin vardır ki fevkânî güverteden balık sırtına mümâsil i’ mâl olunmuşdur. Ba’zan bunlara kaplumbağa sırtlı sefâin de denir.

(128) - Deniz –

Gazetesi

Haftada bir neşr olunan bu bahriyye cerîdesi “Osmanlı Kapudân ve Makinistler” Cem’iyyetinin nâşir-i efkârî ve bütün Osmanlı gemicileriyle umûm sanâyi’-i bahriyye erbâbının müdâfi-i hukûkî, hâdim-i terakkiyâtıdır.

Yegâne maksad-ı teessüsü olan bu gâyeye nasıl ciddî bir azm ile yürüdüğünü ilk nüshasından biri neşriyatını ta’kîb eden ve edecek vatandaşlarımız tasdîk ederler. Binâen aleyh bu vatanın saâdetinde ve bahriyyelilerimizin refâh ve terakkiyatında vicdânen alâkadâr olan hamîyetmendânın nazar-ı rağbet ve himâyetinden dûr kalmayacağını ümîd ederiz.

Merkez İdâresi

Senelik Abonesi Mea Posta Ücreti	20
Altı Aylığı	10

(129)Bahriyye-i Ticâret Kapudân ve Makinistler Mektebi

Galata Çeşme Meydanında

Müdürü Hamîd Nâci Beğdir.

Müddet-i tahsîliyyesi dört senedir.

Şerâit-i Kabûl : - Rüşdiye şehâdetnâmesi hâiz olmakla berâber imtihâna tâbî tutulmak ve dört taksîtte te’diye olunmak üzere senevî sekiz lira ücret-i tadrîsiyye i’tâ eylemekden ibâretdir.

(130)Bahriyye-i Ticâriyye Sâlnâmesinin Fihristi

Mukaddime	1
Osmanlı Kapudân ve Makinistler Cem'iyyetinin Nizâmnâme-i Esâsîsi	6
Takvîm	12
Seyr-i Sefâin İdâresi Kapudânları	38
Muhtelif Ticâret Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Kapudânlar	42
Şirket-i Hayriyyede Müstahdem Kapudânlar	47
Halîc İdâresi Kapudânları	49
Seyr-i Sefâin İdâresi Makinistleri	50
Tüccâr Vapur Kumpanyalarında Müstahdem Makinistler	5
Şirket-i Hayriyye Makinistleri	63
Halîc İdâresi Makinistleri	68
Motor Bot Makinistleri	69
Osmanlı Tüccâr Sefâini Acenteleri	70
Osmanlı Vapur Şirketleri İdâreleri	72
Dersaâdet Liman Nizâmnâmesinin Üç Maddesi	81
Memâlik-i ŞâhâneFenârlar Rusûmu Ta'rifesi	85
Dersaâdet Rıhtım ve Dok ve Antrepolar Ta'rifesi	87
Havzlar Duhûliyyesi ve Mevcûd Kızakların Mevâkii	90
(131) Tuna Nehri Nizâmnâmesinin Bazı Mevâddı	91
Kanallar Rusûmu	94
Sefâin Tonaları ve Sûret-i Ta'yîni	96
Kömür Mikyâsları	98
Meskûkât-ı Ecnebiyye	99
Haritalar üzerindeki İskandil Mikyâsları	100
Tahmîl	101
Ahvâl-i Havâdan İstidlâlât	104
Bulutlar	110
İstanbul ve Civârında Fırtınalar	114
Halatın Kuvve-i Tahammüliyyesi	115
Boya	116
Kavâid-i Seyriyye	11
Haritalar Üzerinde Murahhamât	120
İslyd Valf Tanzîmi	124
Maâşât-ı Mi'yârî	126
Muhtelifu'l-cins Vapur Sefâini	127

Deniz Gazetesi İdârehânesi

128

Bahriye-i Ticâret Kapudân ve Makinistler Mektebi

129

SONUÇ

“Osmanlı Deniz Kaptanları Makinistler ve Üyeleri Cemiyeti”nin kurucusu ve ilk cemiyet başkanı olan emekli deniz subayı Süleyman Nutkî tarafından derlenen ve yayınlanan “Bahriye-i Ticâriye Sâlnamesi”, daha önce tertiplenen salnamelerde birkaç noktada farklılık arz etmektedir.

Sâlnamede göze çarpan ilk husus dönemin tüzel ve özel şirketlerinde çalışan kaptanları, makinistleri; meslekleri ve dereceleri, hangi kökenden geldikleri (okullu, fabrikadan ve ameli sınıfa mensup) hangi gemi vapur ve diğer deniz vasıtalarında çalıştıkları, ne sıfatla görev yaptıkları listeler halinde verilmiştir. Verilen bilgiler dahilinde bunların inanç noktasında ne kadarının gayrimüslim oldukları da değerlendirilmiştir;

Buna göre toplam kaptan sayısı ikiyüz elli olup, bunlardan yirmi üç tanesinin gayrimüslüm olduğu, bunun da mevcut kaptanları yaklaşık yüzde onuna tekabül ettiği anlaşılmaktadır. Ayrıca toplam makinist sayısının dört yüz altı olduğu, bu makinistlerin yetmiş iki makinistin gayri Müslüm olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yaklaşık yüzde on yedisi’nin gayrimüslüm olduğu görülmektedir.

Yine baktığımızda çalışanların büyük çoğunluğunun İstanbul Merkez (Asitane’li), ilçe ve civar iller ile Karadeniz kıyılarından olan il ve ilçelerden (Rize, Trabzon, Tirebolu v.b) oldukları, iskele ve liman işletmeciliği olan yerlerden geldikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca bahse konu cemiyetin kuruluş amacı, çalışma şartları, genel idare kurulunun oluşumu; görev ve yetkileri detaylı bir şekilde düzenlenerek, deniz ticareti çalışanları örgütlü bir yapıya kavuşturulmuştur. Cemiyet çalışanların hak ve hukukunu koruma ve diğer üyeler arasındaki sosyal yardımlaşmayı geliştirip, güçlendirerek etkili bir sivil toplum örgütü olma yönünde ilk örgüt (kendi sahasında) olarak görmekteyiz. Salnamede verilen bilgilerde, ağırlık olarak iki büyük teşkilatın; Seyr-i Sefain İdaresi ve Şirket-i Hayriye’nin (Trablus savaşı 1911, Balkan 1912, ve özellikle Kurtuluş Savaşı 1914-1918) gemi ve vapurları ve bunda görev yapan kaptan ve makinistleri Harbiye Nezaretine bağlı olarak cepheye askeri personel, askeri malzeme, mühimmat, insan ve malzeme nakliyatı ve seferi gibi görevler ifa etmiştir. I. Dünya Savaşı öncesi yüz on bin tona ulaşan gemilerden toplam seksen üç bin ton olan altmış üç Türk Gemisinin çoğu batırılmak

suretiyle, yorgunluk ve bakımsızlıktan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. 1922 yılı itibariyle bu kapasite on altı bin beş yüz seksen iki safi rüsum tonalıtına düşmüştür.

1923 yılında kurulan Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi; başarılı genel müdürü Sadullah Bey (Güney) tarafından disiplin edilip, yeniden düzenlenmiştir. Gazi Mustafa Kemal'in himaye ve destekleriyle (Lozan'da elde edilen fakat uygulanamayan) kabotaj hakkı 1 temmuz 1926'da yürürlüğe konulmuştur. Yeni gemiler alınmış, ayrıca gemi ve vapurların bakım ve onarımı yerli tersanelerde yapılmış ve vapur yapımına da başlanılmıştır. 1929 yılına kadar vapurlarının çoğunun bakımını yurt dışında yaptıran “Şirket-i Hayriye” bu tarihten itibaren “Türkiye Seyr-i Sefain tezgahlarında yaptırmaya başlamıştır. Şirket-i Hayriye İdaresi 1944 yılında Devlet Deniz Yolları'na bağlanmış ve 2005 yılı Mart ayından itibaren Büyükşehir bünyesinde yer alan İstanbul Deniz Otobüsleri'ne (İ.D.O) devr edilmiştir.

Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi, 1923-1927 arası dört yıllık dönemde (Savaş sonrası halkın bitkin ve yoksul olduğu) taşıma kapasitesini üç misline yakın artırmış, (63.230 Groston) gelir de yüzde elliye yakın artış olmuştur. Ayrıca şehir hatları ve İl'ler arası yeni seferler başlamıştır. Bütün bunlar Gazi Mustafa Kemal'in teşvikiyle genç Türkiye Seyr-i Sefai İdaresinin başarılı, fedakar çalışmaları sayesinde olmuştur.

Salnamede verilen bilgiler ışığında şu gerçekler de ortaya çıkmaktadır: 20. yüzyılın başlarında büyük devletlere baktığımız zaman (özellikle İngiltere, Amerika, Fransa, Hollanda) denizcilik ve deniz ticareti vasıtasıyla güçlendiklerini, uzak ve yakın bölgelerde sömürgeler ve koloniler oluşturdıklarını (Hindistan, Uzakdoğu ve Afrika bölgelerinde) görmekteyiz.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye'nin sadece şehirler arası değil, ülkeler ve kıtalar arasında büyük tonajlı vapur ve gemilerle filosunu güçlendirerek deniz ticaretini gelişmiş Avrupa ülkeleri seviyesine getirmek için gerekli çalışmaların yapılması zorunluluk arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Bal, Nurcan, Süleyman Nutki Bey, DKK. Yay., Ankara 2005.
- Çoker, Fahri, “Bahriye Sâlnâmeleri”, Bahriyemizin Yakın Tarihinden Kesitler, Ankara, 1994.
- Enis, Selahattin, Türkiye Seyr-i Sefain İdaresi Rehberi, İstanbul 1928.
- Gencer, Ali İhsan, Türk Denizcilik Tarihi Araştırmaları, İstanbul 1986.
- Kızıldemir, Orhan, Şirket-i Hayriye İdaresi, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992.
- Kızıldemir, Orman, İlk Buharlı Geminin Türkiye’ye Gelişi, Türkiye Denizcilik Sendikası, İstanbul 1992.
- Komatsu, Kaori, İdare-i Mahsusa’nın Özelleştirilmesi Üzerine Bir Tetkik, TTK Basımevi, Ankara 2002.
- Koraltürk, Murat, “Şirket-i Hayriye’nin Kurucu ve İlk Hissedarları, İstanbul Armağanı.
- Langensiepen, Bernd- Ahmet Güleriyüz, 1828-1923 Osmanlı Donanması, Denizler Kitabevi, İ Meydan Larousse, C.3, İstanbul 2000
- Meydan Larousse, C.5. İstanbul 2000
- Özdemir Nutkî, Tarihimizden Kültür Malzemeleri, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 1995.
- Pakalın, M. Zeki , Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü
- Panzac, Daniel, XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda Deniz Taşımacılığı.
- Tutel, Eser, Seyr-i Sefâin öncesi ve Sonrası, İletişim Yay., İstanbul 2006
- Tutel, Eser, Şirket-i Hayriye, İletişim Yay., 2. Baskı İstanbul
- Zafer Toprak, Şirket-i Hayriye Amele Cemiyeti ve 1925 Grevi, *Toplumsal Tarih*, 5/30, 1996.
- Zaloğlu, Mustafa, Gemici Dili, DKK. Yay., İstanbul 1988.
- www.denizcilik.gov.tr/hakk/osmanli.htm.

DİZİN

A

Abdul Ehad Nuri Beğ	109
Abdurrahman	15
Abdülmecit	10, 20
Aden	5
Afrika	7, 163
Akdeniz	7, 9, 10, 16, 17, 76, 78, 110
Alâmet-i Fârikası.....	25, 26, 27, 29, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 117
Alanya	6
Albır Efendi	31, 118
Ali Beğ	24, 33, 109, 111, 117
Ali Kapudân.....	75
Ali Rıza Seyfî Efendi.....	75
Ali Selâhaddîn Efendi.....	30, 118
Alman Stark Paşa	3
Almanya	6, 16
Amerikan	9
Amiral Arif Hikmet Mehmet Paşa.....	4
Anadolu	5, 6, 8, 18, 22, 82, 110
Ankara Hükümeti	19
Annikin.....	34, 106
Antalya	21, 23
Arabyan Han'ında	24
Arif Ahmet Paşa.....	6
Arif Beğ.....	75
arz-ı sefîne	133
Âsitâneli Avni	77
Âsitâneli Edhem.....	77
Âsitâneli Hristo	76
Âsitâneli Hüsni.....	77
Âsitâneli İbrahim Edhem	76
Âsitâneli İbrahim Halil	77
Âsitâneli İzzet	76
Âsitâneli Safvet.....	77
Âsitâneli Ziyâ.....	76
Asr-ı Evvel.....	51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74
Atatürk.....	8, 23
Avusturya	9, 136
Ayvat Oğlu Efendi.....	28, 115
Aziziye	III, VIII, IX, 7, 11

B

Bahr-i Ahmer	5, 18, 76, 122
Bahriye Kur'a Neferi	8
Bahriye Nezareti Teşkilat Nizamnamesi	5
Bahriye Nezaretinin Müşaviri	5
<i>Bahriye Sâlnâmesi</i>	IV, VI, VIII, 6
Balkan Harbi	4
Balta Efendi	31, 118
Basra Komodorluğu	5
Basra körfezi	5
Batum	5, 7
Bebek	20
Beğkoz Vapur Şirketi	113
Belçika	10
Beratlı Fehmi	77
Beykoz	X, 26, 35
Beyrut	6, 11, 81, 108
Birinci Dünya	4, 8, 17, 18
Boğaziçi	20
Büyükada	22, 35
Büyükadalı Dimstokli	76

C

Calthrope	18
Cemil Efendi	34, 108
Con Avradımıs	11

Ç

Çanakkale	6, 18, 22, 23
Çarkçı	3, 4

D

Da'vâ Vekili Behrâm Efendi	25, 111
Davudpaşalı Osman Râif	76
Defnî Vapuru	28, 115
Delalola Efendi	31
Deniz Müzesi	7
Dersaadet	5
Despina Vapuru	28, 115
Devlet Demir Yolları	24

Dicle	5, 11
Dimitri Veled Nitoli	32, 89
Divan-ı Harp	4
Donanma Kumandanlığı	4, 5

E

Edirnekapı'lı, Fatih	35
Enver Paşa	18
Erdekli Râsim Beğ	27, 114
Erdekli Râsim Şirketi	X, 27, 114
Erhavili İlyas	78
Erkân-ı Harb Binbaşı Hilmi Beğ	109
Erkân-ı Harb Binbaşı Reşid Beğ	109
Eser-i Hayr	9
Esfâr-ı Baide	75
Esfâr-ı Karîbe	75

F

Fairfield & Woody	12
Fetân Efendi	108
<i>Fevaid-i Osmaniye</i>	III, VIII, IX, 10, 19
Fırat	5
fırkateyn	5, 6, 8
Filib Efendi	28, 115
Fransız	9, 136
Fuâd Beğ	110

G

Galata	10, 24, 26, 27, 31, 33, 36, 113, 114, 117, 119, 160
Galatalı Ahmed Rahmi	77
Galatalı Hacı Rıza	76
Galatalı Mustafa	76
Galatalı Şükrü	76
Galatalı Vasfî	76
Gambel	8
Göksu	20
<i>Gross Ton</i>	133
Guruş Altın	136
Guruş Gümüş	136
Gülcemal	16, 17

H

Hacettepe Üniversitesi	V
Hacı Emin Efendi	110
Hacı Râsim Paşa	3
Hacı Vesim Paşa	3
Halas	99
Hale	20
Hallaçyan	12
Hamdi	15, 30, 90, 94, 96, 97, 101, 118
Hasan Hüsnü Paşa	3, 11, 12
Hasköylü Tahsin	33, 85
Hass-ı nakdiye	37
Havuzlar, İnşaat-ı Umumiyesi	4
Haydarpaşa	16
Haydarpaşalı Râif	76
Hazine-i Hassa	10
Hediye Hanım	7
Heybeliada	16, 24, 35, 111
Hicaz	12, 122
Hidayet Efendi	34
Hollanda	10, 21, 163
Hüdavendigâr	7
Hüdavendigâr Okul Gemisi	7
Hükûmet-i Seniyye	50
Hünkar İskeleyi	20
Hüseyin Bey	19
Hüseyin Celal Efendi	27, 114

I

I. Dünya Savaşı	20, 162
I. François	9
II. Abdülhamit	11, 12
II. Mahmut	9, 19

İ

İbrahim Efendi	34
İcrây-ı Seyr	124
<i>İdare-i Mahsusa</i>	III, VIII, IX, 11, 12, 15, 164
İngiliz Woods	3
İngiltere	7, 11, 20, 21, 33, 134, 135, 138, 163
İnşâiye	3

İskender Atador Efendi.....	33
İsmail Hakkı Paşa.....	17, 18
İspanya	9, 136
İstanbul	XI, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 31, 32, 35, 36, 111, 128, 147, 161, 162, 163, 164
İstefanos Vapuru	28, 115
İsveç	9, 136
İttihat ve Terakki	16, 17
İzmir	6, 11, 12, 21, 23, 24, 81, 82, 94

J

Jozef Efendi	30, 118
--------------------	---------

K

Kabotaj Kanunu	23
Kadıköy	10, 16, 120
Kadıköylü Tevhîd Efendi Kapudân.....	77
Kadri Bey.....	22
Kadri Efendi.....	25, 111
Kalamış.....	16
Kanuni Sultan Süleyman.....	9
Kapandakîkli Hasan.....	76
Kapandakîkli Mehmed.....	77
Kapandakîkli Nazmi.....	77
Kara Mustafa Paşa.....	26, 113
Karaburunlu Ahmet Kaptan	33
Karadeniz.....	5, 9, 10, 16, 17, 18, 21, 31, 32, 35, 76, 78, 81, 82, 110, 117, 124, 125, 162
Karl Leke	16
Kasımpaşalı Mehmed	76, 95
Kasımpaşalı Ziver	76
Kavâid-i Seyriyye	150, 161
Kemal Efendi	31, 118
Kenan Beğ	110
Kızıldeniz	5, 7, 8, 9
Kızılırmak.....	16, 21, 77, 78, 110
Kolaru Efendi.....	31, 118
Korvet.....	VI, 6, 7
Küçükmustafapaşalı Abdi.....	77

L

La Haye	2
Lanra'lı İbrahim	33

Leon Efendi	30, 118
Leon İnzilberg	30, 118
Levazım Dairesi	4, 18
Leyli Tüccar Kapudân Mektebi	32
Leylî Tüccâr Kapudân Mektebi	75
Liman Daireleri	4
Liman Dairesi	5, 6
Liman Şehâdetnâmesi	75
Lirây-ı Osmânî	135, 136

M

Mahmud Şevket Paşa	17, 25, 112
Mahmut Şevket Paşa	22
Marmara	5, 8, 11, 17, 21, 23, 76, 77, 108, 110
Meclis İdâre Reîsi	26, 113, 117
Mekteb-i Bahriye	4
Mekteb-i Bahriyye	75
Men-i Müsademe	8
Mersin	21, 23, 76, 110
Mesudiye	7
Metratgin	30, 118
Milli Kütüphane	V
Milli Sefain	22, 23
Milli Sefain'î	22
Milli Sefain'î Selamlar	22
miralay Nazım	22
Mirliva Ahmet Cemal Paşa	4
Mithat Paşa	11, 18
Mondros mütarekesi	18
Mösyö Apin	109
Muayene-i Tıbbiye	4
Muhâcir Hüseyin	76
Mustafa Beğ	33, 108, 117
Mustafa Kemal	19, 23, 163
Mustafa ve Hacı Ali Beğler	26, 113
Muzaffer Bey	19
Müdafa-yı Milliye	21
Mülâzım-ı evvel	7
Mümtaz Bey	18

N

Nehâri Tüccar Kapudân Mektebi	32
-------------------------------------	----

Nehârî Tüccâr Kapudân Mektebi.....	75
Niha Efendi.....	31, 118
Nihat.....	15
Noradunkiyan.....	12
Nautical Magazine	7
Nülceli Mehmed bin Mahmud.....	33

O

Ohanis Balyân Efendi.....	108
Ohanis Efendi	109
Orhaniye	7
Osmanlı Devleti	III, 4, 19
Osmanlı Kaptan ve Makinistleri Cemiyeti	8
<i>Osmanlı Kaptan ve Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti</i>	III
<i>Osmanlı Kaptanları Makinistleri ve Üyeleri Cemiyeti</i>	III

Ö

Ömer Kapudân.....	75
-------------------	----

P

Pandeli Efendi.....	28, 115
Peyk-i Şevket.....	9
Preveze	8
Prusya.....	3, 9, 10, 136

R

rağbet.....	10, 160
<i>Register Ton</i>	133
<i>Register Tonnage</i>	133
Remzi Beğ	29, 116
Rıf'at Efendi	34
Risâle-i Mevkute-i Bahriye	8
Rizeli Abdulhalim	77
Rizeli Hacı Rıza	76
Rizeli Mustafa.....	76, 78, 81
Rizeli Osman.....	76, 80, 81
Rizeli Ya'kûb.....	77
Robin Efendi.....	30, 118
Rumeli.....	5, 6, 81
Rus Savaşı	7
rusya.....	3

Rûz-i Kasım.....	51, 52, 53, 54
Rüstem Paşa.....	19
Rûsûm Tonilatası	24, 25, 27, 28, 29, 30, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117

S

Sadullah Bey.....	17, 19, 21, 163
Sahilbend.....	20
Sahilbent.....	20
Sahum.....	7
Sâlnâme-i Bahrî.....	3
Sâmi Beğ.....	109
Samsun.....	5, 23, 76, 78, 108, 110
Sarıyerli Hasan.....	77
Sarıyerli Sami.....	33
Sefâin-i Harbiye.....	123
Selânik Osmanlı Anonim Şirket-i Bahriyesi	X, 26, 113
Sermühendis.....	30, 118
Setrak Efendi.....	26, 113
<i>Seyr-i Sefâin</i>	III, V, VIII, IX, X, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 31, 162, 163, 164
<i>Seyr-i Sefâin idaresi</i>	III
<i>Seyr-i Sefâin İdaresi</i>	VIII, IX, 16
Seyr-i Sefâin İdaresi	18, 88, 89, 90, 91, 92, 93
Seyr-i Sefâin İdaresi.....	76, 77, 78, 79, 108, 109, 128, 158, 161
Seyyale.....	20
Suhulet.....	20
Sultan Abdülaziz.....	7, 11
Sultaniye.....	20
Süleyman Nutkî.....	III, VI, VIII, 6, 7, 8, 162
Süveys.....	5, 131

Ş

Şehbal.....	8
<i>Şirket-i Hayriye</i>	III, V, VIII, IX, X, XI, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 32, 33, 85, 86, 101, 102, 103, 104, 105, 117, 162, 163, 164
<i>Şirketi-i Hayriye</i>	III
Şûra-yı Ali-i Bahrî.....	4

T

Tahir Bey.....	16
Tevfikiyye.....	26
Ticaret-i Bahriye Kanunu.....	10

<i>Ticaret-i Bahriye Sâlnâmesi</i>	III
Tirebolulu Es'ad.....	77
Tirebolulu Hakkı.....	76
Tirebolulu Halil.....	76
Tirelya Vapur Şirketi	X, 28, 115
Tir-i Güverte	4
Tophane.....	35
Tophaneli Hikmet.....	76
Tophâneli İsmâil.....	76
Trablusgarp.....	VI, 14, 15
Trabzon	X, 18, 27, 31, 82, 108, 114, 162
Trabzonlu Hüseyin Beğ.....	31, 119
Trabzonlu Memiş.....	77
Trabzonlu Rahmi.....	76
Tûl-i Sefîne Kadem.....	137
Tulûu'ş Şems.....	51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74
TÜRK.....	I, II
Türk Ticareti Bahriye Mahkemesi.....	10
Türkiye Cumhuriyeti.....	III

U

Umman Denizi.....	7
Umumû Bahriye Müşavirliği.....	4

Ü

Ünyeli Ahmed.....	76
Üsküdar.....	20
Üsküdarlı Cemal.....	77
Üsküdarlı Murad.....	76
Üsküdarlı Rüşdü.....	76
Üsküdarlı Tahsin.....	77

V

V.Murat.....	11
Vasıf Ahmet Paşa.....	6
Vasıf Paşa.....	18
Vehbi Efendi.....	34
Veli Rauf Efendi.....	34, 107

Y

Yakacıklı Hüseyin.....	77
------------------------	----

Yusuf Beğ.....	24, 111
Yusuf Kapudân	75
Yuşan	12
Yüksek Deniz Şurası	4

Z

Zağralı Ahmed	77
Ziya	33, 83, 88, 92, 96, 99, 117

EKLER

محرمة تجارة الناس

عقابي قودان و ما كينسترو و متبين بحره جيتو
 رئيسي متقاعدين بحرون سلمان لائق بك
 طرفدن جمع و تلقى اولشدر .

مستخلص
 14/10/1913

AYLA BIST-POYER

برنجی دفعه اولونق مطبوعه بحره طبع اولشدر
 (Printed at the first printing house of the Ministry of the Interior)
 1329 قيسان
 1913

"Bahriyye Ticariyye Salnamesi"
 Yıl 1967 H. 4 Muvazir
 1967 SA 398

Yıl: 1913

Milli kütüphane "Sincel" yagru

بولك جيت، رغما بوزوشسېن، تېگېل اېله كېدى حقو قىزى، مېدافى،
 عىن زمانده بو مسلكك اھىقنى افكار غويى، اكلانته جالېيوردۇ.
 بوزا كلانته كېچىلر ك تايىن سىنتىرى قابىل اولەجى كېى علكتە، بخارت
 غويى، تەقدەسى ادارك ايدە چىك بو، سوزلە شاردن، عصر لى دىنى
 كرىقار اولەيىمىز دلت اولالە ابدلى اولە جىقدۇر.

شايد بولە بر جيت، دھالول تېگېل ابدلى اولە ايدى شى، سىز اولەيى
 مشولان، بخرە لىر لوقىنى وىزم كېى مېرى برىك سادىت وىزىتە كېچىلر يك
 تەقدىر عىلم دھال و تايىرى اولەيىنى افھام ايلەدى دە شىدى مېروىنى اولەيىمىز
 بو تىشان عىللى كېچىلر يك مەت و فدا كار لىلر لې تلافى ابدلى بو لىروردى.
 لېر حكو تىك صدق رىسىت، مقارنت حاصل ايتىش اولان جيت علكك
 كرىقار اولەيىنى شولەيىمىز لك فلاكى آندىيە مويوردىنى عانفە، بخرىت
 ايتىدۇر. علككوز ك ايتاللى و ئالان مېلر لې اېلە مشمول اولەيىنى شولەيىنى قالى
 شە تىزىدە، لىكر قوردان و ما كىشلىر مراك دكل، تون شول بخرىك
 ورتىك كرى دودىيىتە رغما بو مېسىنى، فالىيورد، بو كېى جىياك جيات
 مېر مېلر مېم دولايىيە ملىمىز، تانە فالىيورد، بو كېى جىياك جيات
 و شىدە، ترقىات جىيەدە تە قدر اھىق اولەيىنى يىلېنلر عوم حكومات
 مېنىك جىيىلر قانولر لى وىو قانولر ك مكمول و تانەست، تەقدىر اعتنا ايتىش
 اولە قىزى تىقنى و تىيىق ايتىدۇر. بىز بو تىيىزىدە تە قدر و تانە اقتسام
 ايتىدۇمىز، سراجىكا موز اولان بىش دوار جە تە قدر مشكلا تە مروزى
 قانەيىمىز آبرى آبرى تىرىمى حاجت كوردىموز.

بىر عىت بھىتار لىق اوزدە دىكر ايدىم كە: خلىج درىسا تىدما كۆپىنچە
 واقع اولان قىسلا، تولى ابدن توش تىلانە ميدان وىرە مەك اوزدە

مقدمه

عىللى قوبودان و ما كىشلىر يك سالامەسى علككوزدە اولەيىنى جايە
 و تىقنى ابدن ايلك اردور، سى فانييە تايىن مېيىت ابدن اسناق
 اھالىك علكك ترقىيە تەدو جە علاقى دار اولە قلى بزدە موز قىدېر ايدىلە.
 مېككەن، و فدا كار و قانغكار كېچىلر مېيىج برىقنىن برىساوت مشالە،
 مشهر اولە مامەدور، مراك تالار تە تەدو مېكى فورملى بر كېچەدە
 ياغور، روز كار قازىيىدە ايللى و تىيە، جالېان بو غيور كېسەلە
 عىدىلر يك مكافى وىرەك دكل، كورد كرى ايتك اھىقنى و علككە اولان
 قانەيىنى يە اكلانق موز بىسېر اولەيىنى كوردىلور.

دىكر بخارق سايە شە، جات بىر ك بىر و اقا تالانە مشهر اولەيىنى تارىخ
 اشات ابدركى بىز بو سىف مشىكار لىزىمىدە، مېع انانف تىگېل اسناق
 اھالى، قانەيىمىز نظراسىتخاف اېلە كورد وىر و اجاتلا كە مانور اولە قلى
 ايجون غورۇ تاسىن عدا بىككە پىتوردۇر. بزدە سىك بوقدر قىيى و اردور
 بر موفىدن كىدىق ياغور مالىق ايتىدۇر مېك ايجون هىتار جە بر واپوردە
 ايتىلار ابدن رىخار، بىر بولش سېلە قەيىدە تاللى اولە قىدن سكر، كىدىيىتە او خىدى
 ايتا ابدن كېسەلر لى قىدېر دكل، بىكە وىرە مېكى قىيىتېر بر اجرت ايجون
 تخيىمە يە قىام ابد، بولك بر جوق تاللى كوردىك كېى بو بىچارە
 كېچىلر ك بر جوق تىيىلر تە، مصادق اولە قلى موانع و مشكلا تە بول
 اشات ابد.

(۵)

جيت نظامنامه اساسيڭ ملامه-مدين سڀتان اوله جيت وجهه جيت مذكوره مشفق وظيفه دار بولنده ماسلرڭك بوزده . بربك اعطاسيه تراكم ايدن وراي عمومي ايله منتخب جيت اداره طرقتدن حسن حالته اولان حاله ايله كم كچيلر مردن دودار فلاكت اولانلره ساوڭيت ايدله جيك ومده رست و استطاعت بولنده بر جوق شريعت آفقه و رساقل فقه ايله درد دوا كاپنر جهالترى ازاله به جاليله جقدر .

نظامنامه اساسيڭك نوقتندنا كلايله جيت وجهه جيت بون فداكارلر . بون موجودي ايله تامين موقتيه چالشمندر . ملت نچي مردن شوق ايدله ايدوزكه بولشيبه ناقمه من و افراد شتر ملت جيتدن طرقتدن لايق اولدغي تنويق و تالونه مظهر اولور .

دانا بوزكون آدورايك صورت حقيقيه ده هشت شرف اولان حقي انگلر به اوجيوز يكرى مليونلق هندستان ايجراملورلرلى قزانديران بو كچي قنيدات شخصيه ايله تنكل ايتش تجارت بحريه جيتري دگيدر ؟

عبرت دوزدركه عيالي كچيلرڭك بولر نفالت صرافه تڭكرايه كوسترش اولدولر به كسب آشتا ايدن انگلر كچي جيتري پيله زده ايدال تيريكات ايله .

مخلرد . به شوق سوله سكي قشان ايلام عد ايدوزكده بوزكون جهالك سلاست سرفي تامين ايتش دوشع قانون ايتش اولان محشم انگلر دولتيه لافله

شركي پيله لوندونلر لويشيد استند . مك قهوه سنده . عقد امتراك ايتش بحريه اسحاق سرباه دارالملك قوتوه غوييدير . بالادوك سرودانندن مقصد مراد

اكر شلديق و خدما توك قندير ايدله يكي ايديله منقلي اولنديز . انشاء قنالي ! جيتنر بوجله حسن ايتش مرسته قدر شاسان مك

جيت رشتي
سپهان ملق
قديم ايتكله بخيار اوله جقدر .

(۶)

سلامت عومده نك ثابتي ايجون سونلرك سسليمو ملرله جر اولشقي شهر ايتاق نخت قراره آلوب بوماده نك نذ كرى ضرر سنده مقتدر بر بحريه شاطرله بولك ايتامسي ساملاري عيالي قويدان دوما كستلر جهيتده اعالاده نك سيزك بر فالفه تامين ايدله جكي بيان ايدليك ضرر دهده دهه عالى بر مقام اشتغال ايدن ذات دن بو مؤسسين رعا طائيفام ديدرك سعادت علكت و ملت تامين بيمانه كشي اولان شوبله بر نيتساق ايداروزوق ايتدر جهيك بر حسن نيت بر جشارت مدنيه كوستر ستمندر . حالو كچه جاني دكر لوده كچيريش . هم نظريات فقه و هم عمليات بحريه ايله بحريه انورينه وقوف كسب ايتش كچيلردن عايد بو كچي سائل مهسده بيان رايه كم سلاجهندار اوله يليمز ؛ حكومتك تصديق رسيت افتران ايتش و منويشيه مطولا يسيه علكت بر جوق خدمت سبق ايتش بر جمعيته اوجكومتك بر ماموريتك طائيفامه قانقاسي اتر جهالك و تاميندن بلنقه به عطف اولور ؟

عيالي كچيلرڭك بواحد و اشتراك نقرسي اولان جيتك دار نختكامل اوجيوز يكرى بدى سدى كاون اؤلك سكرتيره مساف اولوب تامين

موقيت و نسيم فوايد ايجون مردولو و سائله نكته به نيت ايدلش حقي ايلام مرام و مقصد اولغنده اختيار فساد كاري اولدورق جيتيرك صريح

انكارى اولق اوزده برده و دكره ناسيله غريزه تائيس و شتر اولشندر . غريزه مري نقيي ايتك وظيفه و طيرور سنده بولان ارباب جيت نعل

بر فكر خير خواهي بسله يكرى . نعل برانديشه سيمي ايله متحصن اولدويمز اكلامشكردن علم و عرفا لك واسطه سلامت اولدوين و مرها نكي سلف

اولور سه اولسون كدينه مخصوص بر مزارف صانعه تائيس ايتالرك اخيراز موقيت ايدمه چكرك نقي بيان شتداتلر مر بر خوسده مكده اكر افسوزى تصديق ايدمه چكردور .

(۷۶)

وزنه‌داری مقرر شدن استقلال و جمعیت ممبر به صورت بر مقررش و رتبه و برون حاصل اوله حق سالک بش برادن فعلیهی وزنه‌دار و کاتب مقررند جمعیت نامه معروف بر نامه به تودیع ایدلک مشروط اولدنی کی مبالغ موجوده هیئت اداره قرار به اوله جمعیت لوازم ضروری و مصارف مبرهست صرف از لایق تألیف افراد جمعیتن محتاج معاونت بر حالمه بولدن بیی این ذواته و رتبه جمعیت نامه تخیل آلتی و سایر صورتلر ايله اداره و تبه ایدلک مشروطدر .

ماده ۴ — هیئت اداره هر افتادنده ایملرندن برنی رای حق ايله رئیس انتخاب ایدرلر^[۱] بر رئیس ايله اون بدی اعتمادن سر کیدر. اعضای جمعیت هر آلتی آبدیه بر کره اجتماع و رای حق ايله هیئت ادارنی انتخاب ایدرلر. انبو هیئت کدلاک رای حق ايله ایملرندن برنی وزنه‌دار و بر دیگر برنی دهی جمعیت کاتب عمومی اولی اوزره انتخاب ایدرلر. هیئت اداره ایلک اجتماعی هنگامده هیئت اداره دن سکری انهای وظیفه ايله ملسمده بر لور ایسه موجود طقوزدن بر زیادیهی هیئت اداره و مطابق ایلدیهیلر .

هیئت اداره وظایق

ماده ۵ — فیو دالتی ايله کجیلکک عصر حاضر ایجابیه عاقله عاقله ده ترقی و تعالیسه و عاقلی قیودان و ما کینست و منسویتک عاقله عاقله ده کی موقع اجتماعلریه و سایر بولونقوری حقوقک عاقله و سبایت و بر حقوقک نلردن عبارت بولدیه دایر قوتور اسلر ترتیبی و آثار ملبره نشری^[۲] «جمعیت ابتدای تشکیلده هیئت اداره دارای حنده ايله متعلقین بجه دن تا تمامه ملق یکی رئیس هیئت ایدیلر .

(۷۷)

درمادات عاقلی قیودان و ما کینستلر و منسوین بجه

جمعیتی نظامنامه

ماده ۹ — درمادات عاقلی قیودان و ما کینستلر و منسوین بجه جمعی عنوانیه منون جمیترک مرککز اداره سی الیم غلطده امله غلطده ۱۳ نوسولی اومه اولوب مقصد جمعیت ، جمیتره داخل بولان باطله عاقلی قیودان و ما کینست و منسویتک مستخدم بولدنقوری عاقلی بجه سنان اداره سبله شرکتلر و انجمنی عهده سنده بولان و ابورل صاحبیه قارخی کرک قوانین موضوعه عاقلیه و کرک انبو نظامنامه به منبرج بولان باطله حقوق مدنی و موضوعه استناداً حقوققوری عاقله و افراد جمعیتن محتاج معاونت بر حالمه دوجار اولالای جایه فیو دالتی ايله کجیلکک ایجابات زمانه و قنون حاضر بجه کوره ترقی و تعالیسه خدمت ایلکدر .

ماده ۲ — انبو مقصد و عوامان ايله متکل جمیتره کابیت عاقلی سایر بلا تفریق جنس و مذنب باطله عاقلی قیودان و ما کینستلری و کجیلری داخل اولدیهیلر . شو شرطه که داخل اوله حق قیودان و ما کینست و کجیلرک جمیتر قانون موجودیه حق بکریدن دون اولامق و بر جنایت و جنحه ايله محکوم بولامق شرطدر .

ماده ۳ — جمعیت داخل اولان قیودان و ما کینست و منسوین بجه دن هریری دخولیه نامه برر لبرای عاقلی تأدییه و شهیدیک جمعیت نقیه شهریه اولق اوزده دهی ماش و تخمبعلریک یوزده برنی جمعیت سندون عاقلی تنکله مکاندلر . خارجدن و باعصای جمیترن جمعیت نامه و برله چک امارات فیول اولور . کرک تنظیم نقیه و کرک امارات عاقله جمعیت

هیئت عمومی

ماده ۶ - هیئت ایجن یکی سوره و هیئت اداره مک دعوتی اوزریه اجتماع ایدرک : برنجی هر سه نهائیه هیئت اداره مساملات و حساباتی تدقیق و سسته آتیه موازنه سنی همدیگر و هیئت ادارین انتخاب و ادرات و تأمین شفته خادم مقرراتی اتخاذ ایدرک برای بنفید هیئت اداره به تودیع و نظامنامه مک تدبیلی موجب مقرراتی اتخاذ ایچکدن عبارت در ، نظامنامه مک تدبیلی موجب مقرراتی اکثریه مطلقه و ایسته در ، ایچکجیسی احوال فوق الماده به بناءً هیئت اداره طر فندن و قوعولان دعوت اوزریه اولان اختصاص در که هیئت اداره طر فندن تودیع ایدرک جک روزنامه مک مسائلک مذاکره سته منحصر در .

ماده ۷ - هیئت اداره قراری اتفاق ارا ویا اکثریه نه نافذ در .

ماده ۸ - حکومته هیئت نامه مجازه ایدرک جک مخص محرم بحری

اندی قیود اندر .

ماده ۹ - کاتب عمومی هیئت ادرات و دقاری تنظیم و جمیلر قانونی و حیثیه اعلای هیئتک موثقی و تاریخ دخوللری و هیئت اداره و هیئت عمومی مقررات و مجارعاتی ضبط و هیئتک مقیومات و سر قیاتی دفاتر مخصوصه سته قید و من آتی آید بر بلاچو ترتیب ایدرک هیئت اداره به تودیع ، روزه دارا ایه مسائلک بلاچوین تنظیم ایچککه مکندر .

ماده ۱۰ - روزه دار شکرک بش لبراه قدر اولان قودری حافظه و فضله قی کاتب عمومی ایه مسامروف بر باقیه تودیع و افراد جمیلر مایه خصص قیدلری تحسینه و ایکی ماه حصص قیده سق بلا مسدورت

سوزلرک ایلر ادر جمیلر تنور افکار سته بولرک دقار مقرراتی اتخاذ ایدرک و افراد جمیلر استحقاقک ترید سته و صورت منتظمه سته سوره سته تنبیح و دلات و ابغای وظیفه ایدرکری محارک حفظ المعصیه و عدم موافقی سالد اسلامای جاریه سته توسل ایدرکجه در . و افراد جمیلر برینک ابغای وظیفه و انضادی اولدنی سالد . اندادی نسبتده ملش ویا بومه ایه خدمت ایدرک جک بر محله دخولک وسامت و ابغای وظیفه و اقتداری اولیلر جمیلر ایدرک جک سقلاً مسامت ایچک و قیودائلر ایه آرتاتورل آرا سنده سندر و فندن ظهور ایدرک س کونا اختلافان حل و فعه توسط ایچک و کتاک شرکتور و آرتاتورل ایه قیودائلر آره سنده بر وظیفه قیین ویا بر وظیفه دن اخراج کی ظهور ایدرک مسکلا ند . تدقیق سته ایه بولیده مک مقرراتی احکام قانونیه و توفیقاً حکومه عرض و حقسولق و سدر و رشک ازاله سی ایچون رزده حکومته تنبانه بولقناه وظیفه دار در . اعضا و افراد جمیلر دقیر که طر فندن جمیلر و مسلکک جیقینه سطر و منافی بر حال ظهور زنده جمیلر

اخراج اوله جندر .

تعلیل انشال قانون احکامک توفیقاً و منافع عمومی سبانه تعلیل انشال

ایدن جمیلر منسوبیه مطالباتک قبولی خدر سنده مسامت ایدرکجه در .

روژه دارلرک روزه سته قدر اولان صرفیات مقیودلری تدقیق و فضله صرفیات

ایچون قرار اتخاذ ایچک و لزوم کورلدیکی تقدیر ده هیئت عمومی دعوت و افراد جمیلر طر فندن نوزله جک تقریر لری و آتیر طر فندن و قوعوله جق سراجانی تدقیق و بالمسئل ایچاقی قیودان و ما کیندنلر و مستحقین بحریه جمیلرک و مسلکک ترقی و نمایی و افراد جمیلر حافظه حقوقی سبانه لازم کلان بالجه مقرراتی اتخاذ ایچککه مکندر .

ماده ۱۵ - هیئت عمومی يك اجتماعه دعوتی یوم میندن بر ماه مقدم

اوراق حواتنه اعلان اولور . اعلان مشایق اعضای هیئت کافیه روزنامه مذکورانی تبلیغ ایدر ، مئذرت مشروعه منظوری دعوتیه اجابت ایدر . چگونگی اعتبار مدت ترقیه تحریراً اخبار کیفیت ایلری ایلایا ایدر . هیئت عمومی اجتماعه بالذات حاضر بوشانلر در حال ایچریدن برقی رئیس و اکیسی کتب موقت انتخاب ایدر لر ، رئیس ورود ایدر تحریراتی هیئت عمومی مواجهه شده آچوق زایلر تصنیف اولور ، موجود اعضا دخی رای حق ایل بیان انگار ایلر . انجبر دعوتیه آرای موجوده تک نمیندن بر زاده سی هیئت عمومی تشکیل ایدر .

ماده ۱۶ - سوبان مسکریه و حکومت سیدیه منقلب پرست و سارینی

سوق و نقل ایدر مراکب و قایق قوردان و منسوبی مئذرت مشروعه سی اولسوزین واهی بر سبیله دعوتیه اجابت ایتسی بخورز اوله ماز .

ماده ۱۷ - هیئت عمومی رهیت اداره و قوردان و ما کبست و منسوبین

اولایان یقی مساک خارجده برلطان هیچ بر قرد داخل اوله یه یقیدر .

ماده ۱۸ - هیئت سیاسیاً قلیماً انشراکی اولدنی کی روزنامه مذکور ایدر و مقصد هیئتین غیر یی رشی ایل اعتباری نمودر .

وزیر مالیاتی بار ایدر هیئت اداره بیان و مصارف ضرورده دن یوز ضرورته قدرتی تقیوس مقابلده صرف اچنگه و ماعدادی ایچون هیئت اداره دن استحصاال قرااره یچوردور .

مواد مشرقه

ماده ۱۹ - افراد هیئتین برینک وظیفه ایل موظف بولماسی

ایکی هفته دن زاده امتداد ایدر و یا خدمت عسکریه ایل موظف بولور و یا خود مئذرت مشروعه سی اولورده کجینی هیئت اداره وقت و زمانیه ییلر بر ایلر بو مدت ایچون شخص قنده اعلان میندن مستنا بولور .

ماده ۲۰ - هیئت اضالی مالی مائنت قنده یی نالی اوله یی مائنت ایچون لاقال

برست شخص قنده یی منتظمانه یی ایتی بولتی شرمندر . انجمن مائنت قنده یی نالی اولان ذات کندوسه اقتدار ایل مناسب بر خدمت نکلیت اولدقده قبولدن استکاف ایدر چنان اولورسه مائنت قنده دن مخرومی جهت کیدیلور .

ماده ۲۱ - ایکی ماه بالا مئذرت حقیقی قنده یی اعلان میندن استکاف رانیور

نظامنامه احکامی اخلاصه تدبیت و هیئت تقویق سوره استعمال ایللره هیئت اداره قرار ایلر اختلا راندر بوللر . هر قه صورته اولور دایسه اولسون هیئتین خروج ایدلر حقیقی قنده و دخیلر سی استداده صلاحیتدار بکادر .

ماده ۲۲ - هیئت اداره ، هیئت عمومی و قاردنی بکدیکر لریک المالدین

مشول اولدیلری کی جمعیت نامه صک ایللر مهر مخصوص دخی مسئولیت منکاکریت تودیع ایدلشدور .

[illegible][illegible]

(19) استغفره ۱۲۲۲

(11) سنة ١٢٩١ هـ

۱۳۳۱ سالخیز باقریه (۲۱) ۱۳۹۱ سالخیز باقریه

محل	ساعت اولی از وقت				ساعت ثانی از وقت				محل
	۱	۲	۳	۴	۱	۲	۳	۴	
سال	۷۱۰۲۱۰۰۰	۱۷۱۰۰۰	۹۱۲۳	۸۵	۲۴	۱۶	۲۵		سال
چهارشنبه	۲۲	۱۸	۵۱	۲۰	۸۶	۲۱	۱۷	۲۹	چهارشنبه
پنجشنبه	۲۹	۱۸	۵۲	۲۷	۸۷	۲۱	۱۸	۲۷	پنجشنبه
جمعه	۲۹	۱۹	۵۲	۲۹	۸۸	۱	۱۹	۲۸	جمعه
جمعه ابریشی	۲۷	۱۹	۵۲	۳۱	۸۹	۲	۲۰	۲۹	جمعه ابریشی
بازار	۳۲	۱۹	۵۲	۳۳	۹۰	۳	۲۱	۱	بازار
بازار ابریشی	۳۳	۱۹	۵۲	۳۵	۹۱	۴	۲۲	۲	بازار ابریشی
سال	۳۳	۱۹	۵۲	۳۷	۹۲	۵	۲۳	۳	سال
چهارشنبه	۳۳	۱۹	۵۲	۳۹	۹۳	۶	۲۴	۴	چهارشنبه
پنجشنبه	۳۳	۱۹	۵۲	۴۱	۹۴	۷	۲۵	۵	پنجشنبه
جمعه	۳۳	۱۹	۵۲	۴۳	۹۵	۸	۲۶	۶	جمعه
جمعه ابریشی	۳۳	۱۹	۵۲	۴۵	۹۶	۹	۲۷	۷	جمعه ابریشی
بازار	۳۳	۱۹	۵۲	۴۷	۹۷	۱۰	۲۸	۸	بازار
بازار ابریشی	۳۳	۱۹	۵۲	۴۹	۹۸	۱۱	۲۹	۹	بازار ابریشی
سال	۳۳	۱۹	۵۲	۵۱	۹۹	۱۲	۳۰	۱۰	سال
چهارشنبه	۳۳	۱۹	۵۲	۵۳	۱۰۰	۱۳	۳۱	۱۱	چهارشنبه

۱۳۳۱ سالخیز باقریه (۲۰) ۱۳۹۱ سالخیز باقریه

محل	ساعت اولی از وقت				ساعت ثانی از وقت				محل
	۱	۲	۳	۴	۱	۲	۳	۴	
سال	۷۱۰۲۱۰۰	۱۷۱۰۰۰	۹۱۲۳	۸۵	۲۴	۱۶	۲۵		سال
چهارشنبه	۲۲	۱۸	۵۱	۲۰	۸۶	۲۱	۱۷	۲۹	چهارشنبه
پنجشنبه	۲۹	۱۸	۵۲	۲۷	۸۷	۲۱	۱۸	۲۷	پنجشنبه
جمعه	۲۹	۱۹	۵۲	۲۹	۸۸	۱	۱۹	۲۸	جمعه
جمعه ابریشی	۲۷	۱۹	۵۲	۳۱	۸۹	۲	۲۰	۲۹	جمعه ابریشی
بازار	۳۲	۱۹	۵۲	۳۳	۹۰	۳	۲۱	۱	بازار
بازار ابریشی	۳۳	۱۹	۵۲	۳۵	۹۱	۴	۲۲	۲	بازار ابریشی
سال	۳۳	۱۹	۵۲	۳۷	۹۲	۵	۲۳	۳	سال
چهارشنبه	۳۳	۱۹	۵۲	۳۹	۹۳	۶	۲۴	۴	چهارشنبه
پنجشنبه	۳۳	۱۹	۵۲	۴۱	۹۴	۷	۲۵	۵	پنجشنبه
جمعه	۳۳	۱۹	۵۲	۴۳	۹۵	۸	۲۶	۶	جمعه
جمعه ابریشی	۳۳	۱۹	۵۲	۴۵	۹۶	۹	۲۷	۷	جمعه ابریشی
بازار	۳۳	۱۹	۵۲	۴۷	۹۷	۱۰	۲۸	۸	بازار
بازار ابریشی	۳۳	۱۹	۵۲	۴۹	۹۸	۱۱	۲۹	۹	بازار ابریشی
سال	۳۳	۱۹	۵۲	۵۱	۹۹	۱۲	۳۰	۱۰	سال
چهارشنبه	۳۳	۱۹	۵۲	۵۳	۱۰۰	۱۳	۳۱	۱۱	چهارشنبه

سجل									
الاسم	الرقم	الجنس	العمر	الدين	المهنة	المكان	الوقت	الوقت	الوقت
جبار بنده	111	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
چیتابه	112	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	113	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	114	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	115	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	116	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	117	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	118	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	119	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	120	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	121	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	122	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	123	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	124	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	125	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	126	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	127	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	128	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	129	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	130	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	131	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	132	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	133	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	134	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	135	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	136	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	137	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	138	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	139	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	140	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	141	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	142	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	143	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	144	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	145	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	146	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	147	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	148	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	149	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	150	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	151	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	152	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	153	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	154	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	155	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	156	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	157	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	158	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	159	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	160	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	161	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	162	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	163	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	164	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	165	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	166	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	167	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	168	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	169	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	170	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	171	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	172	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	173	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	174	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	175	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	176	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	177	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	178	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	179	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	180	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	181	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	182	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	183	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	184	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	185	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	186	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	187	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	188	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	189	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	190	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	191	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	192	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	193	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	194	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	195	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	196	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	197	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	198	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	199	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	200	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	201	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	202	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	203	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	204	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	205	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	206	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	207	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	208	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	209	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	210	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	211	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	212	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	213	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	214	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	215	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	216	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	217	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	218	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	219	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	220	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	221	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	222	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	223	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	224	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	225	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	226	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	227	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	228	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	229	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	230	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	231	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	232	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	233	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	234	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	235	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	236	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	237	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	238	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	239	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	240	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	241	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	242	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	243	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	244	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	245	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	246	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	247	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	248	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	249	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	250	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	251	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	252	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	253	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	254	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	255	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	256	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	257	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	258	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	259	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	260	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	261	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	262	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	263	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	264	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	265	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	266	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	267	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	268	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	269	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	270	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	271	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	272	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	273	م	20	مسلم	معلم	بازار	10	10	10
جمه	274	م	20	مسلم	معلم	بازار	10		

(۱۳۱)

جیمیه داخل اولان بعض مقامد اسرا و ضابطان

جیمیه ربیعی
دکتر غزنه سی باش محری

سلطان نقلی بك
علی رضا بقا انیدی

عارف بك

صدیق بك

عمر قیودان

عل قیودان

یوسف قیودان

خلیج در سادات و ابوری ایسیکپوری

اختصار

پوچیمیه انقیب این جدولی هیجده دردی بعض اشارات :

[ل . ت] لی بخار قیودان کتبی

[ن . ت] نزاری بخار قیودان کتبی

[پ . ۱۰] اسفار بیسته بر تخیل

[ق . ۱۰] اسفار قرینه

[پ . ۲] مکتب بحر

[ل] ایران بیادنامه سی

(۱۳۲)

صیر سغان ادا ره سوی قوردا نوری

[illegible][illegible]

سیر سفین انڈازو سی قیود انگری

اسم	نام و رتبه	پست سازمانی	شرح خدمات	نوع خدمت
آسی				
رتبه اول ابراهیم	فرودان		بهداشت و امور درمانی مشاوره و مدیریت بیمارستان	عقل
فایده باغالی حیدر				

شماره ثبت	مشتاق	تاریخ ثبت	نام مورث	نام
۱۲۹۱	عمل	ل	بکشی دادگهی قورداور	افتدی قورداور
۱۲۹۲	د	۲۰ ق	د	د
۱۲۹۵	د	ل	د	د
۱۲۹۳	د	ل	د	د
۱۲۹۴	د	د	د	د
۱۳۰۱	عمل	۳۰ ب	د	د
۱۳۰۵	د	۲۰ ب	د	د
۱۳۰۶	د	۳۰ ب	د	د
۱۳۰۷	د	د	د	د
۱۳۰۸	د	د	د	د
۱۳۰۹	د	د	د	د
۱۳۱۰	د	د	د	د
۱۳۱۱	د	د	د	د
۱۳۱۲	د	د	د	د
۱۳۱۳	د	د	د	د
۱۳۱۴	د	د	د	د
۱۳۱۵	د	د	د	د
۱۳۱۶	د	د	د	د
۱۳۱۷	د	د	د	د
۱۳۱۸	د	د	د	د
۱۳۱۹	د	د	د	د
۱۳۲۰	د	د	د	د
۱۳۲۱	د	د	د	د
۱۳۲۲	د	د	د	د
۱۳۲۳	د	د	د	د
۱۳۲۴	د	د	د	د
۱۳۲۵	د	د	د	د
۱۳۲۶	د	د	د	د
۱۳۲۷	د	د	د	د
۱۳۲۸	د	د	د	د
۱۳۲۹	د	د	د	د
۱۳۳۰	د	د	د	د
۱۳۳۱	د	د	د	د
۱۳۳۲	د	د	د	د
۱۳۳۳	د	د	د	د
۱۳۳۴	د	د	د	د
۱۳۳۵	د	د	د	د
۱۳۳۶	د	د	د	د
۱۳۳۷	د	د	د	د
۱۳۳۸	د	د	د	د
۱۳۳۹	د	د	د	د
۱۳۴۰	د	د	د	د
۱۳۴۱	د	د	د	د
۱۳۴۲	د	د	د	د
۱۳۴۳	د	د	د	د
۱۳۴۴	د	د	د	د
۱۳۴۵	د	د	د	د
۱۳۴۶	د	د	د	د
۱۳۴۷	د	د	د	د
۱۳۴۸	د	د	د	د
۱۳۴۹	د	د	د	د
۱۳۵۰	د	د	د	د
۱۳۵۱	د	د	د	د
۱۳۵۲	د	د	د	د
۱۳۵۳	د	د	د	د
۱۳۵۴	د	د	د	د
۱۳۵۵	د	د	د	د
۱۳۵۶	د	د	د	د
۱۳۵۷	د	د	د	د
۱۳۵۸	د	د	د	د
۱۳۵۹	د	د	د	د
۱۳۶۰	د	د	د	د
۱۳۶۱	د	د	د	د
۱۳۶۲	د	د	د	د
۱۳۶۳	د	د	د	د
۱۳۶۴	د	د	د	د
۱۳۶۵	د	د	د	د
۱۳۶۶	د	د	د	د
۱۳۶۷	د	د	د	د
۱۳۶۸	د	د	د	د
۱۳۶۹	د	د	د	د
۱۳۷۰	د	د	د	د
۱۳۷۱	د	د	د	د
۱۳۷۲	د	د	د	د
۱۳۷۳	د	د	د	د
۱۳۷۴	د	د	د	د
۱۳۷۵	د	د	د	د
۱۳۷۶	د	د	د	د
۱۳۷۷	د	د	د	د
۱۳۷۸	د	د	د	د
۱۳۷۹	د	د	د	د
۱۳۸۰	د	د	د	د
۱۳۸۱	د	د	د	د
۱۳۸۲	د	د	د	د
۱۳۸۳	د	د	د	د
۱۳۸۴	د	د	د	د
۱۳۸۵	د	د	د	د
۱۳۸۶	د	د	د	د
۱۳۸۷	د	د	د	د
۱۳۸۸	د	د	د	د
۱۳۸۹	د	د	د	د
۱۳۹۰	د	د	د	د
۱۳۹۱	د	د	د	د
۱۳۹۲	د	د	د	د
۱۳۹۳	د	د	د	د
۱۳۹۴	د	د	د	د
۱۳۹۵	د	د	د	د
۱۳۹۶	د	د	د	د
۱۳۹۷	د	د	د	د
۱۳۹۸	د	د	د	د
۱۳۹۹	د	د	د	د
۱۴۰۰	د	د	د	د
۱۴۰۱	د	د	د	د
۱۴۰۲	د	د	د	د
۱۴۰۳	د	د	د	د
۱۴۰۴	د	د	د	د
۱۴۰۵	د	د	د	د
۱۴۰۶	د	د	د	د
۱۴۰۷	د	د	د	د
۱۴۰۸	د	د	د	د
۱۴۰۹	د	د	د	د
۱۴۱۰	د	د	د	د
۱۴۱۱	د	د	د	د
۱۴۱۲	د	د	د	د
۱۴۱۳	د	د	د	د
۱۴۱۴	د	د	د	د
۱۴۱۵	د	د	د	د
۱۴۱۶	د	د	د	د
۱۴۱۷	د	د	د	د
۱۴۱۸	د	د	د	د
۱۴۱۹	د	د	د	د
۱۴۲۰	د	د	د	د
۱۴۲۱	د	د	د	د
۱۴۲۲	د	د	د	د
۱۴۲۳	د	د	د	د
۱۴۲۴	د	د	د	د
۱۴۲۵	د	د	د	د
۱۴۲۶	د	د	د	د
۱۴۲۷	د	د	د	د
۱۴۲۸	د	د	د	د
۱۴۲۹	د	د	د	د
۱۴۳۰	د	د	د	د
۱۴۳۱	د	د	د	د
۱۴۳۲	د	د	د	د
۱۴۳۳	د	د	د	د
۱۴۳۴	د	د	د	د
۱۴۳۵	د	د	د	د
۱۴۳۶	د	د	د	د
۱۴۳۷	د	د	د	د
۱۴۳۸	د	د	د	د
۱۴۳۹	د	د	د	د
۱۴۴۰	د	د	د	د
۱۴۴۱	د	د	د	د
۱۴۴۲	د	د	د	د
۱۴۴۳	د	د	د	د
۱۴۴۴	د	د	د	د
۱۴۴۵	د	د	د	د
۱۴۴۶	د	د	د	د
۱۴۴۷	د	د	د	د
۱۴۴۸	د	د	د	د
۱۴۴۹	د	د	د	د
۱۴۵۰	د	د	د	د
۱۴۵۱	د	د	د	د
۱۴۵۲	د	د	د	د
۱۴۵۳	د	د	د	د
۱۴۵۴	د	د	د	د
۱۴۵۵	د	د	د	د
۱۴۵۶	د	د	د	د
۱۴۵۷	د	د	د	د
۱۴۵۸	د	د	د	د
۱۴۵۹	د	د	د	د
۱۴۶۰	د	د	د	د
۱۴۶۱	د	د	د	د
۱۴۶۲	د	د	د	د
۱۴۶۳	د	د	د	د
۱۴۶۴	د	د	د	د
۱۴۶۵	د	د	د	د
۱۴۶۶	د	د	د	د
۱۴۶۷	د	د	د	د
۱۴۶۸	د	د	د	د
۱۴۶۹	د	د	د	د
۱۴۷۰	د	د	د	د
۱۴۷۱	د	د	د	د
۱۴۷۲	د	د	د	د
۱۴۷۳	د	د	د	د
۱۴۷۴	د	د	د	د
۱۴۷۵	د	د	د	د
۱۴۷۶	د	د	د	د
۱۴۷۷	د	د	د	د
۱۴۷۸	د	د	د	د
۱۴۷۹	د	د	د	د
۱۴۸۰	د	د	د	د
۱۴۸۱	د	د	د	د
۱۴۸۲	د	د	د	د
۱۴۸۳	د	د	د	د
۱۴۸۴	د	د	د	د
۱۴۸۵	د	د	د	د
۱۴۸۶	د	د	د	د
۱۴۸۷	د	د	د	د
۱۴۸۸	د	د	د	د
۱۴۸۹	د	د	د	د
۱۴۹۰	د	د	د	د
۱۴۹۱	د	د	د	د
۱۴۹۲	د	د	د	د
۱۴۹۳	د	د	د	د
۱۴۹۴	د	د	د	د
۱۴۹۵	د	د	د	د
۱۴۹۶	د	د	د	د
۱۴۹۷	د	د	د	د
۱۴۹۸	د	د	د	د
۱۴۹۹	د	د	د	د
۱۵۰۰	د	د	د	د
۱۵۰۱	د	د	د	د
۱۵۰۲	د	د	د	د
۱۵۰۳	د	د	د	د
۱۵۰۴	د	د	د	د
۱۵۰۵	د	د	د	د
۱۵۰۶	د	د	د	د
۱۵۰۷	د	د	د	د
۱۵۰۸	د	د	د	د
۱۵۰۹	د	د	د	د
۱۵۱۰	د	د	د	د
۱۵۱۱	د	د	د	د
۱۵۱۲	د	د	د	د
۱۵۱۳	د	د	د	د
۱۵۱۴	د	د	د	د
۱۵۱۵	د	د	د	د
۱۵۱۶	د	د	د	د
۱۵۱۷	د	د	د	د
۱۵۱۸	د	د	د	د
۱۵۱۹	د	د	د	د
۱۵۲۰	د	د	د	د
۱۵۲۱	د	د	د	د
۱۵۲۲	د	د	د	د
۱۵۲۳	د	د	د	د
۱۵۲۴	د	د	د	د
۱۵۲۵	د	د	د	د
۱۵۲۶	د	د	د	د
۱۵۲۷	د	د	د	د
۱۵۲۸	د	د	د	د
۱۵۲۹	د	د	د	د
۱۵۳۰	د	د	د	د
۱۵۳۱	د	د	د	د
۱۵۳۲	د	د	د	د
۱۵۳۳	د	د	د	د
۱۵۳۴	د	د	د	د
۱۵۳۵	د	د	د	د
۱۵۳۶	د	د	د	د
۱۵۳۷	د	د	د	د
۱۵۳۸	د	د	د	د
۱۵۳۹	د	د	د	د
۱۵۴۰	د	د	د	د
۱۵۴۱	د	د	د	د
۱۵۴۲	د	د	د	د
۱۵۴۳	د	د	د	د
۱۵۴۴	د	د	د	د
۱۵۴۵	د	د	د	د
۱۵۴۶	د	د	د	د
۱۵۴۷	د	د	د	د
۱۵۴۸	د	د	د	د
۱۵۴۹	د	د	د	د
۱۵۵۰	د	د	د	د
۱۵۵۱	د	د	د	د
۱۵۵۲	د	د	د	د
۱۵۵۳	د	د	د	د
۱۵۵۴	د	د	د	د
۱۵۵۵	د	د	د	د
۱۵۵۶	د	د	د	د
۱۵۵۷	د	د	د	د
۱۵۵۸	د	د	د	د
۱۵۵۹	د	د	د	د
۱۵۶۰	د	د	د	د
۱۵۶۱	د	د	د	د
۱۵۶۲	د	د	د	د
۱۵۶۳	د	د	د	د
۱۵۶۴	د	د	د	د
۱۵۶۵	د	د	د	د
۱۵۶۶	د	د	د	د
۱۵۶۷	د	د	د	د
۱۵۶۸	د	د	د	د
۱۵۶۹	د	د	د	د
۱۵۷۰	د	د	د	د
۱۵۷۱	د	د	د	د
۱۵۷۲	د	د	د	د
۱۵۷۳	د	د	د	د
۱۵۷۴	د	د	د	د
۱۵۷۵	د	د	د	د
۱۵۷۶	د	د	د	د
۱۵۷۷	د	د	د	د
۱۵۷۸	د	د	د	د
۱۵۷۹	د	د	د	د
۱۵۸۰	د	د	د	د
۱۵۸۱	د	د	د	د
۱۵۸۲	د	د	د	د
۱۵۸۳	د	د	د	د
۱۵۸۴	د	د	د	د
۱۵۸۵	د	د	د	د
۱۵۸۶	د	د	د	د
۱۵۸۷	د	د	د	د
۱۵۸۸	د	د	د	د
۱۵۸۹	د	د	د	د
۱۵۹۰	د	د	د	د
۱۵۹۱	د	د	د	د
۱۵۹۲	د	د	د	د
۱۵۹۳	د	د	د	د
۱۵۹۴	د	د	د	د
۱۵۹۵	د	د	د	د
۱۵۹۶	د	د	د	د
۱۵۹۷	د	د	د	د
۱۵۹۸	د	د	د	د
۱۵				

۴۳ مختلف تجارت واپورد قومبايدلنده مستخدم قبودانلر

شماره قبودان	مستقل	مستقل	مستقل	اسم
۴۷	ت. ل.	۲	فرمه كز قنار دويدهنده	قارچانلر
۴۸	عمل	۲	آچينه	مصرلر
۴۹	۲	۲	پانچاچا واپورد سولر	اكتدارلر
۵۰	۲	۲	ملايك بير كنده	باريلر
۵۱	۲	۲	آچينه	وزره
۵۲	۲	۲	دروماك سنبولنه	وزره
۵۳	عمل	۲	آچينه	وزره
۵۴	۲	۲	دروماك سنبولنه	وزره
۵۵	۲	۲	آچينه	وزره
۵۶	۲	۲	دروماك سنبولنه	وزره
۵۷	۲	۲	آچينه	وزره
۵۸	۲	۲	دروماك سنبولنه	وزره
۵۹	۲	۲	آچينه	وزره
۶۰	۲	۲	دروماك سنبولنه	وزره

۴۲ مختلف تجارت واپورد قومبايدلنده مستخدم قبودانلر

شماره قبودان	مستقل	مستقل	مستقل	اسم
۶۱	عمل	۱	قارچانلر	قارچانلر
۶۲	ت. ل.	۱	قارچانلر	قارچانلر
۶۳	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۶۴	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۶۵	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۶۶	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۶۷	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۶۸	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۶۹	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۰	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۱	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۲	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۳	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۴	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۵	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۶	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۷	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۸	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۷۹	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر
۸۰	۲	۲	قارچانلر	قارچانلر

۴۵ مختلف تجارت واپور قومیاہ لاندہ مستخدم قوم وائل

شماره	اسم	مذہب	تعداد	ملاحظات
۲۳۹	محل	ل	۲۰ ق	پر گنہو شہر لاندہ
۲۴۴	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۴۵	محل	ل	۲۰ ق	احمد ظنگ بن عمر لہی
۲۴۶	محل	ل	۲۰ ق	استاد نور بن سالم
۲۴۹	محل	ل	۲۰ ق	فصلین لاساری
۲۵۰	محل	ل	۲۰ ق	قادیانی اہل عمر بن يوسف
۲۵۱	محل	ل	۲۰ ق	سید اہل یورک توہی
۲۵۲	محل	ل	۲۰ ق	عہد سیدہ
۲۵۳	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۵۴	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۵۵	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۵۶	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۵۷	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۵۸	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۵۹	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۰	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۱	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۲	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۳	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۴	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۵	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۶	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۷	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۸	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۶۹	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۰	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۱	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۲	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۳	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۴	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۵	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۶	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۷	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۸	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۷۹	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۰	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۱	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۲	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۳	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۴	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۵	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۶	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۷	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۸	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۸۹	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۰	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۱	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۲	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۳	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۴	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۵	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۶	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۷	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۸	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۲۹۹	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت
۳۰۰	محل	ل	۲۰ ق	عہد عزت

۴۶ مختلف تجارت واپور قومیاہ لاندہ مستخدم قوم وائل

شماره	اسم	مذہب	تعداد	ملاحظات
۱۸۹	محل	ل	۲۰ ق	سورگندہ
۱۹۰	محل	ل	۲۰ ق	مکمل بن واپور اگستہ
۱۹۱	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۲	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۳	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۴	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۵	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۶	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۷	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۸	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۱۹۹	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۰	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۱	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۲	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۳	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۴	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۵	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۶	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۷	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۸	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۰۹	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۰	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۱	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۲	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۳	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۴	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۵	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۶	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۷	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۸	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۱۹	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۰	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۱	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۲	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۳	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۴	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۵	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۶	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۷	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۸	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۲۹	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ
۲۳۰	محل	ل	۲۰ ق	آجیندہ

شرکت خیریه اداره سی خیرداری

ملاحظات	شماره ثبت	مقتضای	تاریخ	اسم
	عمل	ل	۲۰۰۲	فیه برزلی احمد
	عمل	ل	۲۰۰۲	عین فیودان زاده توفیق
	عمل	ل	۲۰۰۲	کریک اسد
	عمل	ل	۲۰۰۲	دبیری
	عمل	ل	۲۰۰۲	صفت اصری
	عمل	ل	۲۰۰۲	مصلی املی
	عمل	ل	۲۰۰۲	عقبر
	عمل	ل	۲۰۰۲	اسکندر
	عمل	ل	۲۰۰۲	بللی
	عمل	ل	۲۰۰۲	سرای
	عمل	ل	۲۰۰۲	کریک خیری
	عمل	ل	۲۰۰۲	ناکیریل عین
	عمل	ل	۲۰۰۲	عانی سین
	عمل	ل	۲۰۰۲	نوزاد
	عمل	ل	۲۰۰۲	نوری
	عمل	ل	۲۰۰۲	خیری
	عمل	ل	۲۰۰۲	شوق
	عمل	ل	۲۰۰۲	عیدر
	عمل	ل	۲۰۰۲	دوربین
	عمل	ل	۲۰۰۲	ایرام
	عمل	ل	۲۰۰۲	مالخ
	عمل	ل	۲۰۰۲	امی
	عمل	ل	۲۰۰۲	کریک رضا
	عمل	ل	۲۰۰۲	عین

مختلف تجارت واپور قومایا لرنده مستخدم قیمت دالمر

شماره ثبت	مقتضای	ملازم	نام و رتی	اسم
۲۷۵	عمل	ل	سویات رومو کور لرنده	احسان مالخ
۲۷۵	عمل	ل	عین پناکه استیجی لرنده	ایرام حکمت بن عبد علی الدین
۲۷۵	عمل	ل	آجینه	فاتمه لی عبد بن حین
۲۷۵	عمل	ل	سولارم رومو کور لرنده	قاسم بانالی عبداللین
۲۷۵	عمل	ل	آجینه	کمال بن حردی
۲۷۵	عمل	ل	عیدر پناه قومایا لرنده	روایت بن ایرام
۲۷۵	عمل	ل	عیدر پناه قومایا لرنده	عمر بن نوری
۲۷۵	عمل	ل	عیدر پناه قومایا لرنده	بکر بکر عانی
۲۷۵	عمل	ل	عیدر پناه قومایا لرنده	فاطمه بانالی حای بن عارف
۲۷۵	عمل	ل	عیدر پناه قومایا لرنده	کریک عانی بانالی بدوالین
۲۷۵	عمل	ل	عیدر پناه قومایا لرنده	کریک عبد بن عارف

نیر سفائی ادارہ سی ماکنیٹری

ملاحظات	تاریخ	مقدار	تعداد	توضیحات
	۲۷۲	۱۰۰	۲	تقدیم
	۲۷۸	۲	۲	حسین عادل
	۲۷۹	۲	۲	ساجد بن عثمان
	۷۸۲	۲	۲	دینگری ولایت دول
	۲۹۷	۲	۲	مطبی
	۲۱۷	۲	۲	محمد بن ابراهیم
	۲۱۸	۲	۲	سید بن مصطفی
	۲۱۹	۲	۲	در دوش اوزغی ابراهیم بن علی
	۲۲۰	۲	۲	محمد بن اقبال
	۲۲۱	۲	۲	محمد بن احمد
	۲۲۲	۲	۲	محمد بن ابراهیم
	۲۲۳	۲	۲	قوزمه ولد بلاس
	۲۲۴	۲	۲	حق بن راشد
	۲۲۵	۲	۲	خیری بن نور محمد
	۲۲۶	۲	۲	مصطفی بن محمد
	۲۲۷	۲	۲	بهاء الدین بن احمد سکری
	۲۲۸	۲	۲	عباد بن توری
	۲۲۹	۲	۲	عبدالقادر بن قدوسی
	۲۳۰	۲	۲	آکر، بن اسراف
	۲۳۱	۲	۲	مصطفی بن عارف
	۲۳۲	۲	۲	عمر بن صالح
	۲۳۳	۲	۲	مصطفی بن علی
	۲۳۴	۲	۲	اسماعیل عبادین بن طایفی علی
	۲۳۵	۲	۲	عزیز بن اسماعیل
	۲۳۶	۲	۲	حسن رستمی بن حسن
	۲۳۷	۲	۲	قاسم پاشا بن محمد توری بن محمد
	۲۳۸	۲	۲	کرزولی قاسم بن محمد
	۲۳۹	۲	۲	مصطفی بن خلیل

ملاحظات	تاریخ	محل	تاریخ	اسم
۱۵۷	۱۳۰	۳	۳	الحمد بن حسن
۱۶۰	۱۳۱	۳	۳	حسن بن عثمان
۱۶۱	۱۳۲	۳	۳	ابن بن عمر
۱۶۳	۱۳۳	۳	۳	عبد بن محمد
۱۶۷	۱۳۴	۳	۳	ولی بن عثمان
۱۷۵	۱۳۵	۳	۳	سالم بن مصطفی
۱۸۲	۱۳۶	۳	۳	دینار بن اشرف
۱۸۳	۱۳۷	۳	۳	آدم بن ابراهیم
۱۸۴	۱۳۸	۳	۳	عبد بن محمد
۱۸۷	۱۳۹	۳	۳	یوسف بن عبداد
۱۹۱	۱۴۰	۳	۳	علی بن احمد
۱۹۳	۱۴۱	۳	۳	سالم بن عبداد
۱۹۳	۱۴۲	۳	۳	کافور بن عبد
۱۹۷	۱۴۳	۳	۳	اسماعیل بن ابراهیم
۱۹۹	۱۴۴	۳	۳	حاجی بن حسن
۱۹۸	۱۴۵	۳	۳	حسین بن حسن
۲۰۱	۱۴۶	۳	۳	آبوسلیمان بن یوزک
۲۰۲	۱۴۷	۳	۳	یوسف بن حاجی حسن
۲۰۴	۱۴۸	۳	۳	حسین بن عثمان
۲۰۹	۱۴۹	۳	۳	عبد صالح بن حسن
۲۱۳	۱۵۰	۳	۳	علی و رضا بن عبداد
۲۱۴	۱۵۱	۳	۳	خالد بن علی
۲۱۵	۱۵۲	۳	۳	راشد بن محمد
۲۲۲	۱۵۳	۳	۳	حاجی محمود بن عبداد
۲۲۵	۱۵۴	۳	۳	خالد بن علی
۲۲۶	۱۵۵	۳	۳	حسن بنوی
۲۲۹	۱۵۶	۳	۳	عبد شریف بن علی و رضا

ملاحظات	شماره سفل	مقتضی	شماره سفل	اسمی
	۱۳۶۱	۳	۱	اسماعیل بن ابراهیم
	۱۳۳۳	۳	۳	علیل بن محمد
	۱۳۲۴	۵	۳	شکری بن احمد
	۱۳۲۷	۵	۳	عبد خورشید
	۱۳۲۸	۵	۳	سلیمان بن عدهام
	۱۳۲۹	۵	۳	مصلح بن محمد
	۱۳۲۲	۵	۳	ثانی بن شریف
	۱۳۲۴	۵	۳	حسین بن سید
	۱۳۲۵	۵	۳	ابراهیم بن ابراهیم
	۱۳۲۹	۵	۳	عادل بن علی
	۱۳۳۰	۵	۳	حاجی صادق بن مصلح
	۱۳۳۱	۵	۳	حسین بن احمد
	۱۳۳۲	۵	۳	حاجی محمد بن حسین
	۱۳۳۳	۵	۳	حسین بن مصلح
	۱۳۳۴	۵	۳	نورالدین بن احمد
	۱۳۳۵	۵	۳	سلیمان بن حسین
	۱۳۳۶	۵	۳	عبد جلال
	۱۳۳۷	۵	۳	علت بن الحاس
	۱۳۳۸	۵	۳	اودمان اوقلی طوروسو
	۱۳۳۹	۵	۳	شیر بن عبد
	۱۳۴۰	۵	۳	عبد پادالین بن لوری
	۱۳۴۱	۵	۳	حافظ عبد بن طلت
	۱۳۴۲	۵	۳	عبد بن حاجی عبد
	۱۳۴۳	۵	۳	نیم بن عبد
	۱۳۴۴	۵	۳	اسماعیل حق بن حسن
	۱۳۴۵	۵	۳	حاجی اسعد بن اسماعیل
	۱۳۴۶	۵	۳	کاکم بن عبد

ملاحظات	شماره سفل	مقتضی	شماره سفل	اسمی
	۷۳	۳	۳	عبد یوسف بن حسن
	۵۳	۳	۳	طالب بن ابراهیم
	۷۷	۳	۳	حسین بن مصلح
	۷۸	۳	۳	نویس بن حسن
	۷۹	۳	۳	حق بن علی
	۸۲	۳	۳	حسین
	۹۱	۳	۳	احمد بن اسماعیل
	۹۵	۳	۳	عبد بن عبد
	۱۰۱	۳	۳	عبد بن طاهر
	۱۰۴	۳	۳	مصلح بن ابراهیم
	۱۰۵	۳	۳	عبدالله بن ابن
	۱۰۶	۳	۳	حسین بن مصلح
	۱۰۷	۳	۳	علی بن علی
	۱۰۸	۳	۳	احمد بن حمی
	۱۱۰	۳	۳	عبد کاکم
	۱۱۱	۳	۳	عمیت بن سید
	۱۱۲	۳	۳	صادق بن عدهام
	۱۱۳	۳	۳	حاجی سلیمان بن عبد
	۱۱۴	۳	۳	حق بن حسن
	۱۱۵	۳	۳	علی بن ابراهیم
	۱۱۶	۳	۳	احمد بن احمد
	۱۱۷	۳	۳	عبد شکیت بن اسماعیل
	۱۱۸	۳	۳	عبد بن سلیمان
	۱۱۹	۳	۳	حسین بن حامد
	۱۲۱	۳	۳	راهم بن عزیز
	۱۲۲	۳	۳	مصلح بن عبد
	۱۲۳	۳	۳	حق بن نجیب

۵۵ سیر سنان ادارہ سی ما کیسٹری

ملاحظات	رقم	مبتانی	رقم	اسم
پیشہ	پیشہ	پیشہ	پیشہ	
۱۵۹	۲	۲	۲	ابراہیم حید بن سید انصاری
۱۷۳	۲	۲	۲	علی بن خیری
۲۶۶	۲	۲	۲	احمد ادیب بن محمود جلال
۷۲	۲	۲	۲	خلیل بن عبدالقادر
۹۹	۲	۲	۲	حاجی مصطفیٰ
۱۰۳	۲	۲	۲	عبد بن عبد
۱۲۸	۲	۲	۲	مصطفیٰ یازوی

۵۴ سیر سنان ادارہ سی ما کیسٹری

ملاحظات	رقم	مبتانی	رقم	اسم
پیشہ	پیشہ	پیشہ	پیشہ	
۵۳۲	۱	۱	۱	عبد اسمان بن رشت
۲۹	۲	۲	۲	نظمی بن رشت
۲۷	۲	۲	۲	حسین بن عبد
۲۱	۲	۲	۲	فہمیل بنیا بن اترک
۲۰	۲	۲	۲	نام پتال جلال بن عبد
۳۲	۲	۲	۲	احمد طالت
۳۳	۲	۲	۲	عبد اسمان بن اسماعیل
۳۴	۲	۲	۲	حسین بن مصطفیٰ
۳۵	۲	۲	۲	علی بن ابراہیم
۳۶	۲	۲	۲	مصطفیٰ بن احمد
۳۹	۲	۲	۲	شبان بن عبد
۴۵	۲	۲	۲	توفیق بن مصطفیٰ
۵۱	۲	۲	۲	حاجی عبد بن حسن
۵۲	۲	۲	۲	علی بن عبد
۵۴	۲	۲	۲	عبد طاهر بن مصطفیٰ
۵۵	۲	۲	۲	قالب بن عبد
۵۶	۲	۲	۲	بشر بن عبد
۵۷	۲	۲	۲	مصطفیٰ بن کامل
۵۸	۲	۲	۲	سید عبد بن حسن
۵۹	۲	۲	۲	اسماعیل بن حسن
۶۰	۲	۲	۲	نورین بن حاجی عبد
۶۱	۲	۲	۲	عبد ابراہیم
۶۲	۲	۲	۲	فہمیل بن علی
۶۳	۲	۲	۲	ابنہ آبادی خلیل علی
۶۴	۲	۲	۲	ابراہیم خلیل
۶۵	۲	۲	۲	فرع بن سید
۶۶	۲	۲	۲	اسماعیل احمد

۵۷ بخار واپور قویمایه‌ساده مستخدم ما کجیست

ردیف	شماره	نام و نام خانوادگی	اسم
۱۶۵	۳	آخوند	عبدالله
۱۶۸	۳	پسته خانه موترنده	حسن گلانی بن حسین
۱۷۹	۱	آخوند	حسن بن محمد
۱۸۰	۳		عبد بن علی
۱۸۶	۳		پیری بن عبداه
۱۹۴	۳		لالی بن حسن
۱۹۵	۳		عبد طوری بن محمد
۲۰۰	۳		احمد بن محمد
۲۰۳	۳		سالم بن علی
۲۰۶	۳		احمد بن مصطفی
۲۰۷	۳		محمد بن احمد
۵۹۱	۳		بکر بن خلیل
۵۹۳	۳		خلیل بن احمد
۵۹۶	۳		احمد ادیب
۵۹۷	۳		محمد سری بن خلیل
۵۹۸	۳		فاسم پاشا بن محمد توکلی بن اسامه
۵۹۹	۳		اسامه بن حسن
۶۰۰	۳		محمد شیا بن حسن
۶۰۱	۳		مردودی بربر او علی
۶۰۲	۳		یادعلی ولد بزرگ
۶۰۳	۳		پیر و ولد جوری
۶۰۴	۳		اسامه بن ابراهیم
۶۰۵	۳		فاسم پاشا بن نورالدین بن علی
۶۰۶	۳		دیرالدین بن مصطفی مظفر
۶۰۷	۳		احمد کمالی بن عبدالمطلب
۶۰۸	۳		اسامه بن فریدان بن ظریف
۶۰۹	۳		خلیل و ولد

۵۸ بخار واپور قویمایه‌ساده مستخدم ما کجیست

ردیف	شماره	نام و نام خانوادگی	اسم
۱۶۵	۱	حاجی قویمایه‌ساده	برسدلی جمعی بن محمد
۱۶۸	۱		فاسم پاشا بن علی
۱۷۹	۱		شیرازی ولد آخوند
۱۸۰	۱		ابراهیم بن صادق
۱۸۶	۱		محمد علی بن محمد
۱۹۴	۱		محمد شرفی بن محمد
۱۹۵	۱		جرجی بن احمد
۲۰۰	۱		فخری
۲۰۳	۱		شیخان طالع بن محمد
۲۰۶	۱		عبد علی بن خلیل
۲۰۷	۱		عبدالله بن علی
۲۰۸	۱		مصطفی توکلی بن محمد
۲۰۹	۱		شیخان بن احمد
۲۱۰	۱		محمد علی بن علی
۲۱۱	۱		ماسودی خلی بن احمد
۲۱۲	۱		محمد بن احمد
۲۱۳	۱		معدنی بن شیخان
۲۱۴	۱		حاجی آدم بن احمد
۲۱۵	۱		احمد بن حسن
۲۱۶	۱		هادی بن حسن
۲۱۷	۱		ابراهیم بن مصطفی
۲۱۸	۱		اسامه بن یوسف شیاالدین
۲۱۹	۱		اسامه بن خلیل بن قوری
۲۲۰	۱		الامی
۲۲۱	۱		عبد بن عبدالحق
۲۲۲	۱		اسامه بن مصطفی
۲۲۳	۱		عبد بن علی

نخار واپور نومانيارنده مستخدم ما کيستل ۵۹

شماره	مستقل	تاريخ	مستقل	اسم
۸۶	۱	۱۳۸۵	آبجده	ابراهيم بن محمد
۹۹	۲	۱۳۸۵	آبجده	محمد بن رائف
۱۱۴	۳	۱۳۸۵	آبجده	احمد
۱۱۵	۴	۱۳۸۵	آبجده	حمدي
۱۲۳	۵	۱۳۸۵	آبجده	شاهين بيده بن مستقل
۱۲۴	۶	۱۳۸۵	آبجده	حسين ادم بن اسحاق
۱۲۵	۷	۱۳۸۵	آبجده	قرايولي عوالدين بن خليل
۱۲۷	۸	۱۳۸۵	آبجده	حمدي بن احمد
۱۲۸	۹	۱۳۸۵	آبجده	اسحاق بن مستقل
۱۲۹	۱۰	۱۳۸۵	آبجده	عبد بن ولي
۱۳۰	۱۱	۱۳۸۵	آبجده	حسن کلي بن حسين غني
۱۳۱	۱۲	۱۳۸۵	آبجده	حسن بن محمد
۱۳۲	۱۳	۱۳۸۵	آبجده	محمد بن علي
۱۳۳	۱۴	۱۳۸۵	آبجده	پورکي بايکويولي
۱۳۴	۱۵	۱۳۸۵	آبجده	مالک ماني بن علي
۱۳۵	۱۶	۱۳۸۵	آبجده	جمال بن سبيد علي
۱۳۶	۱۷	۱۳۸۵	آبجده	علي ولدانداکي
۱۳۷	۱۸	۱۳۸۵	آبجده	پورکي ولدانداکي
۱۳۸	۱۹	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۳۹	۲۰	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۰	۲۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۱	۲۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۲	۲۳	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۳	۲۴	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۴	۲۵	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۵	۲۶	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۶	۲۷	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۷	۲۸	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۸	۲۹	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۴۹	۳۰	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۰	۳۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۱	۳۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۲	۳۳	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۳	۳۴	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۴	۳۵	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۵	۳۶	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۶	۳۷	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۷	۳۸	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۸	۳۹	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۵۹	۴۰	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۶۰	۴۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۱۶۱	۴۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد

نخار واپور نومانيارنده مستخدم ما کيستل ۵۸

شماره	مستقل	تاريخ	مستقل	اسم
۵۳۰	۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۱	۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۲	۳	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۳	۴	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۴	۵	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۵	۶	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۶	۷	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۷	۸	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۸	۹	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۳۹	۱۰	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۰	۱۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۱	۱۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۲	۱۳	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۳	۱۴	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۴	۱۵	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۵	۱۶	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۶	۱۷	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۷	۱۸	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۸	۱۹	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۴۹	۲۰	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۰	۲۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۱	۲۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۲	۲۳	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۳	۲۴	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۴	۲۵	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۵	۲۶	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۶	۲۷	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۷	۲۸	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۸	۲۹	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۵۹	۳۰	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۰	۳۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۱	۳۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۲	۳۳	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۳	۳۴	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۴	۳۵	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۵	۳۶	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۶	۳۷	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۷	۳۸	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۸	۳۹	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۶۹	۴۰	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۷۰	۴۱	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد
۵۷۱	۴۲	۱۳۸۵	آبجده	علي بن سبيد

ملاحظات	شماره سند	تاریخ	شرح	اسم
	۵۲۳	۱۳۹۵/۰۵/۰۵	۳	افندی
	۵۲۴	۱	۱	شرکت بن مصطفی
	۱۹	۲	۲	حسن بن محمد
	۲۱	۲	۲	افندی
	۵۳۰	۲	۲	اوسته
	۲۴	۲	۲	افندی
	۵۳۱	۲	۲	افندی
	۲۸	۲	۲	اوسته
	۴۱	۲	۲	افندی
	۵۴۵	۲	۲	افندی
	۴۷	۲	۲	افندی
	۵۴۶	۲	۲	افندی
	۳۸	۲	۲	افندی
	۲۰	۲	۲	اوسته
	۵۴۹	۲	۲	افندی
	۴۲	۲	۲	افندی
	۵۵۰	۲	۲	افندی
	۴۷	۲	۲	افندی
	۴۸	۲	۲	افندی
	۴۹	۲	۲	افندی
	۵۰	۲	۲	افندی
	۵۱	۲	۲	افندی
	۶۱	۲	۲	افندی
	۶۲	۲	۲	افندی
	۷۲	۲	۲	افندی
	۸	۲	۲	افندی

ملاحظات	شماره سند	تاریخ	شرح	اسم
	۴۹۰	۱۳۹۵/۰۵/۰۵	۳	افندی
	۴۹۱	۱	۱	افندی
	۴۹۲	۲	۲	افندی
	۴۹۸	۲	۲	افندی
	۵۰۰	۲	۲	افندی
	۵۰۹	۲	۲	افندی
	۵۱۰	۲	۲	افندی
	۵۱۱	۲	۲	افندی

شركت جيره ماگيستري ٦٥

ملاحظات	تاريخ	البريد	الرقم	الاسم
	٢٢٧	١	٢	بوري آرين
	٢٦٨	١	٢	كوري بانيان
	٢٦٩	١	٢	حسين بن محمد عورت
	٢٧٠	١	٢	علي رضا بن يوسف
	٢٧١	١	٢	شركت بن فاني
	٢٧٢	١	٢	حسين بن محمد
	٢٧٣	١	٢	شركت آرين
	٢٧٤	١	٢	ماوري بارس
	٢٧٥	١	٢	حاجي عبدالماليد بن علي
	٢٧٦	١	٢	احمد بن محمد
	٢٧٧	١	٢	احمد بن علي
	٢٧٨	١	٢	احمد بن محمد
	٢٧٩	١	٢	احمد بن عثمان
	٢٨٠	١	٢	موتوف
	٢٨١	١	٢	مصطفى بن علي
	٢٨٢	١	٢	فتودوس باني
	٢٨٣	١	٢	حسن سبزي
	٢٨٤	١	٢	عزير زبور
	٢٨٥	١	٢	انتيوفا واسيل
	٢٨٦	١	٢	بوري بن احمد
	٢٨٧	١	٢	غصين بن حاجي علي
	٢٨٨	١	٢	سبه بن ابراهيم
	٢٨٩	١	٢	حاجي
	٢٩٠	١	٢	حاجي محمد بن كيار
				حاجي بن علي
				علي بن حسين
				حسين بن محمد

شركت جيره ماگيستري ٦٦

ملاحظات	تاريخ	البريد	الرقم	الاسم
	٨١	١	٢	حسن شريف بن ابراهيم اندي
	٨٢	١	٢	علي بن علي
	٨٣	١	٢	علي بن علي
	٨٤	١	٢	علي بن علي
	٨٥	١	٢	علي بن علي
	٨٦	١	٢	علي بن علي
	٨٧	١	٢	علي بن علي
	٨٨	١	٢	علي بن علي
	٨٩	١	٢	علي بن علي
	٩٠	١	٢	علي بن علي
	٩١	١	٢	علي بن علي
	٩٢	١	٢	علي بن علي
	٩٣	١	٢	علي بن علي
	٩٤	١	٢	علي بن علي
	٩٥	١	٢	علي بن علي
	٩٦	١	٢	علي بن علي
	٩٧	١	٢	علي بن علي
	٩٨	١	٢	علي بن علي
	٩٩	١	٢	علي بن علي
	١٠٠	١	٢	علي بن علي
	١٠١	١	٢	علي بن علي
	١٠٢	١	٢	علي بن علي
	١٠٣	١	٢	علي بن علي
	١٠٤	١	٢	علي بن علي
	١٠٥	١	٢	علي بن علي
	١٠٦	١	٢	علي بن علي
	١٠٧	١	٢	علي بن علي
	١٠٨	١	٢	علي بن علي
	١٠٩	١	٢	علي بن علي
	١١٠	١	٢	علي بن علي
	١١١	١	٢	علي بن علي
	١١٢	١	٢	علي بن علي
	١١٣	١	٢	علي بن علي
	١١٤	١	٢	علي بن علي
	١١٥	١	٢	علي بن علي
	١١٦	١	٢	علي بن علي
	١١٧	١	٢	علي بن علي
	١١٨	١	٢	علي بن علي
	١١٩	١	٢	علي بن علي
	١٢٠	١	٢	علي بن علي
	١٢١	١	٢	علي بن علي
	١٢٢	١	٢	علي بن علي

Artin-Efrazgen
Hacator
Kopaygen
Dnk

پیشکش خیرہ ماہنامہ

اسم	تاریخ و مقام	مقام	تاریخ و مقام	ملاحظات
ابن اوسه	۳	قاپر بیگ	۴۸۱	
اسکندر عالم	۲	۲	۴۸۷	
حسن بن علی	۲	۲	۴۸۸	
محمد بن علی	۲	۲	۴۸۹	
عبد بن علی	۲	۲	۴۹۲	
عبد بن محمد	۲	۲	۵۰۱	
اسکندر اسامور	۲	۱۰۰	۴۹۵	
اسماعیل اسکندر	۲	۲	۴۹۶	
علی شهبان بن محمد	۲	۲	۵۰۳	
محمد بن حسن	۲	۲	۵۰۴	
نورعلی بن علی	۲	۲	۵۰۵	
سلطان محمد بن علی	۲	۲	۵۰۶	
جانی ابراهیم حسن بن بکر	۲	۲	۵۰۷	
سید طاهر بن حسن	۲	۲	۵۰۸	

[illegible]

نمبر	مقام	مقام	نام و پتہ	نوع
۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۴۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۶۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۷۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

متر بوط ماگستری
ولی رؤف ادهی
جیل ادهی
مدایت
رفت
ابراہیم
وہی

(۷۲)

شماره و پاور شیر کتاری

حکومت و سمن برادر اداره می اولوب
خبره نظارت بر صوبه ایکی ایچرا حریه
نظارت بر ایچرا حریه

نظارت بر صوبه خدیو و نظارت بر صوبه
نظارت بر صوبه خدیو و نظارت بر صوبه
نظارت بر صوبه خدیو و نظارت بر صوبه

موسو (آلان)
ارکان حرب یکیشی سمنه بک

ارکان حرب یکیشی سمنه بک
شاهی اندی قودان

احمد حامی اندی
جنس اداره

ارکان حرب یکیشی سمنه بک
ارکان حرب یکیشی سمنه بک

احمد حامی اندی
مالی بک

موسو (آلان)
سای بک

عبدالاحد نوری بک
مجلس ایستگاهی

احمد حامی اندی قودان
ایستگاه مدیریت

{ ۷۳ }

ماک اسکودری

کمان بک

در سادات مرکز آجتهسی : قواد بک

شبه : حاجی امین اندی

کومور ماموری : زور اندی قودان

لوازم انبار ماموری : زهدی اندی

تسیرات مدیریت : تحسین اندی قودان

علامت فاروقی : یاضی زمین او و رسته چای از چینه قور می چای

موجود و اوردوری

اسمی رسوم طوبی اوقوسی کورری و اوردوری

آق دکر ۳۱۱۶ ۱۴ فرج

قروم کز ۳۱۲۹ ۱۵ قار بیچه

کل جال ۲۹۹۳ ۱۶ جیدر باقا

سرمره ۱۵۴۱ ۱۷ توار

قیزیل اریق ۱۲۵ ۱۸ احسان

مکر جدید ۸۹۵ ۱۹ بصره

پوزه ۲۲۱ ۲۰ بغداد

تیشفر ۲۰۹ ۲۱ حلب

بندیرمه ۱۹۴ ۲۲ انطولی

ادریه ۱۷۸ ۲۳ شاهین

سریه ۱۵۵ ۲۴ بلوه

کیلیک ۱۲۵

ایسه بولی ۸۸

{ ۷۵ }

موجود واپور در:

اسم	رسم طوپیلادی
۹۳۵	محلان
۹۰۲	گوزل کیرد
۳۱۹	ملت

کوشچیان واپور شرکتی

سازمان شاهسی گنجه
اندازه شاهسی گنجه
ساخت و مدیر عمومی : مسعود کوشچیان افندی
علامت فاروقی : باطل شده بیاض آبی بلند
موجود واپور در:

اسم	رسم طوپیلادی
۱۷۲۳	مخود شوکت پاشا
۲۱۴۰	بازار
۹۴۸۹	اون غوز
۷۸۰	زوشولمادی

بکده غوز واپور شرکتی

ساحب و مدیر لری : مسطقی وحاحی علی بک
علامت فاروقی : بیاض زمین اوزرینه افندی یکی از مرزی حمله
موجود واپور در:

اسم	رسم طوپیلادی
۸۷۰	بکده غوز
۲۴۰	محلان

{ ۷۶ }

اصول غنایلی شرکت تجاری

مصری سلیم پشت زاده عباس پشتا طرقتدن منتسکی. اکنون اخیراً
بر انونیم شرکتی قلب او متعبد.

علامت شاهسی

مدیر امور و کوکیرنه انیسکتوری : يوسف بك

مکانه

علامت فاروقی

موجود واپور در:

اسم	رسم طوپیلادی
۷۸۰	شاهسی
۵۲۹	مکانه
۱۷۹	قنایلی انت

هلال عثمانی آنونیم واپور شرکتی

اداره شاهسی

مدیر

کوکیرنه انیسکتوری

مکانه

جایی اداره ریشی

علامت فاروقی

حرفِ نوزنِ نجاتِ داورِ شریکی (فولکلکینف)

مرکز اداره عالی : طرز زنده حبیب جوان اندی و سرگرمی
و : با نچه قیومیت یکی خانه حافظ سعید اندی زاده احمد ایلی
منبع

رسوم جونیلا و سہی

رسول حرم	۱۰
۹۴۳	۱۰

استخوانوس واپوری (شیلپ)

رسول طوبیٰ لایوسی

صاحبزادی : طویلا افندی و شیرگاسی ۵۰:

دوسینا واپوری (شلیب)

در صورتی که این کار را می‌تواند انجام دهد

صاحبي : آیات اورغی افندی ۴۸۰

دانی و پادشاهی (سیلاب)

باب اول فی القیدی ۸۲۶ سورہ یونس

مجلس

ترابہ وایور مشکی

صاحب و مدیری : قلیب افندی

موجود واپاری : زلیہ ۲۲۰ طوبیلاو

آؤزبېك ئىرىك بېجىرىلەرى

ادارہ خانہ سی

عليه : سامی سزار افندی

Setra
5941

بیاض زمین اوزرینہ ایک قومی مسئلہ

خلافت و قیامی

موجودہ حالات

طوبیلا جوسی
رسم

9.

2018

775

15

10

John
Karin

6. 2. 1951

جہاں : جہاں

1. Introduction
 2. Background
 3. Methodology
 4. Results
 5. Conclusion
 6. References
 7. Appendix
 8. Glossary
 9. Index
 10. Summary
 11. Abstract
 12. Keywords
 13. Subject
 14. Topic
 15. Field
 16. Area
 17. Discipline
 18. Branch
 19. Department
 20. Faculty
 21. School
 22. College
 23. University
 24. Institution
 25. Organization
 26. Company
 27. Enterprise
 28. Business
 29. Industry
 30. Market
 31. Segment
 32. Niche
 33. Category
 34. Class
 35. Group
 36. Community
 37. Society
 38. Culture
 39. Tradition
 40. Custom
 41. Habit
 42. Practice
 43. Behavior
 44. Attitude
 45. Opinion
 46. View
 47. Belief
 48. Conviction
 49. Principle
 50. Doctrine
 51. Philosophy
 52. Religion
 53. Spirituality
 54. Metaphysics
 55. Ontology
 56. Epistemology
 57. Axiology
 58. Logic
 59. Mathematics
 60. Science
 61. Technology
 62. Art
 63. Music
 64. Dance
 65. Theater
 66. Cinema
 67. Literature
 68. History
 69. Geography
 70. Politics
 71. Economics
 72. Social Science
 73. Humanities
 74. Interdisciplinary
 75. Transdisciplinary
 76. Convergent
 77. Divergent
 78. Emergent
 79. Disruptive
 80. Transformative
 81. Revolutionary
 82. Evolutionary
 83. Adaptive
 84. Resilient
 85. Robust
 86. Flexible
 87. Agile
 88. Scalable
 89. Modular
 90. Interoperable
 91. Compatible
 92. Compatible
 93. Compatible
 94. Compatible
 95. Compatible
 96. Compatible
 97. Compatible
 98. Compatible
 99. Compatible
 100. Compatible

1. 1.1

اور از نه-دو چینه فرم می جالی فیلادلفیا

موجودہ واپس آئی

طوبیلا نوی

5

79

225

{ ۷۸ }

شرکت خیریه اداره‌ای

عنائی آتوم شریعت اولوب بر مجلس اداره و مدیریت طرندن
اداره ایدنگهدر عاثر اولدنی ایشاز اسکناسجه قوه دکر یوغازی
ساحلدهگی اسکناسله واپور ایشلنگهدر .

اداره خانه‌سی : غایلهده فرنگچیلده دائره محصوره
چلیق اداره دینسی : ماله نالمر سابق شیا پنا
مدیر اموری : علی بک
کوکونه اسکناسدوری : مصطفی بک
اسکناس : ساکنه
علامت قازقه‌سی : بلجیلده واپور نوسرورلی
تعمیمات قازقه‌سی : خلیجه پیری باشاده
موجود واپورلی

نوسرور ۲۸۱۲۶۰۳۳۰۳۴۰۳۵۰۳۷۰ الی ۷۰ نوسرورده قدر .
۳۲ نوسرورلی بر شیشورلی اولدنی کپی یگی عدد ری بوزک دیکری کوچک
مونور ووللی واردور .

خلیج در سادات واپور اداره‌سی

ایوانسرایده : اندازه خانه‌سی
اسکناسلر لوزن ایشلریخ : مدیر شوی
منتفعین بحر و دن صربک : اسکناسدور
باشلجیان نوزوف اقدی : محاسبچی
باش کاتب : باش کاتب

{ ۷۸ }

مدنیته واپور شریکتی (قوللاکلیف)

موجود واپوری : باشلاقیج رسوم طوبیلاطوسی ۲۱۶

قیز لاتیج واپور شریکتی
ساحب و مدیری : یورک اقدی
علامت قازقه‌سی : باش زین اوزرینه قورمزی
قبول لاتیج رسمی

موجود واپوری : قیز لاتیج رسوم طوبیلاطوسی ۲۲

وشن واپوری : رسوم طوبیلاطوسی ۶۳
ساحب و مدیری : ماله زاده و شریکتی

باشلاقیج واپوری : رسوم طوبیلاطوسی ۵۸
ساحب : دمرزی بک

باشدهلی برادرل اداره‌سی
تاقسی آرمی : رسوم طوبیلاطوسی ۵۶۰

یاقی آروایتیدیس و اولغلری

نیک آ : رسوم طوبیلاطوسی ۱۰۵۷
ولسایوروس واپوری : ۵۴۱

عدک واپوری : رسوم طوبیلاطوسی ۲۰
ساحب : جمال بک

در مساحت امان نظامنا به سنک اوج ماده سی

بر نغمی ملایم سه غنطه لبلبایه صکوپر لرتک بچرخ و ستند و اولان مسافه دور مساحت لبلای و جسر چنبدون صالی پاژاریته وادراشن سراسی برون حذابت قدر اک آجیفده موضوع بر لکان شهادتبر لر پیتمده واقع مسافه دنی غنطه لبلای اعتبار اوزختند .

باجلہ سفین آئندہ بیان اولہ جی رسو ملک افانہ مجبور اولاجکر در .

اولاً : — معاملات تجار به اجبر الی دین باطله سفین تجار درو سنده درت

کون مدنت اقامت ایدر لر ایسه هر عثمانی طو بنیلا نوسه چورت درت باره و مدنت

مذکورہ بجارز ایڈکلری حالہ ہر طریقہ ایچون ستر بارہ دستم ایچ

ابنہ و جملہ کدر + عمر کثر + اکر سنہ یحییٰ + سوسہ

ثانیاً : — مگر یوز طوطیلا تو دن زیادہ محمولہ استیعاب ابدن سفینہ ملے

درون بنامده اولای مدت اقامت بنه کوره سکن یوز طوبیلاویه قدر در در

و با افزودن سکنر باره رسم استلا اید و چکمه و سکنر بپوشدن زیاده اولان مقدار

ملو نیلا تو لوری ایچون رسمه دورله لسانی ادا ایدمه جیمز در

١٢٦ : — حکمت الہی متعالیٰ کو ہی عقلِ اعلیٰ کہتے ہیں۔ صوبہ دہلی کے بھولنہ میں

و اما : — قائمہ سلطانہ اہل قرعہ و روف و شہادہ بقصد اولان الجائزہ آمده شدہ

امدن سفینلر کدک درت یاره دسم ویره جکورد

1

1

۱۰. *Mafratin*
 اکتی: یول قوشاقلان
 یول قوشاقلان
 :
 اکتی: یول قوشاقلان

سید سفر مقدسی

مؤلف : علی صالح الدین افریدی

رویت اولی

[illegible][illegible]

مجلسه ۱۳۱۳ → ۱۳۱۴

دله خوله افندی
محاسبه کاتی

فیلاو افندی
عائیه کاتی

موجودہ اور ابورسولہ

1

$\frac{1}{\sqrt{2}}$

صاحب و مدیری : عزیز و محترم دوست و سرپرستی

اداره - خاله - بی

۱۹۰ : ترقی : رسوم و سنیات نوئی

1

[illegible]

(۸۳)

ممالك شاهانه به مخصوص رسوم هجیه ترغیبیدر

برنجی ماده . — رسوم هجیه ترغیسی اولاً ممالك شاهانه بجا بیاوریدن کلان
کانه — ممالك ویرجه چکری استعلاقی رسندن تا بیا بولاشق اولور. اجرا
ایده چک ترانته مصادقندن، ثالثاً ممالك اراییدن کلان و غیر آجاز ویته
کندن حجاج و زوار و بولیدردن اله حق رسومندن عیارند .

ایکجه ماده . — ممالك چین و دودلد ممالك حق استعلاقی رسمی و
مراقبی عملدن کور ایسه کسون ممالك محروسه شاهانه بجا بیاورندن برته
دخول ایده چک هم سقیه نبرده کورسترلان قاعده به توفیقاً طوینلا حسیله
استعلاقی رسمی ویرجه چکدوشورله کور. بر طوینلا هندن بشور طوینلا به قدر
هر طوینلا، ایچون یکر ی باره ویشور بر طوینلا هندن یوقا روسی ایچون طوینلا به بانه سکر
اون ایکی باره ویشور بر طوینلا هندن یوقا روسی ایچون طوینلا به بانه سکر
باره رسم اخذ اولک چقدر ایسی هم سقیه ممالك بشور طوینلا روسی ایچون
طوینلا به بانه یکر ی باره ویشور دن ییگه قدر اولان طوینلا روسی ایچون
طوینلا به بانه اون ایکی باره ویشور دن یوقا روسی ایچون طوینلا به بانه سکر
باره استعلاقی رسمی اعطا ایده چکدر .

اوچنجی ماده . — ممالك غایبه بجا بیاورندن برته وروده ایده چک سقانی
ایکجه ماده ده بیان اولان رسمی عمل مقصودینه وارنجیه دکنین بعضی اشایی
سیر ویشورنده یالاکر برده ماده ایده چکدر .

دردنجی ماده . — ممالك ابرایشیدن کلان زوار و بولیدر بشنجی ماده ده
بیان اولان قرانته مصادقندن ماصدا ادم بانه اون شرورت رسم تأدیه
ایده چکدور. کدک ابرانکلور لک بغداد و لایبده کانی زیارت محلی بانه دفن

{ ۸۴ }

علمیاً بش طوینلا تودن اشائی بولک استیلا بیدن کیلر رسم مذکور دندن
مناق طوینلا چکدر .

سایه : — درون کوری و ابورلری سنده مقفوز عدد علمایی لبراسی
رسم ایفا ایده چکدر .

سایه : — یوقاز ایچنده یاقصی کویچه واضع و ابستقائوس طوینلا
بولشی طایبان و ابورلر سوزی اون سکر و علمایی لبراسی ویرجه چکدر .

تایه : — کی چکن و ابورلر سوزی اون ایچکدر علمایی لبراسی ویرجه چکدر .
تایه : — بیان دائره سی چند شده بولان رمو رکور و ابورلری طوینلا

اول حق مساویت بجائاً ایفا اولک چقدر .
اشور تفرقه موقع اجرا یوقا تفرقه کار بچندن اعتباراً اوج به سرور دندن
مکیر. یکیدن اصلاح و تبدیل اولک چقدر .

اوچنجی ماده . — منابر نظام حرکده بولک حق سلبیدن جزای نقدی
استیلا سی لازم کلکده او مثالو سقانی قبول دالیرینه اولک شاهاندره اوله سی
طوینلا تخمیر بر آشیر ویرجه چکدر . بالجه سقیه قومانداری بجا بیاورندن حرکت
ایثردن اول ایجاب بیدن شاهاندره رسمه و باخود جزای نقدی ایچون
لازم کلان سالی بالا ایفا ایجاب بیدن سقانی سندن اخذ ایده چکدر .

رسم مذکور و باخود ایجاب بیدن جزای نقدی ایچو سی ایفا ایچکدر
بجا بیاورندن حرکت بیدن سقیه دولت عایه سنجاقنی حامل ایسه کیفیت در حال
شاهاندره اوله سی طوینلا بیان ریاسته و اجزی بادرلو اولور ایسه بولک
منسوب اولدنی قونسلسی طرفه خیر ویرجه چکدر . بر منلو قرار بیدن
سلبیدن شاهاندره رسمی و کرک لازم کلان جزای نقدی اوج مثل اخذ
و استعصال اولک چقدر . شاهاندره رسمی اوله سی هر کون صاحبان
الافانه ساعت حقه و دندن تخمیر بیهشتم بر ساعت قانچیه و در آجوق بولک چقدر .

زیده عمر سرسلطان، پسر دسر این شاهان بخاریه شمیری

ملک شاهانه خازنلار رسمی ترمغی

برنجی ماده | ۱۱

جواز بخرشیدن کلوب ده درسماندن و یا خود آزارانده بولان بر
لنانه توقف این سلطان ابله درسماندن و یا خود آزارانده بولان بر
۴۰ قطعیدن جواز بخرشیده کیدن سلطانک بر عتالی طوبهستدن
۲۰ سکر بوز طوبهستدن بوقاروسی ایچون بر عتالی طوبهستدن

ایکنجی ماده

جواز بخرشیدن قومه دکره و قومه کورن جواز بخرشیده کیدن کن
۶۰ قلله سلطانیه و یا قومه دکر بوزانیدن کچن سلطانک بر طوبهستدن
۳۰ سکر بوز طوبهستدن بوقاروسی ایچون بر طوبهستدن

اوچنجی ماده

درسماندن و یا خود آزارانده بولان بر قطعیدن قومه دکره کیدن ربه
۳۰ قومه دکرن و یا خود آزارانده بولان بر قطعیدن درسماندن کلن سلطانک
۱۵ سکر بوز طوبهستدن بوقاروسی ایچون بر طوبهستدن

دودنجی ماده

ساروسی . انس . کورن و ربه سمشدرک . اساروسی . بوزجه آله
و صغری لایلرینه کیدوده قلله سلطانیه بوزانیه کورمیان سلطانک

۱۲ سکر بوز طوبهستدن

۶ سکر بوز طوبهستدن بوقاروسی ایچون بر طوبهستدن

[۱] تخیریه نظارت چلبهسلطان قنارلر ادارهسی چشمه ۱۸۹۴ ستمسده قنارلر ایملان
مذله نامه احکامیه اشیر خرمقدهگی رسمندن فی ۴ ایلول سنه ۱۲۹۱ قورچیدن
انتیاراً یوزده بکری لیجده خیریات اجرا ایملندر .

اولحق اوزده ولایت مذکوریه ادشال ایله جهکوری می برجانندن الی
ضروشان بر رسم المقتدر بحر احر شمالی طریقه جاز وینه کیدن جانیج
و برخلیلردن ادم باشه اون غرض الی جقدر .

ضروش

(۱) استخام اولحق قارداکله حاللرک بری ایچون اجر توبه ۲۵

(ب) ادم باشه برمی الی حق قرائته رسمی ۵

(ت) نظیر اولحق بون و یا ووق و دنگدنش ابقه اشیانک بر

۳۰ بوز قیستدن

۱۰ شین و دیرلک بر بوز عددهندن

۱۰ بجاورد و کفد پارچلری بالدرندن

۱۰ بوزک جیوانلک بر راستدن

۲۰ قیون وادن اولحق جیوانلک بر راستدن

(ث) بروجه آتی سلطانن الی حق قرائته رسمی

۱۰ بوز بیلانندن بوز طوبیلانیه قومه اولان سینهندن بومی

۲۰ بوز طوبیلانندن ایک بوز طوبیلانیه قدر

۳۰ ایکسوز طوبیلانندن درشوز طوبیلانیه قدر

۴۰ دیرت بوز طوبیلانندن بیک طوبیلانیه و بوقاروسی ایچون

التهجی ماده . — بدی یاشندن اشانی سیان قرائته رسمندن مسافدرلی

بدنجی ماده . — سقانی حویه ابله و انلک فالتندن ناشی بالضروره بجانه

صینه حق و اواراده بجانه کیرشده چاک بکار سفید لری و لاق قاقلری موداساقده

تعبیه اولان رسوم نجیهندن معاف طوبیلوب قنطار دبان پوسه لری الی جقدر

سکرنجی ماده . — رسموم نجیه شینو لیراسی بوز ویشی نجیدی

بکری غرض اعتبار به اتون و کورشی ایچنه اولهوق استیفا اولور

درسمات ۳۲ قور سنه ۱۸۸۲

(۸۷)

درسمات درختیم فوق واتی پر شرکت
عشایه سناک تر فلاندن

برنجی تیره

— بالا مار رسی —

برنجی ماده

درختیه پاشان وایود ویکون کچی و سوره و ساراکب بحریه سازه
درختیه بولجیلوی سکیز کون مدت ایچون [۱] شید طویلاتو اوزره
طویلاتو پشته بر فراقی رسه تابع طویله چقدور، بوسناک اقتصادن سکیزه
رسم مذکور، یکیدن توقف ایله چک هر کون ایچون بالنسبه تربید ایدناک
اوزره طویلاتو پشته پوری یوزده اون ضم اولک چقدور.

ایکینچی ماده

اوچینچی ماده دود سوبن مسالیه تابع طویلاتو سوره مشتاق اولدنی
سالیه اشته نقل ایده چک اولان صرا وایود ویا یکون سینه سی [۲] ایچون

[۱] سکیز کون مدت برکزه روضیه پاشندن سکیزه ستر و ستر بر و غرای

طاریجه، وصادق اولارق مدت مذکور، بوناک اقتصادن اول عودت ایشک اوزره
رختیدن، یوزقت ایده چک اولان سناک شلدر، تو تدک مدت غیوریت دایمل
اولدنی خا... بوناک مدت اوستمه گذار ایده چک مدت سکیز کون غاوارا چیه یکدر
دو قیدرود، عریضه دود کور اجرفی سینه به عاگ اله چقدور.
[۲] پشان طاریجه، عمل تحصیل، طو غریمن طو غری به ایشاق یوکلان سوره سینه
مد اوزره، دو سورتله ایکینچی ماده... صرح احواله کوره یکری ویا اولان سناک
رسم اصلا ایله چکدور.

{ ۸۹ }

سواحل متجاوزده اجرای سیر و سفر ایدان سنان

قده سالیانه مدخلی ایله درسمات آراسندگی لیاظرود، ستر و سفر

ایدن سنانک هر عشای طویله سندن ۲۰

آلتینجی ماده

کلیبولی و درسمات آراسندگی لیاظرود، ستر و سفر ایدان سنانک

هر عشای طویله سندن ۱۵

یازمینجی ماده

فره دکرده واقع فره برون و کلیبولی و درسمات آراسندگی سنانک

هر عشای طویله سندن ۱۵

اجرت سوره ویرن سنان

سکیزینجی ماده

قار باغچون آباستقاروسه قدر اولان خط ایله

فره دکرده مدخلی آراسندگی ستر و سفر ایدان سنانک

بیش طویله دن فرق طوقوز طویله به قدر ۶۱۰

الهی طویله دن طاقسان طوقوز طویله به قدر ۷۲۰

شکیزینجی ماده

دودور کورل مقلوع اولارق سوزی ۱۸۲۵ غرض و سندن عیارت بر رسم

اینها ایده چکدور.

اوچینجی ماده

یوناز ایچنه، آملارو، آباستقاروسه و عاگ سازیه یونجی طایفه، سینه تخم و س

وایورلر مقلوع اولارق سوزی بیش یوز غرض رسم اینها ایده چکدور.

استخارات — بیش طویله دن دون اولان سنانی قار و سندن مقوردرل.

سنانی کرک عز پشته، و کرک عودنده، قار و سونک

اینها سینه چکدوردرل.

ایدیله چو کدر (کروک) میبایستی اوقات عایدده بکری درن ساعت نظر نغنده
اجرا اولشی (لازم کیم) آکر ریخیم ممالاق بکری درن ساعت نظر نغنده
اگال اییدیله چو کدر اولور ایسه رسم مذکور نصف درجه—سند—تقریب
اوله چقدر .

ناتانی : التبی تسرفد و جینیبه تعجیل و اخراج احمد رستمندان و هاف طوفانلان
 و اشیا ایگون سنانیه تعجیل و با اخراج اولئق ازرده ریخته جیغان
 لدین قیدبرده فوئلاتو بلنه اویج ضرورش و بالکوک کرکجه سانه سی احمر
 اولئق ازرده ریخته جانتید یور ایه ایکی ضرورش اعطای ابدله یکدک -

در دہلی

اوپچی مادہ احکامی یا افتادہ و یا تالیفیت سرزینہ ورود آمدن
ایضا زبده کور حقیقه تعلیق واجرا اوله من .

برخلاف رسم و رسمه که در توفیق تقدیرنده تر از بد نسو به جلال حکامان
اوزه بروجه آف ستم پل ایرانه تقدیر

[illegible]

او چہیچہی مادہ

آچینه بولان. عاشقان ایشا قیل ایدن ویا اکر اصال ایلان مونه
وسا کب. بحیره ایلان کیمه، مایه سی اجرا اوشق اوزره ریخته یاشان
مونه و سوا کب بحیره درونندگی امدادن بر وجه آتی بالا مایه رسمی اخذ
اوله جقدر .

اولاً : آیتہ برقان برقیہ بحسب ویا آدن اخراج ایلمین اتمه
وئاسادن الصحنی سرقه موجیجه ائینها او المان رعددن فضله یوزده ارن
نسبتده یوزدهم

نایاباً گوییم، اما بعضی احوال را میتوانی از زرد و نارنجی به سبزه بریلان [۱] ایمنه و شادان انتخابی کرده، همین رسمت یوزده آفریزی اخذ و استنباط

طوبہ دہری: نظامہ مستند بعض مواد

- (١) نوزدهمى مذهبى باگى بيل قدر تقرب ايدلا كده مطوبه آوروته قوميسورنى نظامنه تثبيت اقتضا ايدر .
- (٢) براگى بيل ساجيه داخل اولان سفان سولنا لجانته گفن عد اولديقتن حامل اولديقى سنجاقى كشيده ايدمچكدر .
- (٣) مذهبه بر بيل تقرب ايدلا كده كلهچوك قلاغوزى بگهرك لارزمدر .
- (٤) عارجه ديوپچك اولان سفانك موقع قلاغوز تيرين ايدر .
- (٥) سفان قورداغوى يكرى درت ساعت طوقده سنيتهك اوراقنى سولنا دگى قوميسوريه نوزديج ايدمچكدر . (سرود نكدهمى شيندر عناه ؛ پانته قرانته عناه وريپر) كچه نارسر صندالابه كيرلرپ چيچيلر .
- (٦) سولنا لجانته تقرب ايدلديگى زمان هوا قنا اولرپ قلاغوز كلهمى .
- چك اولورمه قنار قوميسور ماني بر يولا مه كشيده ايسه بياش بر شله كورسره چكدر .
- (٧) كچه سولابه تقرب ايدوب قلاغوز طلب ايدن وهوا قنا اولرپ نجاه كيرمك ايستيان سفان قلاغوز طلبه مخصوص اشارتى كو سركد نيمسكره قنار الله سندن كورسره چك اشارتى بگچه چك قلاغوز گيچك سقى اشارت ويرلرزه مشايت قورداغى عانداغلى اوزره كورسره چكدر .

حور صليك د حور ليکي

عنوان	مرد	زنان	مجموع
مردان	۱۰۰	۰	۱۰۰
زنان	۰	۱۰۰	۱۰۰
مجموع	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۰

ساج مورخان غیر مندرجہ سنیہ برزنا اصفیٰ خالدیہیں الزلاں دعوایہ
نکریں ہیں وہ یہ کہ ادب اور اعلا وہ استیلا اور بدو صالح کہنے کی خاطر یہ کہی
قسمت ابدانور .

عَمَّا نَلِي سَفَاحًا اِدَارِيَّةً وَ اِلْدَارِيَّةً لِنَعْلَمُ اِجْرَاءَ اَمْرٍ اَوْ اَنْتَر .

استاذي الموقر في جامعة بغداد،

چنگاچکی سالناتك . دمار و طوبه كی	۱۵۰ . طوبه نه ټولو ساتي چنگاچكی	مقامي	مورلي
مقصود : امر ياد ديداني	مقصود : امر ياد ديداني	ماتع اود وښه كاري	كفر يوز اوبر پر نه
۲۰۰ . طوبه نه ټولو ساتي چنگاچكی	۲۰۰ . طوبه نه ټولو ساتي چنگاچكی	دروم شركي	كثير كړه دوه الميزه پياره شيده كړي
مقصود : امر ياد ديداني	مقصود : امر ياد ديداني	عقابي كوڼو چيره كاري	مالي يوز اوز نه
۲۰۰ . طوبه نه ټولو ساتي چنگاچكی	۲۰۰ . طوبه نه ټولو ساتي چنگاچكی	دروم شركي	طوبه زاده
مقصود : امر ياد ديداني	مقصود : امر ياد ديداني	كوڼو چيره كاري	استنبوده
دوديت سالناتك يوز افره و برقه كړي	دوديت سالناتك يوز افره و برقه كړي	خايلي قناتلري	خايله دوه قناتل پر نه

{ ۹۳ }

سامانە بخار يەدە بولغاندىن چىققان سىلتاش سىلتاشا اولۇق اوزدە دىگەر

بالىلە يىلگىن دوا يور سىلتاشى قويمىدىن خىزى وىرە چىكەر .

(۱۸) خىزى وىرە چىكەن ساق اولان سىلتاش آلدىنقى قىلاغوز بىر ئىچى سىقىن

ايسە يورى ۱۵ فراتىق اېگىچى سىقىن ايسە يورى ۱۰ فراتىق قىلاغوز

اىچىق وىرە چىكەر .

(۱۹) طوبە تىرىپە كىرىپ سوليا ئىپان خارچىدە سامانە بخار يەدە بولغان

سىلتاش ۱۰۰ فراتىق رسم مقلوع ئادە ايدە چىكەرى كىي واپورە

خولە قىل ايدىن شىلەر ۲۰۰ طوبە تىرىپە ايسە ھەرسەم طوبە تىرىپە

اېچىق ۰.۵۵ اللى ئىش ساقىم وىرە چىكەر لور .

(۲۰) خار و قىلاغوز اچىرغان قويمىدىن خارچىدە داخلىدەر . بالىكوز قىزاقىدە

خىزى آرىدەر .

(۲۱) طوبە تىرىپە بوش اولەرق ساقىم ابلە كىچىن و چىققان بالىلە يىلگىن .

واپور ساقىم قىدە طوبە تىرىپە ۱۲ . اون آلنى ساقىم خىزى وىرە چىكەر .

سىقىن اىچىق ۱۰۰ سىل دىققە سوليا ئىپان سامانە خىزى وىرە چىكەر .

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

{ ۹۲ }

(۸) باروت . خار و ساق سواد اىتلا قىدە كىچىن سىلتاش سىلتاشا

و خارچىدە دىگەر سىلتاشىن آچىق دىيەلە چىك و كوندوز قىزىرى

قىلام و كىچە قىزىرى خار چىكە چىكەر .

(۹) طوبە تىرىپە كىچىن يوز طوبە تىرىپە سىلتاشا

اىچىق وىرە چىكەر .

(۱۰) طوبە تىرىپە كىچىن بالىلە سىلتاشىن سىلتاشا

مىسوزىدە تودىق ابلە قىلاغوزى آلەرق خىزى وىرە چىكەر .

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

(۱۱) سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاشىن سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

(۱۲) تىرىپە سىلتاشىن سىلتاشىن سىلتاشىن سىلتاشىن

بوموقىدە سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

بورادە سىر ايدىن سىلتاشىن سىلتاشىن سىلتاشىن

(۱۳) سوليا ئىپان داخلىدە پالان سىلتاشىن سىلتاشىن

ماتوزىر يە سىبىب اولامىق اېچىق دودەك چىكە چىكەر .

(۱۴) تىرىپە سىر ايدە چىك و لان سىلتاشىن سىلتاشىن

باردە چىكە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

(۱۵) ئىپان داخلىدە تىرىپە بولان سىلتاشىن سىلتاشىن

باردە چىكە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

(۱۶) تىرىپە سىر ايدە چىكە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

قالە چىكەر .

(۱۷) طوبە تىرىپە سىلتاشىن سىلتاشىن سىلتاشىن

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

خىزى وىرە چىكەر . سامانە بخار يەدە بولغان سىلتاش سىلتاشا

بحر منہدك اقسام سائرہ سے کہیں و اور اداں کن سفائن ایجنوں

۱۹۶۶ طوبیہ قدر
۲۵۰ فریق
۳۵۰ خفاق

1	100	289	100
2	100	289	100
3	100	289	100
4	100	289	100
5	100	289	100
6	100	289	100
7	100	289	100
8	100	289	100
9	100	289	100
10	100	289	100
11	100	289	100
12	100	289	100
13	100	289	100
14	100	289	100
15	100	289	100
16	100	289	100
17	100	289	100
18	100	289	100
19	100	289	100
20	100	289	100
21	100	289	100
22	100	289	100
23	100	289	100
24	100	289	100
25	100	289	100
26	100	289	100
27	100	289	100
28	100	289	100
29	100	289	100
30	100	289	100
31	100	289	100
32	100	289	100
33	100	289	100
34	100	289	100
35	100	289	100
36	100	289	100
37	100	289	100
38	100	289	100
39	100	289	100
40	100	289	100
41	100	289	100
42	100	289	100
43	100	289	100
44	100	289	100
45	100	289	100
46	100	289	100
47	100	289	100
48	100	289	100
49	100	289	100
50	100	289	100
51	100	289	100
52	100	289	100
53	100	289	100
54	100	289	100
55	100	289	100
56	100	289	100
57	100	289	100
58	100	289	100
59	100	289	100
60	100	289	100
61	100	289	100
62	100	289	100
63	100	289	100
64	100	289	100
65	100	289	100
66	100	289	100
67	100	289	100
68	100	289	100
69	100	289	100
70	100	289	100
71	100	289	100
72	100	289	100
73	100	289	100
74	100	289	100
75	100	289	100
76	100	289	100
77	100	289	100
78	100	289	100
79	100	289	100
80	100	289	100
81	100	289	100
82	100	289	100
83	100	289	100
84	100	289	100
85	100	289	100
86	100	289	100
87	100	289	100
88	100	289	100
89	100	289	100
90	100	289	100
91	100	289	100
92	100	289	100
93	100	289	100
94	100	289	100
95	100	289	100
96	100	289	100
97	100	289	100
98	100	289	

فلاخوذ اجرت ۱۰۰ فرما نقدن دون اولماق اوزده بهر طوعه من بر چيقي
سانيم آليير -

۱۰۰ - رسوم طوفانه سے ایجنٹوں

[illegible]

۸۰۰ دن فضلہ الوداع

رسالتك حد اصغریسی ۱۰ مار قدر .

تقارير

موسیٰ قاضی

انسانی تجارت پر مجموعہ دیا پر ریلوے بہرہ مند ۲۵ فریقہ، غلامانہ
مضامہ سبند ۸۵ فریقہ، وزیر پوٹھوہ دن ۱۰ فریقہ، آفریقا

در حوضه سستون ۴۸۵۵ متر عمق دربر بر یک
پورت سید انجامیده. یکدی درت ساعدن زیادہ آفات پان واپو دردن
یومہ ہر طوہ ۱۰۳۰۳ فرائق آئیر ورو رسم اون آگوندہ بر شخصیت
اولیور .

آذربایجان دکنہ: راہ و گزشتن کلن

وایچو مله ایچوون

سبحانك يا ذا الجلال والإكرام

سقفین جہیزہ و یوسفہ
و ابورزق و یاضلک

صافي رسد

۳۰. فراق

2010

۱۹۹۹

•

١٠

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
84

2

•

100

سنان طولی و صورت تعلیق

سنانك جهامت و قابلیت ایستایه بر لبی اعلام این طول با سنانك *rose length* یعنی و غیر سانی طوبه و *registered line* سانی یعنی رسدوم طوبه سی قلمبه ایکی نوع در . بلكن سنانكده غیر سانی طوبه سنبه کورکرت سنانك تختدمه واقع حلقه ك سكب اولورق مساحه سنانك ۱۰۰ عددیه قسمی ایله استحصال اولور . بر مقدار کورکرتده بولجي و اشیا اعظمیه قابلیت و دستور حلقه كده مكس اولورق مساحه سنانك ۱۰۰ عددیه تقسیمدن چغان طوبه دخیمم اولور . بلكن سنانكده غیر سانی طوبه ایله سانی طوبه ییتیمده فرق بلك جزق اولوب غیر سانی طوبه دن بهر طاقه ایچون ۷۲ قدم مکمی طرح اولدنده سانی طوبه اولور .

سانی طوبه یعنی *Net Register length* و ابوز سنانكده قییم ایله سنانك ایچین طاقه به محروس علی ایله ماک . قرغان . شاف بول . کورکرتک وکی به شقای و سار حلقه استیجاب ایندیکی طوبه ك غیر سانی طوبه دن تزیل ایله سی لازم کلمه .

غیر سانی طوبه ك استخراچی ایچون دستور :

س = کورکرتده باش و فیچ بودود سلامه آستار سنانك ایچ اخضر نده ایکی نقطه ییتیمه آتار طول سنبه .

و = سنبه سنانك اک کیش حلقدن وایچ قایل سنانك ایچ بوزخون اولورق بر طرفدن دیگر طرف قدر اولان صهش سنبه .

و = سنبه سنانك رسقده واقع کوره قایل سنانك لئندن ایچ اومورقه سی اوزونده واقع اولان ابار قارش اوزیه قدر اولان صهش سنبه .

⑤ = عدد محوطه . فرض اولدنی حاله :

دستور بر وجه آندرد :

غیر سانی طوبه = $\frac{X \times X}{100}$ و X سنانك صوبه سطر سطر سنانك

بوراده عدد محوطه اولان (⑤) سنانك صوبه سطر سطر سنانك

اقسام قوتیه به نظراً دارا لئاسندن دولان سنبه مساحه جمیه سنبه طاری

اولان قضای اراه ایدر . بناء علیه بو (⑤) عدد محوطی مختلف چسندن

سنانك تکلیمه کوره آژ جوزق تبدل اینک طیبی اولوب اجناس مختلفه

دهکی سنانك هاند قییم آیتیمه کورکرت در :

۱۷ بلكن سنانی ایچون

جیت کورکرتی و ابوز ایچون ۱۰۵

اوج کورکرتی و ابوز ایچون ۱۶۸

۱۰۴۵ طوبه دن دون

۱۰۵۰ بلر ایچون ۱۰ طوبه دن فضله

علا جیت کورکرتی و ابوز ایچون دستور شوشکه کور :

غیر $X \times X$ معنی $X \times ۱۰۵ =$ سنبه غیر سانی طوبه لاقوسی

سانی طوبه یی بولق اوزده بر قایده ذکر اولان موقعی مساحه لی

ایشو غیر سانبندن طرح اولور .

الهام قول طوبه سی

قول طوبه سی تجار ایله احباب سنانی ییتیمه استعمال اولدنی کچی انگلزمه بجره نظارتی طرفدن مهات قل اینک ایچون استیجاب اولان

(۹۹)

مسکوکات اجنبیه تک ایرانی عثمانی یوز غرض اعتبار به فیستری نبرده
کوشند:

انگلند	— استرلین = ۲۰ شیلین = ۱۱۰ غرض
•	شیلین = ۱۲ پنی = ۵ غرض ۲۰ پاره
•	— ماری = ۵ غرض ۱۶ پاره
•	— پابویرن = ۲۰ فرانک = ۸۸ غرض
•	— فرانک = ۱۰۰ سالتیم = ۴ غرض ۱۶ پاره
•	— فریبیس = ۵۱ غرض ۲۲ پاره
•	— اریال = ۲۰ غرض
•	— فلورین = ۱۱ غرض ۱۱ پاره
•	— لیر = ۴ غرض ۱۶ پاره
•	— دولار = ۲۲ غرض ۱۶ پاره
•	— بولالتون = ۹۰ و ۱۰ پاره
•	— قاریون = فایک ۱۴ غرض ۱۷ پاره
•	— تالار = ۱۶ غرض ۴ پاره
•	— دراجی = ۱۰۰ لپنا = ۴ غرض ۱۶ پاره
•	— تومن = ۴۸ غرض ۲۰ پاره
•	— برای عثمانی = ۱۸ شیلین
•	— غرض التون = ۲۲,۷۵ فرانک
•	— غرض کوش (مجیده) = ۴۴,۴ فرانک
•	• (سپاریک) = ۱,۱۰ و
•	• = ۰,۲۲ و

(۹۸)

سفینان و دوتان مهمات قلعه مخصوص قبله سفانی اکنون دخی استعمال
اولیور، شوله که: —

سفینانک از غیر تزیلات اقی قزلان عیارک مساحت جعبه سنگ ۱۰۰۰
عددیه تقیعتدن حاصل اولان عددیه حجم فوئیلایوسی تسبیح اولوب اگر
طوبه مسافیه به مخصوص اولان حجم ۱۰۰ عددیه یک برهه یه عددیه تقسیم
اولیور سه خارج قسمت ذول حویه سی اولور.

سفانی طوبیلایون ^{۲۵} قیما ایه ضرب ایدرساک حاصل ضرب دبیر، بقیر،
شکر، قهوه، وریج مثلاً و اجسام قبله شویه سی Dental-whistle طوبه سی اولور.

کومور مقیاسی

۴۴ قدم مکعبی نبه قبل کوری برضوبه در.
۴۶ قار دینک کوری برضوبه در.
۴۲ ارکی و سائر نوع کورل برضوبه مقیاسه در.

انگلند بحیره نظارتینک قبول ایندیگی ۲۷۸۰ لبره نقلتدکی طوبه ۴۸
قدم مکعبی ۲۲۰۰ لبره نقلتدکی طوبه دخی ۴۰ قدم مکعبی در.

۲۲۰۰ لبره دن عبارت اولان برطون = ۷۹۱,۹۵ قیة عتیق
• • • • •
برطون = ۴,۵۴۳ لبره.
برایتره = ۰,۲۲ غنون.

(1.1)

عمل - تخیل -

- رېښتينى طاقى سوده، عين اولان بوردده مارقه سېدر باقى اوزره تخیل اېچكېده، زېرېده محرر ماركولك تېكلر دقدن دور بولدىر لاسى لازمدر :-
- (۱) صبر بېلېده وياكه بولې سنده رېښتې سنده موجود اولوب باسلىمى اختيارايدن سولاسلىمى لېدر، ايتو سائره صبر بېلېدهكى سولاسلىمى بېتون تخليه اولغى وياشود لړوى وار ايسه ايتريه قدر املا ايدايلىدر :
 - (۲) قرغانلوك سولرى تمامآ آتوب آتدېنى كېتېك يېلىمى .
 - (۳) كېده موجود اولان قار باقى و آچىق دكړه، چېتېجه قدر صرف ايدېلېچك كورك مقدارى پېښيدير .
 - (۴) كېنك دانغا بوزوب بوزما كېده بولدىتېك تحقيق لازم اولوب چوكنه عدم دقت سېښېله جاموره، اولوروب واقع اولېچى مديله بوزمى معلوملاىدر .
 - (۵) آچىق دكړه، چېتېجه آتېله چى كولواو ساقلى وقرغانلوك تېزلا كېه حاصل اولان طرز رېښتې موداك مقدارى پېښيدير .
 - (۶) قېش موسلىرېه شخصى اولان بوردده مارقه سېك امتدادى لىرىنه اول اېنداسندن مارك ۳۹ نجى كونه قدر در . بوقدرجه پلې بوردده مارقه سى (متحمل سو خطى مارقه سى ده، دېلېر) بېسان اېنداسندن اولوك اوزو زىچى كونه قدر در .
 - سنا نك سېروس بائېسى اېچون قاچ سولونه قلت تخیل اولك جوى بروجى زېر قېنى قلدور .
 - بركى تخیل اولكېده، اېكېن سېروس بائېسى اېچون بامقدار طوبه حوله به لېزم بولدىلېى نروده محرر قاهده، اېله بھيجه قريب برصورتده قېين اولور .

MULTI SİSİLYOTEX

(1.0)

اېچى خرىطلارى اوزورنده محرر اسقلا دېلرك مېسانك انگېز مېسانه مساولرى :

تولاچى	انگېز قدى	انگېز قدى
۱،۰۲۹	۶،۱۷۵	۱،۰۲۹
۰،۹۲۹	۵،۵۷۵	۰،۹۲۹
۰،۸۸۸	۵،۲۳۹	۰،۸۸۸
۰،۵۴۷	۳،۲۸۱	۰،۵۴۷
۱،۰۰۰	۶،۰۰۴	۱،۰۰۰
۰،۹۸۴	۵،۹۰۶	۰،۹۸۴
۱،۰۰۰	۶،۰۰۰	۱،۰۰۰
۰،۹۱۵	۵،۴۹۴	۰،۹۱۵
۰،۹۷۴	۵،۸۴۳	۰،۹۷۴

ستون ۱	ستون ۲	ستون ۳	ستون ۴
حاصلی صوره	$\frac{1}{2}$ حاصلی $\frac{1}{2}$ طولزی	$\frac{1}{3}$ حاصلی $\frac{1}{3}$ طولزی	$\frac{1}{4}$ حاصلی $\frac{1}{4}$ طولزی
تخیلی از اندی	صوره تخیلی	صوره تخیلی	صوره تخیلی
حاصلی طولزی	از اندی حاصله	از اندی حاصله	از اندی حاصله
صوره ^۱ مقدار	دگر صورتند ^۲	دگر صورتند ^۲	دگر صورتند ^۲
قافه ^۳ تخیلی	مقدار قافه ^۳ تخیلی	مقدار قافه ^۳ تخیلی	مقدار قافه ^۳ تخیلی

[illegible][illegible]

طول میله قدم $\times$ عرض میله قدم $\times ۰.۷$ ، ثابت متناسب با یل برگی ایچون
 طول میله قدم $\times$ عرض میله قدم $\times ۰.۸$ ، قبا و سربض با یل کبیر ایچون
 بالاده کی دستورالین متناسبی ۱۲ و ابعده ۳۵ ابد قسم اولور .
 مثلا ۳۰ قدم طولند، محمول صور حقیقین حساب اولدینده نظرا ۳۰
 قدم عرضند، علاوه متناسب با یل اولان $\frac{30}{35}$ برکیشلیم بر پرش باقی می ایچون قدر
 طوره قوت لازم اولدین و طوب اولسه .

$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & -i \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

$$100 \div 10 = 10 \div 1 = 10$$

هــر سـيـاً اـن بـجـي حـو نه عـقله نـزوم اولديني آكلانيلير .

نتیجہ : — کوکڑا انگلیز و کوکڑا سائر اجنبی مالذیرہ می نغبتندہ بولسوں کو کوہرہ سندہ کی راستہ جو لوہہ لہبہ شیریں مالک اوتوز تریزدن موکرہ و ہنگامات ۱۶ نجی کوریندن اول انگلترہ ، الجاریہ ، کیرمک ۱۸۷۹ سندہ سندہ وضع اولیای تجارت ، بحیرہ قانون ، فہمی احکامات جہہ تنبیخ اولدی بندن بوزکا اتباع ایجابلردن جزای نقدی آلیمر .

جہد و لائق مصروفی

[illegible]

{ ۱۰۵ }

بارومتروئىك صمود و تروئىك مقدار

اعظمى

صمودى مرقىه (۵۰ الى ۶۰ درجه صمدى) ده بارومتروئىك ۶۰۵
 بوس مقدارى تىزىل و ترقىي واقع اولور ايسه فوق الماده اوله رتق ۶۷۵
 وندوراً ۳۰۰ بوس ييتمه بچىق تىزىل ايلر .
 اقاليم خاروقه ايشو مقدار ۲۰ الى ۴۰ بوس قدر تىزىل ايلر ايسه ده
 خط استوا جوازنده ادرأه ۱۰۰ بوس بجاروايدركه بواختلاف جزئى برختلف
 مستقيم كى واقع اولور .
 قسرقه نورىكلىرىك وقوى زماننده ادرومترو بروسدن ۲ بوسه
 وبعثاً ۵۰ بوسه قدر تىزىل ايلر . و تروئىك مقدار بىه سرعت وقوى قسرقه
 مى كرىك تىزىل قىزىل لىستنه تزايد ايلر .
 مدارىن ييتمه بارومتروئىك ترفع و تروئىك مقدار وسطىي بالا ده بيان
 قلدنمى اوزده ۲۰ الى ۴۰ بوسدن عبارت اولوب بومقدار وسطىي به
 منابر واقع اولان اعدادات فورمانه ظهور بىه دلالت ايلر .
 احوال هوائى كنىف و نىيتمه نرمومتروئىك ذىق نظر مقابل بىه آلتىي
 لايدلر . شمدى به قدر اجرا قتلان بچارىب مديده دن استحصال اولان
 بناج كوئىزىوركه : نصف كوشنايلمه كوئىزىور بىق ، پوزاز ، قيله روزكه
 لرىك هويتمه نرمومترو صمود ايلر . لوسه كوشلده تروئىك بىتلار .
 باقى ، قبول و بلىز روزكارىرىك هويتمه نرمومترو تروئىك ايلر بىوراز
 روزكارى به كوشلله صموده بىتلار .

(۱۰۴)

احوال هوائى استدلالات

تجربه ساحق اولان قىزىل داللىر هوائى حرارت و رطوبته كورد شمسجيت
 اوزنى بىزان الهوائىك ايشارائىدن واسن روزكاركه جهت و نوبتىدن وساده كى
 بىلرلك هيت و ايشاكاندن ، احوال هوائىك بىه منقلب و بىدل اوله جنىق
 كنىف و نىيتمه ايلر . شوبللكه :
 بارومترو ارتفاعى ثابت دورر ايسه اسن روزكاركه دوام ايله جى و غير
 ثابت و داتم تىدل اولدىق قسقرده روزكارده . بركبىم اوله جى و داتا
 نورىك ظهور ايله جى استدلالات اولور .
 هوائى نىيتمىك قىزىل داللىر در حال اجبار ايلر بارومتروئىك بىق صمودى
 و باغور تروئىك قىزىل داللىر ايلر .
 احكام مذكورده دن ايشه بىيچىك حاكم دها وادركه بوده بوشمه
 قارىق دكبىم ايلر روزكار دوام ايلر . دكبىتور ، بىه بىرند قىزىل داللىر .
 نىيتمى نصف كره تىللمه ايكى اسن روزكار سولدن سىقانه تىدل
 ايلر دكبىم ايلر ايسه بوگاه دوشى به دكبىم و دىيتمه . شوبللكه : نصف
 كره تىللمه هويتمه ايلر كوئىزىورى روزكارى كنىتمه ، قيله ، لوس
 روزكارى به كوشل ايلدكىن سوكره باقى روزكارى به قلب اوله جنىق كى
 هويتمه ايلر باقى روزكارى ده قىزىل ، بلىز ، پوزاز روزكارى به تىدل
 ايلر ايسه كوئىزىورى روزكارنده قىزىل داللىر .
 فقط عكس جهته تىدل واقع اولور ايسه باقى روزكارى هويتمه
 ايشاكانده ايكى لوس ، قيله ، كنىتمه روزكارى به تىدل ايلر ايسه بوگاه
 و ترس دكبىم و دىيتمه : هيت بىرند قىزىل داللىر .
 نىيتمى نصف كره جىيتمه ايكى ايسه بوقاعده بىعكس اولور .
 براحكام جنىف برسوزنده اسن روزكارلر حتمه بجارى دكلر .

{ ۱۰۷ }

شايد ميزان الطرازه (زومندو) تزل ايد و هوا بيوست كسب ايد و سه بارو مندو نسوخته بخورده كوره ارتفاع طيبيتمده ثابت و يا خود مائل ترفع ايسه ترويدل ، بليز ويا بوزراز كرتلرندن دوزكار ايسه چكته انتظار اولك بليز ، يا خود اسن دوزكار خيقله تير ، عكس تقديرده ، يقي ميزان الطرازه ترفع ، رطوبت تزايد و بارو مندو تزل ايلرسه كشيتمده ، قبله و يا خود لدوس كرتلرندن يا خود رله برابر دوزكارده منتظر اولاليدر . ميزان الطرازه لك مستقوي ائناستده بارو مندو دخی دوشكون ايسه ترو يا قه چته علامت در .

بارو مندو ارتفاع و سلبستدن آتاشيده بولير كرتلر ترفه بئتلارسه دوزكار لك كسب خفت ايد چكته ، يا خود بليز كرتلر يه دريه ايد چكته علامت در ؛ بوحالدين يا خود و رطوبت لك تناقصي ده . استنتاج اولتور .

لكن شايد بارو مندو اولدن ايجه دوشمش بولتور ايسه ايلك بولك سله سي جان دائما ترويدل . بليز ويا بوزراز كرتلرندن فوقن دوزكار و شيد بوراك انعام ايدوب چيره شورت لك ترفنده دواي ايسه بولر چه ظهور ايدن هوان لك كيت كيد ايشكسكه اولديته علامت در .

بارو مندو تزل ايدوب ده حرارت هوا دوام ايد و سه دوزكار لك مقابل كرتلرده چكچي ودها چوپي و چوپ شرفي هوانر يك ايسه چي آكلانچيلر . شاك صرخلرندن لك شديكي نور طرلك و فوقي بارو مندو لك آتاشي قعليه دوشد كدن سوكره ايلك دفه بولكسكه بئتلاندني رفته مصاف اولور . چيوه لك ترفع سزني مسورت عوميه ده قرار سز هوانك اعلام ايدر . هوانك سله سي ده برار يه رطوبت اولديتي حالده چيوه لك بولاشي ترفي ويا ثبات و ترازاي ابي هوا به علامت در .

{ ۱۰۸ }

نصف كرتلر چوپن ده دخی كوشد و غيبي ، بوزراز ، بليز دوزكار لور يك هيويمده ترو مندو مسود ايدوب ترويه نخويله تزل ايدر . باطلي لدوس ، قبله دوزكار لورندن تزل ايدوب كشيتمده نخويله مسود ايدر . استنباطي ده رسد حايه عامه ده بكري بش سه اجرا فلكان قودوات و متاعه ات تا ينجي اوله راق استخراچ اولان بارو مندو ترو مندو و سائر علامت هوانلر يك سته لك و سيلي بروج آيدر .

بارو مندو دخی سنويسي	۷۶۲۲	ميايمده	۳۰	پوش
ترو مندو	۱۴۳۹	ساقچيراد	۴۳	قوزايت
يا خود لك ارتفاعي	۷۳۹۲	ميايمده	۲۹	پوش
قوز طرلكي كوتلر لك عددي	۱۴	كون	۱۵	قوزايت
قارلي كوتلر لك	۱۵	كون	۸۹	قوزايت
يا خود لي كوتلر لك عددي	۷۰	كون	۲۴۳	قوزايت
رطوبت بوزده سي	۱۲۱	كون	۱۲۱	قوزايت
شاك دوزكار لوري هوني	۲۴۳	كون	۲۴۳	قوزايت
چوپ	۱۲۱	كون	۱۲۱	قوزايت
بارو مندو مقدار اعظمي	۲۸	كارون اول	۷۸۳۱	ميايمده ۳۰۸۰ پوش
استرسي	۲۱	تشرين ثاني	۷۳۹۱	۲۸۸۹ و
درجه حرارت اعظمي	۱۹	نورده	۳۷۵	ساقچيراد ۹۹ قوزايت
استرسي	۱۵	مارت ده	۸۰	۱۷ و
مسورت عوميه ده	۱	بولر كسكه اولان	بارو مندو دها آتار يا خود	
يا خود دوزكار	۱	تزل ايشكده اولان	بارو مندو دها فسله يا خود	
دوزكار ويا برلكده	۱	هوانك سله سي علامت ايدر	بارو مندو لك مرتفع	
بولاشي ابي و منتزل بولاشي	۱	قارلي	قارلي علامت در	

{ ۱۰۹ }

سپاهیان سناك فرمنايی نسا هوا بانورد فستاده روزگاری در .
 بو كسك بر طلیح (Hifla darva) یعنی شمسك طلوعی اثنا سنده . شهابانك
 بر بولوط كوسه سی اوزرندن كورله سی جالی (دخی روزگار علاقی در .
 وایلر طلرك بوجاق و تارین كوردنلی او لایلیان هوا و جنوب روزگاری
 علاقی در . ، بانخود . سنگسز بولوط ایسه قوتلی روزگاری پادیر .
 ضویده . سناك بارلاق صاری اولاسی ده روزگاری كورسیر ، ضویده
 مولون ساری سا سال بانغور علاقی در .
 كرك سبس و كرك چك (ژاله) این مواعلاقی در . ، هوای نسبتك -
 مواد بعدین طبعیلندن دها سین و دها یاقین كورسره چك سوزنده - راق
 و شاق اولاسی یاقیلان بانغور كاك پا كیلان نشان نندن در .
 احوال هوایی سی اوزرنده . كرك قرك تاثیرات عظیمه سی اولایی اتصال
 قدیجین بری ادعا و اعتقاد اولقنده ایسه ده . تدقیقات قیبه سنایده ده . بولسان
 دور اخیر علمای بونی قبول ایده چك بر علاقت كورسره مشكدر . مع مانیه
 دو قنور (سامونلی قرك) كهی بعضی ذوات بر ادعاه ثبات ایدوب بو خصوصه
 جودالار بیله ترتیب اینتیلرور . - مثلا موئی ایله دو قنور كاك فورسجه ؛
 شاید قرك بدر حاك ، بانخود هلال حاك و مسولی قرك ایله بعدالان واک
 ساحت اینی آره ست . بانخود قیلان واک و ایله آره ست . مصادق اولورسه
 بانغور كاك ظهوریه انتظار ایدلرور .
 شاید قرك بدر حاك بانخود هلال حاك و مسولی بعدالان واک و ایله بانخود
 بعدالان واک ۱۰ ایله قیلان واک ۲ آره ست . مصادق اولورسه این هوایه انتظار
 اوشالدر .

{ ۱۰۸ }

صلح انجمنی چیه . شونتك سر عقل و فستاده دوشمه سی بانغور علاقت در . بارونور
 عومینه و فریقته حواله یله سوت و شاك حواله یله مسود ایدر . فیاضیه
 بعضا بونك مسكوسی دخی واک اولور ، اوزمان جنوب روزگاری ایس .
 هوا ملایم در ، بانخود شاك روزگاری بانغور ولی وشید اولور .
 بارونور فستاده اولورق . در شیره قندید روزگار ، بانغور ویا قاز قشیب
 ایدر . شاید میزان طرازه موسسه نظر آدوشوك (یعنی هوا سوتوق) ایسه
 روزگار شالندن در . آكر میزان اخراره بونك ایسه روزگار جنوب دن در .
 كوندوشی بانخود كشملمدن بر فورس ظهور ایدوبده روزگار
 قلیبه دوشی درسه ایله سه بارونور روزگار لدوس اولنجیه قندر سقوطده
 دوام ایدر . اوزمان برقیبه مدت ایچون سگونت قوتندن سكره فورس
 نچده ایدر .
 بیر از روزگاری بارونوریه بک زاده ، لدوس روزگاری ایسه
 تنزه سوق ایدر .
 بارونور فستاده سقوطده اگین دخی كوزاك حواله كوردیلر . لکن بو
 كوزاك حواله ی صورت عومیه ده اوزون مدت سورن بانغور ویا روزگار
 و بانخود بانغور و روزگار تنقیب ایدر .
 شاید بارونور و ترمونور (میزان طرازه) ایله استدلالات هواییده
 بونیلر اگین سناك حاك ، ونگه ویریلان موقت احوال خصوصیه
 هواییست دخی دقت ایدیلرسه بک مهم نتیجه لر الله ایدلر .
 كرك بولوطلی . كرك برای اولسون ضروریه سناك كلكون اولاسی
 و سپاهیان ایسه بوز ، كرك ونگه سا وایلی بر طلیح (یعنی اینه شمسك
 اوله شمسك اوستنده كورنسی) این هوایه علاقت در .

{ ۱۱۱ }

دجته عارضی بولطریک انتشار وکسب توسع ایدرک سیهامه قایت کتیب سیهامه ویا یوز وککده برجهه تشکیل ایه فیه سیهامه ظلمت ایچده برافور . ایشو معلوم وکتیب طیفه سیهامه ده فوئده طحاف بولطری توسع و انتشار ایدوب پر آندره ضیفه تختاییده برلکان سیهامه معلوم باغفور حالده سطح ارضه تروک و شومله بدا ایدر .

مذکور بولطریک تبدلات هوابه حقیقه کی اخباراتی :

۱ — ایشو باغفور بولطریک کتیب ووز وککده کی ضیفه تختاییده دانیلویب زایل اولمه بدا ایلدیکی آندره تروک ایچکده بولکان برلایک متعلق اوله جی استدلال اولور .

۲ — کتیب وسیاه وککده اولورق صورت مکتوبده تنکلی ایدوب باغفور بولطریک فیه سیهامه ظلمت ایچده برافوریه مشاهده اولورسه کورک کورکله فورشته سیهامه وقوع و ظهوریه علائمه .

۳ — ایشو باغفور بولطریک راسیدن ضحاف نیایو کسک بولطریک خروج و ظهور ایدوبه باغفورلی ساقاقلرک کورکله و نوریله جی کوسور .

بولطریک مقادیری :

بولطریک مقدار جی تعیین و تخمین ایچک اوزده هر قی بر اصد کدوسی اقی اوزنده فرض و تصور ایدوب سیهامه راسیدن اقل ایکی طرفه وکین اولان نصف دارلایک ایکی طرفه ۹۰ تر اقسام متساویه قسیمده راصد ایشو اقسام متساویه دن نصف کورک سیهامه اقلدن اجباراً ۳۰ زر درجین مدفوقی دائراً مدار دقت و مشاهده ایدوب ۳۰ درجین اثنای قسقی دقت ایدوب . چونکه راصد قسایله نصف کورک سیهامه ایکی به

(۱۱۰)

بولطریک

بولطریک درون هواءه سیج ایدوب سو بخار بیک حالت مکتوبه سندن خیارند . حایة ارضه مقابل بولطریک هوابی اسیجی دروننده سطح و سطح بولطریکده تأثیرات الکتریقه جوهریه نشأت ایدر . سطح ارضدن اجباراً طبقات هوابیه کی درجه خرابی مؤالی تبدل و تخلف ایستیکدن بولطریکده دانی برتبدل موقعه و شکله نروض قالدیری کورولور .

هوابی نسبی داخلده مؤالی بولطریک اساساً اوج صورت وککده در . شومله کی : برنجیسی دجه یعنی یز بولطریک ، ایکیجیسی عارضی یعنی کیجه بولطریک ، اوچنجیسی ضحاف یعنی بولطریک طردن . سولایله کورکده کورکده ایحاد و امتزاج ایدوب تنکلی درت نوع بولطریک حاصل اولورک برلایه طحاف دجه وی طحاف عارضی ، دجه عارضی ، و در کجیسی دجه ضحاف عارضی باغفور بولطریک .

مذکور بولطریک تبدلات هوابیه حقیقه کی اخباراتی :

۱ — ایشو بولطریکی پوسیدن متعصل کی صارتق و تومسک وایفایه ایلدی کی برشکده مشاهده اولورسه کورک کورکده جی ماملور .

۲ — پردولی وعلی اولورق کروی الکلی کوسورل دائراً مدار اوقاقی بیانی یون ایله لایله عیال اولدیجی مشاهده اولور ایس هوابیک پردیبه تبدل و تحول ایدوب جکی کوسور .

دجه طحاف عارضی و باغفور باغفور بولطریک — ایشو بولطریکده و طحاف عارضی بولطریک یکدیگرله اختلاقتدن تحصیل و تشکیل ایدوب علی السواء باغفور بولطریک یایله بد اولورک یوده باشلایچه

یومہ ہو کہی بر خلائک قوۃ عملیہ سنی بولق

بومہ بوکوسی۔ برخلاطٹ بو رضا سنک پوس اولارف (بجٹلٹ) سراجی

معددله تقسیم اوزور ایسه خارج وسته حوته چیلیمه کور
ایله ایله قه ایچک ارمه سی معددله تقسیم اوزور ایسه

قرۃ مجملہ سی اولو ر .

الأنف دواءً شديداً. وكان رجلاً منك قاتلاً برهني قاتل قاتل

پلائے وہ بلکہ بدزدن و نادانست او لاف حلالک عیطی تر قیلمک عدد دینہ صریح

و حاصل ضربك در نيمه برى صحيح اول نور ايسه باقى قالان مقدار قالديره -

جنگی قتلہ کی عبارت اولورد .

زنجیر و خلاصان یکدیگر به اسمبلا فروزنده

اسمیں ایک ایک

و تغییرات قهاری و خلاط بر عددین اوان عددین سابقه

۱. ان کے مابقیہ دہ پارہ ہوں

خلاصة الأثر، لازم كذا، الاشارة

جيك تل جلاطك كندر خلاصه نسبي ١ الى ٢ و٣ برك جيك

کتابخانه عمومی

کے بعد خلیفہ قوالاۃ بنی قلدیر نے

سببی بنمبر : ۱۰۱/۱۰۲ خلاصہ قوالاائق از مکابر .
قطری اولان زنجیر برنبہ ۱۰۱/۱۰۲

شاهد رومك ٢١ نجوى كوفه جبرء ناكه فورطه سي

100

مارت ، ، ۹ ، عزیزی سلطان

2 1 1 1 2 1

$\pi_0 Y_{\text{eff}} = \frac{\pi_0}{\gamma} \left(\frac{Y_{\text{eff}}}{Y_{\text{eff}}} \right)$

100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

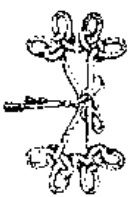
[illegible]

55-10000

١٠٠

کتاب درسی نورسطیف

1000

(۱۱۷)

قواعد سیریه

ماده قانونیه

۲۰

گوروسم راه سیرانگهم اوزده سیر ایدن بلکن .
آکا یول ورمک آتقی لازم اول آندہ استیم ن .
کذا سنجاق طرفدن آتیری اسرار ایدیلدن

۱۹

دابورده اولسه مطلق یول ور آهسته دو اولسن .
تیشمک واقع اولسه آرقندن . یول ورمه لازمدور .
آنی تبدله ساحی اولله ییچون راه سیریدن .

۲۴

۲۱

بوزولاز سرخی . هم خط سیری باخسودن اصلا .
کمال سیری قیریف ایتدیکم حلاله منایرکن .
سنانی حالت سیرانده کله باش بایه بالقرض
مکانی تورمانوره . مقتضیدر اول تصادفدن .
دومن سنجاقه یلمس . تبدیل راه ایت کیم بودر قانون .
مهالک دفع اولور لابد بر اجرای مانوره کندن

۱۸

یول ورمک

۲۳

مساعدد و یلینه ادرآ اسرارده جهد ایت
براق کچون . آتک یول ورمکدن آتیری کیمه
آکا یول ورمه لازمه کان تکیل سرعت ایت
ویاستار ایت . طورستان ایله . آرقسندن کیت
حرکاتری اشارت ایتلک

۲۳

مدالک غیر افعال واحوال اولدیلمک بلله .
دورورکله شوریلجه اتمار حلاله اتمام ایله :

(۱۱۷)

یول

بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال	بوتلک صورت اتمال
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱

بر کیلو ضرام = ۲۰۷ لیره

سولون بولسته دانفا بر مقدار قورشون بیاضی قویلی و بالکتر قیاس
بزرگ ایله بیلیلوب لببناقت یرینه قوردیجی قویلی در . مسجودیه جتقو بیاضی
ایله غلام بریزدن اعمال ایتدیر

مشمعلری بولاق ایچون مساری سارونک قایستدن بر انکی لیره
آلرب طاق سو ایله قیادیلوب سولادریلی و قیاسی بزرگ ایله بیلان
یول دوزنه بالنسبه قوردیجی قویلی قیاسی سکره ۱۱۲ لیره بویله ۳ لیره
بوسا بولدن علاوه اولورایسه چالاس بوشاق اولور
بالبال ایچون مساری بادانه

۳۸ کیلو بیاضی . بادانه ۲۹ کیلو مساری آتشی بولای ۲ کیلو
موتقالدن عاریندر . موتقال اریدیلوب سنجاق ایکن بادانه دوزنه
قوتیله رق ایجه قارشیدیریلیر .

{ ۱۱۹ }

بالچە سائىن ايجون

۱۱۱۰.۰۴۱۷

ياش تەك بىر تار كوردەكە، يول ئۆز اولادىتىپتون
 ايلورسە مەنە چىش كىشى براق اول كىزار ايتسون
 اكر بىر خط شاقول اوزدە ايتسە اوتچ قار لمان
 وسطە بىياش دىكر لىپە اسرا لوان
 بوكا يول ور چىكىلىون سدرە اولە انجىق سىن
 يە يول ور مىل سلق اىكى فرىزى كوردىسەك .

سىس ايجىدە سدا اشارىلىرى

اوزون بىر تەك دودوك ايلر دوام سىر بى اشارى
 اوزون چىتە دودوكىدە آكلان بىر لىكىر استىراد
 اكر بىكلىك قونلورەسى سىنچاق بولنەسە
 آتەك بىر سىس يودوسى چاللى ايلر حالىق اىشار
 لىكى سىس يودوسى قونلورەسى اسكەدن آتە
 اوتچ اولسە بولەن سىر تاي ايتىكەدەدر اغشار .
 بولە براوزون چىتە قىر سەلە بىان ايلر
 اكر مىكەن دىكسە چىقماش بولەن آتەك اىشار
 دىر اوزدە بولنق حالىق بىر قىيائە اعلان
 ايلر غافل بولما داغاسىن ايلە استىكەر .

عمر سىدىق

{ ۱۱۸ }

دودوكىدن بىر قىر سىس سىنچاقە دوز اولد بىلەك اعلام .
 ايلر . بىر چىتە دودوك اسكەلە چور بىلەكەك افهام .
 كىزا نام بولە موزىسالى ايلر اوتچ دودوك استىراد .
 بوشا راتە سىع اىشار ور مىل كىرەك اىشار .
 اكر بالقرىس بولەن سىر ايلدر سەك باشقە خورەندە
 كىيەن ياكىلەن بول ور مىل مورت كوش دىقەدە .

۱۷ - كىرەك اولسون مساعد روزكار ياور سەل ايتسون
 بوزولماز رادە سىر كىندى خالەدە براق كىتسون .
 اكر بالقرىس مساعد روزكارلە سىر ايلدر سەك سىن .

۱۷ (۱) - كىيەن اوردە بىر بالچە سائىن بول آل بىر سىن
 مساوى قونلورە مەردۇكار آتسە كوردور سەك بىر

۱۷ (۲) - سىنە مىكەن بول ورە يول ور مىل وىلەپە كىدەر
 موافق روزكارلە قونلورە سىنچاقە سىر ايتسەك

۱۷ (۳) - بول آل اسكەدن قونلورە استىمال ايلدىلردىن
 اكر بىر عىق سەك اوزدە قىتە اوردە بىر سىر ايتسەك

۱۷ (۴) - سىر بول ور سەسى اىجاب ايلدر سىن ايتە اسلا شەك
 بىتسەك مىلقا بول ور مىل كىيىن سىر سارە

۲۴ - دىكەن اوبە يول ور كىم مساعد اولسون اسرا رە
 آكە يوردەكە بول اسلا بىشەن آقيرى كىيىنە

۲۲ - سىر بول اول . بولە دىق . استىلا لازىم كىلاش ايتە
 واپورە قانلىق سائىر جەلە احوال وسورەندە

۲۰ - شىكەر اسى قانلىق سىر وسورەندە
 ۲۱

{ ۱۲۱ }

عمومی سرحدات

small	کوچک
alterning	متناوب (فاز برعکس)
anchorage	دستگیر
bay	گرفت
black	سیاه (چندبرقه باقی)
balay	پلاریه ، پلایه
bank	باقی ، بینگی
cap	رزد ، تپ
coast guard	ساحل حفاظت
cathedral	بزرگ کلیسا
church	کلیسا
channel	قنال
conquered	ستلا افروزی ، ویاختی
col. d.	(ستادبره چوارند اورد)
coloured	رنگی
creek	نوی ، کوروتیک
e. d.	شبهه ، میکولک
flg. , lt	سایه شتر
flms	قولاچ
feel or foot	قد
gulf	بروت کوف
great	بروتیک
hour	ساعت
head	بوردن
h. d	ساق
house	
harbour	پشتی
h. s	ایستادومل (چترکی) : پشیره چوارند
h. w	High Water

(۱۲۰)

خریطلر اوزندده موجود سرحدات مندری

(تفریک اصول طبیعه سه دتر)

blue	ساق
black	سیاه
brown	استر
broken	تفریک
coarse	قلا ، ابری
clay	لایهی چابوری
coral	سرجان نیایی
dark	ساق
fine	ایقه
frayed	چالای شانی
green	ایقل
grey	بوز ، بوزنک
hard	قانی ، آبی سرت
mol	چلبور
oyster	استریده
ooze	مول چلبور
pebbles	اویانی چاقی مانی
rock	قا
rotten	چودوک
sand	قوم
soft	موجیانی
sluffs	قانون
speckled	یقل
stone	ماتی
stiff	قانی ، نوی
shirt	پاشی
white	سازقی - ساز
weed	مندی
yellow	

{ ۱۷۳ }	
Vis	— Visible
V. S.	— Vertical stripes
W	— White
W. pl	— Watering place
R. n	— Reanon
Seu	— Semaphore
M	— Miles
L. b	— Life boat
L. S. s	— Life Saving Station
G. T	— Green
P. S.	— Flag Staff
St. n	— Station
Tel. St. a	— Telegraph Station
Sig. St. n	— Signal Station
L. 1	— Light
L. alt	— Light alternating
L. F	— Light fixed
L. Pl	— Light flashing
L. Osc	— Light Oscillating
L. Rev	— Light revolving
L. F. Fl	— fixed & Flashing
L. (Grp Fl	— Group Flashing
Lt. Grp O	— Oscillating

{ ۱۷۲ }	
H. W. F. C	— High water full and change
I. J. d	— Island
I. S	— Islands
Kn	— Knots
L	— Lake, Loch, Lough
lat	— Latitude
Long	— Longitude
L. W	— Low water
M. Z	— Magazine
Mag. F	— Magnetic
Min	— Minutes
M. t	— Mountain
Np	— Neaps
Ob. n Sp	— Observation spot
P.	— Port
P. d	— Portion doubtful
P. k	— Peak
P. t	— Point
R	— River
R	— Reel
R. t	— Reet
R. k	— Rock
S. d	— Sound
Soc	— Second
Sh	— Shoal
Sp	— Spigling
Str	— Strail
Tol	— Telegraph
Varr. n	— Variation
Vil	— Village

موضوع ترايبات مولك مساوي اولونجه به قدر حرکت اينديريلير که بوسورته
ماکنه نقطه مينه وضع ايديش بولور . ديگر مرکز لرده بوسورته قديم

ايديلير .

منه که مستقيم شافت اوزوندد انتقال اينديکی موقعه ياقين نيت ايد .
بولوب والک و ليدی و اولور . ماکنه ايجي نقطه مينه کيريلير که
اوراده حمله کل و ليد و ده نيت ايديلير و ليد و که هر ايجي مقدار
پيشده برفق کورديکی قدرده و والک و رودي اوستنده مذکور برفق
نقطه قدر حرکت اينديريلير و ليد و ل مساوي قديم . بولوب متناوب
که مستقيم والک بوزطي قياجه به قدر شافت اوستنده حرکت اينديريلير که
مطلوب اولان و ليد و استحصال ايدلا که همکوره نيت اولور ، والکلر
موقعي نيت ياقين اوزوندد اينديک ايدير که اول اسره جاري توندي
اوزوندد پيلان هر هانگی بر مسمم تديک تاثیر ي منابه اچلاک شالان
نوصيدور . ايتاييکی جدول بوضوصده ايجاب ۱ نه هضفي و نه ايديلالار .

مال ترابنده	سليمه برفق	اسناد جز	اگر نيت	التيان جز
خارجي لب	کچي نوقه کلير	ايرکي نوقه کلير	بلا تيدل قليم	ايرکي پاتلار
داخلي لب	بلا تيدل قليم	ايرکي پاتلار	کچي و نه مولور	ايرکي پاتلار
آيدل لوف	ايرکي پاتلار	ايرکي پاتلار	ايرکي پاتلار	ايرکي پاتلار
ادواتلن	مدي تيدل اير	مدي تيدل اير	مدي تيدل اير	مدي تيدل اير

(ايسلايد والک) ک عياري

۱ - ماکنه مينه نقطه مينه آتلي .

۲ - ايسلايد والک رودي اوزوندد موقعه جميعه وضع ايجل

۳ - که مستقيم شافت اوزوندد مطلوب اولان آيدل لوف

نودوانی - که مستقيم ايلرته زاويه سي - و برفق سورنده نيت ايجل

ماکنه نقطه مينه آتلي صورت اجراسي :

فراقق ماکنه مرکز خطک بران بوقازيستدن گيت اوزوندد جوريلير .
بوضوصده مستعمل ترايبال تير اولان بجدولک برفاقق قراقق اوزوندد
ديگر ايجي ماکنه فريمي اوسته پاشودما که باغنده ثابت برفق اوزوندد
توبوق قراقق سفاي اوسته برانشارت و نيت خطاستنده اولن اوزوندد
مد ايله ياقينه و ايسلايد و وک برانشارت رسم ايديلير . قراقق ماکنه مرکز خطي
خطه داخنده برره برانشارت رسم ايديلير . قراقق ماکنه مرکز خطي
اويله مقدار تجاوز ايتشده اومقدار قدر مقابل طرف حرکت اينديريلير که
بوصالده قروس هدايله ايسلايد والقه عايد رسم اولان اشارتگر يکلاکيرت
يکيدن توافق پاش اولور .

ترايبات ايجي فريم ايتشده اولن نقطه وضع ايديلير که قراقق اوزوندد
ايجي انشارت رسم ايديلير . فقط بوقده رسم اولان انشارت ، ايندر
مساوي ايسده ، قراقق بر مقدار حرکت ايتش بولديشند مذکور
حرکتک مقدار و جوق قاندا ، اولن اشارتگر مول و با ساعنده بولور .
ايجي انشارتک يقي تصيف اولوندد بوقظه ساعنده ، ماکنه مرکز
خطي بولديشند قراقق ، مستصف نقطه ايلور ينده که نقطه ثابت آراسه

(۱۲۹)

بحرۃ تجارت قیودان وما کیستلر

مکئی

غاطه چشمه میدانده

مدبری حید ناجی بکدر

مدت تحصیلیه دوت سادر

شرائط قبول : — رخصتیه چهارمتماسی حائر اولیله برابر امتحانہ تابع

طریق و دوت تقسیمده ناده اولئی اوزده سنوی سکر لبر اجرت
تدریسه اعطا ایلکدن عیار کدر .

(۱۲۸)

— ذکر —

غرضیه

هفتده برلشر اولان یو بحره جویده سی و عتالی قیودان وما کیستلر
جیشیک لاشر انکار دی یو یونون عتالی کیچیکلرله عموم متابع بحره اولایک
مدافع حقوق . حادوم تر قیودان در . بکاه مقصد تاسی اولان یو غایبه فصل
جدی بر عزم ایله یورودانکی ایلیک نسخه سندن روی تشریاتی تقیب این
و ایدمچک و طبعات سکر سن سدیق ایدرلر بناء علیه یو و ملک سعادتمنده
و بحره ایلر مرک رفاه و رفیاضده و جدان علاقه دار اولان جشندانک نظر
رغبت و حاجتندن دور قائله چقی ایدر ایلر .

مکر اداره سی

شماره آرویه سی مع پوست اجرت ۲۰

آلی آلی ۱۰

بىخىرىدە تىجارەت سالىنامەسىنىڭ قىسقىچەسى

مۇقەددىمە	۱
قىسقىچە تەسۋىر	۶
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۲
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۳۸
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۴۲
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۴۷
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۴۹
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۵۰
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۵۶
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۶۳
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۶۸
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۶۹
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۷۰
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۷۲
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۸۱
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۸۵
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۸۷
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۹۰

بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۹۱
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۹۴
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۹۶
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۹۸
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۹۹
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۰۰
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۰۱
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۰۴
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۱۰
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۱۴
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۱۵
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۱۶
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۱۷
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۲۰
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۲۴
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۲۶
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۲۷
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۲۸
بىخىرىنىڭ ئىدارەسى تۈزۈلمىسى	۱۲۹

ÖZGEÇMİŞ

1962 yılında Ankara il'i G d l ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğretimini G d l Lisesinde tamamladı. 1985'te Marmara  niversitesi'ndeki Yüksek öğrenimini tamamladıktan sonra 1986 yılında Polis Akademisinde ki bir yıllık Lisans  ğitimi bitirip Ankara Üniversitesi Türk  nkil b Tarihi Enstitüsündeki Yüksek Lisans Eğitimine başladı.

H len Kayseri İl Emniyet Müdür Yardımcısı olarak görev yapmakta olup, evli ve üç  ocuk babasıdır.

İletişim Adresi : İl Emniyet Md.Yardımcısı İl Emniyet Müdürlüğü
Kocasinan / Kayseri

Tlf : 0 505 218 68 15
0 352 339 98 28